

คุณแม่น้อย นามโสม

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อภิสถาปนิก

ปฐกถาปาฐะ

(อภิสถาปนิก)

ไทย - ธรรม

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปกาสิตา

อนุสรณ์

พุทธศักราช ๒๕๐๐

นิทานพจน์

คำว่า เตปิฏก หรือเรียกในภาษาไทยว่า พระไตรปิฏก นั้นนี้ หมายถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าที่เรียกว่า พระพุทธพจน์

พระพุทธพจน์นั้น ท่านนับเป็น ๓ ตอน คือ ปฐมพุทธพจน์ ๑ มัชฌิมพุทธพจน์ ๑ ปัจฉิมพุทธพจน์ ๑

พระอุทานที่พระพุทธเจ้าตรัสเปล่งออกครั้งแรก ขณะที่พระองค์ตรัสรู้ใหม่ๆ ณ มหาโพธิ์บัลลังก์ว่า “ยทา หเว ปาตุกฺวณฺติ ธมฺมา ฯเปฯ สุริโย โสภาย-มนตฺติกฺข” ดังนี้ จัดเป็นปฐมพุทธพจน์

คำสอนที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนครั้งสุดท้าย เมื่อทรงบรรทมอยู่ระหว่างคันรำงับที่คู่มัธยมจะเสด็จปรินิพพานว่า “หนุททานิ ภิกฺขเว อามนฺตยาเม โว, วยธฺมา สงฺขารา อปฺปมาเทน สมฺปาเทถ” ดังนี้ จัดเป็น ปัจฉิมพุทธพจน์

พระสังฆกรรมอันประกาศอมตธรรม ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ตลอดเวลา ๔๕ พระวัสสา ซึ่งอยู่ในระหว่างกลางปฐมพุทธพจน์และปัจฉิมพุทธพจน์ทั้ง ๒ นั้น จัดเป็น มัชฌิมพุทธพจน์

พระพุทธพจน์ทั้งหมดนี้นั้น เมื่อว่าโดย ปิฏก ท่านจัดเป็น ๓ ปิฏก คือ วินัยปิฏก ๑ สุตตันตปิฏก ๑ อภิธรรมปิฏก ๑ เมื่อว่าโดย นิกาย ท่านจัดเป็น ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย ๑ มัชฌิมนิกาย ๑ สังยุตตนิกาย ๑ อังคุตตรนิกาย ๑ ขุททกนิกาย ๑ เมื่อว่าโดย องค์ ท่านจัดเป็น ๙ องค์ คือ สุตตะ ๑ เกยยะ ๑ เวยยาकरणะ ๑ กาถา ๑ อุทานะ ๑ อิติวุตตกะ ๑ ชาตกะ ๑ อัปภุตรัมมะ ๑ เวทลละ ๑ เมื่อว่าโดย ธรรมชั้นที่ท่านจัดเป็น ๘๔,๐๐๐ ธรรมชั้น

พระพุทธพจน์นั้น แม้จะได้บัญญัติให้มีชื่อต่าง ๆ เช่นนั้น ก็เป็นเพียงสมมติไปตามโลกโวหารเพื่อประโยชน์และสะดวกในการเรียกขานตามความประสงค์ของชาวโลกเท่านั้น ส่วนอรรถสาระแห่งพระพุทธพจน์นั้นยังคงความยืนยงประกาศอมตธรรมอันหนึ่ง

(๖)

อันเดียวกัน มิได้เปลี่ยนแปลงไปตามสมมติโวหารนั้น ๆ ในนามเหล่านั้น ที่นิยมใช้เรียกกันเป็นส่วนมากจนรู้จักกันคืออย่างแพร่หลายในวงพุทธศาสนิกทั่วไปนั้นในนามว่า เตปปีฎก หรือ พระไตรปิฎก ที่หมายความว่า ปิฎก ๓ คือ วินัยปิฎก สุตตันตปิฎก อภิธรรมปิฎก

วินัยปิฎก เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธรพจน์ที่ทรงบัญญัติแต่งตั้งขึ้นไว้ด้วยให้เป็นพุทธอาณา คือ กฎข้อบังคับสำหรับเป็นเครื่องรักษาพุทธบริษัทให้ประพฤติเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ทำตนและหมู่คณะให้เกิดความวิปริสารเดือดร้อน สุตตันตปิฎก เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธรพจน์ที่ทรงแสดงไว้โดยโวหารเทศนาเป็นส่วนมาก คือ ทรงแสดงธรรมอนโลมตามสมมติบัญญัติของโลก อภิธรรมปิฎก เป็นที่รวบรวมไว้ซึ่งพระพุทธรพจน์ที่ทรงแสดงไว้ โดยปรมัตถเทศนาเป็นส่วนมาก โดยทรงแสดงธรรมมุ่งชี้สภาวะ คือ ความจริงเป็นใหญ่ ใจความก็คือ วินัยปิฎก ได้แก่ พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้มีศีลสมบัติ สุตตันตปิฎก ได้แก่ พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้มีสมาธิสมบัติ อภิธรรมปิฎก ได้แก่ พระพุทธรพจน์ที่ทรงสอนให้มีปัญญาสมบัติ บุคคลผู้มีศีลสมบัตีย่อมละความชั่วอย่างหยาบทางกายวาจาได้ เป็นตทังคปหาน บุคคลผู้มีสมาธิสมบัตีย่อมละความชั่วอย่างกลาง ที่กลุ้มรุมทำให้เศร้าหมองได้ เป็น วิกขัมภนปหาน บุคคลผู้มีปัญญาสมบัติ ย่อมละความชั่วอย่างละเอียด คืออนุสัยกิเลสที่นอนนิ่งอยู่ในสันดานได้ เป็น สมุจเฉทปหาน

การเรียนรู้พระพุทธรพจน์ คือ พระไตรปิฎกนั้นเรียกว่า ปริยัติธรรม การปฏิบัติตามที่รู้ คือ เจริญสมถภาวนา และ วิปัสสนาภาวนา เรียกว่า ปฏิบัติธรรม การได้บรรลุถึงผลแห่งการปฏิบัติ คือ มรรค ผล นิพพาน อันเป็นที่พ้นจากทุกข์ทั้งปวงเรียกว่า ปฏิเวธธรรม

พระพุทธรพจน์ คือ พระไตรปิฎก มีคุณค่ายิ่งกว่าสิ่งอื่นใดด้วยเป็นเหตุปัจจัยให้ได้บรรลุถึงผลอันสุดท้ายคือพระนิพพานดังกล่าวนั้น ชาวพุทธจึงได้ช่วยกันเทิดทูนและรักษาไว้เป็นอย่างดีด้วยการศึกษาให้รู้ที่เรียกว่า คัมภีรฐานะ และการปฏิบัติตามให้ได้ผลที่เรียกว่า วิปัสสนาฐานะ เป็นมรรคตกทอดสืบ ๆ กันมาจนถึงปัจจุบัน อันเป็นเวลานานถึง ๒๕๐๐ ปีแล้ว

มรรค ผล นิพพาน จะปรากฏมีขึ้นได้ก็ด้วยการปฏิบัติถูกปฏิบัติชอบ การปฏิบัติถูกปฏิบัติชอบจะเป็นไปได้ก็ด้วยอาศัยการเรียนพระพุทธรพจน์คือ พระไตรปิฎก

(ค)

ด้วยเหตุนี้ พระไตรปิฎกจึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยแท้ ที่นักศึกษาพระพุทธศาสนาชั้นสูงจะพึงศึกษาเล่าเรียนให้รู้แจ้งจักเจน เพื่อเป็นมูลฐานแห่งสมาปฏิบัติและมรรค ผล นิพพาน

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ปรารภถึงเหตุ ๓ ประการ คือ

๑. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อันเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้สถาปนาขึ้นไว้ให้เป็นสถานที่ศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาชั้นสูงของคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ ถึงมีรายละเอียดปรากฏอยู่ในพระราชปรารภ เรื่องประกาศสร้างสังฆิกเสนาสน์ราชวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๕ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ถาวรและพัฒนามาโดยลำดับสมพระราชประสงค์ ถึงปรากฏเห็นเป็นประจักษ์ในปัจจุบัน ก็การศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาชั้นสูงนั้น โดยตรงก็คือศึกษาพระไตรปิฎกภาษาบาลีอันเป็นพุทธวจนะจากพระโอษฐ์เป็นส่วนมาก แต่ขณะนี้ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไม่มีพระไตรปิฎกภาษาบาลี สำหรับเป็นหลักสูตรของนักศึกษาเป็นส่วนของตนโดยเฉพาะ และถึงเวลาจำเป็นที่จะต้องใช้หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลี เป็นหลักสูตรของนักศึกษาชั้นสูงของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว

๒. หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลีของไทยเรานั้น ครั้นโบราณใช้จารลงในใบลานด้วยอักษรขอมบ้าง ด้วยอักษรไทยพม่าและไทยอีสานบ้าง ต่อมาได้ตีพิมพ์เป็นเล่มสมุดด้วยตัวอักษรไทย ๒ ครั้ง ครั้งแรกพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์ในมณฑลสมัยทรงดำรงสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี เมื่อพุทธศักราช ๒๔๓๑ ครั้งที่ ๒ พุทธศักราช ๒๔๓๖ มีพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระประมุขให้พิมพ์อุทิศถวายพระราชกุศลแก่ พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้เริ่มทำตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๖๕ ปัจจุบันพระไตรปิฎกเล่มสมุดอักษรไทยทั้ง ๒ สมัยนั้น สมัยแรกได้หมดสิ้นไปไม่มีจำหน่าย ที่เหลืออยู่กระชากก็เสื่อมคุณภาพไม่สามารถที่จะนำมาศึกษาเล่าเรียน สมัยที่ ๒ ยังเหลืออยู่ แต่มีจำนวนน้อย

ไม่พอที่จะจำหน่ายแจกและนำมาศึกษาเล่าเรียนในมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้เพียงพอแก่ความประสงค์

๓. ประจวบมหามงคลสมัย ๒๕ แห่งพุทธศตวรรษ ซึ่งมาบรรจบครบปีโดยศาสนจักรนิยมในเดือนพฤษภาคม (วันเพ็ญเดือน ๖) พ.ศ. ๒๕๐๐ พุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งมวล อันมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและคณะรัฐบาลเป็นประมุข ได้ร่วมกุศลจิตพร้อมใจกันประกอบพิธีการเฉลิมฉลองเป็นการเอิกเกริกมหิพาเร ซึ่งยังไม่เคยมีมาในส่วนอดีตกาลภาคไหนหลัง ทั้งที่ทางราชการประกาศให้ทราบและเชิญชวนให้ร่วมบำเพ็ญมหากุศลอยู่แล้วนั้น เนื่องในงานมหามงคลสมัยอันหาได้ยากยิ่งครั้งนี้ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยฝ่ายพระพุทธศาสนา มีกุศลเจตนาอันแรงกล้าในอันที่จะสร้างสิ่งอันเป็นมงคลไว้เป็นอนุสรณ์สำหรับอนุชนสักอย่างหนึ่ง และให้เป็นสิ่งที่เหมาะสมกับเหตุการณ์อันสำคัญครั้งนี้ด้วย จึงเห็นว่าสิ่งอันเป็นมงคลและเหมาะสมที่สุดนั้นคือ หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลี

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงตกลงให้ชำระและตีพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีขึ้นเป็นอนุสรณ์ในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ โดยให้ชื่อว่า มหาจุฬาเตปิฎก หรือเรียกในภาษาไทยว่า พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๒๕๐๐ จบ เท่ากับจำนวนพุทธศักราช ๒๕๐๐ จบหนึ่งจัดเป็นเล่มสมุดจำนวน ๔๕ เล่ม เท่ากับระยะเวลาประกาศพระศาสนาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือพระวินัยปิฎก ๘ เล่ม พระสุตตันตปิฎก ๒๕ เล่ม พระอภิธรรมปิฎก ๑๒ เล่ม เมื่อพิมพ์ ๒๕๐๐ จบ จึงเป็นหนังสือทั้งสิ้น ๑๑๒,๕๐๐ เล่ม

การชำระและตีพิมพ์พระไตรปิฎกนั้น ได้ตั้งศาสนบัณฑิตทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์เป็นกรรมการตรวจทานชำระอรรถพจน์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ถูกต้องที่สุด โดยตรวจสอบเทียบเคียงกับฉบับต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประมัตถ์วางรูปลักษณะอักษรงดงามและดูง่าย โดยพิจารณาย่อหน้าให้มากและยกชื่อวรรค, ชื่อสูตร, เป็นต้น ขึ้นตั้งให้ปรากฏชัด ตีพิมพ์และเย็บเล่มอย่างประณีตสวยงามตามแบบสากลนิยม โดยเลือกใช้กระดาษตีพิมพ์และกระดาษปกอย่างประณีตและถาวร ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับหนังสือที่มีคุณค่าและเป็นที่สักการบูชาของมวลพุทธบริษัท

(ง)

ทุนในการชำระและการพิมพ์ ได้ตั้งคณะกรรมการจัดหาทุนสร้างพระไตรปิฎกขึ้น ประกอบด้วยบรรพชิตและคฤหัสถ์ตามสมควร ประกาศแจ้งวัตถุประสงค์และเจริญศรัทธาไปยังพุทธศาสนิกชน นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก พระบรมวงศานุวงศ์และคณะรัฐบาล ข้าราชการ พ่อค้า กหบดี ตลอดจนประชาชนเป็นที่สุด ตามแต่จะเจริญศรัทธาบริจาคเงินสมทบทุนเป็นจำนวนเท่าไร

ส่วนการตีพิมพ์จะสำเร็จบริบูรณ์ครบทั้ง ๔๕ เล่มเมื่อไรนั้น ขึ้นอยู่ที่กำลังทุนทรัพย์ค่าตีพิมพ์เป็นประการสำคัญ ถือหลักค่อยทำค่อยไปตามควรแก่วิสัยสามารถ โดยมีความหวังอยู่ว่าจักสำเร็จลงในเวลาอันสมควร

นับว่าเป็นมหากุศลอันประเสริฐยิ่งของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อโครงการสร้างพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยนี้ ได้ทราบถึงพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทั้ง ๓ พระองค์ ได้ทรงเจริญพระราชศรัทธา มีพระราชประสงค์จะทรงอุปถัมภ์การสร้างพระไตรปิฎกให้สำเร็จตามความมุ่งหมายของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานการอุปถัมภ์เป็นมูลฐาน โดยทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานทุนสำหรับพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระองค์ละ ๘๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๔๐,๐๐๐ บาท มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอันประเสริฐ ทั้งนี้อย่างหาสิ่งเปรียบมิได้ พร้อมทั้งเป็นที่หวังได้ว่า พระบรมราชูปถัมภ์ธรรมวิद्याทานทั้งนี้จักสำเร็จเป็นมหาสิริมงคลตลอดบันดาลให้ประชาชนชาวพุทธเจริญศรัทธา โดยเสด็จตามพระราชจริยาวัตรส่วนธรรมวิद्याทาน เป็นมูลฐานให้การสร้างพระไตรปิฎกฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ในเวลาอันสมควรโดยแท้

บัดนี้ พุทธศาสนิกชนจำนวนมากด้วยกัน โดยคำชักชวนของพระครูประกาศสมาธิคุณ (สังเวียน ญาณเสวี) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ และโดยความร่วมมือของสถานวิทยุกระจายเสียงกรมการรักษาดินแดน มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์เพื่อสมทบทุนสร้างพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รวมได้จำนวน ๖๒๕,๑๕๒ บาท นำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลในการนี้ ทรงพระมหากรุณาพระราชทาน

(จ)

แก่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อกำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้บริจาค
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงได้จัดเป็นทุนสร้างพระไตรปิฎก ๑๐ เล่ม คือ วินัยปิฎก
๘ เล่ม สุตตันตปิฎก ๒ เล่ม และอภิธรรมปิฎก ๑ เล่ม สำเร็จแล้ว สำหรับพระอภิ-
ธรรมปิฎก ปรากฏานปาลี (ฉฏฐภาค) นี้ พระเทพสิทธิมนี (โชดก ญาณสิทธิเถร)
รองเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์, เจ้าคณะภาค ๘, ผู้อำนวยการแผนกบาลีมหาธาตุ
วิทยาลัย, พระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ, ประธานคณะกรรมการตรวจชำระพระ-
ไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้บริจาคทรัพย์สร้างถวายไว้ในพระพุทธ
ศาสนา เพื่ออุทิศส่วนกุศลแก่คุณพ่อเหง้า และคุณแม่น้อย นามโสม ผู้เป็นโยมบิดา
มารดา ซึ่งได้ล่วงลับไปแล้ว

ขออานุภาพพระศรีรัตนตรัยและมหาคุณส่วนธรรมวิทยาทานทั้งนี้ จงสำเร็จ
เป็นพลวปัจจัยอำนวยการวิบากสมบัติถาวรให้พระเทพสิทธิมนี (โชดก ญาณสิทธิเถร)
ที่มีส่วนในการสร้างพระไตรปิฎกนี้ ปราศจากสรรพภัยพิบัติอุปัทวันตราย มีความประ-
สงค์จำนงหมายสิ่งใดในทางที่ชอบ ขอให้สำเร็จสมโน릇ทุกประการ และมีความเกษม
สำราญขึ้นบานภายใต้ร่มพระศัทธรรมในกาลทุกเมื่อเทอญ

“จิรํ ตัญญํ สหํ มโ”

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัดมหาธาตุ พระนคร

Transliteration of the Thai Alphabet and Signs

as used in the Pali text of

MAHACULĀ TEPITAKA

VOWELS

อ a อา ā อี i อี้ ī อุ u อู ū เอ e โอ o

CONSONANTS

ก ka	ข kha	ค ga	ฆ gha	ง ṇa
จ ca	ฉ cha	ช ja	ฉ jha	ญ ña
ฏ ta	ฐ tha	ฑ da	ฒ dha	ณ na
ท ta	ถ tha	ด da	ธ dha	น na
ป pa	ฝ pha	พ ba	ภ bha	ม ma
ย ya	ร ra	ล la	ว va	ศ sa
			ห ha	ฬ la
				ฌ ṃ

COMBINATIONS

ก ka	กา ka	กิ ki	กี kī	कु ku	कु kū	เก ke	โก ko
ข kha	ขา khā	ชี khi	ชี khī	ขุ khu	ขุ khū	เข khe	โข kho

CONJUNCT-CONSONANTS

The Pali conjunct-consonants are printed in their full forms but marked by either sign [.] or [˘] under them. The sign [.] is used to denote unsounded consonant; [˘] is used to join two sounded consonants

For example :

กตมํ ทสฺมี สมเย โสมนสฺสอินฺทริยํ โหติ ?

katamam tasmim samaye somanassindriyaṃ hoti ?

FIGURES

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ปฏฺจํานปํลํยํ

สงฺกตวิญญํปนํ

ก.	=	เกสฺจํ สฺยํมโปตฺถเกสฺ	ทิสฺสํมานปํจ
กม.	=	กมฺโพชโปตฺถเก	ทิสฺสํมานปํจ
จ.	=	จญฺจสงฺคํติปํญฺเ	ทิสฺสํมานปํจ
ม.	=	มรมฺมโปตฺถเก	ทิสฺสํมานปํจ
ส.	=	สฺยํมรญฺจสฺส เตปํญฺเ	ทิสฺสํมานปํจ
สํ.	=	สํหโปตฺถเก	ทิสฺสํมานปํจ
อ.	=	อํงคลิสโปตฺถเก	ทิสฺสํมานปํจ

กิตฺตนปฺตํ

รวมปูจุนี ย ตักปฏฺจานปาติ

มาตรา										องก์
๑.	กฤษฎีกา									๑
๒.	เวทนาตฤติก									๔
๓.	วิปากฤติก									๕
๔.	อุปาหินนฤติก									๕
๕.	สงฺกิลิจจฤติก									๖
๖.	วิทกกฤติก									๖
๗.	ปีติฤติก									๗
๘.	ทสฺสนฤติก									๗
๙.	ทสฺสนเหตุฤติก									๗
๑๐.	อาชญคามิฤติก									๘
๑๑.	เสกขฤติก									๘
๑๒.	ปริศนฤติก									๘
๑๓.	ปริศนารมณฤติก									๘
๑๔.	หีนฤติก									๘
๑๕.	มิจนฤติก									๙
๑๖.	มกการมณฤติก									๙
๑๗.	อุปปนฤติก									๙
๑๘.	อตีตฤติก									๑๐
๑๙.	อตีตารมณฤติก									๑๐
๒๐.	อชฌตฤติก									๑๐

มัตถิกา

องเก

๒๑. อชฎกตวามณตติก ๑๑

๒๒. สนิทสนตติก ๑๑

ภมมปจันนีย ทุกปฏฐานปาลิ

๑. เหตุทุก		๑๓
๒. สเหตุทุก		๑๔
๓. เหตุสมปยุตตทุก		๑๖
๔. เหตุสเหตุทุก		๑๖
๕. เหตุเหตุสมปยุตตทุก		๑๗
๖. นเหตุสนเหตุทุก		๑๗
๗. สปปจายทุก		๑๙
๘. สงขตทุก		๑๙
๙. สนิทสนทุก		๑๙
๑๐. สปปฎิมทุก		๑๙
๑๑. รูปีทุก		๒๐
๑๒. โลเกียทุก		๒๑
๑๓. เกณจิวิญเญยทุก		๒๑
๑๔. อาสวทุก		๒๒
๑๕. สาสวทุก		๒๒
๑๖. อาสวสมปยุตตทุก		๒๒
๑๗. อาสวสาสวทุก		๒๓
๑๘. อาสวอาสวสมปยุตตทุก		๒๔
๑๙. อาสววิปยุตตสาสวทุก		๒๕
๒๐. สณโฆชนทุก		๒๕
๒๑. สณโฆชนียทุก		๒๖
๒๒. สณโฆชนสมปยุตตทุก		๒๖

มาติกา

องก์

๒๓. สดฺโฆชนสดฺโฆชนียทุก	๒๗
๒๔. สดฺโฆชนสดฺโฆชนสมฺปยุตฺตทุก	๒๘
๒๕. สดฺโฆชนวิปฺปยุตฺตสดฺโฆชนียทุก	๒๘
๒๖. กนฺตทุก	๒๙
๒๗. กนฺตนิยทุก	๓๐
๒๘. กนฺตสมฺปยุตฺตทุก	๓๐
๒๙. กนฺตกนฺตนิยทุก	๓๑
๓๐. กนฺตกนฺตสมฺปยุตฺตทุก	๓๑
๓๑. กนฺตวิปฺปยุตฺตกนฺตนิยทุก....	๓๒
๓๒-๔๙. โอฆาทิทุก	๓๒
๕๐-๕๔. ปราสาททุกาติ	๓๓
๕๕. สารมฺมณทุก	๓๔
๕๖. จิตฺตทุก	๓๕
๕๗. เจตสิกทุก	๓๕
๕๘. จิตฺตสมฺปยุตฺตทุก	๓๖
๕๙. จิตฺตสํสฺสจทุก	๓๖
๖๐. จิตฺตสมฺมูจฺจานทุก	๓๖
๖๑. จิตฺตสหนฺนทุก	๓๖
๖๒. จิตฺตานุปริวตฺติทุก	๓๗
๖๓. จิตฺตสํสฺสจสมฺมูจฺจานทุก	๓๗
๖๔. จิตฺตสํสฺสจสมฺมูจฺจานสหนฺนทุก	๓๗
๖๕. จิตฺตสํสฺสจสมฺมูจฺจานานุปริวตฺติทุก	๓๗
๖๖. อชฺฌตฺติกทุก	๓๗
๖๗. อุปาทาทุก	๓๘
๖๘. อุปาทาทินฺนทุก	๓๘
๖๙. อุปาทานโกจฺจน	๓๙

มาตกา

ອະນຸເກ

๗๕. กิเลสทุก		๓๙
๗๖. สงกิเลสิกทุก		๓๙
๗๗. สงกิลิฏฐทุก		๔๐
๗๘. กิเลสสมปยุตตทุก		๔๐
๗๙. กิเลสสงกิเลสิกทุก		๔๐
๘๐. กิเลสสงกิลิฏฐทุก		๔๑
๘๑. กิเลสกิเลสสมปยุตตทุก		๔๑
๘๒. กิเลสวิปยุตตสงกิเลสิกทุก		๔๒
๘๓. ทสฺสเนนปหาคัพพทุก		๔๒
๘๔. ภาวนายปหาคัพพทุก		๔๒
๘๕. ทสฺสเนนปหาคัพพเหตุกทุก		๔๓
๘๖. ภาวนายปหาคัพพเหตุกทุก		๔๓
๘๗. สวิตกกทุก		๔๔
๘๘. สวิจารณ์ทุก		๔๔
๘๙. สปปัตติกทุก		๔๔
๙๐. ปัตติสทกตทุก		๔๔
๙๑. สฺขสทกตทุก		๔๕
๙๒. อุเปกฺขาสทกตทุก		๔๕
๙๓. กามาวจรทุก		๔๕
๙๔. รูปาวจรทุก		๔๖
๙๕. อรูปาวจรทุก		๔๖
๙๖. ปริยาปนฺนทุก		๔๖
๙๗. นิยุยานิกทุก		๔๗
๙๘. นียกทุก		๔๗

มาตรา	องค์
๙๙. สหกรณ์การเกษตร	๔๗
๑๐๐. สรรพสามิต	๔๘

ธมฺมปจฺจนํ **ทุกฺคิกปฏฺจฺจานปาถิ**

๑. เหตุทุก

[illegible]

๒. สเหตุกทุก

๑. กุศลเจตนา ๕๖

๔. เหตุสเหตุกตก

๑. กุศลอุทิศ ๕๘

๖. นเหตุสเหตุกทุก

๑. กุศลอุทิศ ๕๕

๓. จุฬนตรทุก

๑. กุศลเจตนา ๕๕

๑๔. อาสวโคจร

๑. กุศลเจตนา ๖๐

២០-៥៤. ឧកោត្តរ

๑. กุศลกิริยา ๖๐

๕๕. มหานครทุก

๑. กุศลเหตุเกิด ๖๑

มาติกา

องเก

	๖๕. อุปาทานโคจรณ	
๑. กุศลตติก		๖๒
	๖๕. กิเลสโคจรณ	
๑. กุศลตติก		๖๒
	๘๓. ปิฎจิก	
๑. กุศลตติก		๖๓
	๑๐๐. สรรณทุก	
๒. เวทนาดติก		๖๖
๒๒. สนิทสนนตติก		๖๖

รวมบัจฉนีย ติกทุกปฏิจานปาลี

	๑. กุศลตติก	
๑. เหตุทุก		๖๘
๒. สเหตุทุก		๗๐
๓. เหตุสมปยุตตทุกกา		๗๒
๗. จุฬนทรทุก		๗๒
๑๔. ยาสวโคจรณ		๗๓
๒๐. สยโฆชนโคจรณกา		๗๕
๕๕. มหนทรทุก		๗๕
๖๕. อุปาทานทุกกา		๗๖
๘๓. ปิฎจิก		๗๗
	๒. เวทนาดติก	
๑. เหตุทุก		๘๐
	๓. วิปากตติกา	
๑. เหตุทุก		๘๐

มาติกา

စံဒီဂရီ

๒๒. สนิทสุสนตฺติก

[illegible]

รวมปัจจัย ตีตกปฏฐานะปาลี

១. ក្នុងតុល្យភាព

[illegible]

๒. เวทนาตุตถก

[illegible]

๓. วิพากษณ์

๑. กุศลเจตนา ๑๐๓

๔. อุปาทินนตติก

๑. กุศลกิริยา ๑๐๕

มาตรา

องเก

	๕๕. มหนตรทุก	
๑. เหตุทุก		๑๒๔
	๖๕. อุปาทานทุกาติ	
๑. เหตุทุก		๑๒๕
	๘๓. ปฎิจทุก	
๑. เหตุทุก		๑๒๕
	๑๐๐. สรรทุก	
๒. สเหตุทุกทุกาติ		๑๒๗
๗. จุพนตรทุก		๑๒๘
๑๔. อาสวโคจรทุก		๑๒๘
๒๐. สมุโณชนทุกาติ		๑๒๙
๕๕. มหนตรทุก		๑๓๐
๖๕. อุปาทานาติทุก		๑๓๑
๘๓. ทสฺสนทุกาติ		๑๓๑

ธมฺมานุโลมปจฺจนีเย ติกปฏฺจฺจานปาถิ

๑. กุสลตฺติก		๑๓๔
๒. เวทนาตฺติก		๑๓๘
๓. วิปากตฺติก		๑๔๐
๔. อุปาทินฺนตฺติก		๑๔๓
๕. สงฺกิลิฏฺฐตฺติก		๑๔๖
๖. วิทกฺกตฺติก		๑๔๗
๗. ปิตฺติตฺติก		๑๔๙
๘. ทสฺสนตฺติก		๑๔๙
๙. ทสฺสนเหตุตฺติก		๑๕๐
๑๐. อาจยคามิตฺติก		๑๕๐

มาตรา										ของเก
๑๑.	เสกขฤทธิก		...							๑๕๒
๑๒.	ปริศนฤทธิก									๑๕๓
๑๓.	ปริศนารมณฤทธิก									๑๕๔
๑๔.	~~พิมุคฤทธิก~~									๑๕๕
๑๕.	มิจณฤทธิก									๑๕๕
๑๖.	มกุฏารมณฤทธิก									๑๕๕
๑๗.	อุปปนนฤทธิก									๑๕๖
๑๘.	อติตฤทธิก									๑๕๖
๑๙.	อติการมณฤทธิก									๑๕๖
๒๐.	อชณฤทธิก									๑๕๗
๒๑.	อชณการมณฤทธิก									๑๕๗
๒๒.	สนิทสนฤทธิก									๑๕๗

ธมฺมานุโลมปจฺจนีเย **ทุกปฏฺจฺจานปาติ**

[illegible]

มาตรา	องก์
๑๔. อาสวทุก	๑๖๕
๑๕. สาสวทุก	๑๖๖
๑๖. อาสวสมปยุตตทุก	๑๖๖
๑๗. อาสวสาสวทุก	๑๖๗
๑๘. อาสวอาสวสมปยุตตทุก	๑๖๗
๑๙. อาสววิปยุตตสาสวทุก	๑๖๘
๒๐. สณโฆชนทุกาทิ	๑๖๘
๕๐. ปรวาสทุก	๑๖๘
๕๕. สารมมณทุก	๑๖๘
๕๖. จิตทุก	๑๖๙
๕๗. เจตสิกทุกาทิ	๑๖๙
๖๙. อุปาทานโคจรณ	๑๗๑
๗๕. อภิเลสโคจรณ	๑๗๑
๘๓. ทสฺสเนนปหตพพทุก	๑๗๑
๘๔. ภาวนายปหตพพทุก	๑๗๒
๘๕. ทสฺสเนนปหตพพเหตุทุก	๑๗๒
๘๖. ภาวนายปหตพพเหตุทุก	๑๗๒
๘๗-๘๘. สวิตกกาทิทุก	๑๗๓
๘๙-๙๒. สปปิติกาทิทุก	๑๗๓
๙๓-๙๕. กามาวจราทิทุก	๑๗๔
๙๖. ปริยาปนทุก	๑๗๔
๙๗. นิยุยานิกทุก	๑๗๕
๙๘. นียตทุก	๑๗๕
๙๙. สอตุตถทุก	๑๗๕
๑๐๐. สรณทุก	๑๗๖

มาติกา

องเก

	๒. สเหตุทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๘๗
	๓. เหตุสมปยุตตทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๘๗
	๔. เหตุสเหตุทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๘๘
	๖. นเหตุสเหตุทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๘๙
	๗. สปปจยทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๘๙
	๘. สนิทสนนทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๘๙
	๑๑. รูปทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๙๐
	๑๒. โลภียทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๙๐
	๑๓. เกณจิวิณเฑษทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๙๐
	๑๔. อาสวทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๙๑
	๑๕. สาสวทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๙๑
	๑๖. อาสวสมปยุตตทุก	
๑. กุสลเหตุ		๑๙๑

มาตรา

องเก

	๑๗. อาสวาสาสทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๒	
	๑๘. อาสววิปยุตตาสทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๒	
	๒๐. สลฺโลชนาทิทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๓	
	๕๕. สารมมณทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๓	
	๕๖. จิตฺตทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๓	
	๕๗. เจตสิกทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๔	
	๕๘. จิตฺตสมปยุตตทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๔	
	๕๙. จิตฺตตํสฺนทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๕	
	๖๐. จิตฺตสมุฏฐานทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๕	
	๖๑. จิตฺตสหนทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๕	
	๖๒. จิตฺตานุปริวตฺติทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๕	
	๖๓. จิตฺตตํสฺนสมุฏฐานทุก	
๑. กุศลทุก	 ๑๙๕	

มาตรา

องเก

	๖๔. จิตตสังขยสมุชานสหทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๕
	๖๕. จิตตสังขยสมุชานานุปริตทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๖
	๖๖. อชฌตทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๖
	๖๗. อุปาททุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๖
	๖๘. อุปาทินทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๗
	๖๙. ทวิโคจณ	
๑. กุสลทุก		๑๕๗
	๗๐. ทสฺสเนนปหาดพทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๗
	๗๑. ภวานายปหาดพทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๘
	๗๒. ทสฺสเนนปหาดพเหตุทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๘
	๗๓. ภวานายปหาดพเหตุทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๘
	๗๔. สวิตทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๘
	๗๕. สวิจารทุก	
๑. กุสลทุก		๑๕๘

มาติกา

องเก

	๘๙. สปปี้ติกทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๑๙๙	
	๙๐. ปิตีสหคตทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๐	
	๙๑. สุขสหคตทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๐	
	๙๒. อุเปกขาสหคตทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๐	
	๙๓. กามาวจรทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๑	
	๙๔. รูปาวจรทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๑	
	๙๕. อรูปาวจรทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๑	
	๙๖. ปริยาปนุนทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๒	
	๙๗. นิยุยานิกทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๒	
	๙๘. นิยตทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๒	
	๙๙. สตฺตฺตรทุก	
๑. กุสลทุกติก	 ๒๐๒	

១. កូសលត្ថិក

[illegible]

มาติกา

องเก

	๑๓. ปริตตารมณตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๑
	๑๔. หีนตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๑
	๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตฺตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๑
	๑๖. มกฺการมณตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๒
	๑๗. อุปฺปนตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๒
	๑๘. อตฺตตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๒
	๑๙. อตฺตารมณตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๒
	๒๐. อชฺณตตตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๓
	๒๑. อชฺณตตฺตารมณตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๓
	๒๒. สนิทสฺสนตติก	
๑. เหตุทุก		๒๔๓
๒. สเหตุทุก		๒๔๔
๓. เหตุสมปยุตฺตทุก		๒๔๔
๔. เหตุสเหตุทุก		๒๔๔
๕. เหตุเหตุสมปยุตฺตทุก		๒๔๔

มาตรา	องค์
๖. นเหตุสเหตุทุก	๒๔๕
๗. สปปจยทุก	๒๔๖
๘. สนิทสนทุก	๒๔๖
๑๐. สปปฏิมทุก	๒๔๖
๑๑. ฐปทุก	๒๔๗
๑๒. โลกียทุก	๒๔๗
๑๓. เกณจิวิณเณยทุก	๒๔๗
๑๔. อาสวทุก	๒๔๘
๑๕. สาสวทุก	๒๔๙
๑๖. อาสวสมปยุตทุก	๒๔๙
๑๗. อาสวสาสวทุก	๒๕๐
๑๘. อาสวอาสวสมปยุตทุก	๒๕๑
๑๙. อาสววิปยุตตสาสวทุก	๒๕๑
๒๐-๕๔. สดโชนาทุก	๒๕๒
๕๕. สารมมทุก	๒๕๒
๕๖. จิตทุก	๒๕๓
๕๗. เจตสิกทุก	๒๕๓
๕๘. จิตตสมปยุตทุก	๒๕๔
๕๙. จิตตัสสจทุก	๒๕๔
๖๐. จิตตสมุจจทุก	๒๕๔
๖๑. จิตตสมุจจทุก	๒๕๔
๖๒. จิตตานุปวิตทุก	๒๕๕
๖๓-๖๕. จิตตัสสจสมุจจทุก	๒๕๕
๖๖. อชตทุก	๒๕๕
๖๗. อุปาททุก	๒๕๖
๖๘. อุปาทินทุก	๒๕๖

๑
มาตรา

องเก

๖๕-๘๒.	อุปาทานทุกาถิ							๒๕๗
๘๓.	ทสฺสเนนปหัตตพพุทก							๒๕๗
๘๔.	ภาวนายปหัตตพพุทก							๒๕๗
๘๕.	ทสฺสเนนปหัตตพพุทเหตุกทุก							๒๕๘
๘๖.	ภาวนายปหัตตพพุทเหตุกทุก							๒๕๘
๘๗.	สวิตกกทุก							๒๕๘
๘๘.	สวิจรรทุก							๒๕๙
๘๙.	สปปิติกทุก							๒๕๙
๙๐.	ปัตติสสกตทุก							๒๖๐
๙๑.	สุขสหคตทุก							๒๖๐
๙๒.	อุเปกฺขาสหคตทุก							๒๖๐
๙๓.	กามาวจรทุก							๒๖๑
๙๔.	รูปาวจรทุก							๒๖๑
๙๕.	อรุปาวยจรทุก							๒๖๑
๙๖.	ปริยาปนนทุก							๒๖๑
๙๗.	นิยยานิกทุก							๒๖๒
๙๘.	นียตทุก							๒๖๒
๙๙.	สตุตตรทุก							๒๖๒
๑๐๐.	สรณทุก							๒๖๓

ธรมานุโลมปจันนีย ตักตักปฏจันปาติ

១. ក្រសួងព័ត៌មាន

๑. เวทนาภุติก		๒๖๔
๒. วิปากภุติก		๒๖๗
๓. อุปาทินนภุติก		๒๖๘
๔. สงกัณฐิฏจภุติก		๒๖๙

มาติกา

องเก

๖. วิตกกตติก

๑. กุสลกตติก ๒๗๙

๗. ปัตติตติก

๑. กุสลกตติก ๒๘๐

๒๒. สนิทสฺสนตติก

๑. กุสลกตติก ๒๘๐

๒. เวทนาคตติก ๒๘๑

๓. วิปากกตติก ๒๘๑

๔. อุปากินนตติก ๒๘๒

๕. สงฺกิลิฏฺฐกตติก ๒๘๒

๖. วิตกกตติก ๒๘๓

๒๑. อชฺฐตฺถการมมณตติก ๒๘๓

ธมฺมานุโลมปจฺจนีเย ทกฺกตฺถปฏฺจฺจานปาถิ

๑. เหตุทุก

๑. สเหตุกทุก ๒๘๔

๒. เหตุสมปยุตฺตทุก ๒๘๕

๓-๕. เหตุสเหตุกทุกาทิ ๒๘๖

๖-๑๒. จุฬนฺตรทุก ๒๘๗

๑๓. อาสวโคจรก ๒๘๘

๑๔. สยโฆชนาทิโคจรก ๒๘๙

๕๔. มหฺนฺตรทุก ๒๙๐

๘๒. ทสฺสเนนปหฺตพฺพทุกาทิ ๒๙๒

๘๘. สรณทุก ๒๙๓

มาตรา

องเก

	๒. สเหตุทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๓
	๓. เหตุสมปยุตทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๔
	๔. เหตุสเหตุทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๕
	๕. เหตุเหตุสมปยุตทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๕
	๖-๑๓. จุฬนตรทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๕
	๑๔. อาสวทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๖
	๑๕. สาสวทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๗
	๑๖. อาสวสมปยุตทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๗
	๑๗. อาสวสาสวทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๘
	๑๘. อาสวอาสวสมปยุตทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๘
	๑๙. อาสววิปยุตตาสวทุก	
๑. เหตุทุก		๒๙๘
	๒๐. สยโชนโคจกกาทิ	
๑. เหตุทุก		๒๙๙

๑. เหตุทก

..... ১৯৯৯

๑. เหตุทก

.....

๑. เหตุทุก

..... mole

๑. เหตุทุกาภิ

..... ၈၀၈

..... ၈၀၉

.....

..... ၈၀၆

.....

១. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច

.....

1999 1998 1997 1996 1995 1994 1993 1992 1991 1990 1989 1988 1987 1986 1985 1984 1983 1982 1981 1980 1979 1978 1977 1976 1975 1974 1973 1972 1971 1970 1969 1968 1967 1966 1965 1964 1963 1962 1961 1960 1959 1958 1957 1956 1955 1954 1953 1952 1951 1950 1949 1948 1947 1946 1945 1944 1943 1942 1941 1940 1939 1938 1937 1936 1935 1934 1933 1932 1931 1930 1929 1928 1927 1926 1925 1924 1923 1922 1921 1920 1919 1918 1917 1916 1915 1914 1913 1912 1911 1910 1909 1908 1907 1906 1905 1904 1903 1902 1901 1900 1899 1898 1897 1896 1895 1894 1893 1892 1891 1890 1889 1888 1887 1886 1885 1884 1883 1882 1881 1880 1879 1878 1877 1876 1875 1874 1873 1872 1871 1870 1869 1868 1867 1866 1865 1864 1863 1862 1861 1860 1859 1858 1857 1856 1855 1854 1853 1852 1851 1850 1849 1848 1847 1846 1845 1844 1843 1842 1841 1840 1839 1838 1837 1836 1835 1834 1833 1832 1831 1830 1829 1828 1827 1826 1825 1824 1823 1822 1821 1820 1819 1818 1817 1816 1815 1814 1813 1812 1811 1810 1809 1808 1807 1806 1805 1804 1803 1802 1801 1800 1799 1798 1797 1796 1795 1794 1793 1792 1791 1790 1789 1788 1787 1786 1785 1784 1783 1782 1781 1780 1779 1778 1777 1776 1775 1774 1773 1772 1771 1770 1769 1768 1767 1766 1765 1764 1763 1762 1761 1760 1759 1758 1757 1756 1755 1754 1753 1752 1751 1750 1749 1748 1747 1746 1745 1744 1743 1742 1741 1740 1739 1738 1737 1736 1735 1734 1733 1732 1731 1730 1729 1728 1727 1726 1725 1724 1723 1722 1721 1720 1719 1718 1717 1716 1715 1714 1713 1712 1711 1710 1709 1708 1707 1706 1705 1704 1703 1702 1701 1700 1699 1698 1697 1696 1695 1694 1693 1692 1691 1690 1689 1688 1687 1686 1685 1684 1683 1682 1681 1680 1679 1678 1677 1676 1675 1674 1673 1672 1671 1670 1669 1668 1667 1666 1665 1664 1663 1662 1661 1660 1659 1658 1657 1656 1655 1654 1653 1652 1651 1650 1649 1648 1647 1646 1645 1644 1643 1642 1641 1640 1639 1638 1637 1636 1635 1634 1633 1632 1631 1630 1629 1628 1627 1626 1625 1624 1623 1622 1621 1620 1619 1618 1617 1616 1615 1614 1613 1612 1611 1610 1609 1608 1607 1606 1605 1604 1603 1602 1601 1600 1599 1598 1597 1596 1595 1594 1593 1592 1591 1590 1589 1588 1587 1586 1585 1584 1583 1582 1581 1580 1579 1578 1577 1576 1575 1574 1573 1572 1571 1570 1569 1568 1567 1566 1565 1564 1563 1562 1561 1560 1559 1558 1557 1556 1555 1554 1553 1552 1551 1550 1549 1548 1547 1546 1545 1544 1543 1542 1541 1540 1539 1538 1537 1536 1535 1534 1533 1532 1531 1530 1529 1528 1527 1526 1525 1524 1523 1522 1521 1520 1519 1518 1517 1516 1515 1514 1513 1512 1511 1510 1509 1508 1507 1506 1505 1504 1503 1502 1501 1500 1499 1498 1497 1496 1495 1494 1493 1492 1491 1490 1489 1488 1487 1486 1485 1484 1483 1482 1481 1480 1479 1478 1477 1476 1475 1474 1473 1472 1471 1470 1469 1468 1467 1466 1465 1464 1463 1462 1461 1460 1459 1458 1457 1456 1455 1454 1453 1452 1451 1450 1449 1448 1447 1446 1445 1444 1443 1442 1441 1440 1439 1438 1437 1436 1435 1434 1433 1432 1431 1430 1429 1428 1427 1426 1425 1424 1423 1422 1421 1420 1419 1418 1417 1416 1415 1414 1413 1412 1411 1410 1409 1408 1407 1406 1405 1404 1403 1402 1401 1400 1399 1398 1397 1396 1395 1394 1393 1392 1391 1390 1389 1388 1387 1386 1385 1384 1383 1382 1381 1380 1379 1378 1377 1376 1375 1374 1373 1372 1371 1370 1369 1368 1367 1366 1365 1364 1363 1362 1361 1360 1359 1358 1357 1356 1355 1354 1353 1352 1351 1350 1349 1348 1347 1346 1345 1344 1343 1342 1341 1340 1339 1338 1337 1336 1335 1334 1333 1332 1331 1330 1329 1328 1327 1326 1325 1324 1323 1322 1321 1320 1319 1318 1317 1316 1315 1314 1313 1312 1311 1310 1309 1308 1307 1306 1305 1304 1303 1302 1301 1300 1299 1298 1297 1296 1295 1294 1293 1292 1291 1290 1289 1288 1287 1286 1285 1284 1283 1282 1281 1280 1279 1278 1277 1276 1275 1274 1273 1272 1271 1270 1269 1268 1267 1266 1265 1264 1263 1262 1261 1260 1259 1258 1257 1256 1255 1254 1253 1252 1251 1250 1249 1248 1247 1246 1245 1244 1243 1242 1241 1240 1239 1238 1237 1236 1235 1234 1233 1232 1231 1230 1229 1228 1227 1226 1225 1224 1223 1222 1221 1220 1219 1218 1217 1216 1215 1214 1213 1212 1211 1210 1209 1208 1207 1206 1205 1204 1203 1202 1201 1200 1199 1198 1197 1196 1195 1194 1193 1192 1191 1190 1189 1188 1187 1186 1185 1184 1183 1182 1181

0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000

..... ୩୦୧୭

..... ୩୭୩.

..... ၈၈၈

... .. ၈၀၄

..... ၈၆၆

... .. ၈၈၆

... .. ၈၀၆

..... ୩୦୫

..... നമുക്ക്

• • • • • ၈၀၆

มาตุกา

ខងកេ

[illegible]

ชุมชนปัจจุบันนี้ยานุโลม ทุกปฏิจานปาติ

[illegible]

ชมรมปจจุบันยานุโลม ทุกตึกปฏฐานปาดิ

๑. เหตุทุก

๑. กุศลเจตนา ๓๓๒

๒-๔. สเหตุกทุกาธิ

๑. กุศลอุทิศ ๓๓๒

๕. เหตุเหตุสมปยุตตทก

១. កុសលតុគីក ៣៣៤

๖. นเหตุสเหตุกทุก

๑. กุศลทุกประการ ๓๓๔

๗-๑๓. จุฬนุตรทุก

๑. กุศลกิริยา ๓๓๔

๑๔. อาศวาทก

๑. กุศลกิริยา ๓๓๖

มาตรา

องเก

	๑๕. สาสวทุก	
๑. กุศลทุก		๓๓๗
	๑๖. อาสวสมปยุตตทุก	
๑. กุศลทุก		๓๓๗
	๑๗. อาสวสาสวทุก	
๑. กุศลทุก		๓๓๘
	๑๘. อาสววิปยุตตสาสวทุก	
๑. กุศลทุก		๓๓๘
	๒๐-๕๔. สลยโฆษนาทณโคจรทุก	
๑. กุศลทุก		๓๓๙
	๕๕-๖๘. มหนตรทุก	
๑. กุศลทุก		๓๓๙
	๖๙. อุปาทานทุก	
๑. กุศลทุก		๓๔๑
	๗๕. กิเลสทุก	
๑. กุศลทุก		๓๔๑
	๘๓-๑๐๐. ปฏิจทุก	
๑. กุศลทุก		๓๔๑
	๑. เหตุทุก	
๒. เวทนาทุก		๓๔๓
๓. วิปากทุก		๓๔๔
๔. อุปาทินนทุก		๓๔๔
๕. สงกิลิจทุก		๓๔๕
๖. วิตทุก		๓๔๕
๗. ปีติทุก		๓๔๖

มาติกา

อังก

	๑๒. โลกียทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๔
	๑๓. เกณจิวิญญะทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๔
	๑๔. อาสวทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๕
	๑๕. ศาสวทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๕
	๑๖. อาสวสมุปยุตตทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๖
	๑๗. อาสวสาสวทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๖
	๑๘. อาสววิปยุตตทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๗
	๒๐-๕๔. สลยโฆชนาทิโกจุณ	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๗
	๕๕-๖๘. มหนตรทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๕๘
	๖๙. อุปาทานทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๖๐
	๗๕. กิเลสทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๖๐
	๘๓-๑๐๐. ปฏิจทุก	
๒๒. สนิทสนนทุก		๓๖๑

១. កូសតុល្យ

[illegible]

๑. เหตุทุก ๓๗๔

๒. เหตุทุก ๓๗๕

๑. เหตุทุก ๓๗๖

๑. เหตุทุก ๒๗/๖

มัตถิกา

องเก

	๖-๑๑. วิตกุกตติกา	
๑. เหตุทุก		๓๗๖
	๑๒-๑๓. ปริตตตติกทวย	
๑. เหตุทุก		๓๗๗
	๑๔-๑๗. หีนตติกา	
๑. เหตุทุก		๓๗๗
	๑๘-๑๙. อตตตติกทวย	
๑. เหตุทุก		๓๗๘
	๒๐-๒๑. อชตตตติกทวย	
๑. เหตุทุก		๓๗๘
	๒๒. สนิทสนตติก	
๑. เหตุทุก		๓๗๙
๒. สเหตุทุก		๓๗๙
๓-๖. เหตุสมปยุตทุกกา		๓๘๐
๗. จพนทรทุก		๓๘๑
๑๔. อาสวโกจณก		๓๘๒
๒๐. สมุโชนาทิโกจณก		๓๘๔
๕๕. มหนทรทุก		๓๘๔
๖๙. อุปาทนทุก		๓๘๘
๗๕. กิเลสทุก		๓๘๘
๘๓-๙๙. ปฏิจทุก		๓๘๘
๑๐๐. ธรรมทุก		๓๙๒

ธมมปจจนียานุโลม ติกติกปฏฐานปาถิ

	๑. กุสลตติก	
๑. เวทนาคติก		๓๙๔
๒. วิปากตติก		๓๙๖

มาตรา	องค์
๓. อุปาทินนตติก	๓๙๗
๔. สงกิลิฏฐตติก	๓๙๗
๕. วิทกุกตติก	๓๙๗
๖. ปิติตติก	๓๙๘
๗. ทสฺสนตติก	๓๙๘
๘. ทสฺสนเหตุตติก	๓๙๙
๙. อาจยคามิตติก	๓๙๙
๑๐. เสกขตติก	๓๙๙
๑๑. ปริตฺตตติก	๔๐๐
๑๒. ปริตฺตการมมตติก	๔๐๐
๑๓. หีนตติก	๔๐๐
๑๔. มิจฺจนตฺตนิยตติก	๔๐๑
๑๕. มกฺการมมตติก	๔๐๑
๑๖. อุปฺปนตติก	๔๐๑
๑๗-๑๘. อตฺตตติกทวฺย	๔๐๒
๑๙-๒๐. อชฺฉตฺตตติกทวฺย	๔๐๒
๒๑. สนิทสฺสนตติก	๔๐๒
๒. เวทนาตติก	
๑. กุสฺสตติก	๔๐๓
๓. วิปากตติก	
๑. กุสฺสตติก	๔๐๔
๔. อุปาทินนตติก	
๑. กุสฺสตติก	๔๐๕
๕. สงกิลิฏฐตติก	
๑. กุสฺสตติก	๔๐๕
๖. วิทกุกตติก	
๑. กุสฺสตติก	๔๐๕

มาตรา

องเก

	๗. ปัตติตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๖
	๘. ทสฺสนตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๖
	๙. ทสฺสนเหตุตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๖
	๑๐. อายยคามิตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๗
	๑๑. เสกขตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๗
	๑๒. ปริตตตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๗
	๑๓. ปริตตตารมมตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๘
	๑๔. หีนตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๘
	๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๘
	๑๖. มกฺกการมมตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๙
	๑๗. อุปฺปนฺนตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๙
	๑๘. อตฺตตารมมตติก	
๑. กุสลตติก		๔๐๙
	๒๐. อชฺฌตติก	
๑. กุสลตติก		๔๑๐

มาติกา

องก์

	๒๑. อชุตตารมณตติก	
๑. กุสลตติก		๔๑๐
	๒๒. สนิทสสนตติก	
๑. กุสลตติก		๔๑๐
๒. เวทนามตติก		๔๑๑
๓. วิปากตติก		๔๑๑
๔. อุปาทินนตติก		๔๑๒
๕. สงกิลิฏฐตติก		๔๑๒
๖. วิทกุกตติก		๔๑๓
๗. ปิตตตติก		๔๑๓
๘. ทสฺสนตติก		๔๑๓
๙. ทสฺสนเหตุตติก		๔๑๔
๑๐. อาจยคามิตติก		๔๑๔
๑๑. เสกขตติก		๔๑๕
๑๒. ปริตตตติก		๔๑๕
๑๓. ปริตตารมณตติก		๔๑๕
๑๔. หีนตติก		๔๑๖
๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตตติก		๔๑๖
๑๖. มกฺการมณตติก		๔๑๗
๑๗. อุปฺปนตติก		๔๑๗
๑๘. อตฺตตติก		๔๑๗
๑๙. อตฺตารมณตติก		๔๑๗
๒๐-๒๑. อชุตตตติกทวฺย		๔๑๘

ธมฺมปจฺจนียานุโลมํ ทุกทุกปฏฺฐานปาถิ

	๑. เหตุทุก	
๑. สเหตุทุก		๔๑๙
๒-๕. เหตุสมฺปยุตฺตทุกาทิ		๔๒๐

อภิธรรมปิฎก ธมมปัจจัยนีย ติกปัญจานปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสละตติก ๑. ปฏิจจวาร ปัจจัยจตุกก-เหตุอารมณ

[๑] นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกฺขลํ
อพฺยาคํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ อกฺขลํ อพฺยาคโต ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจ นกฺขลํ
ว เป ว เทว ชนฺธํ ปฏิจฺจ เทว ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจ นกฺขลํ ธมฺมํ
ปฏิจฺจ นกฺขลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ
ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ จ นกฺขลํ
ธมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ จ นกฺขลํ
ธมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (๕)

[๒] นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
นกฺขลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ
จ นกฺขลํ ธมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ
จ นกฺขลํ ธมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (๕)

[๓] นอพฺยาการํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยาการโต ฐมโฌ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอพฺยาการํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล ฐมโฌ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ
 ฐมํ ปฏิจฺจ นอฺกสโล ฐมโฌ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ ฐมํ ปฏิจฺจ
 นกฺสโล จ นอพฺยาการโต จ ฐมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ ฐมํ
 ปฏิจฺจ นอฺกสโล จ นอพฺยาการโต จ ฐมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ
 ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล จ นอฺกสโล จ ฐมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ฉ. (๖)

[๔] นกฺสลดจ นอพฺยากตมจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เทตฺตปจฺจยา. นกฺสลดจ นอพฺยากตมจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอฺกฺสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เทตฺตปจฺจยา. นกฺสลดจ นอพฺยากตมจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เทตฺตปจฺจยา. นกฺสลดจ นอพฺยากตมจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล จ นอพฺยากโต จ
 ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เทตฺตปจฺจยา. นกฺสลดจ นอพฺยากตมจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล
 จ นอฺกฺสโล จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เทตฺตปจฺจยา. ปณฺจ. (๕)

[๕] นอกุสฺสณฺจ นอกุสฺสณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอกุสฺสณฺจ นอกุสฺสณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอกุสฺสณฺจ นอกุสฺสณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอกุสฺสณฺจ นอกุสฺสณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสฺสโล จ นอกุสฺสโล จ
 ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอกุสฺสณฺจ นอกุสฺสณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล
 จ นอกุสฺสโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (๕)

[๖] นกฺสลฺฉจ นอฺกสฺลฉจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นกฺสลฉจ นอฺกสฺลฉจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นอฺกสโล ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นกฺสลฉจ นอฺกสฺลฉจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล จ นอฺกสโล จ ฐมฺมา
 อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (๓)

นกุลล์ ฅมมํ ปฏิจจ นกุลโล ฅมโม อุปฺปชฺชติ อารมฺมณฺญายา. (สงฆิตถํ.)

[๗] เหตุยา เอกนทิส, อารมมณ จตุวิส ฯ เป ฯ วิปาเก นว ฯ เป ฯ
อวิกเต เอกนทิส.

(สหชาทวารมฺปี ปจฺยวามฺปี นิสฺสยวามฺปี สํสฺสจวามฺปี สมฺปยุตฺตวามฺปี
ปฏิจฺจวามฺปี.)

๑. กุสลดตฺติก ๗. ปญฺหาวาร

ปจฺยจตฺตก-เหตุอาร์มณนาทึ

[๘] นกฺสโล ฐมฺโม นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย.

นกฺสโล ฐมฺโม นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นกฺสโล
ฐมฺโม นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นกฺสโล ฐมฺโม
นอพฺยาคตฺส ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นกฺสโล ฐมฺโม นกฺสลสฺส จ
นอพฺยาคตฺส จ ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นกฺสโล ฐมฺโม นกฺสลสฺส
จ นอพฺยาคตฺส จ ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นกฺสโล ฐมฺโม นกฺสลสฺส
จ นกฺสลสฺส จ ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จ. (๖)

นอฺกฺสโล ฐมฺโม นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จ.

นอพฺยาคโต ฐมฺโม นอพฺยาคตฺส ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จ.

นกฺสโล จ นอพฺยาคโต จ ฐมฺมา นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. จ.

นอฺกฺสโล จ นอพฺยาคโต จ ฐมฺมา นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. จ.

นกฺสโล จ นอฺกฺสโล จ ฐมฺมา นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อาร์มณปจฺจาเยน
ปจฺจาโย. จ.

[๙] นกฺสโล ฐมฺโม นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อธิปฺติปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อนนฺตร-
ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สมฺนนฺตรปจฺจาเยน ปจฺจาโย. สหชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อณฺณมณฺณ-
ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. อปฺนิสฺสยปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปุเรชาต-
ปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นกฺสโล ฐมฺโม นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย.

นกุลโต ฌมโม นกุลลสฺส จ นกุลลสฺส จ ฌมมฺสฺส ปุเรชาตปจฺจาเยน ปจฺจาโย. จ.

นอกุสโล ฐโม นอกุสสส ฐมมสส ปุเรชาติปัจจาเยน ปัจจาโย. นอกุสโล
 ฐโม นอกุสสส ฐมมสส ปุเรชาติปัจจาเยน ปัจจาโย. นอกุสโล ฐโม นอกุสสส
 จ นอกุสสส จ ฐมมสส ปุเรชาติปัจจาเยน ปัจจาโย. จ.

นกฺสโล จ นอกฺสโล จ ธมฺมา นกฺสสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจน
 ปจฺจโย. นกฺสโล จ นอกฺสโล จ ธมฺมา นอกฺสสฺส ธมฺมสฺส ปุเรชาตปจฺเจน
 ปจฺจโย. นกฺสโล จ นอกฺสโล จ ธมฺมา นกฺสสฺส จ นอกฺสสฺส จ ธมฺมสฺส
 ปุเรชาตปจฺเจน ปจฺจโย. จ. (สงฆิตถํ.)

[๑๐] เหตุยา เอกนทีส, อารมมณ นตฺทีส, อธิปติยา ปจฺจตฺทีส, อนนฺตเร จตฺตฺทีส, สมฺนนฺตเร จตฺตฺทีส, สหชาเต เอกนทีส, อณฺณมณฺเณ จตฺวีส, นิสฺสเย จตฺตฺทีส, อุปฺนิสฺสเย นตฺทีส, ปุเรชาเต อญฺจารส, ปจฺจาชาเต อญฺจารส, อาเสวเน จตฺวีส, กมฺเม เอกนทีส, วิปาเก นว, อาหาเร เอกนทีส ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺเต จตฺวีส, วิปฺปยุตฺเต สตฺตฺวีส ๗๖ ๖๖ อวิกเต จตฺตฺทีส.

(ยถา กุสละตติเก ปญฺหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปิ ปจฺจนียมฺปิ อนฺุโลมปจฺจนียมฺปิ
ปจฺจนียานฺุโลมมฺปิ กณฺธิตํ, เอวํ กถเฑตพฺพํ.)

๒. เวทนาตุติก ๑. ปฏิจุจวาร

[๑๑] นสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยุตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจา นสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยุตฺโต
 ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยุตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจา นทกฺขาย
 เวทนาย สมนฺยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยุตฺตํ
 ฐมมํ ปฏฺิจฺจา นอทกฺขมสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยุตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจา นสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยุตฺโต จ
 นอทกฺขมสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยุตฺโต จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชาเย
 เวทนาย สมนฺยุตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจา นทกฺขาย เวทนาย สมนฺยุตฺโต จ นอทกฺขมสฺสชาเย

เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺยา. นสฺสชา เวทนาย
สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นทฺกฺชา เวทนาย
สมฺปยุตฺโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺยา. นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ
ปฏิจฺจ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นทฺกฺชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ
นอทฺกฺชมฺสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺยา. (๗)

นทฺกฺชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นทฺกฺชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต
ฐมํ โม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺยา. สทฺต.

นอทฺกฺชมฺสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอทฺกฺชมฺสฺสชา เวทนาย
สมฺปยุตฺโต ฐมํ โม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺยา. สทฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนปฺณณาส ๖ เป ๖ อวิคเต เอกฺกนปฺณณาส.

๓. วิปากตฺติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๑๒] นวิปากํ ฐมํ ปฏิจฺจ นวิปากํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺยา ๖ เป ๖

นวิปากธมฺมธมํ ปฏิจฺจ นวิปากธมฺมธมํ โม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺยา ๖ เป ๖

นเนววิปากนวิปากธมฺมธมํ ปฏิจฺจ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมํ โม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปฺจฺยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๓] เหตุยา พทฺทิสฺส, อารมฺมณฺเ สทฺตวิสฺส, อธิปฺติยา เอกฺกนทิสฺส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณ
ทิสฺส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต จตฺทวิสฺส, อาเสวเน สทฺตทวิสฺส ๖ เป ๖ วิปากํ ปณฺจวิสฺส ๖ เป ๖
อวิคเต พทฺทิสฺส.

๔. อุปาทินนตติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๑๔] นอุปาทินนฺปาทานิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินนฺปาทานิโย ฐมํ โม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปฺจฺยา ๖ เป ๖

นออุปาทินนฺปาทานิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ นออุปาทินนฺปาทานิโย ฐมํ โม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปฺจฺยา ๖ เป ๖

นอฺนุปาทินนอฺนุปาทานิยํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ นอฺนุปาทินนอฺนุปาทานิโย ธรรมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๕] เหตุยา เอกฺกนทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวิสฺส, อธิปตฺติยา เอกวิสฺส ๖ เป ๖ อาเสวเน
สทฺททฺรส ๖ เป ๖ อวิกเท. เอกฺกนทิสฺส.

๕. สงฺกิลฺลิจฺจตฺติก ๑. ปฏฺิจฺจวาร

[๑๖] นสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ นสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖

นอสฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ นอสฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖

นอสฺกิลฺลิจฺจอสฺกิลฺลิกํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ นอสฺกิลฺลิจฺจอสฺกิลฺลิกโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๑๗] เหตุยา เอกฺกนทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวิสฺส ๖ เป ๖ วิปาเก เอกวิสฺส ๖ เป ๖
อวิกเท. เอกฺกนทิสฺส.

๖. วิตกฺกตฺติก ๑. ปฏฺิจฺจวาร

[๑๘] นสฺวิตกฺกตฺติจารํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกตฺติจาโร ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖

นอฺวิตกฺกตฺติจารมฺมทํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ นอฺวิตกฺกตฺติจารมฺมทโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖

นอฺวิตกฺกตฺติจาโร ธรรมํ ปฏฺิจฺจ นอฺวิตกฺกตฺติจาโร ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๑๙] เหตุยา อฏฺฐจกฺกตฺตาทิสฺส, อารมฺมณฺเ ปณฺจจกฺกตฺตาทิสฺส, อธิปตฺติยา สทฺทจกฺกตฺตาทิสฺส
๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน จกฺกจกฺกตฺตาทิสฺส ๖ เป ๖ อวิกเท. อฏฺฐจกฺกตฺตาทิสฺส.

๗. ปัตติตติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๒๐] นปีตีสหกํ ฐมํ ปฏิจจ นปีตีสหโกโต ฐมโม อูปัชชติ เหตุปจฺจยา
วเปว

นสฺสสหกํ ฐมํ ปฏิจจ วเปว นอูปกฺขาสหกํ ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตฺกํ.)
เหตุยา เอกฺกนปณฺณาส วเปว อวิกเต เอกฺกนปณฺณาส.

๘. ทสฺสเนตฺตติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๒๑] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจจ วเปว นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ
ปฏิจจ วเปว นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตฺกํ.)

เหตุยา เอกฺกนทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีส วเปว วิปาเก นว วเปว อวิกเต
เอกฺกนทิสฺส.

๙. ทสฺสเนเหตุตฺตติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๒๒] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจจ วเปว นภาวนาย ปหาตพฺพ-
เหตุกํ ฐมํ ปฏิจจ วเปว นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ
ปฏิจจ. (สงฺขิตฺกํ.)

เหตุยา เอกทิสฺส, อารมฺมณฺเ อฏฺฐวีส, อธิปติยา เอกนทิสฺส วเปว วิปาเก นว
วเปว อวิกเต เอกทิสฺส.

๑๐. อาชยคามิตุติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๒๓] นอาชยคามิ ฐมํ ปฏิจจ วเปว นอปจยคามิ ฐมํ ปฏิจจ วเปว
นเนวอาชยคามินาปจยคามิ ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตฺกํ.)

เหตุยา เอกนทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีส วเปว วิปาเก นว วเปว อวิกเต
เอกนทิสฺส.

๑๑. เสกขตตติก ๑. ปฏิจูจวาร

[๒๔] นเสกขํ ฐมมํ ปฏิจูจ ๖เป๖ นอเสกขํ ฐมมํ ปฏิจูจ ๖เป๖
 นเนวเสกขนาเสกขํ ฐมมํ ปฏิจูจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณทิสฺส, อารมมณฺเ จตุวีส ๖เป๖ อาเสวเน สตฺตวีส ๖เป๖ อวิกเต
 เอกุณทิสฺส.

๑๒. ปริตตตตติก ๑. ปฏิจูจวาร

[๒๕] นปริตฺตํ ฐมมํ ปฏิจูจ ๖เป๖ นมหกฺกตํ ฐมมํ ปฏิจูจ ๖เป๖
 นอปปมาณํ ฐมมํ ปฏิจูจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา พตฺตทิสฺส, อารมมณฺเ สตฺตวีส, อธิปตฺติยา สตฺตวีส ๖เป๖ อณฺณมณฺเ
 ทิสฺส ๖เป๖ ปฺเรชาเต อาเสวเน จตุวีส ๖เป๖ อวิกเต พตฺตทิสฺส.

๑๓. ปริตฺตารมมณตตติก ๑. ปฏิจูจวาร

[๒๖] นปริตฺตารมมณํ ฐมมํ ปฏิจูจ ๖เป๖ นมหกฺกตารมมณํ ฐมมํ ปฏิจูจ
 ๖เป๖ นอปปมาณารมมณํ ฐมมํ ปฏิจูจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณปณฺณาส ๖เป๖ อวิกเต เอกุณปณฺณาส.

๑๔. หีนตตติก ๑. ปฏิจูจวาร

[๒๗] นหีนํ ฐมมํ ปฏิจูจ ๖เป๖ นมชฺฌิมํ ฐมมํ ปฏิจูจ ๖เป๖ นปณฺฑิตํ
 ฐมมํ ปฏิจูจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณทิสฺส, อารมมณฺเ จตุวีส ๖เป๖ วิปาเก เอกวีส ๖เป๖ อวิกเต
 เอกุณทิสฺส.

๑๕. นิจุณตฺตตฺติก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๒๘] นนิจุณตฺตนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว นสฺสมตฺตนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว นอนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกุณทิสฺส, อารมฺมเณ จตุวีส วเปว วิปาเก นว วเปว อวิกเต เอกุณทิสฺส.

๑๖. มกฺการมฺมตฺติก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๒๙] นมกฺการมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว นมกฺกเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว นมกฺการิปทํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกุณปณฺณาส วเปว อวิกเต เอกุณปณฺณาส.

๑๗. อุปฺปन्नตฺติก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๓๐] นอนฺอุปฺปนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺอุปฺปนโน ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. นอนฺอุปฺปนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺปาที ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. นอนฺอุปฺปนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺอุปฺปนโน จ นอนฺปาที จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา. (๓)

นอนฺปาที ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺปาที ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. นอนฺปาที ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺอุปฺปนโน ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. นอนฺปาที ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺอุปฺปนโน จ นอนฺปาที จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา. (๓)

นอนฺอุปฺปนณฺจ นอนฺปาติณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺอุปฺปนโน ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. นอนฺอุปฺปนณฺจ นอนฺปาติณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺปาที ฐมโณ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. นอนฺอุปฺปนณฺจ นอนฺปาติณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺอุปฺปนโน จ นอนฺปาที จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว วเปว อวิกเต นว.

๑๙. อตีตตติก ๑-๓. ปฏิจฺจาทวาร

[๓๑] นอติํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอติโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)
 เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

นอติโต ฐมโม นอติตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นอติโต ฐมโม
 นอนาคตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นอติโต ฐมโม นอติตสฺส จ
 นอนาคตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นอนาคโต ฐมโม นอนาคตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นอนาคโต
 ฐมโม นอติตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นอนาคโต ฐมโม นอติตสฺส จ
 นอนาคตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นอติโต จ นอนาคโต จ ฐมมา นอติตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
 นอติโต จ นอนาคโต จ ฐมมา นอนาคตสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
 นอติโต จ นอนาคโต จ ฐมมา นอติตสฺส จ นอนาคตสฺส จ ฐมมสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓) (สงฺขิตํ.)

[๓๒] เหตุยา นว, อารมฺมณเ อฏฺฐารส, อธิปฺตียา อฏฺฐารส ๆ เปฯ นิสฺสเย
 นว, อุปนิสฺสเย อฏฺฐารส, ปุเรชาเต ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๒๐. อตีตารมฺมตติก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๓๓] นอติตารมฺมํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๆ เปฯ นอนาคตารมฺมํ ฐมํ ปฏิจฺจ
 ๆ เปฯ นปจฺจูปฺปนฺนารมฺมํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกุณฺโพลฺลาส ๆ เปฯ อวิกเต เอกุณฺโพลฺลาส.

๒๐. อชฺฌตตติก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๓๔] นอชฺฌตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอชฺฌตโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นพฺพิทฺธา ฐมํ ปฏิจฺจ นพฺพิทฺธา ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต เทว.

๒๑. อชฎตตารมมตติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๓๕] นอชฎตตารมมณํ ฐมํ ปฏิจจ นอชฎตตารมมโณ ฐมโ อนุปชชติ
 เหตุปจจยา. นอชฎตตารมมณํ ฐมํ ปฏิจจ นพทิตถารมมโณ ฐมโ อนุปชชติ
 เหตุปจจยา. (๒)

นพทิตถารมมณํ ฐมํ ปฏิจจ นพทิตถารมมโณ ฐมโ อนุปชชติ เหตุปจจยา.
 นพทิตถารมมณํ ฐมํ ปฏิจจ นอชฎตตารมมโณ ฐมโ อนุปชชติ เหตุปจจยา.
 (๒) (สงฆิกถ.)

เหตุยา นว ๆ เปว อวิกเต นว.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๓๖] นสนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิโ ฐมโ อนุปชชติ
 เหตุปจจยา. นสนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นอนิทสนนสปปฏิโ ฐมโ อนุปชชติ
 เหตุปจจยา. นสนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิโ ฐมโ อนุปชชติ
 เหตุปจจยา. นสนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิโ จ นอนิทสนน-
 อปปฏิโ จ ฐมมา อนุปชชนติ เหตุปจจยา. นสนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ
 นอนิทสนนสปปฏิโ จ นอนิทสนนอปปฏิโ จ ฐมมา อนุปชชนติ เหตุปจจยา.
 นสนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิโ จ นอนิทสนนสปปฏิโ
 จ ฐมมา อนุปชชนติ เหตุปจจยา. (๖)

[๓๗] นอนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นอนิทสนนสปปฏิโ ฐมโ อนุปชชติ
 เหตุปจจยา. นอนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิโ ฐมโ
 อนุปชชติ เหตุปจจยา. นอนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิโ
 ฐมโ อนุปชชติ เหตุปจจยา. นอนิทสนนสปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นสนิทสนน-
 สปปฏิโ จ นอนิทสนนอปปฏิโ จ ฐมมา อนุปชชนติ เหตุปจจยา. นอนิทสนน-
 สปปฏิขํ ฐมํ ปฏิจจ นอนิทสนนสปปฏิโ จ นอนิทสนนอปปฏิโ จ ฐมมา

อุปปชชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโฆ ธมฺมํ ปฏิจฺจา นสฺนนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโฆ
จ นอนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโฆ จ ธมฺมา อุปปชชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๖)

[๓๘] นอนิทสฺสนสฺสปฏิหัง ธมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสฺสนอปปปฏิโฆ ธมโม อูปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนอปปปฏิหัง ธมมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตสฺสนอปปปฏิโฆ ธมโม อูปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนอปปปฏิหัง ธมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสฺสนสฺสปฏิโฆ ธมโม
 อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.

นสทิสฺสนสปรปฺปนิมฺจ นอนิทสฺสนอปรปฺปนิมฺจ ฐมมํ ปฏฺิจา นสทิสฺสน-
สปรปฺปนิมฺจ ฐมฺโม อปรปฺปชฺชติ เหตุปรุจยา. จ.

นสนิทสฺสนสปรปฺปิณณจ นอนิทสฺสนสปรปฺปิณณจ ธมฺมํ ปฏิจฺจา นสนิทสฺสน-
สปรปฺปิไโธ ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ. (สงฆิตถคํ.)

[๓๙] เหตุยา ทิส, อารมมณ นว ๆ เป ๆ อณฺณมณฺเ ปณฺจวิส ๆ เป ๆ
อวิคเต ทิส.

(ยถา กุสลตฺติเก สหชาตวารมฺปี ปจฺจยวารมฺปี นิสฺสยวารมฺปี สํสฺสจวารมฺปี
สมฺปยุตฺตวารมฺปี ปณฺหาวารมฺปี คณฺโถ, เอวํ คณฺเฑทพฺพ.)

ចម្ការប្រជុំនិយម ពិភពប្រជុំ ពិភពប្រជុំ.

อภิธรรมปิฎก ธมมปัจจัยนีย ทุกปฏิจจานุปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑-๗. ปฏิจจาทิวาร ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑] นเหตุ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นเหตุ
เอกํ ชนฺธํ ปฏิจจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ ๖ เปว เทว ชนฺธํ ปฏิจจ
เทว ฐมมา^๑ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ ปฏิสนธิกฺขณ... (ยาว มหาภูตา) นเหตุ ฐมมํ
ปฏิจจ นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นเหตุ ชนฺธํ ปฏิจจ เหตุ
ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เปว นเหตุ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ จ นนเหตุ จ ฐมมา
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นนเหตุ ฐมมํ ปฏิจจ นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นนเหตุ
ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นนเหตุ ฐมมํ ปฏิจจ
นเหตุ จ นนเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นเหตุญจ นนเหตุญจ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
นเหตุญจ นเหตุญจ ฐมมํ ปฏิจจ นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
นเหตุญจ นนเหตุญจ ฐมมํ ปฏิจจ นเหตุ จ นนเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

[๒] เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๖เป๖ อวิกเต นว.

(สหชาตวารมฺปี ๖เป๖ สมฺปยุตฺตวารมฺปี ปฏิจฺจวาทสํ, เอวํ วิตฺถาเรทพฺพ.)

เหตุอารมฺมณ

[๓] นนฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นนฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นนฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส จ นนฺเหตุสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นนฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นนฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส จ นนฺเหตุสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นนฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นนฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นนฺเหตุ ธมฺโม นนฺเหตุสฺส จ นนฺเหตุสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นฺเหตุ จ นนฺเหตุ จ ธมฺมา นนฺเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นนฺเหตุ จ นนฺเหตุ จ ธมฺมา นนฺเหตุสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นนฺเหตุ จ นนฺเหตุ จ ธมฺมา นนฺเหตุสฺส จ นนฺเหตุสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓) (สงฺฆิกํ.)

[๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ นว ๖เป๖ ปุเรชาเต ปจฺจชาเต ตีณิ ๖เป๖ กมฺเม ตีณิ ๖เป๖ ฌาเน ตีณิ ๖เป๖ วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ ๖เป๖ อวิกเต นว.

(ยถา กุสฺสสตฺธิเก ปณฺหวาร, เอวํ วิตฺถาเรทพฺพ.)

๒. สเหตุกทุก ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๕] นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิจิจฺจาสหกํ อุตฺตฺรจฺจสหกํ โมหํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจํ รุปํ. เอกํ มหาภูตํ

ปฏิจ ทโย มหาภูตา ะเป ะ เทว มหาภูเต ปฏิจ เทว มหาภูตา. มหาภูเต ปฏิจ จิตตสมุฏฐาน รุป, กตตถารูป, อุปาทารูป. นสเหตุกั รัมม ปฏิจ นอเหตุโก รัมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. วิจิจจาสหคต อุตฺตจจสหคต โหม ปฏิจ สมปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏิสนธิกฺขณ วตฺถุ ปฏิจ สเหตุกา ขนฺธา. นสเหตุกั รัมม ปฏิจ นสเหตุโก จ นอเหตุโก จ รัมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (๓)

นอเหตุกั รัมม ปฏิจ นอเหตุโก รัมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ทีณิ.

นสเหตุกญฺจ นอเหตุกญฺจ รัมม ปฏิจ นสเหตุโก รัมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นสเหตุกญฺจ นอเหตุกญฺจ รัมม ปฏิจ นอเหตุโก รัมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นสเหตุกญฺจ นอเหตุกญฺจ รัมม ปฏิจ นสเหตุโก จ นอเหตุโก จ รัมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

[๖] เหตุยา นว, อารมฺมณฺณ จ, อธิปติยา ปณฺจ ะเป ะ อวิกเต นว.

(สหชาตวารมฺปี ะเป ะ สมปยุตฺตวารมฺปี ปฏิจจวารสทิสฺ, เอว วิตุถาเรทพฺพ.)

เหตุ-อารมฺมณ

[๗] นสเหตุโก รัมโม นสเหตุกสฺส รัมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. นสเหตุโก รัมโม นอเหตุกสฺส รัมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. นสเหตุโก รัมโม นสเหตุกสฺส จ นอเหตุกสฺส จ รัมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. (๓)

นอเหตุโก รัมโม นอเหตุกสฺส รัมมสฺส เหตุปัจจเยน ปจฺจโย. ทีณิ.

นสเหตุโก รัมโม นสเหตุกสฺส รัมมสฺส อารมฺมณฺณปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา จ, อารมฺมณฺณ นว, อธิปติยา จตุตฺตาริ, อนนฺตเร นว ะเป ะ สหชาเต นว, อณฺณมณฺณเว จ, นิสฺสเย อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาชาเต ทีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ะเป ะ ฉาเน จตุตฺตาริ, มกฺเก ทีณิ, สมปยุตฺเต จ, วิปยุตฺเต ปณฺจ ะเป ะ อวิกเต นว.

(ยถา กุสฺสทฺธิเก ปณฺหวาร, เอว วิตุถาเรทพฺพ.)

๓. เหตุสมุပ္ปัตตทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๙] นเหตุสมุပ္ปัตตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุสมุပ္ปัตโต ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุสมุပ္ปัตตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุวิปฺปัตโต ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุสมุပ္ปัตตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุสมุပ္ปัตโต จ นเหตุวิปฺปัตโต จ ธมฺมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุวิปฺปัตตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุวิปฺปัตโต ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุวิปฺปัตตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุสมุပ္ปัตโต ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุวิปฺปัตตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุสมุပ္ปัตโต จ นเหตุวิปฺปัตโต จ ธมฺมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุสมุပ္ปัตตญฺจ นเหตุวิปฺปัตตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุสมุပ္ปัตโต ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตตํ.)

[๑๐] เหตุยา นว, อารมฺมณฺ จ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป๖ อวิกเต นว.

(สหชาตวาระปี ๖ เป๖ ปณฺหาววาระปี สฬพทฺธ วิตุถาเรตพพํ.)

๔. เหตุสเหตุกทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๑๑] นเหตุญฺเจว นอเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุญฺเจว นอเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุญฺเจว นอเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓).

นอเหตุญฺเจว นนเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอเหตุญฺเจว นนเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอเหตุญฺเจว นนเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุญเจว นเหตุญจ นเหตุญเจว นนเหตุญจ ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ
เจว นเหตุโก จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖ เปว อวิกเต นว.

(สหชาตวาเรปี ๖ เปว ปณฺหาวาเรปี สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๕. เหตุเหตุสมปยุตฺตทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๑๒] นเหตุญเจว นเหตุวิปยุตฺตญจ ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต
จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นเหตุญเจว นเหตุวิปยุตฺตญจ ธมมํ ปฏิจจ
นเหตุวิปยุตฺโต เจว นนเหตุ จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นเหตุญเจว
นเหตุวิปยุตฺตญจ ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ นเหตุวิปยุตฺโต
เจว นนเหตุ จ ธมมา อุปปชชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

นเหตุวิปยุตฺตญเจว นนเหตุญจ ธมมํ ปฏิจจ นเหตุวิปยุตฺโต เจว นนเหตุ
จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นเหตุวิปยุตฺตญเจว นนเหตุญจ ธมมํ
ปฏิจจ นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นเหตุ-
วิปยุตฺตญเจว นนเหตุญจ ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ นเหตุ-
วิปยุตฺโต เจว นนเหตุ จ ธมมา อุปปชชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

นเหตุญเจว นเหตุวิปยุตฺตญจ นเหตุวิปยุตฺตญเจว นนเหตุญจ ธมมํ ปฏิจจ
นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เปว อวิกเต นว. (สหพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๖. นเหตุสนเหตุทุก ๑-๗. ปฏิจจาทวาร

[๑๓] นเหตุํ นสเหตุกํ ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ นสเหตุโก ธมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจจ ตโย มหาภูตา ๖ เปว นเหตุํ นสเหตุกํ
ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอเหตุโก ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. ปฏิสนธิกฺขณ

วตฺถุํ ปฏิจฺจ นฺเหตุ นสฺเหตุโก ชนฺธา. นฺเหตุํ นสฺเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นฺเหตุ
นสฺเหตุโก จ นฺเหตุ นอเหตุโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นฺเหตุํ นอเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นฺเหตุ นอเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
นฺเหตุํ นอเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นฺเหตุ นสฺเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
นฺเหตุํ นอเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นฺเหตุ นสฺเหตุโก จ นฺเหตุ นอเหตุโก จ ฐมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นฺเหตุํ นสฺเหตุกญฺจ นฺเหตุํ นอเหตุกญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นฺเหตุ นสฺเหตุโก
ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นฺเหตุํ นสฺเหตุกญฺจ นฺเหตุํ นอเหตุกญฺจ ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ นฺเหตุ นอเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นฺเหตุํ นสฺเหตุกญฺจ นฺเหตุํ
นอเหตุกญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นฺเหตุ นสฺเหตุโก จ นฺเหตุ นอเหตุโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

[๑๔] เหตุยา นว, อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปญฺจ วเปว อณฺณมณฺเณ
ฉ วเปว ปุเรชาเต อาสวเน เทว วเปว อวิกเต นว.

(สหชาตวารมฺปิ วเปว สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจวารสฺส.)

อารมฺมณ

[๑๕] นฺเหตุ นสฺเหตุโก ฐมฺโม นฺเหตุสฺส นสฺเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. นฺเหตุ นสฺเหตุโก ฐมฺโม นฺเหตุสฺส นอเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส
อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)

นฺเหตุ นอเหตุโก ฐมฺโม นฺเหตุสฺส นอเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. นฺเหตุ นอเหตุโก ฐมฺโม นฺเหตุสฺส นสฺเหตุกสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (๒) (สงฺขิตํ.)

[๑๖] อารมฺมณ จตฺตาริ วเปว อนนฺตร จตฺตาริ วเปว สหชาเต สตฺถ,
อณฺณมณฺเณ ฉ, นิสฺสเย สตฺถ, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาสวเน
เทว, กมฺเม วเปว ฉาเน จตฺตาริ, มกฺเก ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ
วเปว อวิกเต สตฺถ.

เหตุโกจฺจนํ นิฏฺฐิตํ.

໙. ສປປຼືຈຸຍທຸກ ໑-໙. ປຼືຈຸຈາທິວາຣ

[໑໘] ນອປປຼຸຈຸຍ໌ ຣມ໌ ປຼືຈຸຈ ນອປປຼຸຈຸໂຍ ຣມ໌ ອຸປປຼຸຊຸຕິ ເທຕຸປຼຸຈຸຍາ.

ເທຕຸຍາ ເອກ໌ ຯເປ ຯ ອວິຄເຕ ເອກ໌. (ສປຸພຸຕຸດ ວິທຸຕາໂຣ.)

[໑໙] ນອປປຼຸຈຸໂຍ ຣມ໌ ນອປປຼຸຈຸຍສຸສ ຣມ໌ ເທຕຸປຼຸຈຸເຍນ ປຼຸຈຸໂຍ.

ນສປປຼຸຈຸໂຍ ຣມ໌ ນອປປຼຸຈຸຍສຸສ ຣມ໌ ອາຣມ໌ມເນປຼຸຈຸເຍນ ປຼຸຈຸໂຍ.
(ສງຸຈິຕຸຕ໌.)

ເທຕຸຍາ ເອກ໌, ອາຣມ໌ມເນ ເທວ, ອຣິປຕິຍາ ເທວ ຯເປ ອຸປນິສຸສເຍ ເທວ ຯເປ
ອວິຄເຕ ເອກ໌. (ສປຸພຸຕຸດ ວິທຸຕາໂຣ.)

໑໐. ສງຸຈຕທຸກ ໑. ປຼືຈຸຈາວາຣ

[໑໙] ນອສງຸຈຕ໌ ຣມ໌ ປຼືຈຸຈ ນອສງຸຈຕ໌ ຣມ໌ ອຸປປຼຸຊຸຕິ ເທຕຸປຼຸຈຸຍາ.

ເທຕຸຍາ ເອກ໌ ຯເປ ຯ ອວິຄເຕ ເອກ໌. (ສປປຼຸຈຸຍທຸກສຕິສ໌.)

໑໑. ສນິທສຸສນທຸກ ໑. ປຼືຈຸຈາວາຣ

[໒໐] ນສນິທສຸສນ໌ ຣມ໌ ປຼືຈຸຈ ນສນິທສຸສ໌ ຣມ໌ ອຸປປຼຸຊຸຕິ ເທຕຸປຼຸຈຸຍາ.

ນສນິທສຸສນ໌ ຣມ໌ ປຼືຈຸຈ ນອນິທສຸສ໌ ຣມ໌ ອຸປປຼຸຊຸຕິ ເທຕຸປຼຸຈຸຍາ. ນສນິທສຸສນ໌
ຣມ໌ ປຼືຈຸຈ ນສນິທສຸສ໌ ຈ ນອນິທສຸສ໌ ຈ ຣມ໌ ອຸປປຼຸຊຸຕິ ເທຕຸປຼຸຈຸຍາ.
(໓) (ສງຸຈິຕຸຕ໌.)

ເທຕຸຍາ ຕິຣ໌, ອາຣມ໌ມເນ ເອກ໌ ຯເປ ຯ ອວິຄເຕ ຕິຣ໌.

໑໐. ສປປຼືມທຸກ ໑-໙. ປຼືຈຸຈາທິວາຣ

[໒໑] ນສປປຼືມ໌ ຣມ໌ ປຼືຈຸຈ ນສປປຼືໂມ ຣມ໌ ອຸປປຼຸຊຸຕິ ເທຕຸປຼຸຈຸຍາ.

ນສປປຼືມ໌ ຣມ໌ ປຼືຈຸຈ ນອປປຼືໂມ ຣມ໌ ອຸປປຼຸຊຸຕິ ເທຕຸປຼຸຈຸຍາ. ນສປປຼືມ໌
ຣມ໌ ປຼືຈຸຈ ນສປປຼືໂມ ຈ ນອປປຼືໂມ ຈ ຣມ໌ ອຸປປຼຸຊຸຕິ ເທຕຸປຼຸຈຸຍາ. (໓)

นอปปฏฺฐิมํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นอปปฏฺฐิโฆ ฐมฺโฆ อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.
 นสปปฏฺฐิณฺจ นอปปฏฺฐิณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นสปปฏฺฐิโฆ ฐมฺโฆ อูปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

(สหชาตวามฺปิ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวามฺปิ ปฏฺฐิจฺจวารสทิสฺ.)

[๒๒] นสปปฏฺฐิโฆ ฐมฺโฆ นสปปฏฺฐิสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
 นสปปฏฺฐิโฆ ฐมฺโฆ นอปปฏฺฐิสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นสปปฏฺฐิโฆ
 ฐมฺโฆ นสปปฏฺฐิสฺส จ นอปปฏฺฐิสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นสปปฏฺฐิโฆ ฐมฺโฆ นสปปฏฺฐิสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย.
 นอปปฏฺฐิโฆ ฐมฺโฆ นสปปฏฺฐิสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. (๒)
 (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๓] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เทว, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร เอกํ ๖ เป ๖
 สหชาเต นว, อณฺณมณฺเ ฉ, นิสฺสเย นว, อุนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต
 ตีณิ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ๖ เป ๖ อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย ปณฺจ, ฉาเน มคฺเค
 ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑๑. ฐปฺปีทุก ๑. ปฏฺฐิจฺจวาร

[๒๔] นรฺฐปฺปี ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นรฺฐปฺปี ฐมฺโฆ อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นรฺฐปฺปี
 ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นรฺฐปฺปี ฐมฺโฆ อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นรฺฐปฺปี ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นรฺฐปฺปี
 จ นรฺฐปฺปี จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นรฺฐปฺปี ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นรฺฐปฺปี ฐมฺโฆ อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นรฺฐปฺปี ฐมฺมํ
 ปฏฺฐิจฺจ นรฺฐปฺปี ฐมฺโฆ อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นรฺฐปฺปี ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นรฺฐปฺปี จ
 นรฺฐปฺปี จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นรฺฐปฺปีณฺจ นรฺฐปฺปีณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นรฺฐปฺปี ฐมฺโฆ อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นรฺฐปฺปีณฺจ นรฺฐปฺปีณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจฺจ นรฺฐปฺปี ฐมฺโฆ อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นรฺฐปฺปีณฺจ

นอรุปีญจ ฐมมํ ปฏิจจ นรुปี จ นอรุปี จ ฐมมา อุปุปชชนติ เหตุปจจยา.
(๓) (สงขิตถ.)

[๒๕] เหตุยา นว, อารมมณํ ตีณิ, อธิปัตติยา ปญจ วเปว อณณมณณเณ จ
วเปว ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ วเปว อวิกเต นว.

(สหชาตวาระปี วเปว ปณหาวาระปี สัพพตถ วิตุถาโร.)

๑๒. โลกียทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๒๖] นโลกิยํ ฐมมํ ปฏิจจ นโลกิโย ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจจยา. นโลกิยํ
ฐมมํ ปฏิจจ นโลกุตฺตโร ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจจยา. นโลกิยํ ฐมมํ ปฏิจจ
นโลกิโย จ นโลกุตฺตโร จ ฐมมา อุปุปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

นโลกุตฺตรํ ฐมมํ ปฏิจจ นโลกุตฺตโร ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจจยา.

นโลกิยจ นโลกุตฺตรณจ ฐมมํ ปฏิจจ นโลกุตฺตโร ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจจยา.
(๒) (สงขิตถ.)

เหตุยา ปญจ, อารมมณํ เทว วเปว อวิกเต ปญจ. (สัพพตถ วิตุถาโร.)

๑๓. เกณจิวิญญะยทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๒๗] นเกณจิ วิญญะยํ ฐมมํ ปฏิจจ นเกณจิ วิญญะโย ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปจจยา. นเกณจิ วิญญะยํ ฐมมํ ปฏิจจ นนเกณจิ วิญญะโย ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปจจยา. นเกณจิ วิญญะยํ ฐมมํ ปฏิจจ นเกณจิ วิญญะโย จ นนเกณจิ วิญญะโย
จ ฐมมา อุปุปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

นนเกณจิ วิญญะยํ ฐมมํ ปฏิจจ นนเกณจิ วิญญะโย ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปจจยา. ตีณิ.

นเกณจิ วิญญะยณจ นนเกณจิ วิญญะยณจ ฐมมํ ปฏิจจ นเกณจิ วิญญะโย
ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ. (สงขิตถ.)

เหตุยา นว วเปว อวิกเต นว. (สัพพตถ วิตุถาโร.)

จุพนฺตรทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๔. อาสวทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๒๘] โนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 โนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโนอาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โนอาสวํ
 ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว จ นโนอาสโว จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)
 นโนอาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโนอาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

โนอาสวญฺจ นโนอาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. โนอาสวญฺจ นโนอาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโนอาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. โนอาสวญฺจ นโนอาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว จ นโนอาสโว จ
 ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺฆิตฺก.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
 (สพฺพทฺถ วิทฺธโร.)

๑๕. สาสวทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๒๙] นาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นาสวํ ฐมมํ
 ปฏิจฺจ นาสโว จ นอนาสโว จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอนาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นาสวญฺจ นอนาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนาสโว ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺก.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สพฺพทฺถ วิทฺธโร.)

๑๖. อาสวสมุပ္ပตฺตทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๓๐] นอาสวสมุပ္ပตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอาสวสมุပ္เพตํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอาสวสมุပ္เพตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอาสววิปฺเพตํ ฐมโม อปฺปชฺชติ

เหตุปัจจัยา. นาสวสมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ นาสวสมปยุตฺโต จ นาสววิปยุตฺโต
จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นาสววิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ นาสววิปยุตฺโต ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา.
นาสววิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ นาสวสมปยุตฺโต ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา.
นาสววิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ นาสวสมปยุตฺโต จ นาสววิปยุตฺโต จ ฐมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นาสวสมปยุตฺตญจ นาสววิปยุตฺตญจ ฐมํ ปฏิจจ นาสวสมปยุตฺโต
ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. นาสวสมปยุตฺตญจ นาสววิปยุตฺตญจ ฐมํ
ปฏิจจ นาสววิปยุตฺโต ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. นาสวสมปยุตฺตญจ
นาสววิปยุตฺตญจ ฐมํ ปฏิจจ นาสวสมปยุตฺโต จ นาสววิปยุตฺโต จ
ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ๑ ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว.
(สพฺพทฺธ วิตุตาโร.)

๑๗. อาสวสาสวทุก ๑. ปฏิจจวาร์

[๓๑] นาสวญฺเจว นอนาสวญจ ฐมํ ปฏิจจ นาสโว เจว นอนาสโว จ
ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. นาสวญฺเจว นอนาสวญจ ฐมํ ปฏิจจ นอนาสโว
เจว นโน จ นาสโว ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. นาสวญฺเจว นอนาสวญจ
ฐมํ ปฏิจจ นาสโว เจว^๑ นอนาสโว จ นอนาสโว เจว นโน จ นาสโว
จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นอนาสวญฺเจว นโน จ นาสโว ฐมํ ปฏิจจ นอนาสโว เจว นโน จ นาสโว ฐมโ
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. นอนาสวญฺเจว นโน จ นาสโว ฐมํ ปฏิจจ นาสโว เจว
นอนาสโว จ ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. นอนาสวญฺเจว นโน จ นาสโว ฐมํ

ปฏิจฺจ นาสไว เจว นอนาสไว จ นอนาสไว เจว นโน จ อาสไว จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

นอาสวณฺเจว นอนาสวณฺจ นอนาสวณฺเจว นโนอาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
 นาสไว เจว นอนาสไว จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอาสวณฺเจว นอนาสวณฺจ
 นอนาสวณฺเจว นโน จ อาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนาสไว เจว นโน จ อาสไว ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอาสวณฺเจว นอนาสวณฺจ นอนาสวณฺเจว นโนอาสวณฺจ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ นาสไว เจว นอนาสไว จ นอนาสไว เจว นโน จ อาสไว จ ธมฺมา
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว ๆ เปฯ วิปาเก เอกํ ๆ เปฯ อวิกเต นว.
 (สพฺพตฺถ วิทถาโร.)

๑๘. อาสวอาสวสมฺปยุตฺตทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๓๒] นอาสวณฺเจว นอาสววิปยุตฺตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นาสไว เจว
 นอาสววิปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอาสวณฺเจว นอาสววิปยุตฺตณฺจ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอาสววิปยุตฺโต เจว นโน จ อาสไว ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอาสวณฺเจว นอาสววิปยุตฺตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นาสไว เจว นอาสววิปยุตฺโต จ
 นอาสววิปยุตฺโต เจว นโนอาสไว จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอาสววิปยุตฺตณฺเจว นโนอาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอาสววิปยุตฺโต เจว
 นโนอาสไว จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอาสววิปยุตฺตณฺเจว นโนอาสวณฺจ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ นาสไว เจว นอาสววิปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอาสววิปยุตฺตณฺเจว นโนอาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นาสไว เจว นอาสววิปยุตฺโต
 จ นอาสววิปยุตฺโต เจว นโนอาสไว จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอาสวณฺเจว นอาสววิปยุตฺตณฺจ นอาสววิปยุตฺตณฺเจว นโนอาสวณฺจ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ นาสไว เจว นอาสววิปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอาสวณฺเจว นอาสววิปยุตฺตณฺจ นอาสววิปยุตฺตณฺเจว นโนอาสวณฺจ ธมฺมํ

ปฏิจ นาสววิปยุตโต เจว นโนาสโว จ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
 นาสวณเจว นาสววิปยุตตณจ นาสววิปยุตตณเจว นโนาสวณจ รมม
 ปฏิจ นาสโว เจว นาสววิปยุตโต จ นาสววิปยุตโต เจว นโนาสโว จ
 รมมา อุปปชชนติ เหตุปจจา. (๓) (สงขิต.)

เหตุยา นว, อารมณ นว ะเปว อวิกเต นว. (สพพต วิตถาโร.)

๑๕. อาสววิปยุตตาสวทก ๑. ปฏิจวาร

[๓๓] อาสววิปยุตตํ นาสว รมม ปฏิจ อาสววิปยุตโต นาสโว รมโม
 อุปปชชติ เหตุปจจา. อาสววิปยุตตํ นาสว รมม ปฏิจ อาสววิปยุตโต
 นอนาสโว รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. อาสววิปยุตตํ นาสว รมม ปฏิจ
 อาสววิปยุตโต นาสโว จ อาสววิปยุตโต นอนาสโว จ รมมา อุปปชชนติ
 เหตุปจจา. (๓)

อาสววิปยุตตํ นอนาสว รมม ปฏิจ อาสววิปยุตโต นอนาสโว รมโม
 อุปปชชติ เหตุปจจา. (๑)

อาสววิปยุตตํ นาสวณจ อาสววิปยุตตํ นอนาสวณจ รมม ปฏิจ
 อาสววิปยุตโต นอนาสโว รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิต.)

เหตุยา ปณจ, อารมณ เทว ะเปว อวิกเต ปณจ. (สพพต วิตถาโร.)

อาสวโคจจกํ นิฏจติ.

๒๐. สลยโชนทก

[๓๔] โนสลยโชนํ รมม ปฏิจ โนสลยโชนโน รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
 โนสลยโชนํ รมม ปฏิจ นโนสลยโชนโน รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
 โนสลยโชนํ รมม ปฏิจ โนสลยโชนโน จ นโนสลยโชนโน จ รมมา อุปปชชนติ
 เหตุปจจา. (๓).

นโนสยโชนํ ธมมํ ปฏิจํ นโนสยโชนํ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
 นโนสยโชนํ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนํ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
 นโนสยโชนํ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนํ จ นโนสยโชนํ จ ธมมา อุปปชชติ
 เหตุปจายา. (๓)

นสยโชนนํจ นโนสยโชนนํจ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนํ ธมโม อุปปชชติ
 เหตุปจายา. นสยโชนนํจ นโนสยโชนนํจ ธมมํ ปฏิจํ นโนสยโชนํ ธมโม
 อุปปชชติ เหตุปจายา. นสยโชนนํจ นโนสยโชนนํจ ธมมํ ปฏิจํ
 นสยโชนํ จ นโนสยโชนํ จ ธมมา อุปปชชติ เหตุปจายา. (๓)
 (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมมณ นว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.
 (สพฺพตฺถ วิทฺถาโร.)

๒๑. สยโชนียทุก

[๓๕] นสยโชนียํ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนียํ ธมโม อุปปชชติ
 เหตุปจายา. นสยโชนียํ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนียํ ธมโม อุปปชชติ
 เหตุปจายา. นสยโชนียํ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนียํ จ นสยโชนียํ จ
 ธมมา อุปปชชติ เหตุปจายา. (๓)

นสยโชนียํ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนียํ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. (๑)

นสยโชนียนํจ นสยโชนียนํจ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนียํ ธมโม อุปปชชติ
 เหตุปจายา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณจ, อารมมณ เทว ๖เป๖ อวิกเต ปณจ. (สพฺพตฺถ วิทฺถาโร.)

๒๒. สยโชนสมปยุตฺตทุก

[๓๖] นสยโชนสมปยุตฺตํ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนสมปยุตฺโต ธมโม
 อุปปชชติ เหตุปจายา. นสยโชนสมปยุตฺตํ ธมมํ ปฏิจํ นสยโชนวิปยุตฺโต

ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสลฺยโลชนสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนสมฺปยุตฺโต
จ นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนสมฺปยุตฺโต ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนสมฺปยุตฺโต
จ นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นสลฺยโลชนสมฺปยุตฺตญฺจ นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชน-
สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสลฺยโลชนสมฺปยุตฺตญฺจ นสลฺยโลชน
วิปฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นสลฺยโลชนสมฺปยุตฺตญฺจ นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนสมฺปยุตฺโต
จ นสลฺยโลชนวิปฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จ ๖ เป ๖ อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตถาโร.)

๒๓. สลฺยโลชนสลฺยโลชนนียทก

[๓๗] นสลฺยโลชนญฺเจว นอสลฺยโลชนนียญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนในฺ เจว
นอสลฺยโลชนนีย จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสลฺยโลชนญฺเจว นอสลฺยโลชนนียญฺจ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอสลฺยโลชนนีย เจว นนอสลฺยโลชนในฺ จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นสลฺยโลชนญฺเจว นอสลฺยโลชนนียญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนในฺ เจว นอสลฺยโลชนนีย จ
นอสลฺยโลชนนีย เจว นโน จ สลฺยโลชนในฺ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอสลฺยโลชนนียญฺเจว นโน จ สลฺยโลชนํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอสลฺยโลชนนีย เจว
นโน จ สลฺยโลชนในฺ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

นสลฺยโลชนญฺเจว นอสลฺยโลชนนียญฺจ นอสลฺยโลชนนียญฺเจว นนอสลฺยโลชนญฺจ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสลฺยโลชนในฺ เจว นอสลฺยโลชนนีย จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ทีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต นว.
(สพฺพทถ วิตุถาโร.)

๒๔. สลฺยโลชนสลฺยโลชนสมฺปยุตฺตทุก

[๓๘] สลฺยโลชนนฺจ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตญจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สลฺยโลชนโน เจว
สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สลฺยโลชนนฺจ
สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตญจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโตเจว นโน จ สลฺยโลชนโน
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สลฺยโลชนนฺจ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตญจ ธมฺมํ
ปฏฺิจจ สลฺยโลชนโน เจว สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโต จ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโต เจว
นโน จ สลฺยโลชนโน จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตญเจว นโน จ สลฺยโลชนํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโตเจว
นโน จ สลฺยโลชนโน ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตญเจว
นโน จ สลฺยโลชนํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สลฺยโลชนโน เจว สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโต จ ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตญเจว นโน จ สลฺยโลชนํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ
สลฺยโลชนโน เจว สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโต จ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโต เจว นโน จ
สลฺยโลชนโน จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

สลฺยโลชนนฺจ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตญจ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตญเจว นโน จ
สลฺยโลชนนฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สลฺยโลชนโน เจว สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโต จ ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ฯ เปฯ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตุถาโร.)

๒๕. สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตสลฺยโลชนียทุก

[๓๙] สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตํ สลฺยโลชนนฺย ธมฺมํ ปฏฺิจจ สลฺยโลชนวิปฺยุตฺโต
สลฺยโลชนนฺย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สลฺยโลชนวิปฺยุตฺตํ สลฺยโลชนนฺย

ธมฺมํ ปฏิจฺจ สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺโต นอสลฺยโลชนนิโย ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺตํ นสลฺยโลชนนิโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺโต นสลฺยโลชนนิโย
 จ สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺโต นอสลฺยโลชนนิโย จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺตํ นอสลฺยโลชนนิโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺโต
 นอสลฺยโลชนนิโย ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺตํ นสลฺยโลชนนิยฺยจ สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺตํ นอสลฺยโลชนนิยฺยจ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ สลฺยโลชนวิปฺยฺยุตฺโต นอสลฺยโลชนนิโย ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
 (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๆ เปว อวิคเต ปณฺจ. (สพฺพตฺถ วิทฺธาวโร.)

สลฺยโลชนโกจฺจนํ นิฏฺฐิตํ.

๒๖. กนถทุก

[๔๐] ไนคนถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ไนคนถํ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ไนคนถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นไนคนถํ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ไนคนถํ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ ไนคนถํ จ นไนคนถํ จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นไนคนถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นไนคนถํ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นไนคนถํ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ ไนคนถํ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นไนคนถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
 ไนคนถํ จ นไนคนถํ จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

ไนคนถณฺจ นไนคนถณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ไนคนถํ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ไนคนถณฺจ นไนคนถณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นไนคนถํ ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ไนคนถณฺจ นไนคนถณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ไนคนถํ จ นไนคนถํ จ ธมฺมา
 อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เปว วิปาเก เอกํ ๆ เปว อวิคเต นว. (สพฺพตฺถ นว.)

๒๗. กณฺณนียทุก

[๔๑] กณฺณนียํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณนียโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กณฺณนียํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกณฺณนียโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กณฺณนียํ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณนียโย จ นอกณฺณนียโย จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอกณฺณนียํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกณฺณนียโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กณฺณนียณฺจ นอกณฺณนียณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกณฺณนียโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๆ เปฯ อวิกเต ปณฺจ. (สพฺพทถ ปณฺจ.)

๒๘. กณฺณสมฺปยุตฺตทุก

[๔๒] กณฺณสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. กณฺณสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. กณฺณสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณสมฺปยุตฺโต จ กณฺณวิปฺปยุตฺโต
จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

กณฺณวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กณฺณวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กณฺณวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณสมฺปยุตฺโต จ กณฺณวิปฺปยุตฺโต จ ธมฺมา
อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

กณฺณสมฺปยุตฺตณฺจ กณฺณวิปฺปยุตฺตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณสมฺปยุตฺโต ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กณฺณสมฺปยุตฺตณฺจ กณฺณวิปฺปยุตฺตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ
กณฺณวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กณฺณสมฺปยุตฺตณฺจ กณฺณวิปฺปยุตฺตณฺจ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กณฺณสมฺปยุตฺโต จ กณฺณวิปฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺ จ, อธิปฺติยา นว ๆ เปฯ วิปาเก เอกํ ๆ เปฯ อวิกเต
นว. (สพฺพทถ วิตุลาโร.)

๒๕. กณฺณกณฺณนียทุก

[๔๓] นกณฺณเจว นกณฺณนียเจว ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกณฺโถ เจว อกณฺณนิโย จ
 ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกณฺณเจว นกณฺณนียเจว ธมฺมํ ปฏิจฺจ
 นกณฺณนิโย เจว นโน จ กณฺโถ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกณฺณเจว
 นกณฺณนียเจว ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกณฺโถ เจว นกณฺณนิโย จ นกณฺณนิโย เจว นโน จ
 กณฺโถ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นกณฺณนียเจว นโน จ กณฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกณฺณนิโย เจว นโน กณฺโถ จ ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกณฺณนียเจว นโน จ กณฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกณฺโถ เจว
 นกณฺณนิโย จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกณฺณนียเจว นโน จ กณฺถํ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ นกณฺโถ เจว นกณฺณนิโย จ นกณฺณนิโย เจว นโน จ กณฺโถ จ ธมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นกณฺณเจว นกณฺณนียเจว นกณฺณนียเจว นโน จ กณฺณเจว ธมฺมํ ปฏิจฺจ
 นกณฺโถ เจว นกณฺณนิโย จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เปฯ วิปาเก เอกํ ๆ เปฯ อวิกเต นว. (สพฺพคฺค วิตุตาโร.)

๓๐. กณฺณกณฺณสมปยุตฺตทุก

[๔๔] นกณฺณเจว นกณฺณวิปยุตฺตเจว ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกณฺโถ เจว นกณฺณวิปยุตฺโต
 จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกณฺณเจว นกณฺณวิปยุตฺตเจว ธมฺมํ ปฏิจฺจ
 นกณฺณวิปยุตฺโต เจว นโน จ กณฺโถ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกณฺณเจว
 นกณฺณวิปยุตฺตเจว ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกณฺโถ เจว นกณฺณวิปยุตฺโต จ นกณฺณวิปยุตฺโต
 เจว นโน จ กณฺโถ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นกณฺณวิปยุตฺตเจว นโน จ กณฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกณฺณวิปยุตฺโต เจว นโน จ
 กณฺโถ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกณฺณวิปยุตฺตเจว นโน จ กณฺถํ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ นกณฺโถ เจว นกณฺณวิปยุตฺโต จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นกณฺณวิปยุตฺตเจว นโน จ กณฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกณฺโถ เจว นกณฺณวิปยุตฺโต จ
 นกณฺณวิปยุตฺโต เจว นโน จ กณฺโถ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นคฺณณฺเจว นคฺณณฺวิปฺยตฺตณฺจ นคฺณณฺวิปฺยตฺตณฺเจว นโน จ คณฺณณฺจ ฐมฺมํ
 ปฏฺิจฺจ นคฺณโถ เจว นคฺณณฺวิปฺยตฺโต จ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นคฺณณฺเจว
 นคฺณณฺวิปฺยตฺตณฺจ นคฺณณฺวิปฺยตฺตณฺเจว นโน จ คณฺณณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
 นคฺณณฺวิปฺยตฺโต เจว นโน จ คณฺโถ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นคฺณณฺเจว
 นคฺณณฺวิปฺยตฺตณฺจ นคฺณณฺวิปฺยตฺตณฺเจว นโน จ คณฺณณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นคฺณโถ เจว
 นคฺณณฺวิปฺยตฺโต จ นคฺณณฺวิปฺยตฺโต เจว นโน จ คณฺโถ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ วิถฺตาโร.)

๓๑. คณฺณณฺวิปฺยตฺตคณฺณนียทุค

[๔๕] คณฺณณฺวิปฺยตฺตํ นคฺณณฺนียํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ คณฺณณฺวิปฺยตฺโต นคฺณณฺนีย
 ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. คณฺณณฺวิปฺยตฺตํ นคฺณณฺนียํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ คณฺณณฺวิปฺยตฺโต
 นคฺณณฺนีย ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. คณฺณณฺวิปฺยตฺตํ นคฺณณฺนียํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
 คณฺณณฺวิปฺยตฺโต นคฺณณฺนีย จ คณฺณณฺวิปฺยตฺโต นคฺณณฺนีย จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

คณฺณณฺวิปฺยตฺตํ นคฺณณฺนียํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ คณฺณณฺวิปฺยตฺโต นคฺณณฺนีย ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

คณฺณณฺวิปฺยตฺตํ นคฺณณฺนียณฺจ คณฺณณฺวิปฺยตฺตํ นคฺณณฺนียณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
 คณฺณณฺวิปฺยตฺโต นคฺณณฺนีย ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๆ เปฯ อวิกเต ปณฺจ. (สพฺพตฺถ วิถฺตาโร.)

คณฺณโถจฺจกํ นิฏฺฐิตํ.

๓๒-๔๕. โอนาทีทุค

[๔๖] โนโณฬํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๆ เปฯ โนโยคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๆ เปฯ
 (โณโณฬจฺจกโยคโณโณฬจฺจก อามสํ อาสวโณโณฬเก อามสสทิสํ.)

[๔๗] โนนีวรรณ ฐมมํ ปฏิจฺจ ะเปฯ (นิวรรณโคจฺจเก อามสนํ
สณฺโณชนโคจฺจเก อามสนสทิสฺ.)

นิวรรณโคจฺจกํ นิฏฺจิทํ.

๕๐-๕๔. ปราสาททุกาถิ

[๔๘] โนปราสาทํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนปราสาทสึ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ ะเปฯ วิปาเก เอกํ ะเปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๔๙] นปฺรามภูจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นปฺรามภูโจ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถ ปณฺจ.)

[๕๐] นปฺราสาทสฺมปฺยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นปฺราสาทสฺมปฺยุตฺโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ะเปฯ วิปาเก เอกํ ะเปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๕๑] นปฺราสาทญฺเจว นอฺปฺรามภูจญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นปฺราสาทสึ เจว
นอฺปฺรามภูโจ จ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นปฺราสาทญฺเจว นอฺปฺรามภูจญฺจ
ฐมมํ ปฏิจฺจ นอฺปฺรามภูโจ เจว นโน จ ปฺราสาทสึ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นปฺราสาทญฺเจว นอฺปฺรามภูจญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นปฺราสาทสึ เจว นอฺปฺรามภูโจ จ
นอฺปฺรามภูโจ เจว นโนปฺราสาทสึ จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอฺปฺรามภูจญฺเจว นโน จ ปฺราสาทํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นปฺราสาทสึ เจว นอฺปฺรามภูโจ
จ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นปฺราสาทญฺเจว นอฺปฺรามภูจญฺจ นอฺปฺรามภูจญฺเจว นโน จ ปฺรามภูจญฺจ ฐมมํ
ปฏิจฺจ นปฺราสาทสึ เจว นอฺปฺรามภูโจ จ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ ะเปฯ วิปาเก เอกํ ะเปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๕๒] ปราสาทวิปฺยตฺตํ นปรามภูจํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ปราสาทวิปฺยตฺตโต นปรามภูโจ
 ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปราสาทวิปฺยตฺตํ นปรามภูจํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ
 ปราสาทวิปฺยตฺตโต นปรามภูโจ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปราสาทวิปฺยตฺตํ
 นปรามภูจํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ปราสาทวิปฺยตฺตโต นปรามภูโจ จ ปราสาทวิปฺยตฺตโต
 นปรามภูโจ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

ปราสาทวิปฺยตฺตํ นปรามภูจํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ปราสาทวิปฺยตฺตโต นปรามภูโจ
 ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ปราสาทวิปฺยตฺตํ นปรามภูจฺฉ ปราสาทวิปฺยตฺตํ นปรามภูจฺฉ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ
 ปราสาทวิปฺยตฺตโต นปรามภูโจ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๆ เปว อวิกเต ปณฺจ.

ปราสาทโกจฺจนํ นิฏฺฐิตํ.

๕๕. สारम्मณทุก

[๕๓] นสารम्मณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสารम्मโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นสารम्मณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอสารम्मโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสารम्मณํ
 ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสารम्मโณ จ นอสารम्मโณ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอสารम्मณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอสารम्मโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอสารम्मณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสารम्मโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอสารम्मณํ
 ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสารम्मโณ จ นอสารम्मโณ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นสารम्मณฺฉ นอสารम्मณฺฉ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสารम्मโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นสารम्मณฺฉ นอสารम्मณฺฉ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอสารम्मโณ ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสารम्मณฺฉ นอสารम्मณฺฉ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสารम्मโณ
 จ นอสารम्मโณ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมมณ ทัณิ, อธิปัตติยา ปณจ ๖ เป ๖ อณณมณณเว จ ๖ เป ๖
ปุระชาเต อาเสวเน เอก ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพพตต วิตุถาโร.)

๕๖. จิตตทุก

[๕๔] นจิตตํ ฐมมํ ปฏิจจ นจิตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. นจิตตํ
ฐมมํ ปฏิจจ นโนจิตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. นจิตตํ ฐมมํ ปฏิจจ
นจิตโต จ นโนจิตโต จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

นโนจิตตํ ฐมมํ ปฏิจจ นจิตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑)

นจิตตณจ นโนจิตตณจ ฐมมํ ปฏิจจ นจิตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
(๑) (สงขิตต.)

เหตุยา ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ. (สพพตต ปณจ.)

๕๗. เจตสิกทุก

[๕๕] นเจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจจ นเจตสิโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
นเจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจจ นอเจตสิโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. นเจตสิกํ
ฐมมํ ปฏิจจ นเจตสิโก จ นอเจตสิโก จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

นอเจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจจ นอเจตสิโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. นอเจตสิกํ
ฐมมํ ปฏิจจ นเจตสิโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. นอเจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจจ
นเจตสิโก จ นอเจตสิโก จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

นเจตสิกณจ นอเจตสิกณจ ฐมมํ ปฏิจจ นเจตสิโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
นเจตสิกณจ นอเจตสิกณจ ฐมมํ ปฏิจจ นอเจตสิโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
นเจตสิกณจ นอเจตสิกณจ ฐมมํ ปฏิจจ นเจตสิโก จ นอเจตสิโก จ ฐมมา
อุปปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ ปุระชาเต อาเสวเน ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.
(สพพตต วิตุถาโร.)

๕๘. จิตตสมุပ္ปัตตทุก

[๕๖] นจิตตสมุပ္ปัตตํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นจิตตสมุပ္ปัตโต ธมฺโม อุပ္ปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ จิตตสมุฏฺจานํ รูป. นจิตตสมุပ္ปัตตํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ
 นจิตตวิปฺปัตโต ธมฺโม อุပ္ปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จิตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ จิตตสมุပ္ปัตตกา
 ชนฺธา.

(ปจฺจันนียทุกมตฺตานิ น วตฺตพฺพํ ธมฺมํ ปุเรตฺถํ นว นว ปณฺหานิ กโรตุ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว จ ๖ เป ๖
 ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๕๙. จิตตสํสฺสฺจทุก

[๕๗] นจิตตสํสฺสฺจํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นจิตตสํสฺสฺจโร ธมฺโม อุပ္ปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๖๐. จิตตสมุฏฺจานทุก

[๕๘] นจิตตสมุฏฺจานํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นจิตตสมุฏฺจาโน ธมฺโม อุပ္ปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖
 อวิกเต นว.

๖๑. จิตตสทฺททุก

[๕๙] นจิตตสทฺทํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นจิตตสทฺทํ ธมฺโม อุပ္ปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๖๒. จิตฺตานุปริวตฺตีกทุก

[๖๐] นจิตฺตานุปริวตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตานุปริวตฺตํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๖๓. จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจานทุก

[๖๑] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจานํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจาโน ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๖๔. จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจานสทฺททุก

[๖๒] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจานสทฺทํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจานสทฺท ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๖๕. จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจานานุปริวตฺตีกทุก

[๖๓] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจานานุปริวตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมุจฺจานา-
 นุปริวตฺตํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา นว ๆ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๆ เปฯ อวิกเต นว.
 (สพฺพทถ วิตถาโร.)

๖๖. อชฺฌตฺติกทุก

[๖๔] นอชฺฌตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอชฺฌตฺติกโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นพาทิโร ธมฺมํ ปฏิจฺจ นพาทิโร ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปฏิสนฺธิกฺขณ
จิตฺตํ ปฏิจฺจ อชฺฌตฺตํ กฏฺฏตฺตารูปํ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ปณฺจ ๖ เปฯ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

๖๗. อุปาทาทก

[๖๕] นอุปาทา ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทา ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นอุปาทา ธมฺมํ ปฏิจฺจ นโนอุปาทา ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอุปาทา
ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทา จ นโนอุปาทา จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นโนอุปาทา ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทา ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นอุปาทา จ นโนอุปาทา จ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทา ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เปฯ
อวิกเต ปณฺจ.

๖๘. อุปาทาทินฺนทก

[๖๖] นอุปาทินฺนํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺโน ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

นอุปาทินฺนํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนอุปาทินฺโน ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นอุปาทินฺนํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺโน ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนอุปาทินฺนํ
ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺโน จ นนอุปาทินฺโน จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอุปาทินฺนณฺจ นนอุปาทินฺนณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺโน ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณํ เทว, อธิปตฺติยา เอกํ ๖ เปฯ อาเสวเน เอกํ ๖ เปฯ
อวิกเต ปณฺจ. (สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

มหนฺตรทกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๕. อุปาทานโคจฺจนก

[๖๗] นอุปาทานํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอุปาทาโน ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, วิปาเก เอกํ ๗เป๗ อวิกเต นว.

๗๕. กิเลสทุก

[๖๘] โนกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนกิเลโส ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
โนกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ นโนกิเลโส ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โนกิเลสํ
ฐมํ ปฏิจฺจ โนกิเลโส จ นโนกิเลโส จ ฐมมา อุปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.-(๓)

นโนกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ นโนกิเลโส ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

โนกิเลสญฺจ นโนกิเลสญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ โนกิเลโส ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๗เป๗ วิปาเก เอกํ ๗เป๗ อวิกเต นว. (สพฺพทตฺต นว.)

๗๖. สงฺกิลีสกทุก

[๖๙] นสงฺกิลีสกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลีสโก ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นสงฺกิลีสกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอสฺกิลีสโก ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นสงฺกิลีสกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลีสโก จ นอสฺกิลีสโก จ ฐมมา อุปปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓)

นอสฺกิลีสกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอสฺกิลีสโก ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นสงฺกิลีสกญฺจ นอสฺกิลีสกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นอสฺกิลีสโก ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณ เทว ๗เป๗ อวิกเต ปญฺจ. (สพฺพทตฺต วิตุถาโร.)

๗๗. สงฺกิลฺลิจฺทุก

[๗๐] นสงฺกิลฺลิจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลฺลิจํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นอสงฺกิลฺลิจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอสงฺกิลฺลิจํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอสงฺกิลฺลิจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลฺลิจํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอสงฺกิลฺลิจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลฺลิจํ จ นอสงฺกิลฺลิจํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

นสงฺกิลฺลิจญฺจ นอสงฺกิลฺลิจญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลฺลิจํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ.
 (สพฺพทถ วิตุถาโร.)

๗๘. กิเลสสมฺปยุตฺตทุก

[๗๑] นกิเลสสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกิเลสสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑)

นกิเลสวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกิเลสวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นกิเลสสมฺปยุตฺตญฺจ นกิเลสวิปฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกิเลสสมฺปยุตฺโต ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ.
 (สพฺพทถ วิตุถาโร.)

๗๙. กิเลสสงฺกิลฺลิกทุก

[๗๒] นกิเลสญฺเจว นอสงฺกิลฺลิกญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกิเลสํ เจว นอสงฺกิลฺลิกํ จ
 ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอสงฺกิเลสิกญฺเจว นโน จ กิเลสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นอสงฺกิเลสโก เจว นโน จ กิเลสํ ฐมํ โข อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นภิเลสญฺเจว นอสงฺกิเลสิกญฺจ นอสงฺกิเลสิกญฺเจว นโน จ กิเลสญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นภิเลส เจว นอสงฺกิเลสโก จ ฐมํ โข อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๘๐. กิเลสสงฺกิลฺลิจฺทุก

[๗๓] นภิเลสญฺเจว นอสงฺกิลฺลิจฺญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นภิเลส เจว นอสงฺกิลฺลิจฺ จ ฐมํ โข อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอสงฺกิลฺลิจฺญฺเจว นโน จ กิเลสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นอสงฺกิลฺลิจฺ เจว นโน จ กิเลสํ ฐมํ โข อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นภิเลสญฺเจว นอสงฺกิลฺลิจฺญฺจ นอสงฺกิลฺลิจฺญฺเจว นโน จ กิเลสญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นภิเลส เจว นอสงฺกิลฺลิจฺ จ ฐมํ โข อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๘๑. กิเลสกิเลสสมปยุตตทุก

[๗๔] นภิเลสญฺเจว นภิเลสวิปยุตฺตญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นภิเลส เจว นภิเลสวิปยุตฺโต จ ฐมํ โข อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นภิเลสวิปยุตฺตญฺเจว นโน จ กิเลสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นภิเลสวิปยุตฺโต เจว นโน จ กิเลสํ ฐมํ โข อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นภิเลสญฺเจว นภิเลสวิปยุตฺตญฺจ นภิเลสวิปยุตฺตญฺเจว นโน จ กิเลสญฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นภิเลส เจว นภิเลสวิปยุตฺโต จ ฐมํ โข อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๔๒. กิเลสวิปยุตฺตสงฺกิลลิกทุก

[๗๕] กิเลสวิปยุตฺตํ นสงฺกิลลิกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต เจว นสงฺกิลลิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กิเลสวิปยุตฺตํ นสงฺกิลลิกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต นสงฺกิลลิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กิเลสวิปยุตฺตํ นสงฺกิลลิกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต นสงฺกิลลิกโก จ กิเลสวิปยุตฺโต นสงฺกิลลิกโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

กิเลสวิปยุตฺตํ นสงฺกิลลิกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต นสงฺกิลลิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

กิเลสวิปยุตฺตํ นสงฺกิลลิกญฺจ กิเลสวิปยุตฺตํ นสงฺกิลลิกญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กิเลสวิปยุตฺโต นสงฺกิลลิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๆ เปว อวิกเต ปณฺจ. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๔๓. ทสฺสเนนปฺหตฺตพฺพทุก

[๗๖] ทสฺสเนน ปฺหตฺตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ทสฺสเนน ปฺหตฺตพฺโพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นทสฺสเนน ปฺหตฺตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นทสฺสเนน ปฺหตฺตพฺโพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

ทสฺสเนน ปฺหตฺตพฺพญฺจ นทสฺสเนน ปฺหตฺตพฺพญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ทสฺสเนน ปฺหตฺตพฺโพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๆ เปว วิปาเก เอกํ ๆ เปว อวิกเต ปณฺจ.

๔๔. ภาวนายปฺหตฺตพฺพทุก

[๗๗] ภาวนาย ปฺหตฺตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ภาวนาย ปฺหตฺตพฺโพ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นภวานาย ปหัตตพหุ ฐมัม ปฏิจจ นภวานาย ปหัตตพหุ ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

นภวานาย ปหัตตพหุญจ นภวานาย ปหัตตพหุญจ ฐมัม ปฏิจจ นภวานาย
ปหัตตพหุ ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจุยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๘๕. ทสฺสเนนปหัตตพหุเหตุกทุก

[๗๘] ทสฺสเนน ปหัตตพหุเหตุกํ ฐมัม ปฏิจจ ทสฺสเนน ปหัตตพหุเหตุโก
ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

ทสฺสเนน ปหัตตพหุเหตุกํ ฐมัม ปฏิจจ ทสฺสเนน ปหัตตพหุเหตุโก
ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

ทสฺสเนน ปหัตตพหุเหตุกญจ ทสฺสเนน ปหัตตพหุเหตุกญจ ฐมัม ปฏิจจ
ทสฺสเนน ปหัตตพหุเหตุโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ ๘, อธิปัตติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต นว.

๘๖. ภาวนายปหัตตพหุเหตุกทุก

[๗๙] นภวานาย ปหัตตพหุเหตุกํ ฐมัม ปฏิจจ นภวานาย ปหัตตพหุเหตุโก
ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

นภวานาย ปหัตตพหุเหตุกํ ฐมัม ปฏิจจ นภวานาย ปหัตตพหุเหตุโก
ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ.

นภวานาย ปหัตตพหุเหตุกญจ นภวานาย ปหัตตพหุเหตุกญจ ฐมัม ปฏิจจ
นภวานาย ปหัตตพหุเหตุโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ ๘, อธิปัตติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต นว.

๘๗. สวิตกกทุก

[๘๐] นสวิตกกัม ธมมํ ปฏิจฺจ นสวิตกกโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นอวิตกกัม ธมมํ ปฏิจฺจ นอวิตกกโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นสวิตกกกญฺจ นอวิตกกกญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นสวิตกกโก ธมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว วเปว ปุเรชาเต อาเสวเน จ วเปว อวิกเต นว.

๘๘. สวิจารทุก

[๘๑] นสวิจาร์ ธมมํ ปฏิจฺจ นสวิจาโร ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอวิจาร์ ธมมํ ปฏิจฺจ นอวิจาโร ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นสวิจารญฺจ นอวิจารญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นสวิจาโร ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว วเปว ปุเรชาเต อาเสวเน จ วเปว อวิกเต นว.

๘๙. สปปัตติกทุก

[๘๒] นสปปัตติกัม ธมมํ ปฏิจฺจ นสปปัตติโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นอปปัตติกัม ธมมํ ปฏิจฺจ นอปปัตติโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นสปปัตติกกญฺจ นอปปัตติกกญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นสปปัตติโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว วเปว ปุเรชาเต อาเสวเน จ วเปว อวิกเต นว.

๙๐. ปัตติสสททุก

[๘๓] นปัตติสสทํ ธมมํ ปฏิจฺจ นปัตติสสทโต ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นนปีติสหคํ ฐมํ ปฏิจํ นนปีติสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.
 นปีติสหคตญํ นนปีติสหคตญํ ฐมํ ปฏิจํ นปีติสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน จ ว เปว อวิกเต นว.

๕๑. สุขสหคตทุก

[๘๔] นสุขสหคํ ฐมํ ปฏิจํ นสุขสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นสุขสหคตญํ นนสุขสหคตญํ ฐมํ ปฏิจํ นสุขสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน จ ว เปว อวิกเต นว.

๕๒. อุเปกฺขาสหคตทุก

[๘๕] นอุเปกฺขาสหคํ ฐมํ ปฏิจํ นอุเปกฺขาสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นนอุเปกฺขาสหคํ ฐมํ ปฏิจํ นนอุเปกฺขาสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอุเปกฺขาสหคตญํ นนอุเปกฺขาสหคตญํ ฐมํ ปฏิจํ นอุเปกฺขาสหคโต ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน จ ว เปว อวิกเต นว.

๕๓. กามาวจรทุก

[๘๖] นกามาวจรํ ฐมํ ปฏิจํ นกามาวจโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นนกามาวจรํ ฐมํ ปฏิจํ นนกามาวจโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นกกามาวจรณจ นนกกามาวจรณจ ธมมํ ปฏิจจ นกกามาวโร ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมมณ จตฺตาริ, อธิปติยา ปณฺจ ๖ เปฯ อณฺณมณฺเณ จ
๖ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เปฯ อวิคเต นว.

๔๔. รูปาวจรทุก

[๘๗] นรูปาวจรํ ธมมํ ปฏิจจ นรูปาวโร ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
ตีณิ.

นรูปาวจรํ ธมมํ ปฏิจจ นรูปาวโร ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ.

นรูปาวจรณจ นนรูปาวจรณจ ธมมํ ปฏิจจ นรูปาวโร ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมมณ จตฺตาริ, อธิปติยา ปณฺจ ๖ เปฯ อณฺณมณฺเณ จ
๖ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เปฯ อวิคเต นว.

๔๕. อรูปาวจรทุก

[๘๘] นอรูปาวจรํ ธมมํ ปฏิจจ นอรูปาวโร ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
เอกํ.

นอรูปาวจรํ ธมมํ ปฏิจจ นอรูปาวโร ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
ตีณิ.

นอรูปาวจรณจ นนอรูปาวจรณจ ธมมํ ปฏิจจ นอรูปาวโร ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา. เอกํ, (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมมณ เทว ๖ เปฯ วิปาเก เทว ๖ เปฯ อวิคเต ปณฺจ.

๔๖. ปริยาปนทุก

[๘๙] นปริยาปนํ ธมมํ ปฏิจจ นปริยาปนโน ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
ตีณิ.

นอปริยาปนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอปริยาปนโน ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ.

นปริยาปนฺนญฺจ นอปริยาปนฺนญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นอปริยาปนโน ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๔๕. นินฺยยานิกทุก

[๔๐] นนินฺยยานิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นนินฺยยานิกโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ.

นอ นินฺยยานิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอ นินฺยยานิกโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นนินฺยยานิกญฺจ นอ นินฺยยานิกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นนินฺยยานิกโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๔๖. นินฺยตทุก

[๔๑] นนินฺยตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นนินฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอ นินฺยตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอ นินฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นนินฺยตญฺจ นอ นินฺยตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นอ นินฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๔๗. สตฺตตรทุก

[๔๒] นสตฺตตรํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสตฺตตรโ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

นอนนุตฺตรํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอนนุตฺตรโร ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นสฺสอฺตฺตรณฺจ นอนนุตฺตรณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสฺสอฺตฺตรโร ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ. (สงฺฆิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

๑๐๐. สรรณทุก

[๙๓] นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสรโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอรโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

นสรณณฺจ นอรณณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสรโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ. (สงฺฆิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

ปิฎฺจิทํ นิฎฺจิทํ.

ธัมมปจันนียะ ทุกปฏิจจานํ นิฎฺจิทํ.

อภิธรรมปิฎก ธรรมปจฺจนีย ทุกติกปฏฺจฺจานปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑. กุสฺลตฺตํ

๑-๓. ปฏิจฺจาทิวาร ปจฺจยจตุกก-เหตุ

[๑] นเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ อกฺขลํ อพฺยากํ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูป.
นเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นนเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ อกฺขลํ อพฺยากํ ขนฺธํ ปฏิจฺจ เหตุ. นเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ ปฏิจฺจ
นเหตุํ นกฺขลํ จ นนเหตุํ นกฺขลํ จ ธรรมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นนเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นนเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นนเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นนเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นกฺขลํ จ นนเหตุ
นกฺขลํ จ ธรรมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุํ นกฺขลญจ นนเหตุํ นกฺขลญจ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นกฺขลํ ธรรมํ
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นกฺขลญจ นนเหตุํ นกฺขลญจ ธรรมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ
นกฺขลํ ธรรมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นกฺขลญจ นนเหตุํ นกฺขลญจ ธรรมํ
ปฏิจฺจ นเหตุํ นกฺขลํ จ นนเหตุํ นกฺขลํ จ ธรรมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(๓) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒] เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

นเหตุยา เทว, อารมฺมณํ ตีณิ, นอริปติยา นว ๖เป ๖ นกฺกเม ตีณิ ๖เป ๖
 นอาหาเร ๖เป ๖ นกฺกเก เอกํ ๖เป ๖ โนวิกิตํ ตีณิ.

(สหชาตวาเรปี ๖เป ๖ สมฺปยุตฺตวาเรปี สฬพทฺธ วิตุถาโร.)

เหตุ อารมฺมณ

[๓] นนเหตุ นกฺสโล ฐมฺโม นนเหตุสฺส นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. นนเหตุ นกฺสโล ฐมฺโม นนเหตุสฺส นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. นนเหตุ นกฺสโล ฐมฺโม นนเหตุสฺส นกฺสลสฺส จ นนเหตุสฺส นกฺสลสฺส
 จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นเหตุ นกฺสโล ฐมฺโม นนเหตุสฺส นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

[๔] เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ นว ๖เป ๖ อุปนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต
 ตีณิ ๖เป ๖ กมฺเม ตีณิ ๖เป ๖ อาหาเร ตีณิ ๖เป ๖ ฌาเน ตีณิ ๖เป ๖
 วิปยุตฺเต ปณฺจ ๖เป ๖ อวิกิตํ นว. (ปญฺหาวารํ เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

[๕] นเหตุํ นอกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ นอกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นเหตุํ กฺสลํ อพฺยากตํ เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจ
 รูปํ ๖เป ๖ เทว ขนฺธ ๖เป ๖ นเหตุํ นอกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนเหตุ นอกฺสโล
 ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ กฺสเล อพฺยากเต ขนฺธ ปฏฺิจฺจ เหตุ. นเหตุํ
 นอกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ นอกฺสโล จ นนเหตุ นอกฺสโล จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

นนเหตุํ นอกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนเหตุ นอกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นนเหตุํ นอกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ นอกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นนเหตุํ นอกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ นอกฺสโล จ นนเหตุ นอกฺสโล จ ฐมฺมา
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุ นอกุสลนจ นนเหตุ นอกุสลนจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอกุสโล รมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นอกุสลนจ นนเหตุ นอกุสลนจ รมมํ ปฏิจจ
 นนเหตุ นอกุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นอกุสลนจ นนเหตุ
 นอกุสลนจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอกุสโล จ นนเหตุ นอกุสโล จ รมมา
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพถ นว.)

[๖] นเหตุ นอฺพฺยากํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอฺพฺยากโต รมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. กุสลากุสลํ นเหตุ เอกํ ขนฺธํ ปฏิจจ ตโย ขนฺธา. ตโย ขนฺธํ ปฏิจจ
 เอกํ ขนฺธํ. นเหตุ นอฺพฺยากํ รมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นอฺพฺยากโต รมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นอฺพฺยากํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอฺพฺยากโต จ
 นนเหตุ นอฺพฺยากโต จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นนเหตุ นอฺพฺยากํ รมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นอฺพฺยากโต รมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ นอฺพฺยากตฺตจ นนเหตุ นอฺพฺยากตฺตจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอฺพฺยากโต
 รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นอฺพฺยากตฺตจ นนเหตุ นอฺพฺยากตฺตจ รมมํ
 ปฏิจจ นนเหตุ นอฺพฺยากโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นอฺพฺยากตฺตจ
 นนเหตุ นอฺพฺยากตฺตจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอฺพฺยากโต จ นนเหตุ นอฺพฺยากโต
 จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพถ นว.)

๑. เหตุทุก ๒. เวทนาตติก

[๗] นเหตุ นสฺสาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นสฺสาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นสฺสาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ
 รมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นสฺสาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพถ นว.)

[๘] นเหตุ นทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นทุกขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ นว.)

[๙] นเหตุ นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ นว.)

๑. เหตุทุก ๓-๕. วิปากตฺติกาทิ

[๑๐] นเหตุ นวิปากํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นวิปากธมฺมธมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว. วิปาก เอกํ.)

นเหตุ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

[๑๑] นเหตุ นอนฺปาตินฺนฺปาทานิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอนฺปาตินฺนฺปาทานิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอนฺปาตินฺนอนฺปาทานิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

[๑๒] นเหตุ นสงฺกิลฺลฺจสงฺกิลฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอสฺงกิลฺลฺจสงฺกิลฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอสฺงกิลฺลฺจอสฺงกิลฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

[๑๓] นเหตุ นสวิตกฺกสวิจารํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอวิตกฺกวิจารมตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอวิตกฺกอวิจารํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

[๑๔] นเหตุ นปิตฺตสทฺทํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นสฺขสทฺทํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอฺเปกฺขาสทฺทํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

[๑๕] นเหตุ นทสฺสเนน ปหาทพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นภาวนาย ปหาทพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๑๖] นเหตุ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

๑. เหตุทุก ๑๐-๒๑. อาจยคามิตฺติกาภิ

[๑๗] นเหตุ นอาจยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอปลายคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นเนวอาจยคามิ นอปลายคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๑๘] นเหตุ นเสกขํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอเสกขํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นเนวเสกขนาเสกขํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

[๑๙] นเหตุ นปริตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นมหกฺคตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอปปมาณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

[๒๐] นเหตุ นปริตฺตารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นมหกฺคตารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นอปปมาณารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

[๒๑] นเหตุ นหีนํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นมชฺฌิมํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นปณีตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

- [๒๒] นเหตุ นมิจจกตตนิยตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นสมมกตตนิยตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นอนนิยตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)
 [๒๓] นเหตุ นมกการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นมกุกเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นมกคาธิปที ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 [๒๔] นเหตุ นอนุปปนํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นอปปาทิ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 [๒๕] นเหตุ นอติตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นอนาคตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 [๒๖] นเหตุ นอติการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นอนาคการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นปัจจุปปนารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 [๒๗] นเหตุ นอชฺฌตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นพหิทฺธา ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 [๒๘] นเหตุ นอชฺฌตฺตการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นพหิทฺธารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ วเปว (สพฺพตฺถ นว.)

๑. เหตุทุก ๒๒. สนิทฺสสนตฺติก

๑-๑. ปฏิจฺจาทวาร ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๒๙] นเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐโ
 ฐมโ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ
 นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐโ ฐมโ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐํ
 ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐโ จ นนเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐโ จ
 ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นนเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐโ ฐมโ
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุ นสนิทฺสสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ

นสหนักสฺสนสปปฏฺโฆ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนฺເທຸ່ ນສນຶກສຸສນສປປຸ໋໌
ຣຸມໍ ປຸ໋໌ຈ ນເທຸ່ ນສນຶກສຸສນສປປຸ໋໌ ຈ ນນເທຸ່ ນສນຶກສຸສນສປປຸ໋໌ ຈ
ຣມມາ ອປປຸ໋໌ຮນຕິ ເທຕຸປຈຈຍາ. (໓)

นเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉจ นนเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉจ ธมฺมํ ปฏิจจ
 นเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉ
 นนเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉจ ธมฺมํ ปฏิจจ นนเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉ ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉ นนเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉ
 ธมฺมํ ปฏิจจ นเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉ จ นนเหตุ นสทิสฺสนสปปฏิมฉ จ
 ธมฺมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฆิตถํ.)

เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว. (สพฺพตฺต นว.)

[๓๐] นนเหตุ นอนิทสฺสนสปปฏิจฺจํ ฐมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นอนิทสฺสนสปปฏิจฺจ
 ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุ นอนิทสฺสนสปปฏิจฺจํ ฐมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ
 นอนิทสฺสนสปปฏิจฺจ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุ นอนิทสฺสนสปปฏิจฺจํ ฐมํ
 ปฏิจฺจ นนเหตุ นอนิทสฺสนสปปฏิจฺจ จ นนเหตุ นอนิทสฺสนสปปฏิจฺจ จ ฐมมา
 ฏปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นนเหตุ นอนิทสนสปปฏิจํ ธมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นอนิทสนสปปฏิจม ธมโม
 อุปปชชติ เหตุปจจยา. นนเหตุ นอนิทสนสปปฏิจํ ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ
 นอนิทสนสปปฏิจม ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. นนเหตุ นอนิทสนสปปฏิจํ
 ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอนิทสนสปปฏิจม จ นนเหตุ นอนิทสนสปปฏิจม จ
 ธมมา อปปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

นเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺghiมฺจ นนเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺghiมฺจ ธมฺมํ ปฏฺhiจ นเหทุํ
 นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺhiมฺ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺghiมฺจ
 นนเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺghiมฺจ ธมฺมํ ปฏฺhiจ นนเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺhiมฺ ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺghiมฺจ นนเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺghiมฺจ
 ธมฺมํ ปฏฺhiจ นเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺhiมฺ จ นนเหทุํ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺhiมฺ จ
 ธมฺมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆเปฯ อวิกเต นว.

(สหชาตวาเรปี ๆเปฯ สมฺปยุตฺตวาเรปี สฬพฺพตฺต วิตุถาโร.)

เหตุ อารมมณ

[๓๑] นนเหตุ นอนิทสฺสนสฺสปฏิโม ฐมโม นนเหตุสฺส นอนิทสฺสนสฺสปฏิมฺสส ฐมมฺสส เหตุปจฺเจยน ปจฺจโย. นนเหตุ นอนิทสฺสนสฺสปฏิโม ฐมโม นนเหตุสฺส นอนิทสฺสนสฺสปฏิมฺสส ฐมมฺสส เหตุปจฺเจยน ปจฺจโย. นนเหตุ นอนิทสฺสนสฺสปฏิโม ฐมโม นนเหตุสฺส นอนิทสฺสนสฺสปฏิมฺสส จ นนเหตุสฺส นอนิทสฺสนสฺสปฏิมฺสส จ ฐมมฺสส เหตุปจฺเจยน ปจฺจโย. (๓)

นนเหตุ นอนิทสฺสนสฺสปฏิโม ฐมโม นนเหตุสฺส นอนิทสฺสนสฺสปฏิมฺสส ฐมมฺสส อารมมณปจฺเจยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว ๆเปฯ อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหारे ตีณิ, อินฺทริเย นว, ฉาเน ตีณิ, มกฺเค สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปณฺจ ๆเปฯ อวิกเต นว. (ปณฺหวารว เหว วิตุถาเรตพฺพ.)

[๓๒] นเหตุ นอนิทสฺสนสฺสปฏิมฺ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอนิทสฺสนสฺสปฏิโม ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย กมฺเม ๆเปฯ มกฺเค เอกํ, วิปฺปยุตฺเต อตฺถิยา อวิกเต เอกํ. (สฬพฺพตฺต วิตุถาโร.)

๒. สเหตุกทุก ๑. กุสฺลตฺติก

[๓๓] นสเหตุกํ นกุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นกุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิจิกฺกาสหคํ อุทฺธจฺจสหคํ โมหํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจํ รุปํ. เอกํ มหาภูตํ ปฏิจฺจ ตโย มหาภูตา ๆเปฯ เทว มหาภูเต ๆเปฯ นสเหตุกํ นกุสฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก นกุสฺโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิจิกฺกาสหคํ

อุทฺตจฺจสทฺทํ โมหํ ปฏฺิจจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา. ปฏฺิสนฺธิกฺขณํ วตฺถุํ ปฏฺิจจ
สเหตุกา ขนฺธา. นสเหตุกํ นกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นสเหตุโก นกฺสโล จ นอเหตุโก
นกฺสโล จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอเหตุกํ นกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นอเหตุโก นกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ทีณิ.

นสเหตุกํ นกฺสลณฺจ นอเหตุกํ นกฺสลณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นสเหตุโก นกฺสโล
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ จ, อธิปฺติยา ปณฺจ ะเป ะ อวิคเต นว.

[๓๔] นสเหตุกํ นกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นสเหตุโก นกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

นอเหตุกํ นกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นอเหตุโก นกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ทีณิ.

นสเหตุกํ นกฺสลณฺจ นอเหตุกํ นกฺสลณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นสเหตุโก นกฺสโล
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ ะเป ะ อณฺณมณฺณณํ จ ะเป ะ
ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ะเป ะ อวิคเต นว.

[๓๕] นสเหตุกํ นอพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นอเหตุโก นอพฺยาคโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นอเหตุกํ นอพฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นอเหตุโก นอพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

นสเหตุกํ นอพฺยาคณฺจ นอเหตุกํ นอพฺยาคณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นอเหตุโก
นอพฺยาคโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ทีณิ, อารมฺมณํ ปณฺจ, อธิปฺติยา เอกํ ะเป ะ อวิคเต ปณฺจ.

(เหตุสมฺปยุตฺตทุกํ สเหตุทุกสทฺทํ.)

๔. เหตุสเหตุกทุก ๑. กุสลตฺติก

[๓๖] นเหตุญฺเจว นอเหตุกญฺจ นกฺสโล ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก
จ นกฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุญฺเจว นอเหตุกญฺจ นกฺสโล ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ นอเหตุโก เจว นน จ เหตุ นกฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุญฺเจว นอเหตุกญฺจ นกฺสโล ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ เจว นอเหตุโก จ นกฺสโล
จ นอเหตุโก เจว นน จ เหตุ นกฺสโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอเหตุกญฺเจว นน จ เหตุ นกฺสโล ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก เจว นน จ เหตุ
นกฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุญฺเจว นอเหตุกญฺจ นกฺสลญฺจ นอเหตุกญฺเจว นน จ เหตุ นกฺสลญฺจ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นกฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆเป ๆ อวิกเต นว.

[๓๗] นเหตุญฺเจว นอเหตุกญฺจ นกฺสโล ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ
นอญฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆเป ๆ อวิกเต นว.

[๓๘] นเหตุญฺเจว นอเหตุกญฺจ นอญฺยาคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก
จ นอญฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆเป ๆ อวิกเต นว. (วิปากํ นตฺติ.)

(เหตุเหตุสมฺปยุตฺตทุกํ เหตุสเหตุกทุกสทิสํ.)

๖. นเหตุสเหตุกทุก ๑. กุสลตฺติก

[๓๙] นเหตุ นสเหตุกํ นกฺสโล ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสเหตุโก นกฺสโล ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปญฺจ ๆเป ๆ อญฺณมณฺเณ จ
 ๆเป ๆ ปุรชาเต อาเสวน เทว ๆเป ๆ อวิกเต นว.

[๔๐] นเหตุ นสเหตุกํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสเหตุโก นอกุสโล จ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺ เจตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ วัเปวั อณฺณมณฺณ เจ วัเปวั ปุเรชาเต อาเสวเน เทว วัเปวั อวิกเต นว.

[๔๑] นเหตุ นอเหตุกํ นอพยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ นอเหตุโก นอพยาโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (เอกปณฺจเมว. เอเตน อุปาเยน กุสลากุสละทุกํ กุสลตฺติกเมว เอตถ วฏฺฐติ.)

๗. จุฬนฺตรทุก ๑. กุสลตฺติก

[๔๒] นอปปจฺจํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ วัเปวั (สพฺพทถฺ เอกํ.) นอสงฺขตํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ วัเปวั (สพฺพทถฺ เอกํ.)

[๔๓] นสนิทฺตสนํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ เอกํ วัเปวั อวิกเต ตีณิ.

[๔๔] นสปปฺธิมํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ วัเปวั นอปปฺธิมํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺ เอกํ วัเปวั อณฺณมณฺณ เจ วัเปวั อวิกเต นว.

[๔๕] นรूपิํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ วัเปวั นอรूपิํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ วัเปวั อณฺณมณฺณ เจ วัเปวั ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ วัเปวั อวิกเต นว.

[๔๖] นโลกิยํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ วัเปวั นโลกุตฺตรํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว วัเปวั อาเสวเน เอกํ วัเปวั อวิกเต ปณฺจ.

[๔๗] นกณฺธิ วิญฺเญยฺยํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ วัเปวั นนกณฺธิ วิญฺเญยฺยํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว วัเปวั อวิกเต นว.

๑๔. อาสวโกจฺจนก ๑. กุสฺลตฺตํ

[๔๘] นาสวํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖ นโนาสวํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๔๙] นาสวํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖ นอนาสวํ กุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป๖ อาเสวเน เอกํ ๖เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๕๐] นาสวสมฺปยุตฺตํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖ นาสววิปยุตฺตํ นกุสฺลํ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ จ ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๕๑] นาสวณฺจ นอนาสวณฺจ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖ นอนาสวณฺจ
นโนาสวํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๕๒] นาสวณฺจ นาสววิปยุตฺตณฺจ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖
นาสววิปยุตฺตณฺจ นโน จ อาสวํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ อวิกเต นว. (วิปากํ นกฺติ.)

[๕๓] นาสววิปยุตฺตํ นาสวํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖ นาสววิปยุตฺตํ
นอนาสวํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป๖ อาเสวเน เอกํ ๖เป๖ อวิกเต ปณฺจ

๒๐-๕๔. นโกจฺจนก ๑. กุสฺลตฺตํ

[๕๔] โนสณฺโฆชนํ นกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖ นโนสณฺโฆชนํ นกุสฺลํ ธมฺมํ
ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๕๕] โนคนถํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. ๖เป๖ โนโฆมํ ๖เป๖ โนโยคํ
โนนฺวโร. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

โนปฺรามาสํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

๕๕. มหนฺตรทุก ๑. กุสฺลตฺติก

[๕๖] นสฺสารมฺมณํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖เป๖ นอนารมฺมณํ นกฺขลํ ฐมํ
ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖เป๖ อณฺณมณฺเณ จ ๖เป๖
ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๕๗] นจิตฺตํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖เป๖ นโนจิตฺตํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ.
(สงฺขิตฺตํ. สหฺพทฺธ ปณฺจ.)

[๕๘] นเจตฺสึกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๕๙] นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖เป๖ อณฺณมณฺเณ จ ๖เป๖
ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๖๐] นจิตฺตสํญฺจํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖เป๖ อณฺณมณฺเณ จ ๖เป๖
ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๖๑] โนจิตฺตสมฺมูจฺจํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณํ นว, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ
๖เป๖ อวิกเต นว.

[๖๒] โนจิตตสทหํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๖๓] โนจิตตานุปริวตฺตี นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖เป๖ โนจิตตสํสฏฺฐสมฺภูจฺจํ
นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖เป๖ โนจิตตสํสฏฺฐสมฺภูจฺจํสทหํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖เป๖
โนจิตตสํสฏฺฐสมฺภูจฺจํนุปริวตฺตี นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๖๔] นอชฺฌตฺตํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖เป๖ นพาทิรํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ
ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ ปณฺจ, อธิปติยา ปณฺจ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๖๕] นอปาทา นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน
เอกํ ๖เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๖๖] นอปาทินนํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว, อธิปติยา เอกํ ๖เป๖ อาเสวเน เอกํ ๖เป๖
อวิกเต ปณฺจ.

๖๘. อุปาทานโคจฺจนก ๑. กุสลตฺตํ

[๖๗] โนอุปาทานํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

๗๕. กิเลสโคจฺจนก ๑. กุสลตฺตํ

[๖๘] โนกิเลสํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖เป๖ นโนกิเลสํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต นว.

[๖๙] นสฺสํกิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นอสนฺกิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๗๐] นสฺสํกิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นอสนฺกิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ะเปฯ อาเสวเน เอกํ ะเปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๗๑] นกิลฺลสฺสํปยุตฺตํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นกิลฺลสฺสํปยุตฺตํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ะเปฯ วิปาเก เอกํ ะเปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๗๒] นกิลฺลสฺสํเจว นอสนฺกิลฺลํกณฺจ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นอสนฺกิลฺลํกณฺจ นโน จ กิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ะเปฯ วิปาเก เอกํ ะเปฯ อวิกเต นว.

[๗๓] นกิลฺลสฺสํเจว นอสนฺกิลฺลํกณฺจ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นอสนฺกิลฺลํกณฺจ นโน จ กิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นกิลฺลสฺสํเจว นกิลฺลสฺสํปยุตฺตํกณฺจ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นกิลฺลสฺสํปยุตฺตํกณฺจ นโน จ กิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ (สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

นกิลฺลสฺสํปยุตฺตํ นสฺสํกิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นกิลฺลสฺสํปยุตฺตํ นอสนฺกิลฺลํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ะเปฯ อาเสวเน เอกํ ะเปฯ อวิกเต ปณฺจ.

๘๓. ปิฎจิทุก ๑. กุสลตตติก

[๗๔] นทสฺสเนน ปหตฺตพฺพํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นนทสฺสเนน ปหตฺตพฺพํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ะเปฯ วิปาเก เอกํ ะเปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๗๕] นภาวนาย ปหตฺตพฺพํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ะเปฯ นนภาวนาย ปหตฺตพฺพํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ะเปฯ วิปาเก เอกํ ะเปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๗๖] นทสฺสเนน ปทาตพฺพเหตุกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนทสฺสเนน ปทาตพฺพเหตุกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นภาวนาย ปทาตพฺพเหตุกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนภาวนาย ปทาตพฺพเหตุกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จ, อธิปตฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๗๗] นสฺวิตกฺกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอวิตกฺกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺวิจารํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอสวิจารํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺปปีตฺกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอปปีตฺกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นปิตฺติสทฺทกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนปิตฺติสทฺทกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺสทฺทกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนสฺสทฺทกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอเปกฺกชาสทฺทกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนอเปกฺกชาสทฺทกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน จ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๗๘] นกามาวจรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนกามาวจรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นรูปาวจรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนรูปาวจรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปตฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเ จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๗๙] นอรูปาวจรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนอรูปาวจรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๘๐] นปริยาปนฺนํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอปริยาปนฺนํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๘๑] นนินฺยฺยานิกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอนินฺยฺยานิกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทฺธ เอกํ.)

นนิยํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ ๖เป ๖ นนิยํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๘๒] นสฺสอฺตฺรํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ ๖เป ๖ นนฺตฺรํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ.
(สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๘๓] นสรณํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

นสรณํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นสรณํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นสรณํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นกุสโล จ นสรณํ นกุสโล จ ฐมมา
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นสรณํ นกุสฺสณฺจ นสรณํ นกุสฺสณฺจ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นกุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๘๔] นสรณํ นกุสํ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกํ. (สพฺพตฺต เอกํ.)

[๘๕] นสรณํ นอพฺยํ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นอพฺยํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

นสรณํ นอพฺยํ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นอพฺยํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว ๖เป ๖ อวิกเต เทว.

(สทฺธาตฺวาเรปี ๖เป ๖ ปณฺหาเวเรปี สพฺพตฺต วิตฺถาโร.)

๑๐๐. สรรณทุก ๒. เวทนาตุตฺติกา

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๘๖] นสรณํ นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖ นสรณํ
 นทฺกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖เป๖ นสรณํ นอทฺกขมสฺสขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๘๗] นสรณํ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ, อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทฺถ เอกํ.)

นสรณํ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต เทว.

[๘๘] นสรณํ นอนฺปาตินฺนฺปาทานิยํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นอนฺปาตินฺนฺปาทานิยํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทฺถ เอกํ.)

นสรณํ นอนฺปาตินฺนอนฺปาทานิยํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖เป๖ วิปาเก เอกํ ๖เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑๐๐. สรรณทุก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๘๙] นสรณํ นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

นสรณํ นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นสรณํ นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ
 นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นสรณํ นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจํ
 ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจ จ นสรณํ นสนิทสฺสนสฺสปฏฺิจฺจ จ
 ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นสรณํ นสนิทสนนสปปฎิขณจ นอรณํ นสนิทสนนสปปฎิขณจ ฐมมํ ปฎิจจ
นสรณํ นสนิทสนนสปปฎิโฆ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณจ, อารมมณ เทว ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว อวิกเต ปณจ.

[๙๐] นสรณํ นอนิทสนนสปปฎิขณํ ฐมมํ ปฎิจจ นสรณํ นอนิทสนนสปปฎิโฆ
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑)

นอรณํ นอนิทสนนสปปฎิขณํ ฐมมํ ปฎิจจ นสรณํ นอนิทสนนสปปฎิโฆ ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นอรณํ นอนิทสนนสปปฎิขณํ ฐมมํ ปฎิจจ นสรณํ
นอนิทสนนสปปฎิโฆ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นอรณํ นอนิทสนนสปปฎิขณํ
ฐมมํ ปฎิจจ นสรณํ นอนิทสนนสปปฎิโฆ จ นอรณํ นอนิทสนนสปปฎิโฆ จ
ฐมมา อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๓)

นสรณํ นอนิทสนนสปปฎิขณจ นอรณํ นอนิทสนนสปปฎิขณจ ฐมมํ ปฎิจจ
นสรณํ นอนิทสนนสปปฎิโฆ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (๑) (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณจ, อารมมณ เทว ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว อวิกเต ปณจ.

(สหชาตวาเรปี ๖ เปว ปณหวาเรปี สัพพตฺถ วิตุถาเรตพฺพ.)

[๙๑] นสรณํ นอนิทสนนอปปฎิขณํ ฐมมํ ปฎิจจ นสรณํ นอนิทสนนอปปฎิโฆ
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อธิปัตติยา สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย กมฺเม ๖ เปว มคฺเค
วิปฺปยุตฺเต อตฺถิยา อวิกเต เอกํ. (สัพพตฺถ วิตุถาโร.)

ฐมมปัจจนีเย ทุกตีกปฏฺจานํ นิฏฺจิตํ.

อภิธัมมปิฎก ธมฺมปจฺจนีเย ติกทุกปฏฺจฺจานปาลิต

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺติก ๑. เหตุทุก

๑. ปฏิจฺจวาร-เหตุ

[๑] นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ
นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอภฺยํ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ
นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ นเหตุํ จ นอภฺยํ นเหตุํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ นเหตุํ จ นกฺขลํ นเหตุํ จ
ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (๕)

[๒] นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา,
นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา,
นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอภฺยํ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ นเหตุํ จ นอภฺยํ
นเหตุํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ
นเหตุํ จ นกฺขลํ นเหตุํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (๕)

[๓] นอพฺยาการํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอพฺยาการโตะ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโตะ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอฺกฺขลโตะ นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโตะ นเหตุํ จ นอพฺยาการโตะ นเหตุ
 จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอฺกฺขลโตะ นเหตุ
 จ นอพฺยาการโตะ นเหตุ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยาการํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
 นกฺขลโตะ นเหตุ จ นอฺกฺขลโตะ นเหตุ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ฉ. (๖)

[๔] นกฺสํ นหฺเตจฺจ นอพฺยากํ นหฺเตจฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นหฺเต ฐมโม
 อปฺปชฺชติ หฺเตปจฺจยา. นกฺสํ นหฺเตจฺจ นอพฺยากํ นหฺเตจฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ
 นอฺกฺสโล นหฺเต ฐมโม อปฺปชฺชติ หฺเตปจฺจยา. นกฺสํ นหฺเตจฺจ นอพฺยากํ
 นหฺเตจฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นอพฺยากโต นหฺเต ฐมโม อปฺปชฺชติ หฺเตปจฺจยา. นกฺสํ
 นหฺเตจฺจ นอพฺยากํ นหฺเตจฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นหฺเต จ นอพฺยากโต
 นหฺเต จ ฐมมา อปฺปชฺชติ หฺเตปจฺจยา. นกฺสํ นหฺเตจฺจ นอพฺยากํ นหฺเตจฺจ
 ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นหฺเต จ นอฺกฺสโล นหฺเต จ ฐมมา อปฺปชฺชติ หฺเตปจฺจยา.
 ปณ. (๕)

[๕] นอกุสล์ นเหตุฉจ นอพยากตํ นเหตุฉจ ฐมํ ปฏิจจ นกุสโล นเหตุ
 ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นอกุสล์ นเหตุฉจ นอพยากตํ นเหตุฉจ ฐมํ
 ปฏิจจ นอกุสโล นเหตุ ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นอกุสล์ นเหตุฉจ นอพยากตํ
 นเหตุฉจ ฐมํ ปฏิจจ นอพยากโต นเหตุ ฐโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นอกุสล์
 นเหตุฉจ นอพยากตํ นเหตุฉจ ฐมํ ปฏิจจ นอกุสโล นเหตุ จ นอพยากโต
 นเหตุ จ ฐมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. นอกุสล์ นเหตุฉจ นอพยากตํ นเหตุฉจ
 ฐมํ ปฏิจจ นกุสโล นเหตุ จ นอกุสโล นเหตุ จ ฐมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา.
 ปฉจ. (๖)

[๖] นกฺสํ นเหตฺยํ นกฺสํ นเหตฺยํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นเหตฺ
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุํจายา. นกฺสํ นเหตฺยํ นกฺสํ นเหตฺยํ ฐมํ ปฏิจํ

นอกุสโล นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสโล นนเหตุจ อกุสโล นนเหตุจ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (ตีณ.) (๓) (สงฺขิตฺต.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณ จตุวีส ฯ เป ฯ วิปาเก นว ฯ เป ฯ อวิกเต เอกุณฺตีส. (สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

[๗] นกฺสโล นนเหตุ ฐมโม ปฏิจฺจ นกฺสโล นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสโล นนเหตุ ฐมโม ปฏิจฺจ อกุสโล นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสโล นนเหตุ ฐมโม ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสโล นนเหตุ ฐมโม ปฏิจฺจ นกฺสโล นนเหตุ จ นอพฺยากโต นนเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นกฺสโล นนเหตุ ฐมโม ปฏิจฺจ นกฺสโล นนเหตุ จ อกุสโล นนเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

นอกุสโล นนเหตุ ฐมโม ปฏิจฺจ อกุสโล นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณจ.

นอพฺยากโต นนเหตุ ฐมโม ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณจ.

นกฺสโล นนเหตุจ นอพฺยากโต นนเหตุจ ฐมโม ปฏิจฺจ นกฺสโล นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณ.

นอกุสโล นนเหตุจ นอพฺยากโต นนเหตุจ ฐมโม ปฏิจฺจ อกุสโล นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณ.

นกฺสโล นนเหตุจ อกุสโล นนเหตุจ ฐมโม ปฏิจฺจ นกฺสโล นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณ. (สงฺขิตฺต.)

เหตุยา จตุวีส, อารมฺมณ จตุวีส ฯ เป ฯ วิปาเก นว ฯ เป ฯ อวิกเต จตุวีส. (สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

๑. กุสฺลตฺตติก ๒. สเหตุกทุก

[๘] นกฺสโล นสเหตุก ฐมโม ปฏิจฺจ นกฺสโล นสเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสโล นสเหตุก ฐมโม ปฏิจฺจ อกุสโล นสเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ

เหตุปัจจัยา. นกฺสํ นสเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสเหตุโก จ นกฺสโล
นสเหตุโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นอฺกฺสํ นสเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. นอฺกฺสํ นสเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. นอฺกฺสํ นสเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสเหตุโก จ นกฺสโล
นสเหตุโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

นอฺพฺยากํ นสเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นกฺสํ นสเหตุกญฺจ นอฺพฺยากํ นสเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสเหตุโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นกฺสํ นสเหตุกญฺจ นอฺกฺสํ นสเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสเหตุโก ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺณรส, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ อธิปฺติยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก นว
ๆ เป ๆ อวิกเต ปณฺณรส. (สพฺพทฺธ วิทฺถาโร.)

[๔] นกฺสํ นอเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ปณฺจ.

นอฺกฺสํ นอเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
ปณฺจ.

นอฺพฺยากํ นอเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอฺพฺยากโต นอเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. ปณฺจ.

นกฺสํ นอเหตุกญฺจ นอฺพฺยากํ นอเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นอฺกฺสํ นอเหตุกญฺจ นอฺพฺยากํ นอเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นกฺสํ นอเหตุกญฺจ นอฺกฺสํ นอเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวิส ๆ เป ๆ วิปาเก นว ๆ เป ๆ อวิกเต จตุวิส. (สพฺพทฺธ วิทฺถาโร.)

๑. กุสลตฺติก ๓. เหตุสมุပ္ยุตฺตทุกาติ

[๑๐] นกฺสลํ นเหตุสมุပ္ยุตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺณรส, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา นว ๖เป ๖ วิปาเก นว ๖เป ๖
อวิกเต ปณฺณรส.

[๑๑] นกฺสลํ นเหตุวิปฺยุตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส ๖เป ๖ วิปาเก นว ๖เป ๖ อวิกเต จตุวีส.

[๑๒] นกฺสลํ นเหตุญฺเจว นอเหตุญฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ ๖เป ๖ นกฺสลํ
นอเหตุญฺจ นนเหตุญฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ ๖เป ๖ นกฺสลํ นเหตุญฺเจว นเหตุวิปฺยุตฺตญฺจ
ฐมํ ปฏฺิจจ ๖เป ๖ นกฺสลํ นเหตุวิปฺยุตฺตญฺเจว นนเหตุญฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส ๖เป ๖ วิปาเก นว ๖เป ๖ อวิกเต จตุวีส.

[๑๓] นกฺสลํ นเหตุํ นสเหตุํ ฐมํ ปฏฺิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

นกฺสลํ นเหตุํ นอเหตุํ ฐมํ ปฏฺิจจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส ๖เป ๖ วิปาเก นว ๖เป ๖ อวิกเต จตุวีส.

๑. กุสลตฺติก ๗. ญฺพนฺตรทูก

[๑๔] นกฺสลํ นอปฺปจฺจํ ฐมํ ปฏฺิจจ ๖เป ๖ นกฺสลํ นอสงฺขตํ ฐมํ ปฏฺิจจ.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺนทิส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖เป ๖ วิปาเก นว ๖เป ๖ อวิกเต
เอกฺนทิส.

[๑๕] นกฺสลํ นสนิทฺตสนํ ฐมํ ปฏฺิจจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺนทิส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖เป ๖ วิปาเก นว ๖เป ๖ อวิกเต
เอกฺนทิส.

[๑๖] นกฺสลํ นสปฏฺิหมํ ฐมํ ปฏฺิจจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณทิส, อารมมณ จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณทิส.

[๑๗] นกสล์ นอปปฐิณ ฐมม ปรุจ. (สงขิตุ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๑๘] นกสล์ นรूपิ ฐมม ปรุจ. (สงขิตุ.)

เหตุยา จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต จตุวิส.

[๑๙] นกสล์ นอรूपิ ฐมม ปรุจ. (สงขิตุ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๐] นกสล์ นโลกิย ฐมม ปรุจ. (สงขิตุ.)

เหตุยา สตฺตรส ๖ เป ๖ อาเสวเน นว ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
สตฺตรส.

[๒๑] นกสล์ นโลกุตฺตริ ฐมม ปรุจ. (สงขิตุ.)

เหตุยา เอกุณทิส, อารมมณ จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณทิส.

[๒๒] นกสล์ นเคนจิ วิญญะย ฐมม ปรุจ ๖ เป ๖ นกสล์ นนเคนจิ วิญญะย
ฐมม ปรุจ. (สงขิตุ.)

เหตุยา เอกุณทิส, อารมมณ จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณทิส.

๑. กุสสตติก ๑๔. อาสวโคจจน

[๒๓] นกสล์ โนอาสว ฐมม ปรุจ. (สงขิตุ.)

เหตุยา เอกุณทิส, อารมมณ จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณทิส.

นกสล์ นโนอาสว ฐมม ปรุจ. (สงขิตุ. สัพพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๒๔] นกฺขลํ นสฺสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา สกฺขตรส ๖ เป ๖ อาเสวเน นว ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
สกฺขตรส.

นกฺขลํ นอนาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺกนฺทิสฺส.

[๒๕] นกฺขลํ นอสาสวสฺมปฺยตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส, อารมฺมณฺเ สกฺขตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต จตุวีส.

นกฺขลํ นอสาสววิปฺยตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สฬฺพทฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๒๖] นกฺขลํ โนอสาสวญฺเจว นอสาสวญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺกนฺทิสฺส.

นกฺขลํ นอนาสวญฺเจว นโน จ อสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สฬฺพทฺถ นว.
วิปากํ นตฺถิ.)

[๒๗] นกฺขลํ นอนาสวญฺเจว นอสาสววิปฺยตฺตญฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.
สฬฺพทฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

นกฺขลํ นอสาสววิปฺยตฺตญฺเจว นโน จ อสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สฬฺพทฺถ
นว. นตฺถิ.)

(๒๘) นกฺขลํ อสาสววิปฺยตฺตํ นสฺสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา สกฺขตรส ๖ เป ๖ อาเสวเน นว ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
สกฺขตรส.

นกฺขลํ อสาสววิปฺยตฺตํ นอนาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส, อารมฺมณฺเ สกฺขตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
จตุวีส.

๑. กุสลตติก ๒๐. สณโณชนโคจจนกาทิ

[๒๙] นกฺขลํ โนสณโณชนํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณทิสฺส.

[๓๐] นกฺขลํ โนกนถํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ โนโฬมํ ฐมํ ปฏิจฺจ
๖ เป ๖ นกฺขลํ โนโยคํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ โนนีวรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
นกฺขลํ โนปรามาสํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณทิสฺส.

๑. กุสลตติก ๕๕. มหนตรทุก

[๓๑] นกฺขลํ นสสารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นกฺขลํ นอนารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต จตุวีส.

[๓๒] นกฺขลํ นจิตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. นโนจิตฺตปทํ น ลพฺภติ.)

เหตุยา เอกุณทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณทิสฺส.

[๓๓] นกฺขลํ นเจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา อฏฺฐจารส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
อฏฺฐจารส.

[๓๔] นกฺขลํ นจิตฺตสมุပ္ပตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นจิตฺตสํสฺสจํ
ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นจิตฺตสมุฏฺจจํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๕] นกฺขลํ นจิตฺตสหํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา อฏฺจารส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
อฏฺจารส.

[๓๖] นกฺสลํ นจิตฺตานุปริวตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺสลํ นจิตฺตสํสฺสจ-
สมฺมฺจฺจํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺสลํ นจิตฺตสํสฺสจสมฺมฺจฺจานสหนํ ฐมํ ปฏิจฺจ
๖ เป ๖ นกฺสลํ นจิตฺตสํสฺสจสมฺมฺจฺจานานุปริวตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา อฏฺจารส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
อฏฺจารส.

[๓๗] นกฺสลํ นอชฺฌตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนตฺส, อารมฺมณ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกฺกนตฺส.

นกฺสลํ นพาทริ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๘] นกฺสลํ นอปาทา ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนตฺส, อารมฺมณ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺกนตฺส.

[๓๙] นกฺสลํ นอปาทินํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนตฺส, อารมฺมณ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺกนตฺส.

นกฺสลํ นอปาทินํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑. กุสฺลตฺตํ ๖๕. อุปาทานทุกาถิ

[๔๐] นกฺสลํ โนอุปาทานํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนตฺส, อารมฺมณ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺกนตฺส.

นกฺสลํ นโนอุปาทานํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺต นว.) วิปากํ นตฺถิ.

[๔๑] นกฺขลํ โนกฺกิลลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกฺกนฺทิสฺส.

นกฺขลํ นโนกฺกิลลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถ นว.) วิปากํ นตฺถิ.

๑. กุสลดตฺติก ๘๓. ปฏิจฺจุทก

[๔๒] นกฺขลํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกฺกนฺทิสฺส.

นกฺขลํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๔๓] นกฺขลํ นสวิตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นอวิตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นสวิจารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีสํ, อารมฺมณฺเ สทฺตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต จตุวีสํ.

นกฺขลํ นอวิตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต จตุวีสํ.

[๔๔] นกฺขลํ นสปีติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนสปีติกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นปีติสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนปีติสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นสฺสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนสฺสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นนสฺสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณฺตีส.

นกุสลํ นนุเปกฺขาสหคํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต จตุวีส.

[๔๕] นกุสลํ นกามาวจรํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺตรส.

นกุสลํ นนกามาวจรํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณฺตีส.

[๔๖] นกุสลํ นรูปาวจรํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นกุสลํ นนรูปาวจรํ ฐมํ
ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นกุสลํ นอรูปาวจรํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺตีส.

นกุสลํ นนอรูปาวจรํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺตรส.

[๔๗] นกุสลํ นปริยาปนฺนํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺตรส ๖ เป ๖ อาเสวเน นว ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
สตฺตรส.

นกุสลํ นอปริยาปนฺนํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณฺตีส.

[๔๘] นกุสลํ นนียยานิกํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺตีส.

นกุสลํ นอนนียยานิกํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สพฺพุตฺต นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๔๙] นกุสลํ นนียํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺตีส.

นกุลล์ นอนียํ ฐมํ ปุจฉา. (สงฺฆิตํ. สฬพทต สทฺทรส. วิปากํ นทฺถิ.)

[๕๐] นกุลล์ นสอฺทฺทํ ฐมํ ปุจฉา. (สงฺฆิตํ.)

เหตุยา สทฺทรส ๖ เป ๖ อาเสวเน นว ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต
สทฺทรส.

นกุลล์ นอนฺทฺทํ ฐมํ ปุจฉา. (สงฺฆิตํ.)

เหตุยา เอกฺนทฺส, อารมฺมณํ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺนทฺส.

[๕๑] นกุลล์ นสรณํ ฐมํ ปุจฉา นกุลโล นสรณํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นกุลล์ นสรณํ ฐมํ ปุจฉา นกุลโล นสรณํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นกุลล์ นสรณํ ฐมํ ปุจฉา นกุลโล นสรณํ จ นกุลโล นสรณํ
จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นกุลล์ นสรณํ ฐมํ ปุจฉา นกุลโล นสรณํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ปณฺจ.

นอพฺยากํ นสรณํ ฐมํ ปุจฉา นอพฺยากโต นสรณํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นกุลล์ นสรณญจ นอพฺยากํ นสรณญจ ฐมํ ปุจฉา นกุลโล นสรณํ
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นกุลล์ นสรณญจ นกุลล์ นสรณญจ ฐมํ ปุจฉา นกุลโล นสรณํ ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตํ.)

เหตุยา เอกวีส, อารมฺมณํ สทฺทรส ๖ เป ๖ วิปากํ นว, อวิกเต เอกวีส.
(สฬพทต วิทฺถาโร.)

นกุลล์ นอรณํ ฐมํ ปุจฉา นกุลโล นอรณํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

กุสละติกปุจฉาทัก นิฉิตํ.

๒. เวทนาตุตฺถิก ๑. เหตุทุก

[๕๒] นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นทกฺกชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอทกฺกขมฺมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ สทฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นทกฺกชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นทกฺกชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สทฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

นอทกฺกขมฺมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ.

เหตุยา เอกฺกนปฺปนฺนสฺส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกฺกนปฺปนฺนสฺส.

นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก สทฺตรส ๖ เป ๖ อวิกเต จตุวีส.

๓. วิปากตุตฺถิกา ๑. เหตุทุก

[๕๓] นวิปากํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นวิปากฐมฺมฐมฺมํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนฺนวิปากนวิปากฐมฺมฐมฺมํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา พาทฺตีส, อารมฺมณฺเ สทฺตวีส, อธิปฺติยา เอกฺกนตีส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว ตีส ๖ เป ๖ วิปาเก ปณฺจวีส ๖ เป ๖ อวิกเต พาทฺตีส.

[๕๔] นอนฺปาตินฺนฺปาทานิยํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอนฺปาตินฺนฺปาทานิยํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอนฺปาตินฺนอนฺปาทานิยํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนตีส, อารมฺมณฺเ จตุวีส, อธิปฺติยา เอกวีส ๖ เป ๖ อาเสวเน สทฺตรส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกฺกนตีส.

[๕๕] นสงกิลิฏจสงกิลิสกั นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นอสงกิลิฏจสงกิลิสกั นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นอสงกิลิฏจสงกิลิสกั นเหตุ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตต.)

เหตุยา เอกนทีส, อารมมณ จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาก เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกนทีส.

[๕๖] นสวิตกกถวิจาร์ นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นอวิตกกถวิจาร์ นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นอวิตกกถวิจาร์ นเหตุ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตต.)

เหตุยา อฏจจตทาฬิส, อารมมณ ปณจจตทาฬิส, อธิปัตยา สตจจตทาฬิส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต, อาเสวเน จตจตทาฬิส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏจจตทาฬิส.

[๕๗] นปิติสหคต นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นสขสหคต นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นอเพกขาสหคต นเหตุ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตต. สพพตฺถ เอกนปณณาส.)

[๕๘] นทสสนน ปหาตพพ นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นภาวนาย ปหาตพพ นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นนทสสนน นภาวนาย ปหาตพพ นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นทสสนน ปหาตพพเหตุกั นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นภาวนาย ปหาตพพเหตุกั นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นนทสสนน นภาวนาย ปหาตพพเหตุกั นเหตุ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตต.)

เหตุยา เอกทีส, อารมมณ จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกนทีส.

[๕๙] นอจายคามิ เหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นอปจายคามิ นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นนอจายคามินาปจายคามิ นเหตุ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตต.)

เหตุยา เอกนทีส, อารมมณ จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกนทีส.

นเสกข นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นอเสกข นเหตุ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นนเสกขนาเสกข นเหตุ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตต.)

เหตุยา เอกนทีส, อารมมณ จตุวิส ๖ เป ๖ วิปาก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกนทีส.

[๖๐] นปริตฺตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นมหกฺกตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นอปปมฺมาณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา พาทฺตีส, อารมฺมณฺเ จตฺตวีส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเ ทีส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน จตฺตวีส.

[๖๑] นปริตฺตารมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นมหกฺกตารมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นอปปมฺณารมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สัพพตฺถ เอกปณฺณาส.)

[๖๒] นหีนํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นมชฺฌิมํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นปณฺธีตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณฺเ จตฺตวีส, วิปาเก เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺตีส.

[๖๓] นมิจฺจตฺตนิยฺตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสมฺมตฺตนิยฺตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นอนิยฺตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีส, อารมฺมณฺเ จตฺตวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺตีส.

[๖๔] นมกฺการมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นมกฺกเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. ๖ เป ๖ นมกฺกาธิปฺตี นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สัพพตฺถ เอกุณฺณปณฺณาส.)

[๖๕] นอนุปปนฺนํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นอปปาที นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สัพพตฺถ นว.)

[๖๖] นอติตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นอนากตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สัพพตฺถ นว.)

[๖๗] นอติการมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นอนากการมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นปัจจุปปนฺนารมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สัพพตฺถ เอกุณฺณปณฺณาส.)

[๖๘] นอชฺฌตฺตํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นพหิทฺธา นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สัพพตฺถ เทว.)

นอชฺฌตฺตารมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นพหิทฺธารมฺมณํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สัพพตฺถ นว.)

๒๒. สนิทสนมตัก ๑. เหตุทุกข์

[๖๔] นสนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ
 ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ ปฏฺิจจ นอนิทสฺสน-
 สปปฏฺธิมํ นนฺทํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ ธมฺมํ
 ปฏฺิจจ นอนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสฺสน-
 สปปฏฺธิมํ นนฺทํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ จ นอนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ
 นนฺทํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ
 นอนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ จ นอนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. นสนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ จ
 นอนิทสฺสนสปปฏฺธิมํ นนฺทํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๖)

นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสนิทสฺสนนสฺปปฏิโม
 นนฺเตหํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ
 นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม
 นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ จ นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ จ
 ธมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอนิทสฺสน-
 สฺปปฏิโม นนฺเตหํ จ นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ จ ธมฺมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสนิทสฺสนนสฺปปฏิโม นนฺเตหํ จ นอนิทสฺสน-
 สฺปปฏิโม นนฺเตหํ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๖)

นวนิหิตสนนอบปฏิฆิ์ นเหตุ ปฏิจจา นวนิหิตสนนอบปฏิฆเ นเหตุ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจา. จ.

นสทิสฺสนสปปญฺญิํ นเหตุญจ นอนิทิสฺสนอปปญฺญิํ นเหตุญจ ทมมํ ปฏิจจ
นสทิสฺสนสปปญฺญิโฆ นเหตุ ทมโม อูปฺปชชติ เหตุปจจยา. จ.

นสทิสฺสนสฺสปฏิขิํ นเหตุญจ อนิทฺสสนสฺสปฏิขิํ นเหตุญจ ธมฺมํ ปฏิจจ
นสทิสฺสนสฺสปฏิโม นเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ. (สงฺขิตถ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.
(สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๗๐] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นเหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นนเหตุ
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ นว.)

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นสเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.
นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นอเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ (สพฺพตฺถ นว.)

[๗๑] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นเหตุสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ (สงฺฆิตฺตํ)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.
นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นเหตุวิปฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

[๗๒] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นเหตุญฺเจว นอเหตุญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นอเหตุญฺเจว นนเหตุญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นเหตุญฺเจว นเหตุวิปฺปยุตฺตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ สพฺพตฺถ
นว.)

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นเหตุวิปฺปยุตฺตญฺเจว นนเหตุญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ
สพฺพตฺถ นว.)

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นเหตุํ นสเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.
นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นเหตุํ นอเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพตฺถ นว.)

๒๒. สนิทสฺสนตฺติก ๗. จุพฺพนฺตรทุก

[๗๓] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นอปจฺจยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ
นอสงฺขตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

[๗๔] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิฆํ นสฺนิตสฺสนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจวิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจวิส.

[๗๕] นสนิทสนนสฺปปฏิหํ นสฺปปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพตฺต นว.)

นสนิทสนนสฺปปฏิหํ นอฺปปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๗๖] นสนิทสนนสฺปปฏิหํ นรूपิ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพตฺต นว.)

นสนิทสนนสฺปปฏิหํ นอรूपิ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส ๖ เป ๖ อญฺฉมญฺฉเ ปญจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

[๗๗] นสนิทสนนสฺปปฏิหํ นโลกิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพตฺต นว.)

นสนิทสนนสฺปปฏิหํ นโลกุตฺตวํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมเ นว ๖ เป ๖ อญฺฉมญฺฉเ ปญจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

[๗๘] นสนิทสนนสฺปปฏิหํ นกณฺหิ วิญญเญยํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖เป ๖ นสนิทสนน-
สฺปปฏิหํ นนกณฺหิ วิญญเญยํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมเ นว ๖ เป ๖ อญฺฉมญฺฉเ ปญจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

๒๒. สนิทสนนตฺติก ๑๔. อาสวโคจฺจนกาหิ

[๗๙] นสนิทสนนสฺปปฏิหํ โนอาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมเ นว ๖ เป ๖ อญฺฉมญฺฉเ ปญจวิส, อวิกเต ตีส.

[๘๐] นสนิทสนนสฺปปฏิหํ โนสณฺโฆชนํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสนิทสนน-
สฺปปฏิหํ โนคนถํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสนิทสนนสฺปปฏิหํ โนโอหํ ฐมํ ปฏิจฺจ
๖ เป ๖ นสนิทสนนสฺปปฏิหํ โนโยคํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสนิทสนนสฺปปฏิหํ
โนนวิรรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสนิทสนนสฺปปฏิหํ โนปรามาสํ ฐมํ ปฏิจฺจ.
(สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมเ นว ๖ เป ๖ อญฺฉมญฺฉเ ปญจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

๒๒. สนิทสนนตฺติก ๕๕. มหนฺตรทุก

[๘๑] นสนิทสนนสฺปปฏิหํ นสารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อธิปัตติยา ทิส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๒] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส. (นโนจิตฺตปทํ น ลพฺภกฺติ.)

[๘๓] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๔] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตสํสฺสจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อธิปัตติยา ทิส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๕] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตสหนฺ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตานุปรีวคฺติ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตอํสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๖] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอชฺฌตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นพาหิรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๘๗] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจวิส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจวิส.

[๘๘] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอปาทินํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอปาทินํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อณวมณเฒ ปณจวีต ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีส.

๒๒. สนิทสนนตติก ๖๕. อุปาทานาทิก

[๘๙] นสนิทสนนตปฏิจม โนอุปาทาน รมม ปฏิจจ ๖ เป ๖ นสนิทสนนตปฏิจม
โนกิเลต รมม ปฏิจจ. (สงขิตต.)

เหตุยา ตีส, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อณวมณเฒ ปณจวีต ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีส.

๒๒. สนิทสนนตติก ๘๓. ปฏิจทุก

[๙๐] นสนิทสนนตปฏิจม นทสนเนน ปหาตพพ รมม ปฏิจจ. (สงขิตต.)

เหตุยา ตีส, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อณวมณเฒ ปณจวีต ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีส. (ปฏิจทุก วิตถาเวตพพ.)

[๙๑] นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม ปฏิจจ นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ
รมม โอปปชติ เหตุปจจา. นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม ปฏิจจ
นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม โอปปชติ เหตุปจจา. นสนิทสนนตปฏิจม
นสรณ รมม ปฏิจจ นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม โอปปชติ เหตุปจจา
๖ เป ๖ จ.

นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม ปฏิจจ นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม
โอปปชติ เหตุปจจา นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม ปฏิจจ นสนิทสนนตปฏิจม
นสรณ รมม โอปปชติ เหตุปจจา ๖ เป ๖ จ.

นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม ปฏิจจ นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม
โอปปชติ เหตุปจจา. จ.

นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม ปฏิจจ
นสนิทสนนตปฏิจม นสรณ รมม โอปปชติ เหตุปจจา. จ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นสฺรณญจ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นสฺรณญจ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ
นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นสฺรโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ อดฺยณฺณญเ ปฏฺฐาวิส ๆ เป ๆ อวิกเต ตีส.
(สพฺพทถ วิตุตาโร.)

[๙๒] นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ
นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ
นอรณํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ จ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ
จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

[๙๓] นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ
นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ
นอรณํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ จ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ
จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

[๙๔] นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณญจ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณญจ ฐมฺมํ
ปฏฺฐิจจ นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺนิตสฺสน-
สฺสปปฏฺฐิํ นอรณญจ นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณญจ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ นอนิทสฺสน-
สฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณญจ
นอนิทสฺสนสฺสปปฏฺฐิํ นอรณญจ ฐมฺมํ ปฏฺฐิจจ นสฺนิตสฺสนสฺสปปฏฺฐิโ นอรโณ จ
ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สหาตฺวาเรปี ปจฺจยวเรปี
นิสฺสยวเรปี สํสฺสจฺจวเรปี สมฺปยุตฺตวเรปี สพฺพทถ นว.)

ธรรมปจันนีย ติกทุกปฏิจจานํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธรรมปิฎก

ธมฺมานุโลมปัจจนีย

ติกติกปฏฺจานปาลิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺติก ๑. เวทนาตฺติก

๑. ปฏิจฺวาร-เหตุ

[๑] นกฺสฺลํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺโล นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสฺลํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺโล นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสฺลํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสฺลํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺโล นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นอพฺยากโต นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นกฺสฺลํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺโล นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นกฺสฺโล นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

[๒] นกฺสฺลํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺโล นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสฺลํ นสฺสชาเย เวทนาย

นกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

[๕] นอกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นอพฺยากํ นสฺสชา เวทนาย
สมฺปยุตฺตมฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. นอกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นอพฺยากํ นสฺสชา เวทนาย
สมฺปยุตฺตมฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. นอกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นอพฺยากํ นสฺสชา เวทนาย
สมฺปยุตฺตมฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นอพฺยากโต นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นอพฺยากํ
นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต
จ นอพฺยากโต นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
นอกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นอพฺยากํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ
ฐมํ ปฏฺิจฺจ นกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นอกุสโล นสฺสชา เวทนาย
สมฺปยุตฺโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

[๖] นกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นอกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ
ฐมํ ปฏฺิจฺจ นกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
นกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นอกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ ฐมํ
ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นกุสฺลํ
นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นอกุสฺลํ นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ
นกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นอกุสโล นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ
ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตีสฺส, อารมฺมณํ จตุวีสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกิต
เอกุณฺตีสฺส. (สหชาทวาเรปี ๖ เป ๖ ปณฺหาทวาเรปี วิตถาโร.)

ทุกฺขายเวทนายสมฺปยุตฺตปท-เหตุ

[๗] นกุสฺลํ นทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นกุสโล นทุกฺขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นกุสฺลํ นทุกฺขาย เวทนาย

สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอฺกสฺสโล นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นกฺสฺสํ นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอฺพฺยากโต
 นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสฺสํ นทฺกฺขาย
 เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสฺสโล นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ
 นอฺพฺยากโต นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 นกฺสฺสํ นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสฺสโล นทฺกฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต จ นอฺกสฺสโล นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๕)

นอฺกสฺสํ นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอฺกสฺสโล นทฺกฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอฺพฺยากํ นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอฺพฺยากโต นทฺกฺขาย
 เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ฉ.

นกฺสฺสํ นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตณฺจ นอฺพฺยากํ นทฺกฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺตณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสฺสโล นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอฺกสฺสํ นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตณฺจ นอฺพฺยากํ นทฺกฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺตณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสฺสโล นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นกฺสฺสํ นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตณฺจ นอฺกสฺสํ นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตณฺจ
 ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสฺสโล นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺนทิสฺส, อารมฺมณํ จตุวิสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิคเต
 เอกฺนทิสฺส. (สพฺพทฺถ วิตุถาเวตพฺพ.)

ตติยปท-เหตุ

[๘] นกฺสฺสํ นอฺทฺกฺขมฺมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสฺสโล นอฺทฺกฺขมฺมสฺสขาย
 เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอกุสล์ นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นอกุทกขมสฺสชาเย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอกุพฺผากตํ นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุพฺผากโต
นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ฉ.

นอกุสล์ นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺหา นอกุพฺผากตํ นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย
สมฺปยุตฺตมฺหา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอกุสล์ นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺหา นอกุพฺผากตํ นอกุทกขมสฺสชาเย
เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺหา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอกุสล์ นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺหา นอกุสล์ นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย
สมฺปยุตฺตมฺหา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นอกุทกขมสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺตีสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีสฺส ฯ เป ฯ วิปากเ นว ฯ เป ฯ อวิคเต
เอกฺกนฺตีสฺส. (สพฺพทตฺต วิทฺธาโร.)

๑. กุสลดตติก ๒. วิปากตติก

[๙] นอกุสล์ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นวิปากโ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอกุสล์ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นวิปากโ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอกุสล์ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุพฺผากโต นวิปากโ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอกุสล์ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นวิปากโ จ นอกุพฺผากโต
นวิปากโ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอกุสล์ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล
นวิปากโ จ นอกุสโล นวิปากโ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

นอกุสล์ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นวิปากโ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ปณฺจ.

นอฺพฺยํ นวฺ ปกํ ฐมํ ปฏฺจํ นอฺพฺยํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. จ.

นกุสฺสํ นวฺ ปกํ นอฺพฺยํ นวฺ ปกํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ
ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นกุสฺสํ นวฺ ปกํ นอฺพฺยํ นวฺ ปกํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ
ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นกุสฺสํ นวฺ ปกํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ
ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺตํ, อารมฺมณํ จตุสฺส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณฺตํ. (สพฺพตฺถ วิทฺถาโร.)

[๑๐] นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ จ
นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ จ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ จ
นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ จ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ
นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ นกุสฺสํ
นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ ฐมํ ปฏฺจํ นกุสฺสํ
นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ จ นกุสฺสํ นวฺ ปกํ ฐมํ ฐมํ จ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ นว.)

[๑๑] นกฺขลํ นนฺทวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลํ นนฺทวิปากธมฺมธมฺโม
อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวิสํ ๖ เป ๖ อาเสวเน สตุตฺตรส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต
จตุวิสํ.

๑. กุสลตตฺติก ๓. อุปาทินฺนตตฺติก

[๑๒] นกฺขลํ นอฺปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺตีสํ, อารมฺมณํ จตุวิสํ ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต
จตุวิสํ.

[๑๓] นกฺขลํ นอฺนุปาทินฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา สตุตฺตรส ๖ เป ๖ อาเสวเน นว ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต
สตุตฺตรส.

[๑๔] นกฺขลํ นอฺนุปาทินฺนอฺนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺตีสํ, อารมฺมณํ จตุวิสํ ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺกนฺตีสํ.

๑. กุสลตตฺติก ๔. สงฺกิลิฏฺจตตฺติก

[๑๕] นกฺขลํ นสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกวิสํ, อารมฺมณํ สตุตฺตรส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกวิสํ.

[๑๖] นกฺขลํ นอสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวิสํ ๖ เป ๖ อาเสวเน สตุตฺตรส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖
อวิกเต จตุวิสํ.

[๑๗] นกฺขลํ นอสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺทิสฺ, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณฺทิสฺ.

๑. กุสลดตุติก ๕. วิตกกตุติก

[๑๘] นกฺสลํ นสวิตกกสฺสวิจารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส, อารมฺมณฺเ สตฺตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
จตุวีส.

[๑๙] นกฺสลํ นอวิตกกวิจารมฺมตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺทิสฺ, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณฺทิสฺ.

[๒๐] นกฺสลํ นอวิตกกอวิจารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต จตุวีส.

๑. กุสลดตุติก ๖. ปัตติตุติก

[๒๑] นกฺสลํ นปิติสหคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺสลํ นสฺสสหคํ ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺสลํ นอเปกฺขาสหคํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺทิสฺ, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณฺทิสฺ.

๑. กุสลดตุติก ๗-๑๒. ทสฺสทนตุติกาทิ

[๒๒] นกฺสลํ นทสฺสทนฺน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺสลํ นภาวนายน
ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺทิสฺ, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกุณฺทิสฺ.

นกุสลํ นนฺวทสฺสเนน นภาวนํ ปหตฺตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺติ.)

[๒๓] นกุสลํ นทสฺสเนน ปหตฺตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ. ๖ เป ๖ นกุสลํ นภาวนํ ปหตฺตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺทิสฺ, อารมฺมณฺ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺทิส.

นกุสลํ นนฺวทสฺสเนน นภาวนํ ปหตฺตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺติ.)

[๒๔] นกุสลํ นอจฺยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺทิสฺ, อารมฺมณฺ สตฺตรส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺทิส.

นกุสลํ นอจฺยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺทิสฺ, อารมฺมณฺ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺทิส.

นกุสลํ นนฺวอจฺยคามินาจฺยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สพฺพตฺถ สตฺตรส. วิปากํ นตฺติ.)

[๒๕] นกุสลํ นสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ. ๖ เป ๖ นกุสลํ นอสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกุณฺทิสฺ, อารมฺมณฺ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺทิส.

นกุสลํ นนฺวสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺตรส ๖ เป ๖ อสฺวเน นว ๖ เป ๖ วิปากํ นว ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺตรส.

[๒๖] นกุสลํ นปริตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา สตฺตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต สตฺตรส.

นกุสลํ นมฺหคฺคํ ฐมํ ปฏิจฺ ๖ เป ๖ นกุสลํ นอปปมาณํ ฐมํ ปฏิจฺ.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกฺนทิสฺ, อารมฺมณฺ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖
อวิกเต เอกฺนทิสฺ.

[๒๗] นกุสลํ นปริตฺตารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺ ๖ เป ๖ นกุสลํ นมฺหคฺคตารมฺมณํ
ฐมํ ปฏิจฺ ๖ เป ๖ นกุสลํ นอปปมาณารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺนทิสฺ, อารมฺมณฺ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺนทิสฺ.

๑. กุสลตฺติก ๑๓-๒๐. Һินตฺติกาทิ

[๒๘] นกุสลํ Һินํ ฐมํ ปฏิจฺ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อารมฺมณฺ
สตฺตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

นกุสลํ นมฺชฺฉิมํ ฐมํ ปฏิจฺ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จตุวีส ๖ เป ๖ อาเสวเน สตฺตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖
อวิกเต จตุวีส.

นกุสลํ นปณฺฑิตํ ฐมํ ปฏิจฺ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺนทิสฺ, อารมฺมณฺ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺนทิสฺ.

[๒๙] นกุสลํ นมิจฺจนตฺตนิยตํ ฐมํ ปฏิจฺ ๖ เป ๖ นกุสลํ นสมฺมตฺตนิยตํ
ฐมํ ปฏิจฺ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺนทิสฺ, อารมฺมณฺ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺนทิสฺ.

นกุสลํ นอนิยตํ ฐมํ ปฏิจฺ. (สพฺพทฺธ สตฺตรส. วิปากํ นตฺถิ.)

[๓๐] นกุสลํ นมฺคฺการมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺ ๖ เป ๖ นกุสลํ นมฺคฺคเหตุกํ ฐมํ
ปฏิจฺ ๖ เป ๖ นกุสลํ นมฺคฺการิปทิสํ ฐมํ ปฏิจฺ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวิสฺส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณทิสฺส.

[๓๑] นกฺขลํ นอนุปปนํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นอนุปปาที ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๒] นกฺขลํ นอติตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นอนาคตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๓] นกฺขลํ นอติคารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นอนาคคารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นปฺจจุปปนารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๔] นกฺขลํ นอชฺชตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นพหิทฺธา ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓๕] นกฺขลํ นอชฺชตฺตารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นกฺขลํ นพหิทฺธารมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณทิสฺส, อารมฺมณฺเ จตุวิสฺส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณทิสฺส.

๑. กุสลดตฺติก ๒๑. สนิทสฺสนตฺติก

[๓๖] นกฺขลํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. นกฺขลํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. นกฺขลํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. นกฺขลํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ จ นอพฺยากโต นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจยา. นกฺขลํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ จ นกฺขลโ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจยา. (๕)

นอภฺสลํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. นกฺขลํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. นกฺขลํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโ นสนิทสฺสนสฺสปฏิฆํ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจยา. (๕)

ธรรม์ ปฏิภา นอพยาโก นสทิสสนสปปฏิม ธรรม์ อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 นอกุลล นสทิสสนสปปฏิม ธรรม์ ปฏิภา นอกุลโล นสทิสสนสปปฏิม จ
 นอพยาโก นสทิสสนสปปฏิม จ ธรรมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. นอกุลล
 นสทิสสนสปปฏิม ธรรม์ ปฏิภา นกุลโล นสทิสสนสปปฏิม จ นอกุลโล
 นสทิสสนสปปฏิม จ ธรรมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (๕)

นอพยากํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ ฐมํ ปฏฺิจจํ นอพยากํโต นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ
 ฐมํโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพยากํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ ฐมํ ปฏฺิจจํ
 นกฺขลํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ ฐมํโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพยากํ
 นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ ฐมํ ปฏฺิจจํ นกฺขลํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ ฐมํโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอพยากํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ ฐมํ ปฏฺิจจํ นกฺขลํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํ
 สฺสํปฺปวฺทิมํ จ นอพยากํโต นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 นอพยากํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ ฐมํ ปฏฺิจจํ นกฺขลํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ จ
 นอพยากํโต นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอพยากํ
 นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ ฐมํ ปฏฺิจจํ นกฺขลํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ จ นกฺขลํ
 นสฺนิตฺตสฺนสฺสํปฺปวฺทิมํ จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๖)

นกุลลํ นสฺนิทสฺสนสฺสํปฏฺธิมฺวจํ นอพฺยํยํทํ นสฺนิทสฺสนสฺสํปฏฺธิมฺวจํ ฐมฺมํ ปฏฺธิจํ
นกุลโล นสฺนิทสฺสนสฺสํปฏฺธิมฺว ฐมฺโม อุมฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺว.

นอกอุสล์ นสหนักสสนสปปฏิมฉจ นอกพยากถํ นสหนักสสนสปปฏิมฉจ ฐมํ ปฏิจจ
นกุสโล นสหนักสสนสปปฏิมฉ ฐมโม ออุปชชติ เหตุปัจจยา. ปฉจ.

นกุตลํ นสฺนิตสฺนสฺสปฺปฏิฆณจ นกุตลํ นสฺนิตสฺนสฺสปฺปฏิฆณจ ฐมมํ ปฏิจจา
 นกุตโล นสฺนิตสฺนสฺสปฺปฏิโฆ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจจายา. นกุตลํ นสฺนิตสฺน-
 สฺสปฺปฏิฆณจ นกุตลํ นสฺนิตสฺนสฺสปฺปฏิฆณจ ฐมมํ ปฏิจจา นกุตโล
 นสฺนิตสฺนสฺสปฺปฏิโฆ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจจายา. นกุตลํ นสฺนิตสฺนสฺสปฺปฏิฆณจ

นอกุสลํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิฆณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสโล นสฺนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิฆํ จ
นอกุสลํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิฆํ จ ฐมมา อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺฆิตฺกํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺทิสฺส, อารมฺมณํ จตฺตวิสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺกนฺทิสฺส. (สพฺพทถ วิตถาโร.)

[๓๗] นอกุสลํ นอนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิฆํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสโล นอนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิฆํ
ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺกํ.)

เหตุยา เอกฺกนฺทิสฺส, อารมฺมณํ จตฺตวิสํ ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺกนฺทิสฺส. (สพฺพทถ วิตถาโร.)

[๓๘] นอกุสลํ นอนิทฺสฺสนอฺปฺปฏิฆํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสโล นอนิทฺสฺสนอฺปฺปฏิฆํ
ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺกํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิตถาโร.)

๒. เวทนาตฤติก ๑. กุสลตฤติก

[๓๙] นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสชาเย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต นกฺสโล ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ
นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นทฺกฺชชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกฺสโล ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นอทฺกฺชมฺสฺสชาเย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกฺสโล ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชาเย เวทนาย
สมฺปยุตฺตํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกฺสโล จ
นอทฺกฺชมฺสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกฺสโล จ ฐมมา อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา
๖ เป ๖ สทฺต.

นทฺกฺชชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นทฺกฺชชาเย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต นกฺสโล ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทฺกฺชชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ
นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกฺสโล ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นทฺกฺชชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจํ นอทฺกฺชมฺสฺสชาเย

สมฺปยุตฺตํ นกฺสณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอหฺกขมฺสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกฺสโล
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺขนฺปนฺณาส, อารมฺมณฺเ เอกฺขนฺปนฺณาส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน
อฏฺฐจตฺตาศีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกฺขนฺปนฺณาส.

[๔๑] นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นอภฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺสชย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต นอภฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกฺขนฺปนฺณาส
๖ เป ๖ ปุเรชาเต อฏฺฐจตฺตาศีส, อาเสวเน สตฺตจตฺตาศีส ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกฺขนฺปนฺณาส.

[๔๒] นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นอพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺสชย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต นอพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา อฏฺฐจตฺตาศีส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐจตฺตาศีส. (สพฺพทถ วิตุถาโร.)

๒. เวทนาตติก ๒. วิปากตติก

[๔๓] นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺสชย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต นวิปากโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺขนฺปนฺณาส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน อฏฺฐจตฺตาศีส ๖ เป ๖
อวิกเต เอกฺขนฺปนฺณาส. (สงฺขิตฺตํ.)

๓. วิปากตติก ๑. กุสลตติก

[๔๔] นวิปากํ นกฺสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นวิปากฐมฺมฐมฺมํ นอภฺสลํ
ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา พาทฺทีส, อารมฺมณฺเ สตฺตวีส, อธิปฺติยา เอกฺขนฺทีส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเ
ทีส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต จตฺตวีส, อาเสวเน สตฺตทฺรส ๖ เป ๖ วิปากเ ปณฺจวีส
๖ เป ๖ อวิกเต พาทฺทีส.

นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ อพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สพฺพตฺถ นว. วิปากนตฺถิ.)

๔. อุปาทินนตฺติก ๑. กุสลตฺติก

[๔๕] นอุปาทินนูปาทานียํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนอุปาทินนูปาทานียํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนอุปาทินนอุปาทานียํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนตฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีส, อธิปฺติยา เอกวีส ๖ เป ๖ อาเสวเน นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกนตฺส.

๕. สงฺกิลิฏฺจตฺติก ๑. กุสลตฺติก

[๔๖] นสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นนสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนตฺส, อารมฺมณฺเ จตุวีส ๖ เป ๖ อาเสวเน สตฺตฺตรส ๖ เป ๖ วิปากเ เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกนตฺส.

๖-๒๑. วิตกฺกตฺติกาทิ ๑. กุสลตฺติก

[๔๗] นสวิตกฺกสวิจารํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอวิตกฺกสวิจารมตฺตํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นอวิตกฺกสวิจารํ นกุสลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา อฏฺฺจจตฺตาทิส, อารมฺมณฺเ สตฺตฺจจตฺตาทิส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน จจตฺตาทิส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฺจจตฺตาทิส.

๑ อิตฺโต ปฏฺฺจาย ยาว อชฺฌตฺตการมฺมณตฺติกาทิ สพฺพโปตฺถเกสฺ อกุสลาพฺยาคตฺตาทิน ทิสฺสนนฺติ, เวทนาตฺติกสนิทฺตสนนฺติเกสฺ วีย นนฺ เทหิปี ภวิตพฺพ.

[๔๘] นปิตสทกํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ ๖ เป ๖ นสุขสทกํ นกุลํ ฐมํ
ปฏิจ ๖ เป ๖ นอเปกขาสทกํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ. (สงขิตํ.)

เหตุยา เอกนปณาส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน อฏฺจจตฺตาสี ๖ เป ๖
อวิกเต เอกนปณาส.

[๔๙] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ ๖ เป ๖ นภาวนาย
ปหาตพฺพํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ ๖ เป ๖ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ
นกุลํ ฐมํ ปฏิจ. (สงขิตํ.)

เหตุยา เอกนทีส, อารมฺมณ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกนทีส.

[๕๐] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ ๖ เป ๖ นภาวนาย
ปหาตพฺพเหตุกํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ ๖ เป ๖ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย
ปหาตพฺพเหตุกํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ. (สงขิตํ.)

เหตุยา เอกนทีส, อารมฺมณ จตุวีส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกนทีส.

[๕๑] นอจยคามิ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ ๖ เป ๖ นอปจยคามิ นกุลํ ฐมํ
ปฏิจ ๖ เป ๖ นเนวจยคามินาปจยคามิ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ. (สงขิตํ.)

เหตุยา เอกวีส, อารมฺมณ สตฺตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกวีส.

[๕๒] นเสกฺขํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ ๖ เป ๖ นอเสกฺขํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ
๖ เป ๖ นเนวเสกฺขนาเสกฺขํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ. (สงขิตํ.)

เหตุยา เอกนทีส, อารมฺมณ จตุวีส ๖ เป ๖ อาเสวเน นว ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกนทีส.

[๕๓] นปริตฺตํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ ๖ เป ๖ นมหคฺคํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ
๖ เป ๖ นอปฺปมาณํ นกุลํ ฐมํ ปฏิจ. (สงขิตํ.)

เหตุยา พทฺฐิตสฺส, อารมฺมณเ สทฺฐวีส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเ ทิส ๖ เป ๖ อวิกเต พทฺฐิตสฺส.

[๕๔] นปริตฺตการมฺมณํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นมหกฺกการมฺมณํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นอปปมาณการมฺมณํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถฺ เอกฺขนปณฺณาส.)

[๕๕] นหีนํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นมชฺฌิมํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นปณฺธิทํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺขนทิสฺส, อารมฺมณเ จทฺฐวีส ๖ เป ๖ อาเสวเน สทฺฐตรส, วิปาเก เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกฺขนทิสฺส.

[๕๖] นมิจฺจนทฺตนิยตํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นสมฺมตฺตนิยตํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นอนิยตํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกวีส, อารมฺมณเ สทฺฐตรส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๕๗] นมกฺกการมฺมณํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นมหกฺกเหตุกํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นมหกฺกาธิปตี นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถฺ เอกฺขนปณฺณาส.)

[๕๘] นอนุปปนํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นอปปปาที นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถฺ นว.)

[๕๙] นอทีทํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นอนาคทํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถฺ นว.)

[๖๐] นอทีการมฺมณํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นอนาคการมฺมณํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นปัจจุปปนการมฺมณํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถฺ เอกฺขนปณฺณาส.)

[๖๑] นอชฺฌตฺตํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา ๖ เป ๖ นพฺพิทฺธา นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจา. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทถฺ เทว.)

[๖๒] นอชฌตถารมมณํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา ๖ เป ๖ นพหิทถารมมณํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา. (สงฺฆิตฺตํ. สฬพทถ นว.)

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๑. กุสลตฤติก

[๖๓] นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ จ.

นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ จ.

นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.

นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสลญฺจ นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสลญฺจ ฐมํ ปฏิจา นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.

นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสลญฺจ นอนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสลญฺจ ฐมํ ปฏิจา นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีส, อารมมณฺ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส. (สฬพทถ วิทถาโร.)

[๖๔] นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสํ ฐมํ ปฏิจา นสนิทสนนสปปฏิมํ นกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีส, อารมมณฺ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว ปณฺจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส. (สฬพทถ วิทถาโร.)

[๖๕] นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นอฺพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ
นอฺพฺยาคโต ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว. (สพฺพตฺถ นว.)

๒๒. สนฺนิตฺสฺสนตฺติก ๒-๒๑. เวทนาตฺติกาทิ

[๖๖] นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นทฺถุชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นอฺทฺถุชฺชสฺสชาเย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

[๖๗] นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นวิปากํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ
นวิปากฐมฺมฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นนฺนวิปากนวิปากฐมฺมฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว
๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๖๘] นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นอฺปาทินฺนุปาทานิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖

นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นอฺนุปาทินฺนุปาทานิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖

นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นอฺนุปาทินฺนอฺนุปาทานิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

[๖๙] นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นสฺงกิลฺกฺจสฺงกิลฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นอฺสฺงกิลฺกฺจสฺงกิลฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิภํ นอฺสฺงกิลฺกฺจอฺสฺงกิลฺลํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีส.

[๗๐] สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นสฺวิตกกฺกสฺวิจารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖

สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นอฺวิตกกฺกวิจารมตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิสฺ, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิสฺ.

สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นอฺวิตกกฺกอฺวจารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพตฺถ นว.)

[๗๑] สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นปฺปิตฺสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ สนธิทสฺสน-
ตฺตปฺปฏิมํ นสฺซสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นอฺเปกฺขาสทฺทํ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิสฺ, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิสฺ.

[๗๒] สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นกาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิสฺ, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิสฺ.

สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นเนวทสฺสเนน นกาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.
สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๗๓] สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นกาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิสฺ, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิสฺ.

สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นเนวทสฺสเนน นกาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ.
(สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๗๔] สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นอฺจายคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ สนธิทสฺสน-
ตฺตปฺปฏิมํ นอฺปจายคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ทิสฺ, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖
อวิกเต ทิสฺ.

สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นเนวจายคามินาปจายคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ
นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๗๕] สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ นสฺสเกขฺมิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ สนธิทสฺสนตฺตปฺปฏิมํ
นอฺสสเกขฺมิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเนวเสกฺขนาเสกฺขํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพทฺถ นว.)

[๗๖] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นปริตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทฺถ นว.)

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นมหกฺคตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม
นอปฺปมาณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๗๗] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นปริตฺตารมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสน-
สฺสปฏิขัม นมหกฺคตารมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอปฺปมาณา-
รมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ทิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๗๘] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นหีนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นมชฺฌิมํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ. สพฺพทฺถ นว.)

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นปณฺีตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๗๙] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นมิจฺจกฺคตฺตนิยตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม
นสมฺมกฺคตฺตนิยตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอนิยตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สพฺพทฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๘๐] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นมกฺคการมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสน-
สฺสปฏิขัม นมกฺคเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นมกฺคคาริปีตี ฐมมํ
ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ทิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๑] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอนุปฺปนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม
นอฺปฺปาทิ ฐมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๒] สนิทสนนสปฏิขัม นอติตัม ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ สนิทสนนสปฏิขัม
นอเนกตัม ฐมัม ปฏิจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๓] สนิทสนนสปฏิขัม นอติการมมณ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ สนิทสนนสปฏิขัม
นอเนกการมมณ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ สนิทสนนสปฏิขัม นปัจจุปปนการมมณ
ฐมัม ปฏิจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๔] สนิทสนนสปฏิขัม นอชฺฌตตัม ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ สนิทสนนสปฏิขัม
นพทิตฺธา ฐมัม ปฏิจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต ทิส.

[๘๕] สนิทสนนสปฏิขัม นอชฺฌตการมมณ ฐมัม ปฏิจ สนิทสนนสปฏิโฆ
นอชฺฌตการมมโณ ฐมโโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. สนิทสนนสปฏิขัม
นอชฺฌตการมมณ ฐมัม ปฏิจ นอนิทสนนสปฏิโฆ นอชฺฌตการมมโณ ฐมโโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ทิส, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อณณมณเณ ปณจวิส ๖ เป ๖ อวิกเต
ทิส. (สพฺพตฺถ วิทถาโร.)

[๘๖] สนิทสนนสปฏิขัม นพทิตฺถการมมณ ฐมัม ปฏิจ สนิทสนนสปฏิโฆ
นพทิตฺถการมมโณ ฐมโโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. สนิทสนนสปฏิขัม นพทิตฺถการมมณ
ฐมัม ปฏิจ นอนิทสนนสปฏิโฆ นพทิตฺถการมมโณ ฐมโโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
สนิทสนนสปฏิขัม นพทิตฺถการมมณ ฐมัม ปฏิจ นอนิทสนนสปฏิโฆ
นพทิตฺถการมมโณ ฐมโโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา ๖ เป ๖ จ.

นอนิทสนนสปฏิขัม นพทิตฺถการมมณ ฐมัม ปฏิจ นอนิทสนนสปฏิโฆ
นพทิตฺถการมมโณ ฐมโโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. จ.

นอนิทสนนสปฏิขัม นพทิตฺถการมมณ ฐมัม ปฏิจ นอนิทสนนสปฏิโฆ
นพทิตฺถการมมโณ ฐมโโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. จ.

นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิขัม นพฺพิทฺธารมฺมณฺณจ นอนิตฺตฺสนอปปฺฏิขัม นพฺพิทฺธารมฺมณฺณจ
ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิโฆ นพฺพิทฺธารมฺมณฺณจ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.

นอนิตฺตฺสนสฺสปฏิขัม นพฺพิทฺธารมฺมณฺณจ นอนิตฺตฺสนอปปฺฏิขัม นพฺพิทฺธารมฺมณฺณจ
ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิโฆ นพฺพิทฺธารมฺมณฺณจ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
จ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีส, อารมฺมณฺณ นว ๆ เป ๆ อณฺณมณฺณจ ปณฺจวิส ๆ เป ๆ อวิกเต
ตีส.

(สหชาตฺวาเรปี ปจฺจวาเรปี นิสฺสยวาเรปี สํสญฺจวาเรปี สมฺปยุตฺตฺวาเรปี
ปณฺหฺวาเรปี วิตฺถาโร.)

ธมมปจฺจนีเย ติกติกปฏฺจฺจํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธมมปิฎก ธมมปัจจัยนีย ทุกทุกปฏิจานปาลิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑-๕. สเหตุทุกาทิ

[๑] นเหตุํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๒] นเหตุํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจัยา. (๑)

นเหตุํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นอารมฺมณ-
ปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณเ ตีณิ, นอธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ นกมฺเม เอกํ
๖ เป ๖ นอาหาเร นอินฺทริเย นฉาเน นมคฺเค เอกํ ๖ เป ๖ โนวิกเต ตีณิ.

เหตุอารมฺมณ

[๓] นนเหตุํ นสเหตุโก ธมฺโม นเหตุสฺส นสเหตุกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปัจจัยเ
ปัจจัยโย. (๑)

นเหตุ นสเหตุโก รมโม นเหตุสฺส นสเหตุกสฺส รมมสฺส อารมฺมณปจฺจนเณ
ปจฺจโย. นเหตุ นสเหตุโก รมโม นนเหตุสฺส นสเหตุกสฺส รมมสฺส อารมฺมณปจฺจนเณ
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณเณ จตฺตาริ, อนนฺตเร จตฺตาริ ๖ เป ๖ สหชาเต ตีณิ,
อณฺณมณเณ เอกํ, นิสฺสเย อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน
เทว, กมฺเม ๖ เป ๖ ฉาเน เอกํ, สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต จตฺตาริ.

[๔] นเหตุํ นอเหตุกํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นอเหตุกํ รมมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นอเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นอเหตุกํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอเหตุโก จ นนเหตุ นอเหตุโก
จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นนเหตุํ นอเหตุกํ รมมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นอเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นนเหตุํ นอเหตุกํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นนเหตุํ นอเหตุกํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอเหตุโก จ นนเหตุ
นอเหตุโก จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุํ นอเหตุกณฺจ นนเหตุํ นอเหตุกณฺจ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอเหตุโก
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นอเหตุกณฺจ นนเหตุํ นอเหตุกณฺจ รมมํ
ปฏิจฺจ นนเหตุ นอเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นอเหตุกณฺจ
นนเหตุํ นอเหตุกณฺจ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอเหตุโก จ นนเหตุ นอเหตุโก จ
รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณเณ นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพฺพทถ นว.)

[๕] นเหตุํ นเหตุสมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นเหตุสมฺปยุตฺโต รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเณ เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๖] นเหตุํ นเหตุวิปฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นเหตุวิปฺปยุตฺโต รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นนเหตุ นเหตุวิปยุตต์ รมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นเหตุวิปยุตโต รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุ นเหตุวิปยุตฺตจ นนเหตุ นเหตุวิปยุตฺตจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ
นเหตุวิปยุตโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพทถ วิทฺธาโร.)

[๗] นเหตุ นเหตุญฺเจว นอเหตุญฺจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นเหตุ จฺว นอเหตุโก
จ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ยาว ปณฺหาเวรี เอกํ.)

นนเหตุ นอเหตุญฺเจว นน จ เหตุ รมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นอเหตุโก จฺว
นน จ เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

นเหตุ นเหตุญฺเจว นเหตุวิปยุตฺตจ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นเหตุ จฺว
นเหตุวิปยุตโต จ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

นนเหตุ นเหตุวิปยุตฺตจฺว นน จ เหตุ รมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นเหตุวิปยุตโต
จฺว นน จ เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ เอกํ.)

นเหตุ นสเหตุกํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นสเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพทถ เอกํ.)

นเหตุ นอเหตุกํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สพฺพทถ เอกํ.)

๑. เหตุทุก ๖. จุพนตรทุก

[๘] นเหตุ นอปปจายํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอปปจายโย รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นเหตุ นอปปจายํ รมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นอปปจายโย รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นเหตุ นอปปจายํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอปปจายโย จ นนเหตุ
นอปปจายโย จ รมมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นหเหตุ นอปปจายั ธมมัม ปฏิจจ นนเหตุ นอปปจายโย ธมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจายา. นนเหตุ นอปปจายั ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นอปปจายโย ธมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจายา. นนเหตุ นอปปจายั ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นอปปจายโย จ นนเหตุ
 นอปปจายโย จ ธมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจายา. (๓)

นเหตุ นอปปจายณฺจ นนเหตุ นอปปจายณฺจ ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นอปปจายโย
 ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจายา. นเหตุ นอปปจายณฺจ นนเหตุ นอปปจายณฺจ ธมมัม
 ปฏิจจ นนเหตุ นอปปจายโย ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจายา. นเหตุ นอปปจายณฺจ
 นนเหตุ นอปปจายณฺจ ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นอปปจายโย จ นนเหตุ นอปปจายโย
 จ ธมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจายา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว. (สพฺพทถ นว.)

นเหตุ นอสงฺขตํ ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ นว.)

นเหตุ นสนฺนิทฺสสนํ ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ นว.)

นเหตุ นสปปญฺหิ ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ นว.)

นเหตุ นอปปญฺหิ ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุ นรूपี ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ นว.)

นเหตุ นอรूपี ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุ นโลกิยํ ธมมัม ปฏิจจ ๖ เป ๖ นเหตุ นโลกุตฺตรํ ธมมัม ปฏิจจ.
 (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ นว.)

นเหตุ นกณฺหิ วิญญเญยฺย ธมมัม ปฏิจจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนกณฺหิ วิญญเญยฺย
 ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ นว.)

๑. เหตุทุก ๑๓-๑๘. อาสวโคจรก

[๘] นเหตุ โนอาสวํ ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ นโนอาสวํ ธมมัม ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ ปณฺจ. วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ นาสว ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นเหตุ นอนาสว ฐมัม ปฏิจ.
(สงขิตฺ. สัพพตฺ นว.)

นเหตุ นอาสวสมปยุตฺ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ นว.)

นเหตุ นอาสววิปยุตฺ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ โนอาสวญฺเจว นอนาสวญฺ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ นว.
วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ นอนาสวญฺเจว นโน จ อาสว ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ
ปญจ. วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ นอาสวญฺเจว นอาสววิปยุตฺตญฺ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ
นว. วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ นอาสววิปยุตฺตญฺเจว นโน จ อาสว ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ
ปญจ. วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ อาสววิปยุตฺ นาสว ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นเหตุ อาสววิปยุตฺ
นอนาสว ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ นว.)

๑. เหตุทุก ๑๕-๕๓. สลโฆชนาทิทุก

[๑๐] นเหตุ โนสลโฆชนํ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นเหตุ โนคนถํ ฐมัม
ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ นว.)

นเหตุ โนโธมํ ฐมัม ปฏิจ ๖ เป ๖ นเหตุ โนโยคํ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ.
สัพพตฺ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ โนนีวรณํ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ นว.)

นเหตุ โนปรามาสํ ฐมัม ปฏิจ. (สงขิตฺ. สัพพตฺ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

๑. เหตุทุก ๕๔. มหฺนฺตรทุก

[๑๑] นเหตุํ นสวรมมณฺ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นจิตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุํ นเจตสิกํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นจิตฺตสมปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุํ นจิตฺตสํสฺสจฺ ฐมฺมํ
ปฏฺจฺจ ๖ เป ๖

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นจิตฺตสมุฏฺจฺจํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นจิตฺตสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุํ นจิตฺตานุปริวตฺตี ฐมฺมํ
ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นจิตฺตสํสฺสจฺสมุฏฺจฺจํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุํ นจิตฺตสํสฺสจฺสมุฏฺจฺจํ-
สทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุํ นจิตฺตสํสฺสจฺสมุฏฺจฺจํ-นุปริวตฺตี ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นอชฺฉตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุํ นพาหิรํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นอุปาทา ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุํ นอุปาทินนํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุํ นอนุปาทินนํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นเหตุํ โนอุปาทานํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุํ โนกิเลสํ ฐมฺมํ ปฏฺจฺจ ๖ เป ๖
(สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

๑. เหตุทุก ๘๒. ปฏิจจก

[๑๒] นเหตุ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)
 นเหตุ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว. วิปากํ
 นตฺถิ.)

[๑๓] นเหตุ นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนภาวนาย
 ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ
 ๖ เป ๖ นเหตุ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ
 นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

นเหตุ นนภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.
 วิปากํ นตฺถิ.)

[๑๔] นเหตุ นสฺวิตกํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นอวิตกํ ฐมํ ปฏิจฺจ
 ๖ เป ๖ นเหตุ นสฺวิจารํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นอสวิจารํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
 นเหตุ นสปปีติกํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นอปปีติกํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
 นเหตุ นปีตีสหคํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนปีตีสหคํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
 นเหตุ นสฺขสฺสหคํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนสฺขสฺสหคํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
 นเหตุ นอฏฺเฏกฺขาสฺสหคํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนอฏฺเฏกฺขาสฺสหคํ ฐมํ
 ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

[๑๕] นเหตุ นกามาวจรํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนกามาวจรํ ฐมํ
 ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นรูปาวจรํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนรูปาวจรํ ฐมํ
 ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นอรูปาวจรํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนอรูปาวจรํ ฐมํ
 ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

[๑๖] นเหตุ นปริยาปนํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นอปริยาปนํ ฐมํ
 ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนียยานิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนนียยานิกํ ฐมํ
 ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นนียตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.) นเหตุ
 นอนียตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว. วิปากํ นตฺถิ.)

นเหตุ นสฺสอฺตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นเหตุ นอนฺตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
 (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว.)

[๑๗] นเหตุํ นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพทถ นว.)

นเหตุํ นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสรณํ จ นนเหตุํ นสรณํ จ ธมฺมา
อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นนเหตุํ นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นนเหตุํ นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นนเหตุํ นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสรณํ จ นนเหตุํ นสรณํ จ ธมฺมา
อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุํ นสรณญฺจ นนเหตุํ นสรณญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสรณํ ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นสรณญฺจ นนเหตุํ นสรณญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
นนเหตุํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นสรณญฺจ นนเหตุํ
นสรณญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ นสรณํ จ นนเหตุํ นสรณํ จ ธมฺมา
อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว. (สพฺพทถ นว.)

๒. สเหตุกาธิทุก ๑. เหตุทุก

[๑๘] นสเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นเหตุํ จ นอเหตุโก
นเหตุํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นอเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นเหตุํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นอเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นเหตุํ จ นอเหตุโก นเหตุํ จ ธมฺมา
อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นสเหตุกํ นเหตุญจ นอเหตุกํ นเหตุญจ ฐมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นเหตุ
 ฐมโํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสเหตุกํ นเหตุญจ นอเหตุกํ นเหตุญจ ฐมํ
 ปฏิจฺจ นอเหตุโก นเหตุ ฐมโํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสเหตุกํ นเหตุญจ
 นอเหตุกํ นเหตุญจ ฐมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นเหตุ จ นอเหตุโก นเหตุ จ ฐมา
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จตุตฺตาริ, อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เป๖ อณฺณมณฺณเ จ
 ๖ เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เป๖ อวิกเต นว. (สพฺพทฺถ วิทฺถาโร.)

[๑๙] นอเหตุกํ นนเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก นนเหตุ ฐมโํ อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ ๖ เป๖ อวิกเต เอกํ. (สพฺพทฺถ เอกํ.)

[๒๐] นเหตุสมฺปยุตฺตํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จตุตฺตาริ, อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เป๖ อณฺณมณฺณเ จ
 ๖ เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เป๖ อวิกเต นว.

นเหตุวิปฺยุตฺตํ นนเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ. สพฺพทฺถ เอกํ.)

[๒๑] นเหตุญจ นอเหตุญจ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป๖ นอเหตุญจ
 นน จ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป๖ นเหตุญจ นเหตุวิปฺยุตฺตญจ นเหตุ ฐมํ
 ปฏิจฺจ ๖ เป๖ นเหตุวิปฺยุตฺตญจ นน จ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.
 สพฺพทฺถ เอกํ.)

[๒๒] นเหตุ นสเหตุกํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป๖ นเหตุ นอเหตุกํ นเหตุ
 ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จตุตฺตาริ, อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เป๖ อณฺณมณฺณเ จ
 ๖ เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เป๖ อวิกเต นว.

๗. จุฬนุตรทุก ๑. เหตุทุก

[๒๓] นอปปจายํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ ะเป ะ นอสงขตํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ. สฬพทฺธ เอกํ.)

นสนิทสฺสนํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เอกํ ะเป ะ อวิกเต ตีณิ.

นสปปฏิจํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ ะเป ะ นอปปฏิจํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ เอกํ, อธิปตียา นว ะเป ะ อณฺณมณฺเ ฉ ะเป ะ อวิกเต นว.

นรูปํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ ะเป ะ นอรูปํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปตียา ปณฺจ ะเป ะ อณฺณมณฺเ ฉ ะเป ะ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ะเป ะ อวิกเต นว.

นโลกิยํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ ะเป ะ นโลกุตฺตรํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ.)
เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ะเป ะ อวิกเต ปณฺจ.

นเกณฺหิ วิญญฺเอยํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ ะเป ะ นนเกณฺหิ วิญญฺเอยํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ. สฬพทฺธ นว.)

๑๔. อาสวโคจลก ๑. เหตุทุก

[๒๔] โนอาสวํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ ะเป ะ นโนอาสวํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ะเป ะ วิปาเก เอกํ ะเป ะ อวิกเต ปณฺจ.

นสาสวํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ ะเป ะ นอนาสวํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ.)
เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ะเป ะ อวิกเต ปณฺจ.

นอาสวสมฺปยุตฺตํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ ะเป ะ นอาสววิปยุตฺตํ นเหตุ ธรรมํ ปฏิจจ. (สงขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นอสนวฺเจว นอสนวฺจ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นอสนวฺเจว
นโน จ อสวํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นอสนวฺเจว นอสนวฺวิปฺยตฺตณฺจ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺต
ปณฺจ. วิปากํ นตฺถิ.)

นอสนวฺวิปฺยตฺตณฺเจว นโน จ อสวํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อสนวฺวิปฺยตฺตํ
นสวํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ อสนวฺวิปฺยตฺตํ นอสนวํ นเหตุ ฐมํ
ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๒๐. สยโฆชนาทีทุก ๑. เหตุทุก

[๒๕] โนสยโฆชนํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๖] โนคนถํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๒๗] โนโธมํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ โนโยคํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๒๘] โนนีวรณํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก
เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๙] โนปรามาสํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖
วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๕๕. มหนุตรทุก ๑. เหตุทุก

[๓๐] นสารมมณํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมมณํ ตีณิ, อธิปติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเย จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๑] นจิตฺตํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺถ ปณฺจ.)
 นเจตสิกํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
 อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ นเหตุํ ธมมํ
 ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมมณํ ตีณิ, อธิปติยา ปณฺจ ๖ เป ๖
 อณฺณมณฺณเย จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นจิตฺตสมฺภูจฺจํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมมณํ นว,
 อธิปติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๒] นจิตฺตสทฺทํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นจิตฺตานุปริวตฺตี นเหตุํ
 ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖
 นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจสทฺทํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจนา
 นุปริวตฺตี นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
 อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๓] นอชฺชตฺตํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นพาหิรํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมมณํ ปณฺจ, อธิปติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

โนอุปาทา นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมมณํ ตีณิ,
 อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๓๔] นอนุปาทินันํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นอนุปาทินันํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว, อธิปฺติยา เอกํ วเปว อาเสวเน เอกํ วเปว อวิกเต ปณฺจ.

๖๕. อุปาทานทุกาถิ ๑. เหตุทุก

[๓๕] โนอุปาทานํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, วิปาเก เอกํ วเปว อวิกเต ปณฺจ.

[๓๖] โนกิเลสํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นโนกิเลสํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว วเปว วิปาเก เอกํ วเปว อวิกเต นว.

๘๓. ปฏิจจทุก ๑. เหตุทุก

[๓๗] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นนภาวนาย ปหาตพฺพํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นนภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว วเปว วิปาเก เอกํ วเปว อวิกเต ปณฺจ.

[๓๘] นสวิตกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นอวิตกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นสฺวิจารํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นอฺวิจารํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นสฺมปฺปิตกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นอฺสฺมปฺปิตกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นปฺปิตสฺสทกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นนปฺปิตสฺสทกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นนปฺปิตสฺสทกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นสฺสทกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นนสฺสทกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นอฺสฺสทกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วเปว นนอฺสฺสทกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน จ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

[๓๙] นกามาวจรํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นนกามาวจรํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นรูปาวจรํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นนรูปาวจรํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เปฯ อณฺณมณฺเณ จ ๖ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เปฯ อวิกเต นว.

[๔๐] นอรูปาวจรํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นนอรูปาวจรํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นปริยาปนํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นนปริยาปนํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๔๑] นนียฺยานิกํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นนนียฺยานิกํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นนียตํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นนนียตํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นสตฺตุตฺตรํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ๖ เปฯ นนสตฺตุตฺตรํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๔๒] นสรวณํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ นสรวณํ นเหตุํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นอรรณํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ นอรรณํ นเหตุํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอรรณํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ นสรวณํ นเหตุํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอรรณํ นเหตุํ ฐมํ ปฏฺจฺจ นสรวณํ นเหตุํ จ นอรรณํ นเหตุํ จ ฐมา
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นสรณํ นเหตุญจ นอรณํ นเหตุญจ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นเหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณ เทวํ ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว อวิกเต ปญฺจ.
(สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๔๓] นสรณํ นนเหตุ ฐมํ ปฏิจจ นสรณํ นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

นอรณํ นนเหตุ ฐมํ ปฏิจจ นอรณํ นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทวํ ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว อวิกเต เทว. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑๐๐. สรรณทุก ๒. สเหตุกทุกาถิ

[๔๔] นสรณํ นสเหตุก ฐมํ ปฏิจจ ๖ เปว นสรณํ นอเหตุก ฐมํ ปฏิจจ
๖ เปว นสรณํ นเหตุสมฺปยุตฺต ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ เอกํ, อธิปติยา เอกํ ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว
อวิกเต ตีณิ.

นสรณํ นเหตุวิปฺยุตฺต ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทวํ ๖ เปว วิปาเก
เอกํ ๖ เปว อวิกเต เทว.

[๔๕] นสรณํ นเหตุญจ นอเหตุญจ ฐมํ ปฏิจจ ๖ เปว นสรณํ
นอเหตุญจ นน จ เหตุ ฐมํ ปฏิจจ ๖ เปว นสรณํ นเหตุญจ
นเหตุวิปฺยุตฺต ฐมํ ปฏิจจ ๖ เปว นสรณํ นเหตุวิปฺยุตฺต ฐมํ นน จ เหตุ
ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทวํ ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว อวิกเต เทว.

นสรณํ นเหตุ นสเหตุก ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ เอกํ.)

นสรณํ นเหตุ นอเหตุก ฐมํ ปฏิจจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทวํ ๖ เปว วิปาเก
เอกํ ๖ เปว อวิกเต เทว.

๑๐๐. สรรณทุก ๗. จุฬนฺตรทุก

[๔๖] นสฺรณํ นอปปจฺจยํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ฯ เปฯ นสฺรณํ นอสงฺขตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทวํ ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นสฺรณํ นสฺนิตฺสฺสนํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทวํ ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นสฺรณํ นสฺปปฏฺิจฺจํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทวํ ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นสฺรณํ นอปปฏฺิจฺจํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต เอกํ.

นสฺรณํ นรฺฐปํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทวํ ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต เทว.

นสฺรณํ นอรฺฐปํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต เอก.

นสฺรณํ นโลเกยํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺธ เอก.)

นสฺรณํ นโลกุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทวํ ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นสฺรณํ นนฺนเกนจิ วิมฺเบยฺยํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ฯ เปฯ นสฺรณํ นนฺนเกนจิ วิมฺเบยฺยํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทวํ ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๔. อาสวโคจฺจนก

[๔๗] นสฺรณํ โนอาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทวํ ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นสฺรณํ นโนอาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺธ เอก. วิปากํ นตฺถิ.)

นสรณํ นสสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สฬฺพทฺธ เอกํ.)

นสรณํ นอนาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว
ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นอาสวสฺมปฺยตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ
เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นสรณํ นอาสววิปฺยตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สฬฺพทฺธ เอกํ. วิปากํ นตฺถิ.)

นสรณํ นอาสวญฺเจว นอนาสวญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ,
อารมฺมณ เทว ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นอนาสวญฺเจว นโน จ อาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สฬฺพทฺธ เอกํ.
วิปากํ นตฺถิ.)

นสรณํ นอาสวญฺเจว นอาสววิปฺยตฺตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ ฯ เปฯ นสรณํ
นอาสววิปฺยตฺตญฺเจว นโน จ อาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สฬฺพทฺธ เอกํ.
วิปากํ นตฺถิ.)

นสรณํ นอาสววิปฺยตฺตํ นสสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สฬฺพทฺธ เอกํ.)

นสรณํ นอาสววิปฺยตฺตํ นอนาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ,
อารมฺมณ เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๑๐๐. สรรณทุก ๒๐. สลฺโลชนทุกาทิ

[๔๘] นสรณํ โนสลฺโลชนํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ
เทว ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๔๙] นสรณํ โนคนถํ ฐมํ ปฏิจฺจ ฯ เปฯ นสรณํ โนโชนํ ฐมํ ปฏิจฺจ
ฯ เปฯ นสรณํ โนโยคํ ฐมํ ปฏิจฺจ ฯ เปฯ นสรณํ โนนีวรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ
ฯ เปฯ นสรณํ โนปรามาสํ ฐมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ
เทว ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

๑๐๐. สรรณทุก ๕๕. มหนฺตรทุก

[๕๐] นสรณํ นสารมมณํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

นสรณํ นจิตฺตํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ เทว ๖ เป ๖
วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นเจตสิกํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสรณํ นจิตฺตสมปยุตฺตํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ ธมมํ
ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสรณํ นจิตฺตสมภูจฺจานํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

นสรณํ นจิตฺตสทฺทํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ นจิตฺตานุปริวตฺตี ธมมํ
ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๑] นสรณํ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมภูจฺจานํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ
นจิตฺตสํสฺสจฺจสมภูจฺจานสทฺทํ ธมมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมภูจฺจานานุปริวตฺตี
ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสรณํ นอชฺฌตฺตํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ เทว
๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นพาหิรํ ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสรณํ นอุปาทา ธมมํ ปฏิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมมณฺเ เทว
๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

นสรณํ นอฺปาทินํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว
 ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นอนฺปาทินํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกํ.

๑๐๐. สรรณทุก ๖๕. อุปาทานาทิทุก

[๕๒] นสรณํ นอฺปาทานํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ
 เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๕๓] นสรณํ โนกิเลสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว
 ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑๐๐. สรรณทุก ๘๓. ทสฺสนทกาทิ

[๕๔] นสรณํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ นนทสฺสเนน
 ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖
 นสรณํ นนภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ
 ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ
 นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นนภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ เอกํ. วิปากํ
 นตฺถิ.)

[๕๕] นสรณํ นสฺวิตกํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ๖ เป ๖ นสรณํ นอฺวิตกํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ
 ๖ เป ๖ นสรณํ นสฺวิจารํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ เอกํ
 ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสรณํ นอฺวิจารํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ
 ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๕๖] นสฺรณํ นสฺสปีติํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ๖ เป ๖ นสฺรณํ นอปปีติํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ๖ เป ๖ นสฺรณํ นปีติสฺสทกฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ๖ เป ๖ นสฺรณํ นนปีติสฺสทกฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ๖ เป ๖ นสฺรณํ นสฺสทกฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ๖ เป ๖ นสฺรณํ นนสฺสทกฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ๖ เป ๖ นสฺรณํ นอปปฺกฺชาสทกฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ.

[๕๗] นสฺรณํ นอปปฺกฺชาสทกฺกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต เทว.

นสฺรณํ นกามาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺธ เอกํ.)

นสฺรณํ นนกามาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ.

[๕๘] นสฺรณํ นรูปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ๖ เป ๖ นสฺรณํ นนรูปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ๖ เป ๖ นสฺรณํ นอรูปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ.

นสฺรณํ นนอรูปาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺธ เอกํ.)

นสฺรณํ นปริยาปนํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺธ เอกํ.)

นสฺรณํ นอปริยาปนํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ.

[๕๙] นสฺรณํ นนียยานิกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ.

นสฺรณํ นอนียยานิกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺธ เอกํ. วิปากํ นตฺถิ.)

นสฺรณํ นนียํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ.

นสฺรณํ นอนียํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺธ เทว. วิปากํ นตฺถิ.)

[๖๐] นสฺรณํ นสอฺตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺรณํ นสอฺตฺตโร ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ. สพฺพทฺธ เอกํ.)

นสรณํ นอนฺตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นอนฺตฺตโร ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

นสรณํ นอนฺตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นอนฺตฺตโร ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสรณํ นอนฺตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นอนฺตฺตโร ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสรณํ นอนฺตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นอนฺตฺตโร จ นสรณํ
นอนฺตฺตโร จ ฐมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นสรณํ นอนฺตฺตรณํ นสรณํ นอนฺตฺตรณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นอนฺตฺตโร
ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณํ เทวํ ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

(สพฺพทฺธ วิตุถาโร. สหชาตวามฺบิ ปจฺจวามฺบิ นิสฺสยวามฺบิ ตํสฺสจวามฺบิ
สมฺปยุตฺตวามฺบิ ปณฺหาวามฺบิ วิตุถาเรตพฺพ.)

ฐมปจฺจนีเย ทุกทุกปฏฺจานํ นิฏฺฐิตํ.

ปจฺจนีเยปฏฺจานํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธมมปิฎก ธมฺมานุโลมปัจจนีเย ติกปฏฺจฺจานปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺติก ๑. ปฏิจฺจวาร

ปัจจยจตฺตฺก-เหตุ

[๑] กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. กุสฺเล ชนฺธํ
ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. กุสฺลํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ ๖ เปฯ
กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอปปฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. กุสฺลํ เอกํ ชนฺธํ
ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เปฯ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล จ นอปปฺยาคโต จ
ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. กุสฺลํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา ๖ เปฯ
กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสฺโล จ นอกุสฺโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา.
กุสฺเล ชนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. (๕)

[๒] อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อกุสฺเล
ชนฺธํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ. อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. อกุสฺลํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจฺจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจํ รูปํ ๖ เปฯ
อกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอปปฺยาคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อกุสฺลํ ฐมฺมํ

ปฏิจ นกฺสโล จ นอฺพฺยาโกโต จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกฺสํ ธมฺมํ
ปฏิจ นกฺสโล จ นอฺกฺสโล จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

[๓] อพฺยาโกตํ ธมฺมํ ปฏิจ นกฺสโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
วิปาโกพฺยาโกตํ กิริยาพฺยาโกตํ เอกํ ชนฺธํ ปฏิจ ตโย ชนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ
รูปํ ๖ เป ๖ ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ เอกํ มหาภูตํ ปฏิจ ตโย มหาภูตา ๖ เป ๖
เทว มหาภูเต ปฏิจ เทว มหาภูตา, มหาภูเต ปฏิจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ. อพฺยาโกตํ
ธมฺมํ ปฏิจ นอฺกฺสโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปาโกพฺยาโกตํ ๖ เป ๖
ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เป ๖ มหาภูตํ ๖ เป ๖ อพฺยาโกตํ ธมฺมํ ปฏิจ นกฺสโล จ นอฺกฺสโล จ
ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปาโกพฺยาโกตํ กิริยาพฺยาโกตํ ๖ เป ๖ (๓) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๔] กุสฺลณฺจ อพฺยาโกตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจ นกฺสโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
กุสฺเล ชนฺธ ๖ มหาภูเต จ ปฏิจ จิตฺตสมฺภูจฺจานนฺจ รูปํ. กุสฺลณฺจ อพฺยาโกตณฺจ
ธมฺมํ ปฏิจ นอฺกฺสโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสฺลณฺจ อพฺยาโกตณฺจ
ธมฺมํ ปฏิจ นกฺสโล จ นอฺกฺสโล จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสฺลณฺจ อพฺยาโกตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจ นกฺสโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
อกุสฺลณฺจ อพฺยาโกตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจ นอฺกฺสโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
อกุสฺลณฺจ อพฺยาโกตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจ นกฺสโล จ นอฺกฺสโล จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓) (จิตฺตสมฺภูจฺจานรูปเมว เอตฺถ วตฺตติ. เอกุณฺวีตติ ปณฺหา
กาตพฺพา.)

อารมฺมณ

[๕] กุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจ นอฺกฺสโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. กุสฺลํ
ธมฺมํ ปฏิจ นอฺพฺยาโกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. กุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจ
นอฺกฺสโล จ นอฺพฺยาโกโต จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. (๓)

อกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจ นกฺสโล ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. อกุสฺลํ ธมฺมํ
ปฏิจ นอฺพฺยาโกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. อกุสฺลํ ธมฺมํ ปฏิจ นกฺสโล
จ นอฺพฺยาโกโต จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปจฺจยา. (๓)

อพฺยํกํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺจยยา. อพฺยํกํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปฺจยยา. อพฺยํกํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล จ นกฺสโล จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ อารมฺมณปฺจยยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนวิสฺส, อารมฺมณ นว, อธิปฺตียา เอกฺกนวิสฺส, อนนฺตเร นว, สมฺนนฺตเร นว, สหชาเต เอกฺกนวิสฺส ฯ เปฯ วิปาเก ตีณิ ฯ เปฯ อวิกเต เอกฺกนวิสฺส.

ปัจจนีย-นเหตุนอารมฺมณ

[๖] อกฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ นเหตุปฺจยยา. อกฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นอพฺยํกโต ฐมํโม อปฺปชฺชติ นเหตุปฺจยยา. อกฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล จ นอพฺยํกโต จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ นเหตุปฺจยยา. (๓)

อพฺยํกํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ นเหตุปฺจยยา. อพฺยํกํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ นเหตุปฺจยยา. อพฺยํกํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล จ นกฺสโล จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ นเหตุปฺจยยา. (๓)

[๗] กฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปฺจยยา. กฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปฺจยยา. กฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล จ นกฺสโล จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปฺจยยา. (๓)

อกฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปฺจยยา. อกฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล ฐมํโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปฺจยยา. อกฺสํ ฐมํ ปฏิจจํ นกฺสโล จ นกฺสโล จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปฺจยยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา จ, นอารมฺมณ ปณฺณรส, นอธิปฺตียา เอกฺกนวิสฺส ฯ เปฯ นกฺกเม นว ฯ เปฯ นอาหาเร ฯ เปฯ นมคฺเค ตีณิ ฯ เปฯ โนวิกเต ปณฺณรส.

(ปัจจนียํ วิตุถาเรตพฺพํ. สหชาตวารมฺบิ ปฺจยวารมฺบิ วิตุถาเรตพฺพํ. ปฺจยวาเรปิ เหตุยา จพฺพิสฺส, อารมฺมณ อฏฺฐารส ฯ เปฯ อวิกเต จพฺพิสฺส. นิสฺสยวารมฺบิ ตํสฺสวารมฺบิ สมฺปยุตฺตวารมฺบิ ปฏิจจวารสทิสฺส.)

๑. กุสลดตฺติก ๗. ปญฺหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุอารมฺมณ

[๘] กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส จ นกฺขลสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส จ นกฺขลสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. (๕)

[๙] กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส จ นกฺขลสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส จ นกฺขลสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. (๕)

อพฺยากโต ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. อพฺยากโต ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. อพฺยากโต ฐมฺโม นกฺขลสฺส จ นกฺขลสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปัจจัยเณน ปัจจัยโย. (๓)

[๑๐] กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณน ปัจจัยโย. (จ ปญฺหา.)
 กุสโล ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณน ปัจจัยโย. (จ ปญฺหา.)
 อพฺยากโต ฐมฺโม นกฺขลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปัจจัยเณน ปัจจัยโย. (จ ปญฺหา. สงฺฆิตฺตํ.)

[๑๑] เหตุยา เทรส, อารมฺมณ อฏฺฐารส, อธิปฺตยา สทฺตารส, อนนฺตเร โสฬส, สมฺนนฺตเร โสฬส, สหชาเต เอกฺกนวีส, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย จพฺพีส, อุปฺนิสฺสเย อฏฺฐารส, ปุเรชาเต จ, ปจฺจชาเต นว, อาเสวเน นว, กมฺเม เทรส, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร เทรส ๖เป ๖ มคฺเค เทรส, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ทฺวาทส ๖เป ๖ อวิกเต จพฺพีส. (ปญฺหาวารํ วิตุฏฺฐาเรทพฺพํ.)

เหตุปัจจัย. ทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต
จ นทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ ฐมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. (๗)

[๑๔] อทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺถโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. อทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ฐมฺมํ
ปฏิจฺจ นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. อทุกขมสฺสขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัย. อทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต
จ นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย.
อทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ
นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. อทุกขมสฺสขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ นทุกขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺถโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. อทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ
ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ นทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ
นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. (๗) (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา เอกวิสฺส, อารมฺมณฺเ เอกวิสฺส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน จุทฺทส ๖ เป ๖
อวิกเต เอกวิสฺส.

ปัจจนี-นเหตุ

[๑๕] สฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปัจจัย. (สงฺฆิตฺต.)

นเหตุยา เอกวิสฺส, นอารมฺมณฺเ เอกวิสฺส ๖ เป ๖ นกมฺเม นว ๖ เป ๖ นวิปฺปยุตฺเต
จุทฺทส ๖ เป ๖ โนวิกเต เอกวิสฺส.

(สหชาตวารมฺปี ปจฺจวารมฺปี นิสฺสยวารมฺปี สํสญฺจวารมฺปี สมฺปยุตฺตวารมฺปี
ปฏิจฺจวารมฺปี.)

๒. เวทนาตติก ๑. ปัญหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุ

[๑๖] สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม นสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม นทุกขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม นอทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม นสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ นอทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม นทุกขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ นอทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม นสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ นทุกขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม นสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ นทุกขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. สุกขาย เวทนาย สมปยุตโต ฐโม นสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ นทุกขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ นอทุกขมสุขาย เวทนาย สมปยุตตสฺส จ ฐมมสฺส เหตุปัจจุเณน ปัจจโย. (๗) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกวิส, อารมมณ เอกวิส ฯ เปฯ อวิกเต เอกวิส. (ปัญหาวาร วิตถารตพพ.)

๓. วิปากตติก ๑. ปฏิจจวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุอารมมณ

[๑๗] วิปากํ ฐมมํ ปฏิจจ นวิปากโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. วิปากํ ฐมมํ ปฏิจจ นวิปากธมมฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. วิปากํ ฐมมํ ปฏิจจ นเนววิปากนวิปากธมมฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. วิปากํ ฐมมํ ปฏิจจ นวิปากธมมฐโม จ นเนววิปากนวิปากธมมฐโม จ ฐมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. วิปากํ ฐมมํ ปฏิจจ นวิปากโก จ นวิปากธมมฐโม จ ฐมา อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. (ปณฺจ ปณฺหา.) (๕)

[๒๑] วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ.

วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. (ปณฺจ ปณฺหา.)

วิปากณฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๒๒] เหตฺุยา เทวีสฺส, อารมฺมณเ จุทฺทสฺส, อธิปฺตียา เอกฺกนวิสฺส ฯ เป ฯ ปุเรชาเต อาเสวเน นว ฯ เป ฯ วิปากเ ปณฺจ ฯ เป ฯ อวิกเต เทวีสฺส. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตฺุยา อฏฺฐารสฺส, นอารมฺมณเ ปณฺณรสฺส, นอธิปฺตียา เทวีสฺส ฯ เป ฯ นกมฺเม จ, นวิปากเ เอกาทสฺส, นอาหาเร นอินฺทวฺริเย ตีณิ, นฉาเน จ, นมคฺเค ปณฺณรสฺส ฯ เป ฯ นวิปฺปยุตฺเต นว ฯ เป ฯ โนวิกเต ปณฺณรสฺส.

(สหชาตวารมฺปิ ปจฺจยวารมฺปิ นิสฺสยวารมฺปิ สํสฺสจวารมฺปิ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ วิตุฏฺถาเรตพฺพํ.)

๓. วิปากตฺติก ๑. ปญฺหาวาร

ปจฺจยจตุกก-เหตุอารมฺมณ

[๒๓] วิปากํ ธมฺโม นวิปากสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากํ ธมฺโม นวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากํ ธมฺโม นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากํ ธมฺโม นวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากํ ธมฺโม นวิปากสฺส จ นวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๕)

[๒๔] วิปากํ ธมฺโม นวิปากสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากํ ธมฺโม นวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากํ ธมฺโม นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากํ ธมฺโม นวิปากสฺส จ

นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากโก ธมฺโม
 นวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. วิปากโก ธมฺโม นวิปากสฺส จ นวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๖)

วิปากธมฺมธมฺโม นวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม
 นวิปากสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม นเนววิปากนวิปาก-
 ธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม นวิปากสฺส จ
 นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม
 นวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. วิปากธมฺมธมฺโม นวิปากสฺส จ นวิปากธมฺมธมฺมสฺส จ ธมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๖)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย ๖ เป ๖ จ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๒๕] เหตุยา เทรส, อารมฺมณ อฏฺฐารส, อธิปฺติยา สตฺตฺรส, อนนฺตฺเร โสฬส
 ๖ เป ๖ สหชาเต เตวีส, อณฺณมณฺเณ เทรส, นิสฺสเย จพฺพีส, อุปินิสฺสเย อฏฺฐารส,
 ปุเรชาเต จ, ปจฺจชาเต นว, อาเสวเน จ, กมฺเม จทฺทส, วิปากे ปณฺจ, อาหารเ
 เทรส, อินฺทฺริเย อฏฺฐารส, ฌาเน มกฺเค เทรส, สมฺปยุตฺเต นว ๖ เป ๖ วิปยุตฺเต
 ทฺวาทส ๖ เป ๖ อวิกเต จพฺพีส. (ปณฺหวารํ วิตฺถาเรตพฺพํ.)

๔. อุปาทินนตฺติก ๑. ปฏิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตฺก-เหตุ

[๒๖] อุปาทินนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินนุปาทานิโย ธมฺโม อุปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อุปาทินนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนุปาตินนุปาทานิโย ธมฺโม
 อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินนุปาทานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนุปาตินนุปาทานิโย

[๒๗] เหตุยา เอกุณวีธ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา เอกาทส วเปว สหชาเต
เอกุณวีธ วเปว อาเสวเน จ วเปว วิปาเก เทรส วเปว อวิกเต เอกุณวีธ.

(สหชาตวามปี ปัจจยวามปี นิสสยวามปี สัสสจวามปี สมปยุตตวามปี
วิตุถาเรตพพ.)

๔. อุปาทินนตติก ๗. ปญหาวาร

ปัจจัยจตุกก-เหตุอารมมณ

[๒๘] อุปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. อุปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส ธมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย วเปว

[๒๙] อุปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส ธมมสฺส อารมมณ
ปัจจเยน ปัจจโย. อุปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส ธมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. อุปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนอูปาทานิสฺส
ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. อุปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส
จ นอูปาทินนอูปาทานิสฺส จ ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย.
อุปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส จ นอูปาทินนอูปาทานิสฺส
จ ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๕)

นอูปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน
ปัจจโย. นอูปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน
ปัจจโย. นอูปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนอูปาทานิสฺส ธมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. นอูปาทินนุปาทานิโย ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส จ
นอูปาทินนอูปาทานิสฺส จ ธมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. นอูปาทินนุปาทานิโย
ธมโม นอูปาทินนุปาทานิสฺส จ นอูปาทินนอูปาทานิสฺส จ ธมมสฺส
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๕)

อนุปาทินนอนุปาทานียโย ฐมโม นอนุปาทินนอนุปาทานียสส ฐมมสส
 อารมมณปัจเจน ปัจจโย ๖ เป ๖ ปณจ. (สงขิตฺตํ.)

[๓๐] เหตุยา เทรส, อารมมณ ปณฺณรส, อธิปัตติยา เอกาทส, อนนฺตเร โสฬส
 ๖ เป ๖ สหชาเต เอกนวิส, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย เตวีส, อุปนิสฺสเย อฏฺฐารส,
 ปุเรชาเต โสฬส, ปัจฉาชาเต ปณฺณรส, อาเสวเน ปณจ, กมฺเม ปณฺณรส, วิปาเก
 ทส, อาหาเร วีส, อินฺทริเย ฌาเน มกฺเค เทรส, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต
 โสฬส ๖ เป ๖ อวิกเต นตฺตีส. (ปณฺหาวารมปี วิตุถาเรทพฺพํ)

๕. สงฺกิลฺลจตฺติก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปัจจยานุโลม-เหตุ

[๓๑] สงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นสงฺกิลฺลจตฺติกํ ๖
 นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ๖ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สงฺกิลฺลจตฺติกํ
 ฐมมํ ปฏิจจ นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ๖ นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ๖ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๕)

อสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นสงฺกิลฺลจตฺติกํ ๖
 นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ๖ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นอสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลฺลจตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจจ นสงฺกิลฺลจตฺติกํ ๖

นอสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก จ นอสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก อสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสงฺกิลฺลิจฺจสงฺกิลฺลิกโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺวีส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกาทส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกุณฺวีส.

(สหชาตวารมฺปี ปจฺจยวารมฺปี นิสฺสยวารมฺปี สํสฺสจวารมฺปี สมฺปยุตฺตวารมฺปี วิทฺถาเรตพฺพํ. ปณฺหวาวเร นสฺทิสฺ.)

[๓๒] เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺเ ปณฺณรส, อธิปฺติยา ปณฺณรส, อนนฺตเร โสฬส ๖ เป ๖ สหชาเต เอกุณฺวีส, อณฺณมณฺณเ นว, นิสฺสเย ฉพฺพีส, อุปฺนิสฺสเย สทฺตารส, ปุเรชาเต จ, ปจฺจชาเต นว, อาเสวเน อฏฺฐ, กมฺเม เทรส, วิปาเก อฏฺฐ, อาหาเร เทรส ๖ เป ๖ มคฺเค เทรส, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ทฺวาทส ๖ เป ๖ อวิกเต ฉพฺพีส.

๖. วิทกุกตติก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปจฺจยานุโลม-เหตุ

[๓๓] สวิทกุกตฺตวารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสวิทกุกตฺตวโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สวิทกุกตฺตวารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอวิทกุกตฺตวโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สวิทกุกตฺตวารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอวิทกุกตฺตวโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สวิทกุกตฺตวารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสวิทกุกตฺตวโร จ นอวิทกุกตฺตวโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สวิทกุกตฺตวารํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอวิทกุกตฺตวโร จ นอวิทกุกตฺตวโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สวิทกุกตฺตวารํ ฐมฺมํ

ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร จ นอวิตกฺกวិการมตฺโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา.
สฺวิตกฺกสฺวิจาโร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร จ นอวิตกฺกวิการมตฺโต จ
นอวิตกฺกอวิจาโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา. (๗)

[๓๔] อวิตกฺกวิการมตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอวิตกฺกวิการมตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปฺจฺจยา. อวิตกฺกวิการมตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปฺจฺจยา. อวิตกฺกวิการมตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอวิตกฺกอวิจาโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปฺจฺจยา. อวิตกฺกวิการมตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร จ นอวิตกฺกอวิจาโร
จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา. อวิตกฺกวิการมตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
นอวิตกฺกวิการมตฺโต จ นอวิตกฺกอวิจาโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา.
อวิตกฺกวิการมตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร จ นอวิตกฺกวิการมตฺโต จ ฐมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา. อวิตกฺกวิการมตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร จ
นอวิตกฺกวิการมตฺโต จ นอวิตกฺกอวิจาโร จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา. (๗)

อวิตกฺกอวิจาโร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอวิตกฺกอวิจาโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา
ว เปฯ สทฺต.

สฺวิตกฺกสฺวิจารมฺจ อวิตกฺกอวิจารมฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร ฐมฺโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา ว เปฯ สทฺต.

สฺวิตกฺกวิการมตฺตมฺจ อวิตกฺกอวิจารมฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร ฐมฺโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา ว เปฯ สทฺต.

สฺวิตกฺกสฺวิจารมฺจ อวิตกฺกวิการมตฺตมฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร ฐมฺโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา ว เปฯ สทฺต.

สฺวิตกฺกสฺวิจารมฺจ อวิตกฺกวิการมตฺตมฺจ อวิตกฺกอวิจารมฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
นสฺวิตกฺกสฺวิจาโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺจฺจยา ว เปฯ สทฺต. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกฺกนปฺณณาส, อารมฺมณ เอกฺกนปฺณณาส, อธิปฺติยา พทฺติส ว เปฯ
ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจวีส ว เปฯ อวิกฺเต เอกฺกนปฺณณาส. (สหชาตวารมฺปี ว เปฯ
ปณฺหาตวารมฺปี วิทฺธาทเรตพฺพ.)

๗. ปิตฺตติก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปจฺจยानุโลม-เหตุ

[๓๕] ปิตฺตํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นปิตฺตํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปิตฺตํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปิตฺตํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเปกฺขาสํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปิตฺตํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นปิตฺตํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปิตฺตํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปิตฺตํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเปกฺขาสํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปิตฺตํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปิตฺตํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเปกฺขาสํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๗)

สฺสํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ สกต.

อเปกฺขาสํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเปกฺขาสํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ สกต.

ปิตฺตํ หกํ ฐมํ สฺสํ หกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นปิตฺตํ หกํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ สกต. (สงฺขิตฺต.)

เหตุยา อฏฺฐวิส, อารมฺมณ จตฺวิส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐวิส.

(สหชาตวารมปี ๖ เป ๖ สมปยุตฺตวารมปี ปณฺหวารมปี สพฺพกต วิตุลาเรตพฺพ.)

๘. ทสฺสนตฺตํ ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปจฺจยानุโลม-เหตุ

[๓๖] ทสฺสนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสนน ปหาตพฺพํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเนวทสฺสนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ

นภวนาย ปหาตพโพ จ นเนวตสฺสเนน นภวนาย ปหาตพโพ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัยา. ทสฺสเนน ปหาตพโพ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพโพ จ
นภวนาย ปหาตพโพ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (๕)

ภวนาย ปหาตพโพ ฐมํ ปฏิจฺจ นภวนาย ปหาตพโพ ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัยา. ปณฺจ.

เนวตสฺสเนน นภวนาย ปหาตพโพ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพโพ ฐโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

ทสฺสเนน ปหาตพพณฺจ เนวตสฺสเนน นภวนาย ปหาตพพณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
นทสฺสเนน ปหาตพโพ ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

ภวนาย ปหาตพพณฺจ เนวตสฺสเนน นภวนาย ปหาตพพณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
นทสฺสเนน ปหาตพโพ ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกุณฺวีส, อารมฺมณฺเ นว ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต
เอกุณฺวีส.

(สหชาตวารมฺปี ๆ เปฯ สมฺปยุตฺตวารมฺปี ปณฺหวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพ.)

๕. ทสฺสเนนเหตุตัก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๓๗] ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพพเหตุโก ฐโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จพฺพีส, อารมฺมณฺเ เอกุณฺวีส, อธิปติยา เอกุณฺวีส ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ
 ๆ เปฯ อวิกเต จพฺพีส. (วิตุถาเรตพฺพ.)

๑๐. อาจยคามิตัก ๑. ปฏิจฺจวาร

๑. ปจฺจยานุกรม-เหตุ

[๓๘] อาจยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ นอาจยคามิ ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา.
อาจยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ นอภยคามิ ฐโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัยา. อาจยคามิ

๑. จ. ม. นอาจยคามิ. เอวมฺปริปี

เหตุยา เอกนวิส, อารมมณ นว ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต เอกนวิส.
 (สพพตถ วิตถาโร.)

๑๑. เสกขตติก ๑. ปฏิจจวาร

๑. ปัจจยานุโลม-เหตุ

[๓๙] เสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นอเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นแนวเสกขนาเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นอเสกโข จ แนวเสกขนาเสกโข จ ธรรมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข จ นอเสกโข จ ธรรมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๕)

อเสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นอเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. อเสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. อเสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นแนวเสกขนาเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. อเสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข จ แนวเสกขนาเสกโข จ ธรรมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. อเสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข จ นอเสกโข จ ธรรมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๕)

แนวเสกขนาเสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. แนวเสกขนาเสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นอเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. แนวเสกขนาเสกข์ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข จ นอเสกโข จ ธรรมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

เสกขณจ แนวเสกขนาเสกขณจ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เสกขณจ แนวเสกขนาเสกขณจ ธรรมํ ปฏิจจ นอเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เสกขณจ แนวเสกขนาเสกขณจ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข จ นอเสกโข จ ธรรมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

อเสกขณจ แนวเสกขนาเสกขณจ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. อเสกขณจ แนวเสกขนาเสกขณจ ธรรมํ ปฏิจจ นอเสกโข ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. อเสกขณจ แนวเสกขนาเสกขณจ ธรรมํ ปฏิจจ นเสกโข จ นอเสกโข จ ธรรมมา อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. (๓) (สงขิตทำ.)

เหตุยา เอกนวิส, อารมมณ นว ๖ เปว อวิคเต เอกนวิส. (สพพตต วิทถาโร.)

๑๒. **ปริตฺตตตฺตํ ๑. ปฏิจฺจุจวาร**

๑. ปัจจัยภายนอก-เหตุ

[๔๐] ปริตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจา นปริตฺโต ฐมโ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปริตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจา นมหคฺคโต ฐมโ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปริตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจา นอปฺปมาโณ ฐมโ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปริตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจา นปริตฺโต จ นอปฺปมาโณ จ ฐมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. ปริตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจา นมหคฺคโต จ นอปฺปมาโณ จ ฐมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. (๕)

มหาคถา ฐมมํ ปฏิจฺจ นมฺหคฺคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. มหาคถา
 ฐมมํ ปฏิจฺจ นปฺริตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. มหาคถา ฐมมํ ปฏิจฺจ
 นอปปมาโณ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. มหาคถา ฐมมํ ปฏิจฺจ นปฺริตฺโต จ
 นอปปมาโณ จ ฐมมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. มหาคถา ฐมมํ ปฏิจฺจ นมฺหคฺคโต
 จ นอปปมาโณ จ ฐมมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. (๕)

อปฺปมาณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอปปมาโณ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อปฺปมาณํ
 ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นปริตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อปฺปมาณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ
 นมหคฺคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อปฺปมาณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นมหคฺคโต
 จ นอปปมาโณ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. อปฺปมาณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ
 นปริตฺโต จ นมหคฺคโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. (๕)

ปริตตฉลา อปฺปมาณฉลา ธมมํ ปฏิจฺจ นมฺหคฺคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ปริตตฉลา อปฺปมาณฉลา ธมมํ ปฏิจฺจ นอปปมาโณ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ปริตตฉลา อปฺปมาณฉลา ธมมํ ปฏิจฺจ นมฺหคฺคโต จ นอปปมาโณ จ ธมฺมา
 อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. (๓)

ปรีตฺตณฺจ มหคฺคตณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นปรีตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ปรีตฺตณฺจ มหคฺคตณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นมหคฺคโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ปรีตฺตณฺจ มหคฺคตณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอปปมาโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

ปริตฺตมฺหา มหคฺคตมฺหา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นปริตฺโต จ นอปปมาโน จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. ปริตฺตมฺหา มหคฺคตมฺหา ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นมหคฺคโต จ นอปปมาโน จ
 ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕) (สงฆิตถ.)

เหตุยา เติวีส์, อารมมณ จุฑทส, อธิปติยา เอกุณวีส์ ๖ เป ๖ อณณมณณ
 โสฬส ๖ เป ๖ ปุระชาเต อาเสวเน นว ๖ เป ๖ อวิกเต เติวีส์. (สพพต
 วิตถารตพพ.)

๑๓. ปริศนารมณเหตุติก ๑. ปฏิจจุจวาร

[๔๑] ปรีตฺตการมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นปรีตฺตการมฺมเณ ฐมฺโม อูปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฆิตถ.)

เหตุยา เอกวิส, อารมมณ นว ๆ เปฯ อญญมญเ สตุตรส ๆ เปฯ อวิกเต
 เอกวิส.

๑๔. หันตติก ๑. ปฏิจจุวาร

[๔๒] หีนํ ฌมํ ปฏิจา นทีโน ฌมโม อပ္ปชชติ เหตุปจฺจยา.
(สงกิลฺลจสงกิลเสกติกกสทิสฺ.)

เหตุยา เอहनวิส, อารมมณ นว ๖ เป๖ วิปาเก เอกาทส ๖ เป๖ อวิกเต
 เอहनวิส.

๑๕. **มิจฺจนตฺตตฺตํ** ๑. **ปฏิจฺจวาร**

๑. ปัจจัยภายนอก-เหตุ

[๔๓] มิจฺจนตฺตณียํ ฐมํ ปฏฺิจา นมิจฺจนตฺตณียโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 มิจฺจนตฺตณียํ ฐมํ ปฏฺิจา นสम्मตฺตณียโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 มิจฺจนตฺตณียํ ฐมํ ปฏฺิจา นอนียโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. มิจฺจนตฺตณียํ
 ฐมํ ปฏฺิจา นสम्मตฺตณียโต จ นอนียโต จ ฐมมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา.

มิจฺจนตฺตนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมิจฺจนตฺตนิยโต จ นสฺมมตฺตนิยโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๕)

สฺมมตฺตนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺมมตฺตนิยโต ฐมโ ุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
สฺมมตฺตนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมิจฺจนตฺตนิยโต ฐมโ ุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
สฺมมตฺตนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิยโต ฐมโ ุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สฺมมตฺตนิยํ
ฐมํ ปฏิจฺจ นมิจฺจนตฺตนิยโต จ นอนิยโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
สฺมมตฺตนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมิจฺจนตฺตนิยโต จ นสฺมมตฺตนิยโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๕)

อนิยํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมิจฺจนตฺตนิยโต ฐมโ ุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

มิจฺจนตฺตนิยตฺตจ อนิยตฺตจ ฐมํ ปฏิจฺจ นมิจฺจนตฺตนิยโต ฐมโ ุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สฺมมตฺตนิยตฺตจ อนิยตฺตจ ฐมํ ปฏิจฺจ นมิจฺจนตฺตนิยโต ฐมโ ุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกฺกนวิสฺส, อารมฺมณ นว ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๆ เปฯ อวิคเต
เอกฺกนวิสฺส. (สพฺพตฺถ วิตุฏฺฐาเรตฺตพฺพ.)

๑๖. มกุฏการมมณตติก ๑. ปฏิจจวาร

[๔๔] มกุฏการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมกุฏการมมโ ุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
มกุฏการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมกุฏเหตุโก ฐมโ ุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
มกุฏการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมกุฏาริปี ฐมโ ุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
มกุฏการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมกุฏการมมโ จ นมกุฏาริปี จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. มกุฏการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมกุฏเหตุโก จ นมกุฏาริปี จ ฐมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. มกุฏการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมกุฏการมมโ จ นมกุฏเหตุโก
จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. มกุฏการมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมกุฏการมมโ จ
นมกุฏเหตุโก จ นมกุฏาริปี จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๗) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ปณจติส, อารมมณ นพพิส ๖ เป ๖ อวิกเท ปณจติส. (สพพตต
วิทถาเรทพพ.)

๑๓. อุปปนนตติก ๑. ปณหาวาร

[๔๕] อุปปนโน รมโม นอนุปปนนตส รมมตส เหตุปจายน ปจายโย.
(สงขิตต.)

เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ อุปนิสสเย นว ๖ เป ๖
อวิกเท ตีณิ.

๑๔. อตัตตติก ๑. ปณหาวาร

[๔๖] ปจจุปนโน รมโม นอติตส รมมตส เหตุปจายน ปจายโย.
(สงขิตต.)

เหตุยา ตีณิ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ อุปนิสสเย นว ๖ เป ๖
อวิกเท ตีณิ.

๑๕. อตัตตารมมณตติก ๑. ปณิจจวาร

[๔๗] อตัตตารมมณ รมม ปณิจจ นอติตารมมโน รมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
อตัตตารมมณ รมม ปณิจจ นอนาคตารมมโน รมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
อตัตตารมมณ รมม ปณิจจ นปจจุปนนารมมโน รมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
อตัตตารมมณ รมม ปณิจจ นอติตารมมโน จ นปจจุปนนารมมโน จ รมมา
อุปปชชนติ เหตุปจายา. อตัตตารมมณ รมม ปณิจจ นอนาคตารมมโน จ
นปจจุปนนารมมโน จ รมมา อุปปชชนติ เหตุปจายา. อตัตตารมมณ รมม
ปณิจจ นอติตารมมโน จ นอนาคตารมมโน จ รมมา อุปปชชนติ เหตุปจายา.
อตัตตารมมณ รมม ปณิจจ นอติตารมมโน จ นอนาคตารมมโน จ นปจจุปนนารมมโน
จ รมมา อุปปชชนติ เหตุปจายา. (๗) (สงขิตต.)

เหตุยา เอกวิส, อารมมณ นว ๖ เป ๖ อวิกเท เอกวิส.

๒๐. อชฌตตตติก ๑. ปฏิจจา

[๔๘] อชฌตตํ ฐมํ ปฏิจจา นพพิทฐา ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
 พหิทฐา ฐมํ ปฏิจจา นอชฌตโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๆ เป ๆ อวิกเต เทว. (สพฺพตฺถ วิตฺถาโร.)

๒๑. อชฌตตารมณตติก ๑. ปฏิจจา

[๔๙] อชฌตตารมณํ ฐมํ ปฏิจจา นอชฌตตารมณโม ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา จ, อารมณเต เทว ๆ เป ๆ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑-๗. ปฏิจจาทิวาร

๑. ปจฺจยานุโลม-เหตุ

[๕๐] อนิทฺตสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจจา นอนิทฺตสนสปปิฏฺฐโม ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจจา นสนิทฺตสนสปปิฏฺฐโม ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจจา นอนิทฺตสนอปปิฏฺฐโม ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจจา นสนิทฺตสนสปปิฏฺฐโม จ
 นอนิทฺตสนอปปิฏฺฐโม จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ
 ปฏิจจา นอนิทฺตสนสปปิฏฺฐโม จ นอนิทฺตสนอปปิฏฺฐโม จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนสปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจจา นสนิทฺตสนสปปิฏฺฐโม จ นอนิทฺตสนสปปิฏฺฐโม
 จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๖)

อนิทฺตสนอปปิฏฺฐํ ฐมํ ปฏิจจา นอนิทฺตสนอปปิฏฺฐโม ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. จ.

อนิทฺตสนสปปิฏฺฐณฺจ อนิทฺตสนอปปิฏฺฐณฺจ ฐมํ ปฏิจจา นสนิทฺตสนสปปิฏฺฐโม
 ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา อฏฺฐจารส, อารมมณํ ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต อฏฺฐจารส. (สพฺพตฺต
 วิตุถาโร. สหชาตวารมปี ฯ เป ฯ สมฺปยุตฺตวารมปี วิตุถาเรตพฺพ.)

เหตุอารมมณ

[๕๑] อนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิโห ฐมฺโม นอนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิหฺมฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจายเณ
 ปจฺจโย. อนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิโห ฐมฺโม นสนิทฺตฺสนสปปฏฺฏิหฺมฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจายเณ
 ปจฺจโย. อนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิโห ฐมฺโม นอนิทฺตฺสนสปปฏฺฏิหฺมฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจายเณ
 ปจฺจโย. อนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิโห ฐมฺโม นสนิทฺตฺสนสปปฏฺฏิหฺมฺสฺส จ นอนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิหฺมฺสฺส
 จ ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. อนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิโห ฐมฺโม นอนิทฺตฺสนสปปฏฺฏิหฺมฺสฺส
 จ นอนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิหฺมฺสฺส จ ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจายเณ ปจฺจโย. อนิทฺตฺสนอปปฏฺฏิโห
 ฐมฺโม นสนิทฺตฺสนสปปฏฺฏิหฺมฺสฺส จ นอนิทฺตฺสนสปปฏฺฏิหฺมฺสฺส จ ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจายเณ
 ปจฺจโย. (๖)

สนิทฺตฺสนสปปฏฺฏิโห ฐมฺโม นสนิทฺตฺสนสปปฏฺฏิหฺมฺสฺส ฐมฺมฺสฺส อารมมณปัจจายเณ
 ปจฺจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๒] เหตุยา จ, อารมมณํ นว, อธิปตฺติยา ทฺวาทส, อนนฺตเร ตีณิ ฯ เป ฯ
 สหชาเต อฏฺฐจารส, อณฺณมณฺเณ เตรส, นิสฺสเย อฏฺฐจารส, อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต
 อฏฺฐจารส, ปจฺจชาเต จ, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม วิปาเก อาหาเร จ, อินฺทฺริเย นว,
 ฌาเน มกุเณ จ, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว ฯ เป ฯ อวิกเต สตฺตวิส.

(ปณฺหวารํ วิตุถาเรตพฺพ.)

ธรรมานุโลมปัจจุบันีเย ติกปฏิจจานํ นิยฺยจิตํ.

อภิธมมปิฎก ธมฺมานุโลมปัจจนีย ทุกปฏฺฐานปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑. ปฏิจฺจาทิวาร

ปัจจนฺยานุโลม-เหตุ

[๑] เหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สมฺปยุตฺตกา ขนฺธา จิตฺตสมฺภูตฺตานนฺจ รูป. ปฏิสนธิกฺขณ ๖ เปฯ เหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ จ นนเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ จ นนเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

เหตุญฺจ นเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุญฺจ นเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุญฺจ นเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ จ นนเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๖ เปฯ อวิกเต นว. (สหชาตวารมฺปิ ๖ เปฯ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจวารสฺส.)

เหตุอาร์มมณ

[๒] เหตุ ฐโม นเหตุสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ ฐโม นเหตุสฺส ฐมมสฺส อาร์มมณปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

นเหตุ ฐโม นนเหตุสฺส ฐมมสฺส อาร์มมณปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ จ นเหตุ จ ฐมา นเหตุสฺส ฐมมสฺส อาร์มมณปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ.)

[๓] เหตุยา ตีณิ, อาร์มมณ นว ๆ เป ๆ อุปนัสฺสเย นว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต
ตีณิ, อาเสวเน นว, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก นว, อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย นว,
ฉาเน ตีณิ, มกฺเก สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ปญฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

(ปณฺหาวารมฺปี เอวํ วิตุถาเรตพฺพ.)

๒. สเหตุกทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๔] สเหตุกํ ฐมํ ปฏิจจ นสเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. สเหตุกํ
ฐมํ ปฏิจจ นอเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. สเหตุกํ ฐมํ ปฏิจจ
นสเหตุโก จ นอเหตุโก จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจจ นอเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อเหตุกํ ฐมํ
ปฏิจจ นสเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจจ นสเหตุโก
จ นอเหตุโก จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

สเหตุกญฺจ อเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจจ นสเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
สเหตุกญฺจ อเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจจ นอเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
สเหตุกญฺจ อเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจจ นสเหตุโก จ นอเหตุโก จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อาร์มมณ ๖, อธิปฺปติยา ปญฺจ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

(สทฺชาตวารมฺปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพ.)

๓. เหตุสมปยุตตทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๕] เหตุสมปยุตตํ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
 เหตุสมปยุตตํ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
 เหตุสมปยุตตํ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุสมปยุตโต จ นเหตุวิปยุตโต จ ฐมมา
 อุปปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

เหตุวิปยุตตํ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
 เหตุวิปยุตตํ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
 เหตุวิปยุตตํ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุสมปยุตโต จ นเหตุวิปยุตโต จ ฐมมา
 อุปปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

เหตุสมปยุตตณจ เหตุวิปยุตตณจ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุสมปยุตโต ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปจจยา. เหตุสมปยุตตณจ เหตุวิปยุตตณจ ฐมํ ปฏิจจ
 นเหตุวิปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. เหตุสมปยุตตณจ เหตุวิปยุตตณจ
 ฐมํ ปฏิจจ นเหตุสมปยุตโต จ นเหตุวิปยุตโต จ ฐมมา อุปปชชนติ
 เหตุปจจยา. (๓) (สงขิตถํ.)

เหตุยา นว, อารมมณเณ จ, อธิปติยา ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

(สหชาตวามบี ๖ เป ๖ ปณหาวามบี วิตถาราทพพ.)

๔. เหตุสเหตุกทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๖] เหตุญเจว สเหตุกณจ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปจจยา. เหตุญเจว สเหตุกณจ ฐมํ ปฏิจจ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. เหตุญเจว สเหตุกณจ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุ เจว
 นอเหตุโก จ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปจจยา. (๓)

สเหตุกณเจว น จ เหตุ ฐมํ ปฏิจจ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปจจยา. สเหตุกณเจว น จ เหตุ ฐมํ ปฏิจจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ

ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว
 นอเหตุโก จ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺมา อุปปชชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

เหตุกญฺเจว สเหตุกญฺจ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก
 จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุกญฺเจว สเหตุกญฺจ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุกญฺ
 ธมมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุกญฺเจว
 สเหตุกญฺจ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ
 นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺมา อุปปชชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อวิคเต นว. (สหชาตวามปี ๆ เป ๆ ปณฺหาวามปี
 วิทฎาเรทพฺพ.)

๕. เหตุเหตุสมปยุตฺตทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๗] เหตุกญฺเจว เหตุสมปยุตฺตญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ
 ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุกญฺเจว เหตุสมปยุตฺตญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ
 นเหตุวิปยุตฺโต เจว นนเหตุ จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุกญฺเจว
 เหตุสมปยุตฺตญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ นเหตุวิปยุตฺโต
 เจว นนเหตุ จ ธมฺมา อุปปชชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

เหตุสมปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุวิปยุตฺโต เจว นนเหตุ จ
 ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุสมปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
 เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุสมปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุ
 ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ นเหตุวิปยุตฺโต เจว นนเหตุ จ ธมฺมา
 อุปปชชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

เหตุกญฺเจว เหตุสมปยุตฺตญฺจ เหตุสมปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุกญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
 เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุกญฺเจว เหตุสมปยุตฺตญฺจ
 เหตุสมปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุกญฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นเหตุวิปยุตฺโต เจว นนเหตุ จ
 ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุกญฺเจว เหตุสมปยุตฺตญฺจ เหตุสมปยุตฺตญฺเจว

น จ เหตุจ ฐมัม ปฏิจ นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตโต จ นเหตุวิปยุตโต เจว
 นนเหตุ จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปจยา. (๓) (สงขิตฺ.)

เหตุยา นว วเปว อวิกเต นว. (สหชาตวามปี วเปว ปญวามปี
 วิตถารตพพ.)

๖. นเหตุสเหตุทุก ๑. ปฏิจวาร

[๘] นเหตุ สเหตุกั ฐมัม ปฏิจ นเหตุ นสเหตุโก ฐมโม อุปปชชติ
 เหตุปจยา. (สงขิตฺ.)

เหตุยา นว, อวรมณ จตฺตาริ, อธิปัตยา ปญจ วเปว อญญมณเณ จ
 วเปว ปุเรชาเต อาเสวเน เทว วเปว อวิกเต นว. (สหชาตวามปี วเปว
 ปญวามปี วิตถารตพพ.)

เหตุโกจณกั นิฏฺฐิต.

๗. สปปจายทุก ๑. ปฏิจวาร

[๙] สปปจายั ฐมัม ปฏิจ นอปฺปจโย ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจยา.
 (สงขิตฺ.) เหตุยา เอกั วเปว อวิกเต เอกั.

[๑๐] สปปจโย ฐมโม นอปฺปจยสฺส ฐมมสฺส อวรมณปฺจายเณ ปจโย.
 อปฺปจโย ฐมโม นอปฺปจยสฺส ฐมมสฺส อวรมณปฺจายเณ ปจโย.
 (สงขิตฺ.)

เหตุยา เอกั, อวรมณ เทว, อธิปัตยา เทว วเปว อุนิสฺสเย เทว วเปว
 อวิกเต เอกั. (สงขิตฺ สปปจยสทิส.)

๘. สนิทสนทนทุก ๑. ปฏิจวาร

[๑๑] อนิทฺสสนั ฐมัม ปฏิจ นอนิทฺสสนโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจยา.
 อนิทฺสสนั ฐมัม ปฏิจ นสนิทฺสสนโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจยา. อนิทฺสสนั

ธมฺมํ ปฏฺจฺจา นสฺสํทสฺสโน จ นอนิทสฺสโน จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
(๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ. (สพฺพทถ วิทฺถาโร.)

๑๐. สປປຸໂຫມທຸກ ๑. ປຸໂຫມຈວາຣ

[๑๒] สປປຸໂຫມ ธมฺมํ ปฏฺจฺจา นสປປຸໂຫມ ธมฺໂມ อุປປชฺชຕิ เหตุปจฺจยา.
สປປຸໂຫມ ธมฺมํ ปฏฺจฺจา นອປປຸໂຫມ ธມໂມ อุປປชฺชຕิ เหตุปจฺจยา. สປປຸໂຫມ ธมฺມํ
ປຸໂຫມ นสປປຸໂຫມ จ นອປປຸໂຫມ จ ธມฺมา อุປປชฺชນฺຕิ เหตุปจฺจยา. (๓)

อປປຸໂຫມ ธมฺມํ ปຸໂຫມ นອປປຸໂຫມ ธມໂມ อุປປชฺชຕิ เหตุปจฺจยา. อປປຸໂຫມ
ธມໂມ ปຸໂຫມ นสປປຸໂຫມ ธມໂມ อุປປชฺชຕิ เหตุปจฺจยา. อປປຸໂຫມ ธมฺມํ ปຸໂຫມ
นสປປຸໂຫມ จ นອປປຸໂຫມ จ ธມฺมา อุປປชฺชນฺຕิ เหตุปจฺจยา. (๓)

สປປຸໂຫມຈວາຣ ອປປຸໂຫມຈວາຣ ວໂມ ປຸໂຫມ ນສປປຸໂຫມ ວໂມ ອປປຸໂຫມ ຫຼັກປຸໂຫມ.
ສປປຸໂຫມຈວາຣ ອປປຸໂຫມຈວາຣ ວໂມ ປຸໂຫມ ນອປປຸໂຫມ ວໂມ ອປປຸໂຫມ ຫຼັກປຸໂຫມ.
ສປປຸໂຫມຈວາຣ ອປປຸໂຫມຈວາຣ ວໂມ ປຸໂຫມ ນສປປຸໂຫມ ຈ ນອປປຸໂຫມ ຈ ວໂມ
ອປປຸໂຫມ ຫຼັກປຸໂຫມ. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เปฯ ອວມມວເ ຈ ๖ เปฯ ອວິກເຕ ນວ.
(ສພທຸດ ວິທຸດາຣ໌.)

๑๑. ຮູປ໌ທຸກ ๑. ປຸໂຫມຈວາຣ

[๑๓] ຮູປ໌ ວໂມ ປຸໂຫມ ນຮູປ໌ ວໂມ ອປປຸໂຫມ ຫຼັກປຸໂຫມ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณเ ตีณิ, อธิປຕิยา ປວຈ ๖ เปฯ ອວມມວເ ຈ
๖ เปฯ ປຸຣະຫເຕ ອາສະວເນ ອວິກເຕ ນວ. (ສພທຸດ ວິທຸດາຣ໌.)

๑๒. ໂລກີຍທຸກ ๑. ປຸໂຫມຈວາຣ

[๑๔] ໂລກີຍ໌ ວໂມ ປຸໂຫມ ນໂລກຸຕຸຕ໌ ວໂມ ອປປຸໂຫມ ຫຼັກປຸໂຫມ. (๑)

โลกุตฺตโร ฐมมํ ปฏิจฺจ นโลกุตฺตโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โลกุตฺตโร ฐมมํ ปฏิจฺจ นโลกิโย ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โลกุตฺตโร ฐมมํ ปฏิจฺจ นโลกิโย จ นโลกุตฺตโร จ ฐมมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

โลกียณฺจ โลกุตฺตรณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโลกุตฺตโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ. (สพฺพทถ วิตฺถาโร.)

๑๓. เกนจิวิญเญยฺยทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๑๕] เกนจิ วิญเญยฺย ฐมมํ ปฏิจฺจ นเกนจิ วิญเญยฺโย ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เกนจิ วิญเญยฺย ฐมมํ ปฏิจฺจ นนเกนจิ วิญเญยฺโย ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เกนจิ วิญเญยฺย ฐมมํ ปฏิจฺจ นเกนจิ วิญเญยฺโย จ นนเกนจิ วิญเญยฺโย จ ฐมมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเกนจิ วิญเญยฺย ฐมมํ ปฏิจฺจ นนเกนจิ วิญเญยฺโย ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

เกนจิ วิญเญยฺยณฺจ นเกนจิ วิญเญยฺยณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเกนจิ วิญเญยฺโย ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว. (สพฺพทถ นว.)

จุพนฺตรทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๔. อาสวทุก ๑. ปฏิจจวาร

[๑๖] อาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโอสวํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโอสวํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโอสวํ จ นโอสวํ จ ฐมมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

โอสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโอสวํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โอสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโอสวํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. โอสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นโอสวํ จ นโอสวํ จ ฐมมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อาสวณฺจ โนอาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนอาสโว ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อาสวณฺจ โนอาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นโนอาสโว ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อาสวณฺจ โนอาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนอาสโว จ นโนอาสโว จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว. (สพฺพตฺถ นว.)

๑๕. สาสวทุก ๑. ปฏฺิจฺจวาร

[๑๗] สาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนาสโว ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนาสโว ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนาสวํ ธมฺมํ
 ปฏฺิจฺจ นาสสโว ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นาสสโว
 จ นอนาสโว จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

สาสวณฺจ อนาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนาสโว ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เปว อวิคเต ปณฺจ. (สพฺพตฺถ วิตฺถาโร.)

๑๖. อาสวสมฺปยุตฺตทุก ๑. ปฏฺิจฺจวาร

[๑๘] อาสวสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอาสวสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อาสวสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอาสววิปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อาสวสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอาสวสมฺปยุตฺโต จ นอาสววิปยุตฺโต จ
 ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อาสววิปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอาสววิปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อาสววิปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอาสวสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อาสววิปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอาสวสมฺปยุตฺโต จ นอาสววิปยุตฺโต จ ธมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อาสวสมฺปยุตฺตณฺจ อาสววิปยุตฺตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอาสวสมฺปยุตฺโต ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสวสมฺปยุตฺตณฺจ อาสววิปยุตฺตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ

นอาสววิปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสวสมปยุตฺตญจ อาสววิปยุตฺตญจ ฐมมํ ปฏิจจ นอาสวสมปยุตฺโต จ นอาสววิปยุตฺโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จ ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว. (สพฺพทตฺต วิทฺธาวโร.)

๑๙. อาสวสาสวทุก ๑. ปฏิจจวาร์

[๑๙] อาสวญฺเจว สาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจจ นอาสโว เจว นอาสโว จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสวญฺเจว สาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจจ นอาสโว เจว นโน จ อาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสวญฺเจว สาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจจ นอาสโว เจว นอาสโว จ นอาสโว เจว นโน จ อาสโว จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

สาสวญฺเจว โน จ อาสโว ฐมมํ ปฏิจจ นอาสโว เจว นโน จ อาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสวญฺเจว สาสวญฺจ สาสวญฺเจว โน จ อาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจจ นอาสโว เจว นอาสโว จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว. (สพฺพทตฺต นว.)

๑๘. อาสวอาสวสมปยุตฺตทุก ๑. ปฏิจจวาร์

[๒๐] อาสวญฺเจว อาสวสมปยุตฺตญจ ฐมมํ ปฏิจจ นอาสโว เจว นอาสววิปยุตฺโต จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสวสมปยุตฺตญเจว โน จ อาสโว ฐมมํ ปฏิจจ นอาสววิปยุตฺโต เจว นโน จ อาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสวญฺเจว อาสวสมปยุตฺตญจ อาสววิปยุตฺตญเจว โน จ อาสวญฺจ ฐมมํ ปฏิจจ โนอาสโว เจว นอาสววิปยุตฺโต จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว. (สพฺพทตฺต นว.)

๑๙. อาสววิปยุตฺตสํสวทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๒๑] อาสววิปยุตฺตํ สํสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นอนาสโว ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นอนาสโว ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสววิปยุตฺตํ สํสวญฺจ อาสววิปยุตฺตํ อนาสวญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต
นโนนาสโว ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (สพฺพทฺถ วิตุถาโร.)

อาสวโคจจกํ นิฏฺฐิตํ.

๒๐. สลฺโยชนทุกาถิ ๑. ปฏิจฺจวาร

[๒๒] สลฺโยชนํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ โนสลฺโยชนโน ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา
๖ เป ๖ กณฺโถ ธมฺมํ ปฏิจฺจ โนกณฺโถ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖
โธมฺมํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ โนโธมฺมํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ โยคํ ธมฺมํ
ปฏิจฺจ โนโยโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ นีวรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
โนนีวรณธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๕๐. ปรามาสทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๒๓] ปรามาสํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ โนปรามาโส ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา ปญฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (อาสวโคจจกสทิสํ.)

๕๕. สारมฺมณทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๒๔] สारมฺมณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นसारมฺมณธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

อนารมมณํ ฐมมํ ปฏิจจ นอนารมมณเณ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ.

สธารมมณณจ อนารมมณณจ ฐมมํ ปฏิจจ นสธารมมณเณ ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา. ตีณิ. (สงขิตถํ.)

เหตุยา นว, อารมมณเณ ตีณิ, อธิปัตติยา ปณจ ๖ เป ๖ อณณมณณเณ จ ๖ เป ๖
ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (สพพทถ วิทถาโร.)

๕๖. จิตตทูก ๑. ปฏิจจวาร์

[๒๕] จิตถํ ฐมมํ ปฏิจจ โนจิตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑)

โนจิตถํ ฐมมํ ปฏิจจ นโนจิตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ.

จิตตณณจ โนจิตตณณจ ฐมมํ ปฏิจจ โนจิตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (๑)
(สงขิตถํ. สพพทถ ปณจ.)

๕๗. เจตสิกทูกาฬิ ๑. ปฏิจจวาร์

[๒๖] เจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจจ นเจตสิกโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.

เหตุยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๗] จิตตสมปยุตถํ ฐมมํ ปฏิจจ นจิตตสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา ๖ เป ๖

จิตตสํสญจํ ฐมมํ ปฏิจจ นจิตตสํสญจโ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา.
(สงขิตถํ.) เหตุยา นว, อารมมณเณ ตีณิ, อธิปัตติยา ปณจ ๖ เป ๖ อณณมณณเณ จ,
ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๘] จิตตสมญจจัน ฐมมํ ปฏิจจ นจิตตสมญจจโน ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา. (สงขิตถํ.) เหตุยา นว, อารมมณเณ นว, อธิปัตติยา ปณจ ๖ เป ๖
ปุเรชาเต อาเสวเน ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๙] จิตตสหุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตตสหุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา
 ๖ เป ๖ จิตฺตานุปริวตฺติ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตานุปริวตฺติ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา
 ๖ เป ๖ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจโน ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจนสหุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจนสหุ ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจนानุปริวตฺติ ฐมมํ ปฏิจฺจ
 นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจนानุปริวตฺติ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๐] อชฺฌตฺติกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอชฺฌตฺติกํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

พาหิโร ฐมมํ ปฏิจฺจ นพาหิโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อชฺฌตฺติกถจ พาหิรถจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอชฺฌตฺติกํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ ปณฺจ, อธิปตฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน
 ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๑] อุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ นโนอุปาทา ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อุปาทา จ โนอุปาทา จ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทา ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
 (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน
 เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๓๒] อุปาทินฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. นอุปาทินฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนอุปาทินฺโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อุปาทินฺนญจ อนุปาทินฺนญจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺโน ฐมฺโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณ เทว, อธิปตฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อาเสวน เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต ปญฺจ. (สพฺพตฺถ วิตฺถาโร.)

มหนฺตรทุกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๕. อุปาทานโคจฺจนก

[๓๓] อุปาทานํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๖๕. กิเลสโคจฺจนก

[๓๔] กิเลสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนกิเลโส ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๘๓. ทสฺสเนนปหัตตพฺพทุก

[๓๕] ทสฺสเนน ปหัตตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพโ ฐมฺโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหัตตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นนทสฺสเนน ปหัตตพฺพโ ฐมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหัตตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพโ
จ นนทสฺสเนน ปหัตตพฺพโ จ ฐมฺมา อุปปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นทสฺสเนน ปหัตตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพโ ฐมฺโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๑)

ทสฺสเนน ปหัตตพฺพญจ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพญจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน
ปหัตตพฺพโ ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ.

๘๔. ภาวนายปหาตพฺพทุก

[๓๖] ภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนภาวนาย ปหาตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโ จ นนภาวนาย ปหาตพฺพโ จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

ภาวนาย ปหาตพฺพณฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๘๕. ทสฺสเนนปหาตพฺพเหตุกทุก

[๓๗] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ๘, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๘๖. ภาวนายปหาตพฺพเหตุกทุก

[๓๘] ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ๘, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๘๙-๙๒. สวิตกกาธิก

[๓๙] สวิตกัม ฐมัม ปฏิจจ นสวิตกโก ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อวิตกัม ฐมัม ปฏิจจ นอวิตกโก ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ว เปว อวิกเต นว.

[๔๐] สวิจาร์ ฐมัม ปฏิจจ นสวิจาร์ ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อวิจาร์ ฐมัม ปฏิจจ นอวิจาร์ ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ว เปว อวิกเต นว.

๘๙-๙๒. สप्तปิตีกาธิก

[๔๑] สप्तปิติกัม ฐมัม ปฏิจจ นสप्तปิติกโก ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อปฺปิติกัม ฐมัม ปฏิจจ นอปฺปิติกโก ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ว เปว อวิกเต นว.

[๔๒] ปิติสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นปิติสหคโต ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นปิติสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นนปิติสหคโต ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ว เปว อวิกเต นว.

[๔๓] สฺขสฺสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นสฺขสฺสหคโต ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

ตีณิ.

นสฺขสฺสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นนสฺขสฺสหคโต ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ว เปว อวิกเต นว.

[๔๔] อฺเปกฺขาสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นอฺเปกฺขาสหคโต ฐมโม อูปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอฺเปกฺขาสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นนอฺเปกฺขาสหคโต ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ว เปว ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ว เปว อวิกเต นว.

๕๓-๕๕. กามาวจราทิทุก

[๕๕] กามาวจร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกามาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นกามาวจร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนกามาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเณ จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาสวเน เทว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๖] รูปาวจร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรูปาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. นรูปาวจร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนรูปาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ, อธิปฺตียา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเณ จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาสวเน เทว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๗] อรูปาวจร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอรูปาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นอรูปาวจร ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนอรูปาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อรูปาวจรณฺจ นอรูปาวจรณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอรูปาวโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๕๖. ปริยาปนฺนทุก

[๕๘] ปริยาปนฺน ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอปฺริยาปนฺโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๑)

อปฺริยาปนฺน ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอปฺริยาปนฺโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อปฺริยาปนฺน ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นปฺริยาปนฺโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. อปฺริยาปนฺน ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นปฺริยาปนฺโน จ นอปฺริยาปนฺโน จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (๓)

ปริยาปนฺนญจ อปริยาปนฺนญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอปริยาปนฺโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ํ เป ํ อวิคเต ปณฺจ.

๔๓. นิยุยานิกทุก

[๔๔] นิยุยานิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนิยุยานิกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

อนิยุยานิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนิยุยานิกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นิยุยานิกญจ อนิยุยานิกญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนิยุยานิกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ํ เป ํ วิปาเก เอกํ
 ํ เป ํ อวิคเต ปณฺจ.

๔๔. นียตทุก

[๔๕] นียตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนียโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อนียตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนียโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นียตญจ อนียตญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนียโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ํ เป ํ วิปาเก เอกํ ํ เป ํ อวิคเต ปณฺจ.

๔๕. สอตุตตรทุก

[๔๖] สอตุตฺตรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนตุตฺตรโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

อนตุตฺตรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนตุตฺตรโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนตุตฺตรํ
 ฐมมํ ปฏิจฺจ นสอตุตฺตรโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนตุตฺตรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ
 นสอตุตฺตรโร จ นอนตุตฺตรโร จ ฐมมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

สอตุตฺตรญจ อนตุตฺตรญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนตุตฺตรโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (๑) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ํ เป ํ อวิคเต ปณฺจ.

๑๐๐. สรรณทุก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๕๒] สรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สรณํ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นสรณํ
 จ นสรณํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

สรณญฺจ อรณญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
 เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

ปจฺจนีเย นเหตุ

[๕๓] สรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

อรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นสรณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เทว, อารมฺมณ ตีณิ, นอธิปติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต จตุตาริ
 ๖ เป ๖ นกมฺเม เทว ๖ เป ๖ นอาหารา นินฺทริเย นฉาเน นมกฺเค เอกํ ๖ เป ๖
 นวิปฺยตฺเต เทว ๖ เป ๖ นวิกเต ตีณิ.

(สหชาตวามฺปิ ปจฺจวามฺปิ นิสฺสยวามฺปิ สํสฺสวามฺปิ สมฺปยุตฺตวามฺปิ
 ปฏิจฺจวารสทิสํ วิตุถาเรตพฺพํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑. ปญฺหาวาร

[๕๔] สรณํ ธมฺโม นสรณสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. สรณํ ธมฺโม
 นสรณสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. สรณํ ธมฺโม นสรณสฺส จ นสรณสฺส
 จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

อรณํ ธมฺโม นสรณสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

[๕๕] สรโณ ฐมโม นสรณสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. สรโณ ฐมโม นสรณสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปฺตียา ปณฺจ, อนนฺตเร จตฺตาริ ๖ เป ๖ สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเณ เทว, นิสฺสเย สกฺต, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร ๖ เป ๖ มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต ตินฺนิ ๖ เป ๖ อวิกเต สกฺต.

ปจฺจนียฺหาวาร

[๕๖] สรโณ ฐมโม นสรณสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย ปจฺจชาตปจฺจเยน ปจฺจโย กมฺมปจฺจเยน ปจฺจโย.

สรโณ ฐมโม นสรณสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย สหชาตปจฺจเยน ปจฺจโย อุปนิสฺสยปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๕๗] นเหตุยา สกฺต, นอารมฺมณ สกฺต, นอธิปฺตียา สกฺต, นอนนฺตเร สกฺต ๖ เป ๖ นสหชาเต ปณฺจ, นอณฺณมณฺเณ นนิสฺสเย ปณฺจ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต จ ๖ เป ๖ นสมฺปยุตฺเต ปณฺจ, นวิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ ๖ เป ๖ โนอวิกเต จตฺตาริ.

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

(ยถา กุสฺสจฺจเก ปณฺหาวาร, เอวํ วิทฺถาเรตพฺพ.)

ธมฺมานุโลมปจฺจนีเย ทุกปฏฺฐานํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธรรมปิฎก ธมฺมานุโลมปัจจนีย ทุกติกปฏิจานปาลิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑. กุสลตฺตํ

๑. กุสลปท ๑-๗. ปฏิจาวาร

[๑] เหตุ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจํ นเหตุ นกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
นเหตุ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจํ นเหตุ นกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุ
กุสฺสณฺจ นเหตุ กุสฺสณฺจ ธมฺมํ ปฏิจํ นเหตุ นกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ. (จิตฺตสมฺภูจฺจณเมว อารมฺมณํ นตฺถิ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปตียา ตีณิ ๆ เปฯ
อวิกเต ตีณิ.

(สหชาตวารมฺปิ ๆ เปฯ นิสฺสยวารมฺปิ ปฏิจาวารสทิสฺ.)

[๒] เหตุ กุสโล ธมฺโม นเหตุสฺส นกุสฺสสฺส ธมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

เหตุ กุสโล ธมฺโม นเหตุสฺส นกุสฺสสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย.
ตีณิ.

นเหตุ กุสโล ธมฺโม นนเหตุสฺส นกุสฺสสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. ตีณิ.

เหตุ กุสโล จ นเหตุ กุสโล จ รมมา นเหตุสส นกุสลดสส รมมสส
อารมมณปัจจาเยน ปัจจาโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๓] เหตุยา เอกํ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา นว, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร นว,
สหชาเต นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, ปจฺจชาเต ตีณิ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร
เอกํ, อินฺทฺริเย ตีณิ, ฉาเน เอกํ, มกฺเค ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต
ตีณิ. (ปณฺหาวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพ.)

๒. อกุสลดปท ๑-๓. ปฏิจจาทิวาร

[๔] เหตุ อกุสฺสํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอกุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจาเย. (๑)

นเหตุ อกุสฺสํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอกุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจาเย. (๑)

เหตุ อกุสฺสณฺจ นเหตุ อกุสฺสณฺจ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอกุสโล รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจาเย. (๑) (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ฯ เป ฯ
อวิกเต ตีณิ.

(สหชาตวามฺปี ฯ เป ฯ นิสฺสยวามฺปี ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

[๕] เหตุ อกุสโล รมโม นเหตุสส นอกุสลดสส รมมสส เหตุปัจจาเยน
ปัจจาโย. (๑)

เหตุ อกุสโล รมโม นเหตุสส อกุสลดสส รมมสส อารมมณปัจจาเยน ปัจจาโย.
ตีณิ.

นเหตุ อกุสโล รมโม นนเหตุสส นอกุสลดสส รมมสส อารมมณปัจจาเยน
ปัจจาโย. ตีณิ.

เหตุ อกุสโล จ นเหตุ อกุสโล จ รมมา นเหตุสส นอกุสลดสส รมมสส
อารมมณปัจจาเยน ปัจจาโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๖] เหตุยา เอกํ, อารมมณ นว, อธิปัตติยา เอกํ, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร นว,
สหชาเต นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย นว, ปจฺจชาเต ตีณิ, กมฺเม เอกํ, อาหาเร เอกํ,
อินฺทฺริเย ตีณิ, ฉาเน เอกํ, มกฺเค ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

๓. อพฺยาคตปท ๓. ปจฺจยวาร

[๗] นเหตุ อพฺยาคตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นอพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

(นิสฺสยวารมฺปี ฯ เป ฯ ปณฺหาวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพ.)

๑. เหตุทุก ๒. เวทนาคตฺติก

[๘] เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสุขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสุขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

เหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ นเหตุ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตมฺจ ฐมมํ
ปฏิจฺจ นเหตุ นสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)
(สงฺขิตฺต.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

(สหาชวารมฺปี ฯ เป ฯ ปณฺหาวารมฺปี วิตุถาเรตพฺพ.)

[๙] เหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นทุกฺขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺต.) เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต
ตีณิ. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

[๑๐] เหตุ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอทุกฺขมสุขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺต.) เหตุยา ตีณิ
 ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ. (สพฺพตฺถ วิตุถาโร.)

๑. เหตุทุก ๓. วิปากตฺติก

[๑๑] เหตุ วิปากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นวิปากํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ วิปាកมมมมมม ปฏิจจุ นนเหตุ นวิปាកมมมมมมมม อุปปชชติ เหตุปจจุยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตีณิ.

นเหตุ นเหตุ นเหตุ นเหตุ นเหตุ นเหตุ นเหตุ นเหตุ นเหตุ นเหตุ
อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๔. อุปาทินนตติก

[๑๒] เหตุ อุปาทินนุปาทานิย์ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอุปาทินนุปาทานิโย
 รมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.

เหตุ อนุปาทินนุพาทานิยม ธมมํ ปฏิจจ นเหตุ นอนุปาทินนอนุปาทานิโย ธมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตีณิ.

๑ เหตุ อนุปาทินฺนอนุปาทานิยํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอนุปาทินฺนอนุปาทานิโย
 ธรรมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.๑

๑. เหตุทุก ๕. สงกิลิฏฐิตตัก

[๑๓] เหตุํ สงกิลฺลฺจสงกิลฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจา นเหตุํ นสงกิลฺลฺจสงกิลฺลํโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.

นเหตุ อสงกิลฺลิจสงกิลฺลิก ฌมํ ปฏิจ นนเหตุ นอสงกิลฺลิจสงกิลฺลิก ฌมโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา ตินิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตินิ.

เหตุ อสงกิลฺลิจจอสงกิลฺลีสกั ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอสงกิลฺลิจจอสงกิลฺลีสโก
 ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิคเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๖. วิตกฤตตฤก

[๑๔] เหตุ สวิตทุกสวิจาริ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสวิตทุกสวิจาโร ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.

เหตุ อวิตกกถาวิจรรมตํ รมํ ปฏิจ นเหตุ นวิตกกถาวิจรรมตโต รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ อวิตกกถาวิจรร รมํ ปฏิจ นนเหตุ นวิตกกถาวิจโร รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๗. ปิติตฺติก

[๑๕] เหตุ ปิติสหคํ รมํ ปฏิจ นเหตุ นปิติสหคโต รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ สฺขสหคํ รมํ ปฏิจ นเหตุ นสฺขสหคโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ อฺเปกฺขาสหคํ รมํ ปฏิจ นเหตุ นอฺเปกฺขาสหคโต รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๘. ทสฺสนตฺติก

[๑๖] เหตุ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ รมํ ปฏิจ นเหตุ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ ภาวนาย ปหาตพฺพํ รมํ ปฏิจ นเหตุ นภาวนาย ปหาตพฺพโ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ รมํ ปฏิจ นนเหตุ นเนวทสฺสเนน
นภาวนาย ปหาตพฺพโ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๙. ทสฺสนเหตุตฺติก

[๑๗] เหตุ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ รมํ ปฏิจ นเหตุ นทสฺสเนน
ปหาตพฺพเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

เหตุภวานาย ปหาตพพเหตุกัม ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นภวานาย ปหาตพพเหตุโก
 ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ เนวทสฺสเนน นภวานาย ปหาตพพเหตุกัม ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นเนวทสฺสเนน
 นภวานาย ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกํ.

๑. เหตุทุก ๑๐. อายจคามิตติก

[๑๘] เหตุ อายจคามิ ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นอายจคามิ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ อปจยคามิ ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นอปจยคามิ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ เนวอายจคามินาปจยคามิ ฐมัม ปฏิจฺจ นนเหตุ นเนวอายจคามินาปจยคามิ
 ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๑. เสกขตติก

[๑๙] เหตุ เสกขํ ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นเสกโข ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ อเสกขํ ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นอเสกโข ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ เนวเสกขนาเสกขํ ฐมัม ปฏิจฺจ นนเหตุ นเนวเสกขนาเสกโข ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๒. ปริตตตติก

[๒๐] นเหตุ ปริตตํ ฐมัม ปฏิจฺจ นนเหตุ นปริตโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺต ตีณิ.)

เหตุ มหกกตัม ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นมหกกโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ อุปปมาณ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นอปปมาณ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๓. ปริตตารมมณตติก

[๒๑] เหตุ ปริตตารมมณ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นปริตตารมมณ ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ ตีณิ.)

เหตุ มหกกตารมมณ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นมหกกตารมมณ ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สพพตถ ตีณิ.)

เหตุ อุปปมาณารมมณ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นอปปมาณารมมณ ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๔. หีนตติก

[๒๒] เหตุ หีน ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นหีน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ มชฺฌิม ฐมัม ปฏิจจ นนเหตุ นมชฺฌิม ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ ปณีตัม ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นปณีโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตตติก

[๒๓] เหตุ มิจฺจนตฺตนิยตัม ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นมิจฺจนตฺตนิยโต ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สพพตถ ตีณิ.)

เหตุ สมมตุนิยตัม ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นสมมตุนิยโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ ตีณิ.)

นเหตุ อนิยตัม ฐมัม ปฏิจฺจ นนเหตุ นอนิยโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๖. มกฺการมมณฺตติก

[๒๔] เหตุ มกฺการมมณฺ ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นมกฺการมมณฺ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ ตีณิ.)

เหตุ มกฺกเหตุกัม ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นมกฺกเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ ตีณิ.)

เหตุ มกฺการชิปฺตี ฐมัม ปฏิจฺจ นเหตุ นมกฺการชิปฺติ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๗. อุปฺปนฺนตติก

[๒๕] เหตุ อนุปฺปนฺโน ฐมโม นเหตุสฺส นอนุปฺปนฺนสฺส ฐมมสฺส
อวามมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. อวามมณฺ นว, อธิปฺติยา อุปฺนิสฺสเย นว.

เหตุ อุปฺปาที ฐมโม นเหตุสฺส นอุปฺปาทิสฺส ฐมมสฺส อวามมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. อวามมณฺ นว, อธิปฺติยา อุปฺนิสฺสเย นว.

๑. เหตุทุก ๑๘. อตัตตติก

[๒๖] เหตุ อตฺตโต ฐมโม นเหตุสฺส นอตฺตตสฺส ฐมมสฺส อวามมณฺปจฺจเยน
ปจฺจโย. อวามมณฺ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร นว ๖ เป ๖ อุปฺนิสฺสเย นว
๖ เป ๖ อวิกเต นว.

เหตุ อนาคต ธรรม นเหตุสส นอนาคตสส ธรรมสส อารมมณปัจจุยน ปัจจโย.
 อารมมณ นว, อธิปัตติยา อุปนิสสเย นว.

๑. เหตุทุก ๑๕. อตัตตารมมณตติก

[๒๗] เหตุ อตัตตารมมณ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นอตัตตารมมณ ธรรม
 อุปัชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

เหตุ อนาคตารมมณ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นอนาคตารมมณ ธรรม อุปัชชติ
 เหตุปัจจยา. เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

เหตุ ปัจจุปปนารมมณ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นปัจจุปปนารมมณ ธรรม
 อุปัชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

๑. เหตุทุก ๒๐. อชฺฌตตารมมณตติก

[๒๘] เหตุ อชฺฌตตารมมณ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นอชฺฌตตารมมณ ธรรม
 อุปัชชติ เหตุปัจจยา. (สพพทต ตินิ.)

เหตุ พหิทถารมมณ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นพหิทถารมมณ ธรรม อุปัชชติ
 เหตุปัจจยา. เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

๑. เหตุทุก ๒๑. สนิทสสนตติก

[๒๙] นเหตุ สนิทสสนสปปิโฆ ธรรม นนเหตุสส นสนิทสสนสปปิฆสส
 ธรรมสส อารมมณปัจจุยน ปัจจโย ๖ เป ๖ นเหตุ สนิทสสนสปปิโฆ ธรรม
 นนเหตุสส นสนิทสสนสปปิฆสส จ นนเหตุสส นสนิทสสนสปปิฆสส จ ธรรมสส
 อารมมณปัจจุยน ปัจจโย. อารมมณ ตินิ, อธิปัตติยา อุปนิสสเย ปุเรชาเต อตติยา
 อวิกเต ตินิ.

นเหตุ อนิทสสนสปปิโฆ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นอนิทสสนสปปิโฆ ธรรม
 อุปัชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

เหตุ อนิทสฺสนอปปฺภินํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอนิทสฺสนอปปฺภินํ ฐมํ
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุ อนิทสฺสนอปปฺภินํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอนิทสฺสน-
อปปฺภินํ ฐมํ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุ อนิทสฺสนอปปฺภินมฺหา นเหตุ
อนิทสฺสนอปปฺภินมฺหา ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอนิทสฺสนอปปฺภินํ ฐมํ อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (๓) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒. สเหตุกทุก ๑. กุสลตติก

[๓๐] สเหตุกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นกุสโล ฐมํ อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

สเหตุกํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสเหตุโก นอกุสโล ฐมํ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา ตีณิ, อธิปฺปติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อเหตุกํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก นอพฺยากโต ฐมํ อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺปติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๓. เหตุสมปยุตตทุก ๑. กุสลตติก

[๓๑] เหตุสมปยุตตํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุสมปยุตโต นกุสโล ฐมํ
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

เหตุสมปยุตตํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุสมปยุตโต นอกุสโล ฐมํ อฺปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อธิปฺปติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุวิปยุตตํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุวิปยุตโต นอพฺยากโต ฐมํ
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺปติยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

๔. เหตุสเหตุทุก ๑. กุสลตติก

[๓๒] เหตุ เจว สเหตุโก จ กุสโล ฐมโม นเหตุสฺส เจว นอเหตุกสฺส จ นกุสลสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ เจว สเหตุโก จ กุสโล ฐมโม นอเหตุกสฺส เจว นน จ เหตุสฺส นกุสลสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ เจว สเหตุโก จ กุสโล ฐมโม นเหตุสฺส เจว นอเหตุกสฺส จ นกุสลสฺส จ นอเหตุกสฺส เจว นน จ เหตุสฺส นกุสลสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

สเหตุโก เจว น จ เหตุ กุสโล ฐมโม นอเหตุกสฺส เจว นน จ เหตุสฺส นกุสลสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. สเหตุโก เจว น จ เหตุ กุสโล ฐมโม นเหตุสฺส เจว นอเหตุกสฺส จ นกุสลสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. สเหตุโก เจว น จ เหตุ กุสโล ฐมโม นเหตุสฺส เจว นอเหตุกสฺส จ นกุสลสฺส จ นอเหตุกสฺส เจว นน จ เหตุสฺส นกุสลสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

เหตุ เจว สเหตุโก กุสโล จ สเหตุโก เจว น จ เหตุ กุสโล จ ฐมมา นเหตุสฺส เจว นอเหตุกสฺส นกุสลสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ เจว สเหตุโก กุสโล จ สเหตุโก เจว น จ เหตุ กุสโล จ ฐมมา นอเหตุกสฺส เจว นน จ เหตุสฺส นกุสลสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ เจว สเหตุโก กุสโล จ สเหตุโก เจว น จ เหตุ กุสโล จ ฐมมา นเหตุสฺส เจว นอเหตุกสฺส นกุสลสฺส จ นอเหตุกสฺส เจว นนเหตุสฺส นกุสลสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (๓)

อารมมณเ นว, อธิปัตติยา อนนฺตเร สมฺมตฺตเร อุปนิสฺสเย นตฺติยา วิคเต นว.

[๓๓] เหตุ เจว สเหตุโก จ อกุสโล ฐมโม นเหตุสฺส เจว นอเหตุกสฺส นอกุสลสฺส จ ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (เอเตน อุปาเยน นว ปญฺหา กาทพฺพา.)

อารมมณเ นว, อนนฺตเร สมฺมตฺตเร อุปนิสฺสเย นตฺติยา วิคเต นว.

[๓๔] เหตุ เจว สเหตุโก จ อพฺยาगत ฐมโม นเหตุสฺส เจว นอเหตุกสฺส จ นอพฺยาगतสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. (นว ปญฺหา กาทพฺพา.)

อารมมณเ อธิปัตติยา อุปนิสฺสเย นว. (สงฺฆิตฺต.) (เหตุเหตุสมฺปยุตฺตทุกิ เหตุสเหตุทุกสทิสฺ. สงฺฆิตฺต. นว ปญฺหา.)

๖. นเหตุสเหตุทุก ๑. กุศลตฤติก

[๓๕] นเหตุ สเหตุ กุศล ฌมม ปฏิจจ นเหตุ นสเหตุโก นกุสโล ฌมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุ สเหตุ อกุศล ฌมม ปฏิจจ นเหตุ นสเหตุโก นอกุสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุ อเหตุ อพยากตํ ฌมม ปฏิจจ นเหตุ นอเหตุโก นอพยากโต ฌมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

เหตุโคจรณํ นิฏฐิตํ.

๗. สปปัจจายทุก ๑. กุศลตฤติก

[๓๖] สปปัจจายํ กุศล ฌมม ปฏิจจ นอปปัจจายโย นกุสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

สปปัจจายํ อกุศล ฌมม ปฏิจจ นอปปัจจายโย นอกุสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

สปปัจจายํ อพยากตํ ฌมม ปัจจายา นอปปัจจายโย นอพยากโต ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺฆิตตํ. สปปัจจายสทิสํ.)

๘. สนิทสนทนทุก ๑. กุศลตฤติก

[๓๗] อนิทสนนํ กุศล ฌมม ปฏิจจ นอนิทสนโน นกุสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (อกุสโล กุศลสทิสํ.)

อนิทสนนํ อพยากตํ ฌมม ปัจจายา นสนิทสนโน นอพยากโต ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจัยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

อุปปฏิสนธิ กุศล ธรรม ปฏิจจ นอปปปฏิสนธิ นกุตโล ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

อุปปฏิสนธิ อกุศล ธรรม ปฏิจจ นอปปปฏิสนธิ นอกุตโล ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

อพยยากเต ปัจจยวเสน เอก. เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

๑๑. รูปทุก ๑. กุศลตติก

[๓๘] อรูป กุศล ธรรม ปฏิจจ นอรูป นกุตโล ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

อรูป อกุศล ธรรม ปฏิจจ นอรูป นอกุตโล ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

รูป อพยยากต ธรรม ปฏิจจ นรูป นอพยยากโต ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

๑๒. โลกียทุก ๑. กุศลตติก

[๓๙] โลกีย กุศล ธรรม ปฏิจจ นโลกุตโต นกุตโล ธรรม อุปปชชติ
 เหตุปัจจยา. เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

โลกีย อกุศล ธรรม ปฏิจจ นโลกุตโต นอกุตโล ธรรม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
 เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

โลกีย อพยยากต ธรรม ปฏิจจ นโลกิโย นอพยยากโต ธรรม อุปปชชติ
 เหตุปัจจยา. เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

๑๓. เกณจิวิญเญยทุก ๑. กุศลตติก

[๔๐] เกณจิ วิญเญย กุศล ธรรม ปฏิจจ นเกณจิ วิญเญโย นกุตโล ธรรม
 อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

เกนจิ วิมฺเบยฺยํ อุกฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเกนจิ วิมฺเบยฺโย นอฺกฺสโล ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตฺุปจฺจยา. เหตฺุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

เกนจิ วิมฺเบยฺยํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเกนจิ วิมฺเบยฺโย นอฺพฺยากโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตฺุปจฺจยา. เหตฺุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

จฺพนฺตรทกํ นิฏฺฐิตํ.

๑๔. อาสวทุก ๑. กุสลตฺติก

[๔๑] โนอาสวํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนอาสโว นกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตฺุปจฺจยา. เหตฺุยา เอกํ ๆ เปฯ อวิกเต เอกํ.

อาสวํ อุกฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ โนอาสโว นอฺกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตฺุปจฺจยา.
เหตฺุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

โนอาสวํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นโนอาสโว นอฺพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตฺุปจฺจยา. เหตฺุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๑๕. สาสวทุก ๑. กุสลตฺติก

[๔๒] สาสวํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนาสโว นกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตฺุปจฺจยา. อนาสวํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนาสโว นกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตฺุปจฺจยา. เหตฺุยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต เทว.

สาสวํ อุกฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนาสโว นอฺกฺสโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตฺุปจฺจยา.
เหตฺุยา เอกํ ๆ เปฯ อวิกเต เอกํ.

สาสวํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสาสโว นอฺพฺยากโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตฺุปจฺจยา. เหตฺุยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต เทว.

๑๖. อาสวสมปยุตตทุก ๑. กุสลตฺติก

[๔๓] อาสววิปฺยุตฺตํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอาสวสมปยุตฺโต นกฺสโล ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตฺุปจฺจยา. เหตฺุยา เอกํ ๆ เปฯ อวิกเต เอกํ.

อาสวสมปยุตฺตํ อุกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นาสวสมปยุตฺโต นอกุสโล ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อาสววิปยุตฺตํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นาสวสมปยุตฺโต นอพฺยาคโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑๗. อาสวสาสวทุก ๑. กุสลตฺตติก

[๔๔] สาสวญฺเจว โน จ อาสวํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นาสวโ จ ญฺเจว นอนาสวโ จ
นกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

อาสวญฺเจว สาสวญฺจ อุกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอาสวโ จ ญฺเจว นอนาสวโ จ นอกุสโล
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

สาสวญฺเจว โน จ อาสวํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนาสวโ จ ญฺเจว นโน จ อาสวโ
นอพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(อาสวอาสวสมปยุตฺตทุกํ อาสวสาสวทุกสทิส.)

๑๘. อาสววิปยุตฺตสาสวทุก ๑. กุสลตฺตติก

[๔๕] อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นอนาสวโ
นกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นอนาสวโ นกุสโล
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ อุกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นอนาสวโ นอกุสโล
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นาสวโ
นอพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ อพฺยาคํ ฐมมํ
ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นอนาสวโ นอพฺยาคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

อาสวโคจฺจนํ นิฏฺฐิตํ.

๒๐. สลยโชนาทิทุก ๑. กุสลตติก

[๔๖] ในสลยโชนํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ในสลยโชนํ นกฺสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ ในคณฺโถ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ในคณฺโถ นกฺสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ ในโอฬํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ในโอฬํ นกฺสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ ในโยคํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ในโยคํ นกฺสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ ในนํวรณํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ในนํวรณํ นกฺสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ ในปรมาสํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ในปรมาสํ นกฺสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
 เหตุยา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ.

๕๕. สारम्मณทุก ๑. กุสลตติก

[๔๗] สारम्मณํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นสารम्मณํ นกฺสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ.

सारम्मณํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นสารम्मณํ นอกุสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ.

อนารम्मณํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจํ นอนารम्मณํ นอพฺยากโต ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต เอกํ.

๕๖. จิตตทุก ๑. กุสลตติก

[๔๘] จิตฺตํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นจิตฺโต นกฺสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

จิตฺตํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นจิตฺโต นอกุสโล ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

โนจิตฺตํ อพฺยากํ ฐมํ ปฏิจํ นโนจิตฺโต นอพฺยากโต ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

๕๗. เจตสิกทุก ๑. กุสลตฺติก

[๔๙] เจตสิกํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเจตสิกโก นกุสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เจตสิกํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเจตสิกโก นอกุสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อเจตสิกํ อพฺยาคํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอเจตสิกโก นอพฺยาคโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๕๘. จิตฺตสมฺปยุตฺตทุก ๑. กุสลตฺติก

[๕๐] จิตฺตสมฺปยุตฺตํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสมฺปยุตฺโต นกุสโล ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

จิตฺตสมฺปยุตฺตํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสมฺปยุตฺโต นอกุสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (อพฺยาคตมฺลํ ตีณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๕๙. จิตฺตสํสฺสฺสจทุก ๑. กุสลตฺติก

[๕๑] จิตฺตสํสฺสฺสจํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสํสฺสฺสจโก นกุสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

จิตฺตสํสฺสฺสจํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสํสฺสฺสจโก นอกุสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (อพฺยาคตมฺลํ ตีณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๖๐. จิตฺตสมฺภูจฺจานทุก ๑. กุสลตฺติก

[๕๒] จิตฺตสมฺภูจฺจานํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นไนจิตฺตสมฺภูจฺจานโน นกุสโล ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

จิตฺตสมฺภูจฺจานํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นไนจิตฺตสมฺภูจฺจานโน นอกุสโล ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (อพฺยาคตมฺลํ ตีณิเยว
ปจฺจยวเสน.)

๖๑. จิตตสหกทุก ๑. กุสลตตติก

[๕๓] จิตตสหก กุสล ฌมัม ปฏิจ ในจิตตสหก นกสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปจจา. เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

จิตตสหก อกุสล ฌมัม ปฏิจ ในจิตตสหก นอกสโล ฌมโม อุปปชชติ
เหตุปจจา. เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (อพยากตมูล์ ตีณิเยว ปจายวเสน.)

๖๒. จิตตานุปริวตติทุก ๑. กุสลตตติก

[๕๔] จิตตานุปริวตติ กุสล ฌมัม ปฏิจ ในจิตตานุปริวตติ นกสโล ฌมโม
อุปปชชติ เหตุปจจา. เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

จิตตานุปริวตติ อกุสล ฌมัม ปฏิจ ในจิตตานุปริวตติ นอกสโล ฌมโม
อุปปชชติ เหตุปจจา. เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว. (อพยากตมูล์ ตีณิเยว
ปจายวเสน.)

๖๓. จิตตสังกฐสมุฏฐานทุก ๑. กุสลตตติก

[๕๕] จิตตสังกฐสมุฏฐาน กุสล ฌมัม ปฏิจ ในจิตตสังกฐสมุฏฐาน นกสโล
ฌมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

จิตตสังกฐสมุฏฐาน อกุสล ฌมัม ปฏิจ ในจิตตสังกฐสมุฏฐาน นอกสโล
ฌมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (อพยากตมูล์
ตีณิเยว ปจายวเสน.)

๖๔. จิตตสังกฐสมุฏฐานสหกทุก ๑. กุสลตตติก

[๕๖] จิตตสังกฐสมุฏฐานสหก กุสล ฌมัม ปฏิจ ในจิตตสังกฐสมุฏฐานสหก
นกสโล ฌมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

จิตตตสฺสฏฺฐสมฺภูจฺจานสฺสทฺทํ อุกฺกสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ โนจิตตตสฺสฏฺฐสมฺภูจฺจานสฺสทฺทํ
 นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเท ตีณิ.
 (อพฺยยากทมฺมํ ตีณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๖๕. จิตตตสฺสฏฺฐสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติทก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๕๗] จิตตตสฺสฏฺฐสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ โนจิตตตสฺสฏฺฐสมฺภูจฺจานา-
 นุปริวตฺติ นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเท ตีณิ.

จิตตตสฺสฏฺฐสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ อุกฺกสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ โนจิตตตสฺสฏฺฐสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ
 นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเท ตีณิ.
 (อพฺยยากทมฺมํ ตีณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๖๖. อชฺฌตฺตติกทก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๕๘] อชฺฌตฺตติกํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอชฺฌตฺตติโก นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปฺจฺจยา. พาหิรํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอชฺฌตฺตติโก นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปฺจฺจยา. อชฺฌตฺตติกํ กุสฺสณฺจ พาหิรํ กุสฺสณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอชฺฌตฺตติโก นอฺกฺกสฺสโล
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเท ตีณิ.

อชฺฌตฺตติกํ อุกฺกสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอชฺฌตฺตติโก นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปฺจฺจยา. พาหิรํ อุกฺกสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอชฺฌตฺตติโก นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปฺจฺจยา. อชฺฌตฺตติกํ อุกฺสฺสณฺจ พาหิรํ อุกฺสฺสณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นอชฺฌตฺตติโก
 นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเท ตีณิ.
 (อพฺยยากทมฺมํ ตีณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๖๗. อูปาทาทก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๕๙] โนอูปาทา กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นโนอูปาทา นอฺกฺกสฺสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเท ตีณิ.

โนอุปาทา อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นโนอุปาทา นอกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เปว อวิกเต ตีณิ. (อพฺยากตมฺลํ เอกํเยว ปจฺจยวเสน.)

๖๔. อุปาทินนทก ๑. กุสลตฺตติก

[๖๐] อุปาทินนํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทินโน นอกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ.

อุปาทินนํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อุปาทินโน นอกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ. (อพฺยากตมฺลํ เอกํเยว ปจฺจยวเสน.)

มหนฺตรทกํ นิฏฺฐิตํ.

๖๕. ทวิโกจฺจนก ๑. กุสลตฺตติก

[๖๑] โนอุปาทานํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน นอกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ.

อุปาทานํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนอุปาทาโน นอกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เปว อวิกเต ตีณิ.

โนกิลลํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนกิลโล นอกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๘๓. ทสฺสเนนปทาตพฺพทก ๑. กุสลตฺตติก

[๖๒] นทสฺสเนน ปทาตพฺพํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปทาตพฺโพ นอกุสโล
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ.

ทสฺสเนน ปทาตพฺพํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปทาตพฺโพ นอกุสโล
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทสฺสเนน ปทาตพฺพํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ
นทสฺสเนน ปทาตพฺโพ นอกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว ๖ เปว
อวิกเต เทว.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ อพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพโ
 นอพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว ะเป ะ อวิกเต เทว.

๘๔. ภาวนายปหาตพฺพทุก ๑. กุสลตฺติก

[๖๓] นภาวนาย ปหาตพฺพํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโ นกุสโล
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ะเป ะ อวิกเต เอกํ.

ภาวนาย ปหาตพฺพํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโ นอกุสโล ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว ะเป ะ อวิกเต เทว.

นภาวนาย ปหาตพฺพํ อพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนภาวนาย ปหาตพฺพโ นอพฺยากโต
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว ะเป ะ อวิกเต เทว.

๘๕. ทสฺสเนนปหาตพฺพเหตุกทุก ๑. กุสลตฺติก

[๖๔] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
 นกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ะเป ะ อวิกเต เอกํ.

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ อกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
 นอกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ะเป ะ อวิกเต ตีณิ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ อพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
 นอพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว, อารมฺมณํ ตีณิ ะเป ะ
 อวิกเต ตีณิ. (อพฺยากตวาเร สพฺพตฺถ ปจฺจยวเสน กณฺเฑทพฺพ.)

๘๖. ภาวนายปหาตพฺพเหตุกทุก ๑. กุสลตฺติก

[๖๕] นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก
 นกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ะเป ะ อวิกเต เอกํ.

ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก
นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.
(อพฺยากตมฺลํ เทว.) เหตุยา เทว, อารมฺมณํ ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

๘๙. สวิตกทุก ๑. กุสลตฺติก

[๖๖] สวิตกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสวิตโก นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

สวิตกํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสวิตโก นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ. (อพฺยากตมฺลํ ติณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๙๐. สวิจารทุก ๑. กุสลตฺติก

[๖๗] สวิจารํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสวิจารो นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

สวิจารํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสวิจารो นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ. (อพฺยากตมฺลํ ติณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๙๑. สบปีติกทุก ๑. กุสลตฺติก

[๖๘] สบปีติกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสบปีติโก นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สบปีติกํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสบปีติโก นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สบปีติกํ กุสลฉฺจ สบปีติกํ กุสลฉฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นสบปีติโก นกุสโล
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

สบปีติกํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสบปีติโก นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
สบปีติกํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสบปีติโก นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
สบปีติกํ อกุสลฉฺจ สบปีติกํ อกุสลฉฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นสบปีติโก อกุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ. (อพฺยากตมฺลํ ติณิเยว
ปจฺจยวเสน.)

๕๐. ปิติสหคตทุก ๑. กุสลตฺตติก

[๖๙] ปิติสหคตํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นปิติสหคโต นกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

ปิติสหคตํ อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นปิติสหคโต นอกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (อพฺยาगतมฺลํ ตีณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๕๑. สุขสหคตทุก ๑. กุสลตฺตติก

[๗๐] สุขสหคตํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสุขสหคโต นกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสุขสหคตํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสุขสหคโต นกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. สุขสหคตํ กุสลฉฺจ นสุขสหคตํ กุสลฉฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสุขสหคโต
นกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

สุขสหคตํ อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสุขสหคโต นอกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสุขสหคตํ อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นสุขสหคโต นอกุสโล ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สุขสหคตํ อกุสลฉฺจ นสุขสหคตํ อกุสลฉฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ
นสุขสหคโต นอกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ. (อพฺยาगतมฺลํ ตีณิเยว ปจฺจยวเสน.)

๕๒. อูปেকฺขาสหคตทุก ๑. กุสลตฺตติก

[๗๑] อูปেকฺขาสหคตํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอูปেকฺขาสหคโต นกุสโล ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอูปেকฺขาสหคตํ กุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอูปেকฺขาสหคโต นกุสโล
ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อูปেকฺขาสหคตํ กุสลฉฺจ นอูปেকฺขาสหคตํ กุสลฉฺจ
ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอูปেকฺขาสหคโต นกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ
๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อูปেকฺขาสหคตํ อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอูปেকฺขาสหคโต นอกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอูปেকฺขาสหคตํ อกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นอูปেকฺขาสหคโต นอกุสโล ธมฺโม

อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺยา. อูปฺเภฯสทฺทํ อุกุสลํ นอูปฺเภฯสทฺทํ อุกุสลํ ฐมฺมํ
ปฏฺิจฺจ นอูปฺเภฯสทฺทํ อุกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺยา. เหตุฯ ตีณิ
ฯ เปฯ อวิกเต ตีณิ. (อพฺยํกตฺมฺลํ ตีณิเยว ปฺจฺยวเสน.)

๕๓. กามาวจรทุก ๑. กุสลตฺตีก

[๗๒] กามาวจรํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนํกามาวโร นกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. นนํกามาวจรํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนํกามาวโร นกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. เหตุฯ เทว ฯ เปฯ อวิกเต เทว.

กามาวจรํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนํกามาวโร นอุกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. เหตุฯ เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต เอกํ. (อพฺยํกตฺมฺลํ เทว ปฺจฺยวเสน.)

๕๔. รุปาวจรทุก ๑. กุสลตฺตีก

[๗๓] รุปาวจรํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรฺุปาวโร นกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. นรฺุปาวจรํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรฺุปาวโร นกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. เหตุฯ เทว ฯ เปฯ อวิกเต เทว.

นรฺุปาวจรํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นรฺุปาวโร นอุกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. เหตุฯ เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต เอกํ. (อพฺยํกตฺมฺลํ เทว ปฺจฺยวเสน.)

๕๕. อรูปาวจรทุก ๑. กุสลตฺตีก

[๗๔] อรูปาวจรํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอรูปาวโร นกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. นอรูปาวจรํ กุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอรูปาวโร นกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. เหตุฯ เทว ฯ เปฯ อวิกเต เทว.

นอรูปาวจรํ อุกุสลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอรูปาวโร นอุกุสลํ ฐมฺมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺยา. เหตุฯ เอกํ ฯ เปฯ อวิกเต เอกํ. (อพฺยํกตฺมฺลํ เทว ปฺจฺยวเสน.)

๕๖. ปริยาปนทุก ๑. กุสลตฺตํ

[๗๕] ปริยาปนํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอปริยาปนโน นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อปริยาปนํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอปริยาปนโน นกุสโล ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทวํ ๗ เปวํ อวิกเต เทว.

ปริยาปนํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอปริยาปนโน นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๗ เปวํ อวิกเต เอกํ. (อพฺยํกตมฺลํ เทวํ ปจฺจยวเสน.)

๕๗. นิยุยานิกทุก ๑. กุสลตฺตํ

[๗๖] นิยุยานิกํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นิยุยานิกโก นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อนิยุยานิกํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นิยุยานิกโก นกุสโล ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทวํ ๗ เปวํ อวิกเต เทว.

อนิยุยานิกํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นิยุยานิกโก นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๗ เปวํ อวิกเต เอกํ. (อพฺยํกตมฺลํ เทวํ ปจฺจยวเสน.)

๕๘. นียตทุก ๑. กุสลตฺตํ

[๗๗] นียตํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นียโต นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อนียตํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นียโต นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา
 เทวํ ๗ เปวํ อวิกเต เทว.

นียตํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นียโต นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อนียตํ อกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นียโต นอกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เหตุยา เทวํ ๗ เปวํ อวิกเต เทว. (อพฺยํกตมฺลํ เทวํ ปจฺจยวเสน.)

๕๙. สอตุตฺตรทุก ๑. กุสลตฺตํ

[๗๘] สอตุตฺตรํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอนตุตฺตรโร นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อนตุตฺตรํ กุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอนตุตฺตรโร นกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทวํ ๗ เปวํ อวิกเต เทว.

สอตุตร อุกุสล์ รมมํ ปฏิจฺจ นอนฺตโร นอฺกุสโล รมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (อพฺยากตฺมฺเล เทว ปจฺจยวเสน.)

๑๐๐. สรรณทก ๑. กุสฺลตฺติก

[๗๙] อรณํ กุสฺลํ รมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นอฺกุสโล รมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

สรณํ อุกุสล์ รมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นอฺกุสโล รมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

อรณํ อพฺยากตํ รมมํ ปฏิจฺจ นอรณํ นอพฺยากโต รมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อรณํ อพฺยากตํ รมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นอพฺยากโต รมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สหชาตวามปํ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวามปํ
 ปฏิจฺจวารสทิส.)

[๘๐] อรณํ อพฺยากโต รมฺโม นอรณสฺส นอพฺยากตสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. อรณํ อพฺยากโต รมฺโม นสรณสฺส นอพฺยากตสฺส รมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (๒)

อารมฺมณ เทว, อธิปตฺติยา อนนฺตเร สมฺนนฺตเร นิสฺสเย อุนิสฺสเย ปุเรชาเต
 วิปฺปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

๑๐๐. สรรณทก ๒. เวทนาตฺติก

[๘๑] สรณํ สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นสฺชาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต รมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สรณํ สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ
 ปฏิจฺจ นอรณํ นสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สรณํ
 สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นอรณํ
 นสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ รมฺมา อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อรณํ สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 รมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา จตุตถาริ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต จตุตถาริ.

[๘๒] สรณํ ทุกขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นทุกขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

สรณํ อทฺทกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอทฺทกฺขมสฺสขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

เหตุยา จตุตถาริ, อารมมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต จตุตถาริ.

๑๐๐. สรณทุก ๓. วิปากตฺตติก

[๘๓] อรณํ วิปากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นวิปากโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

สรณํ วิปากธมฺมธมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นวิปากธมฺมธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อรณํ วิปากธมฺมธมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นวิปากธมฺมธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

อรณํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

๑๐๐. สรณทุก ๔. อุปาทินฺนตฺตติก

[๘๔] อรณํ อุปาทินฺนอุปาทานิยํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอุปาทินฺนอุปาทานิโย ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

อรณํ นนุอุปาทินฺนนนุอุปาทานิยํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นนุอุปาทินฺนนนุอุปาทานิโย
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

๑๐๐. สรณทุก ๕. สงฺกิลฺลิตฺตติก

[๘๕] สรณํ สงฺกิลฺลิตฺตสงฺกิลฺลิตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นสงฺกิลฺลิตฺตสงฺกิลฺลิตโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอก ๖ เป ๖ อวิกเต เอก.

อรณํ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นอสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิสํ ฐมํ โม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อรณํ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ
 นอสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิสํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทวํ ๖ เปวํ วิปาเก
 เอกํ ๖ เปวํ อวิกเต เทว.

อรณํ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นอสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิสํ
 ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิกเต เอกํ.

๑๐๐. สรรณทุก ๖. วิตกุกตฺตติก

[๘๖] สรณํ สวิตกุกตฺตติการํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นสวิตกุกตฺตติการํ ฐมํ โม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตินิ.

อรณํ สวิตกุกตฺตติการํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นสวิตกุกตฺตติการํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เอกํ.

เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ เทวํ ๖ เปวํ วิปาเก เอกํ ๖ เปวํ อวิกเต จตฺตาริ.

[๘๗] สรณํ อวิตกุกตฺตติการมตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นอวิตกุกตฺตติการมตฺตํ
 ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ เทวํ ๖ เปวํ วิปาเก
 เอกํ ๖ เปวํ อวิกเต จตฺตาริ.

อรณํ อวิตกุกตฺตติการํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นอวิตกุกตฺตติการํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิกเต เอกํ.

๑๐๐. สรรณทุก ๗. ปิติตุติก

[๘๘] สรณํ ปิติสหคํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นปิติสหคํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตินิ.

อรณํ ปิติสหคํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นปิติสหคํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เอกํ.

เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ เทวํ ๖ เปวํ วิปาเก เอกํ ๖ เปวํ อวิกเต
 จตฺตาริ.

สรณํ สฺซสหคํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นสรณํ นสฺซสหคํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตินิ.

อรณํ สุขสทกํ ฐมํ ปฏิจํ นสรโณ นสฺสทกโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. เอกํ.

เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ เทวํ ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว อวิกเต จตฺตาริ.

สรณํ อุปฺเปกฺขาสทกํ ฐมํ ปฏิจํ นสรโณ นอุปฺเปกฺขาสทกโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจุยา. เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ เทวํ ๖ เปว วิปาเก เอกํ ๖ เปว อวิกเต
จตฺตาริ.

๑๐๐. สรณทุก ๘. ทสฺสเนตฺตติก

[๘๙] สรณํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจํ นสรโณ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ.

สรณํ ภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจํ นสรโณ นภาวนาย ปหาตพฺพโ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ.

อรณํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจํ นสรโณ นเนวทสฺสเนน
นภาวนาย ปหาตพฺพโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต
เอกํ.

๑๐๐. สรณทุก ๙. ทสฺสเนตฺตติก

[๙๐] สรณํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจํ นสรโณ นทสฺสเนน
ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เปว
สทฺธาเต ตินิ ๖ เปว อวิกเต ตินิ.

สรณํ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจํ นสรโณ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. เหตุยา เอกํ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เปว สทฺธาเต ตินิ
๖ เปว อวิกเต ตินิ.

อรณํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจํ นสรโณ นเนวทสฺสเนน
นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจุยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปว
อวิกเต เอกํ.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๐. อาจยคามิตุติก

[๙๑] สรรณ อาจยคามิ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอาจยคามิ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทวํ ๖ เปวํ อวิคเต เทว.

อรรณํ อปจยคามิ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอปจยคามิ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิคเต เอก.

อรรณํ เนวอาจยคามินาปจยคามิ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเนวอาจยคามินาปจยคามิ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทวํ ๖ เปวํ อวิคเต เทว.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๑. เสกฺขตฺตติก

[๙๒] อรรณํ เสกฺขํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเสกฺโข ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิคเต เอก.

อรรณํ อเสกฺขํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอเสกฺโข ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิคเต เอก.

อรรณํ เนวเสกฺขนาเสกฺขํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเนวเสกฺขนาเสกฺโข ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิคเต เอก.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๒. ปริตฺตตฺตติก

[๙๓] อรรณํ ปริตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นปริตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิคเต เอก.

อรรณํ มหคฺคตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นมหคฺคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิคเต เอก.

อรรณํ อปฺปมาณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอปฺปมาโณ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เหตุยา เอกํ ๖ เปวํ อวิคเต เอก.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๓. ปริตตารมมณตติก

[๙๔] สรรณ ปริตตารมมณัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นปริตตารมมโณ ธมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. อรณัม ปริตตารมมณัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นปริตตารมมโณ
ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา เทว ะเป ะ อวิกเต เทว.

สรณัม มหคกการมมณัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นมหคกการมมโณ ธมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. อรณัม มหคกการมมณัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นมหคกการมมโณ
ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา เทว ะเป ะ อวิกเต เทว.

อรณัม อปปมาณารมมณัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นอปปมาณารมมโณ ธมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา เอกัม ะเป ะ อวิกเต เอกัม.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๔. หีนตติก

[๙๕] สรรณ หีนัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นหีนัม ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา เอกัม ะเป ะ อวิกเต เอกัม.

อรณัม มชฺฌิมัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นมชฺฌิมโณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
อรณัม มชฺฌิมัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นมชฺฌิมโณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา เทว ะเป ะ วิปาเก เอกัม ะเป ะ อวิกเต เทว.

อรณัม ปณฺธิตัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นปณฺธิโต ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา เอกัม ะเป ะ อวิกเต เอกัม.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตตติก

[๙๖] สรรณ มิจฺจนตฺตนิยตัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นมิจฺจนตฺตนิยโต ธมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุยา เอกัม ะเป ะ อวิกเต เอกัม.

อรณัม สมมตฺตนิยตัม ธมมัม ปฏิจจา นสรโณ นสมมตฺตนิยโต ธมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. เหตุยา เอกัม ะเป ะ อวิกเต เอกัม.

อรรณํ อนนียํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอรรณํ นอนนียโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
 อรรณํ อนนียํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสโร นอนนียโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
 เหตุยา เทว วเปว อวิกเต เทว.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๖. มกฺการมฺมณตฺติก

[๙๗] อรรณํ มกฺการมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสโร นมกฺการมฺมโณ ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา เอกํ วเปว อวิกเต เอกํ.

อรรณํ มกฺกเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสโร นมกฺกเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา เอกํ วเปว อวิกเต เอกํ.

อรรณํ มกฺกาธิปตี ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสโร นมกฺกาธิปติ ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา เอกํ วเปว อวิกเต เอกํ.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๗. อปฺปนฺนตฺติก

[๙๘] สรรณํ อนปฺปนฺโน ฐมโม นสฺสโร นอนปฺปนฺนสฺส ฐมมฺสฺส
 อารมฺมณปฺจฺเจน ปฺจฺจโย. อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ตีณิ, อปฺนิสฺสเย จตฺตาริ.

อรรณํ อปฺปาที ฐมโม นอรรณสฺส นอปฺปาติสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณปฺจฺเจน
 ปฺจฺจโย. อรรณํ อปฺปาที ฐมโม นสฺสโร นอปฺปาติสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณปฺจฺเจน
 ปฺจฺจโย. อารมฺมณ เทว, อธิปฺติยา เอกํ, อปฺนิสฺสเย เทว.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๘. อตฺตตตฺติก

[๙๙] สรรณํ อตฺติโต ฐมโม นสฺสโร นอตฺติสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณปฺจฺเจน
 ปฺจฺจโย. อารมฺมณ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ตีณิ, อปฺนิสฺสเย จตฺตาริ. (อนนาคโต อตฺติสสทิสฺโส.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑๕. อตฺตารมฺมณตฺตติก

[๑๐๐] สรรณํ อตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร นอตฺตารมฺมโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อรณํ อตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร นอตฺตารมฺมโณ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต เทว.

สสรณํ อนนาคธารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร นอนนาคธารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อรณํ อนนาคธารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร นอนนาคธารมฺมโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต เทว.

สสรณํ ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร นปจฺจุปปนฺนารมฺมโณ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อรณํ ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร
นปจฺจุปปนฺนารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต
เทว.

๑๐๐. สรรณทุก ๒๑. อชฺฌตฺตารมฺมณตฺตติก

[๑๐๑] สรรณํ อชฺฌตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร นอชฺฌตฺตารมฺมโณ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อรณํ อชฺฌตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร
นอชฺฌตฺตารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว, อณฺณมณฺเณ เอกํ
ฯ เปฯ วิปาเก เอกํ ๆ เปฯ อวิกเต เทว.

สสรณํ พหิทฺธารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร นพหิทฺธารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อรณํ พหิทฺธารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นพหิทฺธารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา เทว ๆ เปฯ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๆ เปฯ วิปาเก เอกํ ๆ เปฯ
อวิกเต เทว.

๑๐๐. สรรณทุก ๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตติก

[๑๐๒] อรณํ อนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นสฺสโร นอนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิโห
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สพฺพตฺถ เอก.)

สรณํ อนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ ปฺภิจา นสรณํ นอนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ
 อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อรณํ อนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ ปฺภิจา นสรณํ
 นอนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สรณํ อนิทฺตฺสนอปปฺภินํ
 อรณํ อนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ ปฺภิจา นสรณํ นอนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ
 อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิคเต
 ตีณิ.

นเหตุนอารมฺมณ

[๑๐๓] อรณํ อนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ ปฺภิจา นสรณํ นอนิทฺตฺสนอปปฺภินํ
 รมํ อฺปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. (๑)

สรณํ อนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ ปฺภิจา นสรณํ นอนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ
 อฺปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณ ตีณิ ๖ เป ๖ นกมฺเม เอกํ ๖ เป ๖ นอาหาเร
 อนินฺทริเย นฉาเน นมกฺเค เอกํ ๖ เป ๖ นวิปฺยตฺเต เอกํ ๖ เป ๖ โนวิคเต ตีณิ.

(สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฺภิจาวารมฺปิ.)

[๑๐๔] สรณํ อนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ นสรณสฺส นอนิทฺตฺสนอปปฺภินสฺส
 รมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑)

อรณํ อนิทฺตฺสนอปปฺภินํ รมํ นสรณสฺส นอนิทฺตฺสนอปปฺภินสฺส รมมฺสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๑) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อธิปตฺติยา เทว, สหชาเต นิสฺสเย ตีณิ, ปจฺจชาตาเต กมฺเม เทว,
 วิปาเก เอกํ, อาหาเร อนินฺทริเย ฉาเน มกฺเค วิปฺยตฺเต เทว ๖ เป ๖ อวิคเต
 ตีณิ.

ปัจจนียุทธาร

[๑๐๕] สรวณ อนินทสฺสทนอปปฏิโม ฐมโม นสรณสฺส นอนินทสฺสทนอปปฏิมสฺส
 ฐมมสฺส สหชาตปัจจนเณ ปจฺจโย. ปจฺจชาตปัจจนเณ ปจฺจโย. กมมปัจจนเณ
 ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ โนอวิกเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติเก ปญฺหวาร, เอว วิตุถาเรตพฺพ.)

ธรรมานุโลมปัจจุบัน ทุกติกปฐมาน นิจฺฉิตํ.

อภิธรรมปิฎก ธมฺมานุโลมปัจจนีย ติกทุกปฏฺจานปาลิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺติก ๑. เหตุทุก

๑-๑. ปฏิจฺจาทิวาร ปัจจยจตุกก-เหตุ

[๑] กุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นกฺขโล นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. กุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นกฺขโล นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. กุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นอภฺยักโต นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. กุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นกฺขโล นเหตุ จ นอภฺยักโต นเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. กุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นกฺขโล นเหตุ จ นกฺขโล นเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๕)

อกุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นกฺขโล นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อกุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นกฺขโล นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อกุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นอภฺยักโต นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อกุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นกฺขโล นเหตุ จ นอภฺยักโต นเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. อกุสฺลํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ นกฺขโล นเหตุ จ นกฺขโล นเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๕)

อพฺยํกํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจํ นกฺสโล นเหตุ ฐมโํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อพฺยํกํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจํ นกฺสโล นเหตุ ฐมโํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อพฺยํกํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจํ นกฺสโล นเหตุ จ นกฺสโล นเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.

ปัจจนี-นอารมณ

[๒] กุสโล เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจํ นกฺสโล นเหตุ ฐมโํ อุปฺปชฺชติ นอารมณฺปัจจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.)

นอารมณฺ นว, นอธิปฺติยา เทรส ๆ เป ๆ นปุเรชาเต เทรส ๆ เป ๆ
 นวิปฺยตฺเต นว ๆ เป ๆ โนวิกเต นว.

(สหชาตวารมฺปิ ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจวาทิสํ วิตถาเรตพฺพํ.)

เหตุ อารมณ

[๓] กุสโล เหตุ ฐมโํ นกฺสลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
 กุสโล เหตุ ฐมโํ นกฺสลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เหตุ
 ฐมโํ นพฺยํกตฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล เหตุ ฐมโํ
 นกฺสลสฺส นเหตุสฺส จ นพฺยํกตฺส นเหตุสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
 กุสโล เหตุ ฐมโํ นกฺสลสฺส นเหตุสฺส จ นกฺสลสฺส นเหตุสฺส จ ฐมฺมสฺส
 เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (๕)

อกฺสโล เหตุ ฐมโํ นกฺสลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ปณฺจ.
 อพฺยํกโต เหตุ ฐมโํ นกฺสลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.
 กุสโล เหตุ ฐมโํ นกฺสลสฺส นเหตุสฺส ฐมฺมสฺส อารมณฺปัจจเยน ปจฺจโย.
 (สงฺขิตฺตํ.)

[๔] เหตุยา เทรส, อารมณฺ อฏฺฐารส, อธิปฺติยา ปณฺณรส, อนนฺตเร สมนนฺตเร
 สหชาเต เทรส, อณฺณมณฺ นว, นิสฺสเย เทรส, อุปนิสฺสเย อฏฺฐารส, ปจฺจชาเต

อาเสวเน นว, วิปาเก ตีณิ, อินฺทริเย มกุเ อฏฺฐ, สมฺปยุตฺเต วิปยุตฺเต นว ๆ เป ๆ
อวิกเต เทรส. (ปณฺหาวาริ วิตถารตพฺพ.)

[๕] กุสฺลํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นนเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กุสฺลํ นเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นนเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว. (สพฺพตฺถ
นว.)

๑. กุสลดตฺติก ๒. สเหตุกทุก

๑-๗. ปฏิจจาทวาร ปจฺจยจตฺตก-เหตุ

[๖] กุสฺลํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กุสฺลํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
กุสฺลํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก จ นอกุสฺโล นสเหตุโก จ ฐมา
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสฺลํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อกุสฺลํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อกุสฺลํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก จ นอกุสฺโล นสเหตุโก จ ฐมา
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อพฺยากตํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อพฺยากตํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อพฺยากตํ สเหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสฺโล นสเหตุโก จ นอกุสฺโล นสเหตุโก จ ฐมา
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว, อารมฺมณ ตีณิ ๆ เป ๆ สหชาเต เอกาทส, อณฺณมณฺเณ จ
 ๆ เป ๆ กมฺเม เอกาทส, วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกาทส.

(สหชาตวารมฺปี ๆ เป ๆ สมฺปยุตฺตวารมฺปี ปฏิจฺจวารมฺภ.)

[๗] กุสโล สเหตุโก ฐมโม นกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ
 ปจฺจโย. กุสโล สเหตุโก ฐมโม นอกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ
 ปจฺจโย. กุสโล สเหตุโก ฐมโม นกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส จ นอกฺสฺสฺส
 นสเหตุกฺสฺส จ ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ ปจฺจโย. (๓)

อกุสโล สเหตุโก ฐมโม นอกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ ปจฺจโย.
 อกุสโล สเหตุโก ฐมโม นกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ ปจฺจโย.
 อกุสโล สเหตุโก ฐมโม นกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส จ นอกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส จ
 ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ ปจฺจโย. (๓)

อพฺยากโต สเหตุโก ฐมโม นกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ
 ปจฺจโย. อพฺยากโต สเหตุโก ฐมโม นอกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ
 ปจฺจโย. อพฺยากโต สเหตุโก ฐมโม นกฺสฺสฺส นสเหตุกฺสฺส จ นอกฺสฺสฺส
 นสเหตุกฺสฺส จ ฐมฺมฺสฺส เหตุปัจจนเณ ปจฺจโย. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.)

[๘] เหตุยา นว, อารมฺมเณ ปณฺณรส, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร
 สหชาเต เอกาทส, อณฺณมณฺเณ จ, นิสฺสเย เอกาทส, อุปฺนิสฺสเย ปณฺณรส, ปุรฺชาเต
 นว, อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม นว, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร อินฺทฺริเย ฉาเน มคฺเค
 นว, สมฺปยุตฺเต ตีณิ, วิปฺปยุตฺเต นว ๆ เป ๆ อวิกเต เอกาทส.

[๙] อกุสลํ อเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสฺโล นอเหตุโก ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. อกุสลํ อเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอพฺยากโต นอเหตุโก ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. อกุสลํ อเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสฺโล นอเหตุโก จ นอพฺยากโต
 นอเหตุโก จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

อพฺยากตํ อเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสฺโล นอเหตุโก ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. อพฺยากตํ อเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอกุสโล นอเหตุโก ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจยา. อพฺยากตํ อเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสฺโล นอเหตุโก จ นอกุสโล
 นอเหตุโก จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมเณ จ, วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต จ.

๑. กุสลดตฺติก ๓. เหตุสมปยุตฺตทุก

[๑๐] กุสลํ เหตุสมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุสมปยุตฺโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สเหตุกทุกสทิส.)

๑. กุสลดตฺติก ๔. เหตุสเหตุกทุก

[๑๑] กุสลํ เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุ เจว
นอเหตุโก จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฐมํ
ปฏิจฺจ นอพฺยาโกโต นเหตุ เจว นอเหตุโก จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ
เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นอพฺยาโกโต
นเหตุ เจว นอเหตุโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสลํ เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุ เจว นอเหตุโก จ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณิ.

อพฺยาโกโต เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุ เจว นอเหตุโก จ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาโกโต เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ
นกฺสโล นเหตุ เจว นอเหตุโก จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาโกโต เหตุญฺเจว
สเหตุกญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นกฺสโล นเหตุ เจว
นอเหตุโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก ติณิ ๆ เป ๆ อวิคเต นว.

[๑๒] กุสลํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก เจว
นนเหตุ จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ
นอพฺยาโกโต นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ
สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ
นอพฺยาโกโต นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสลํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก เจว
 นนเหตุ จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อกุสลํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ
 นอพฺยากโต นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อพฺยากตํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ
 ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
 นกฺสโล นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ
 สเหตุกญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ นกฺสโล
 นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑. กุสลตฺติก ๕. เหตุเหตุสมฺปยุตฺตทก

[๑๓] กุสลํ เหตุญฺเจว เหตุสมฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุ เจว
 นเหตุวิปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เหตุญฺเจว เหตุสมฺปยุตฺตญฺจ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. กุสลํ เหตุญฺเจว เหตุสมฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุ เจว
 นเหตุวิปยุตฺโต จ นอพฺยากโต นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

(อกุสลํ ตีณิ กาทพฺพ. อพฺยากตํ ตีณิ กาทพฺพ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๑๔] กุสลํ เหตุสมฺปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเหตุ-
 วิปยุตฺโต เจว นนเหตุ จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เหตุสมฺปยุตฺตญฺเจว
 น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นเหตุวิปยุตฺโต เจว นนเหตุ จ ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เหตุสมฺปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล

นเหตุวิปยุตโต เจว นนเหตุ จ นอพยาโกโต นเหตุวิปยุตโต เจว นนเหตุ จ ธมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสลํ เหตุสมฺปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิ. อพยาโกตํ ตีณิ.
เหตุยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

๑. กุสลดตุติก ๖. เหตุสเหตุทุก

[๑๕] กุสลํ นเหตุํ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นเหตุ นสเหตุโก ธมฺโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ นเหตุํ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นเหตุ นสเหตุโก
ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ นเหตุํ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นเหตุ
นสเหตุโก จ นอกุสโล นเหตุ นสเหตุโก จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสลํ นเหตุํ สเหตุกํ. ตีณิ.

อพยาโกตํ นเหตุํ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล ๆ เป ๆ นอกุสโล ๆ เป ๆ
นกุสโล นเหตุ นสเหตุโก จ นอกุสโล นเหตุ นสเหตุโก จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓)

เหตุยา นว ๆ เป ๆ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

[๑๖] อพยาโกตํ นเหตุํ อเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นเหตุ นอเหตุโก ธมฺโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อพยาโกตํ นเหตุํ อเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นเหตุ
นอเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อพยาโกตํ นเหตุํ อเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
นกุสโล นเหตุ นอเหตุโก จ นอกุสโล นเหตุ นอเหตุโก จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๓) เหตุยา ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต ตีณิ.

เหตุโกจฺจนํ นิฏฺฐิตํ.

๑. กุสลตติก ๙. สปปจายทุก

[๑๗] อพฺยากโต สปปจายโย ฐมฺโม นอพฺยากตสฺส นอปปจายสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. อพฺยากโต สปปจายโย ฐมฺโม นกฺขลสฺส นอปปจายสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. อพฺยากโต สปปจายโย ฐมฺโม นอภฺยตสฺส นอปปจายสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. อพฺยากโต สปปจายโย ฐมฺโม นอภฺยตสฺส นอปปจายสฺส จ นอพฺยากตสฺส นอปปจายสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. อพฺยากโต สปปจายโย ฐมฺโม นกฺขลสฺส นอปปจายสฺส จ นอภฺยตสฺส นอปปจายสฺส จ ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. (๕)

อารมฺมณํ ปณฺจ, อธิปฺติยา อุปนิสฺสเย ปณฺจ. (อสงฺขมํ สปปจายสทิสํ.)

๑. กุสลตติก ๙. สนิทสฺสนทุก

[๑๘] อพฺยากโต สนิทสฺสนโน ฐมฺโม นอพฺยากตสฺส นสนิทสฺสนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจน ปจฺจโย. อพฺยากโต สนิทสฺสนโน ฐมฺโม นกฺขลสฺส นสนิทสฺสนสฺส ๖ เป ๖ (ฉ ปณฺหา กาทพฺพา.)

อารมฺมณํ จ, อธิปฺติยา ตีณิ, อุปนิสฺสเย ปุเรชาเต จ, อตฺถิยา อวิกเต จ.

กุสลํ อนิทสฺสนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโน อนิทสฺสนโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อภฺยตสฺส ตีณิเยว. อพฺยากเตน ตีณิเยว. เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑. กุสลตติก ๑๐. สปปฏฺฐิททุก

[๑๙] อพฺยากตํ สปปฏฺฐิทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโน นสปปฏฺฐิทํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ สปปฏฺฐิทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโน นสปปฏฺฐิทํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ สปปฏฺฐิทํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺขลโน นสปปฏฺฐิทํ จ นกฺขลโน นสปปฏฺฐิทํ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

กุสลดํ อปฺปฏิมฺเณ ตีณิ. อกุสลดํ อปฺปฏิมฺเณ ตีณิ. อพฺยากตํ อปฺปฏิมฺเณ ตีณิ.
 กุสลดํ อปฺปฏิมฺเณ อพฺยากตํ อปฺปฏิมฺเณ ตีณิ. อกุสลดํ อปฺปฏิมฺเณ อพฺยากตํ
 อปฺปฏิมฺเณ ตีณิ. เหตุยา ปณฺณรส ํ เป ํ. อณฺณมณฺเณ ตีณิ ํ เป ํ. วิปาเก
 ตีณิ ํ เป ํ. อวิกเต ปณฺณรส.

๑. กุสลดตุติก ๑๑. รูปีทุก

[๒๐] อพฺยากตํ รูปี ํ รมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นรูปี ํ รมํ โ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อพฺยากตํ รูปี ํ รมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นรูปี ํ รมํ โ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ
 รูปี ํ รมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นรูปี ํ นกฺสโล นรูปี ํ รมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 เหตุยา ตีณิ ํ เป ํ. อวิกเต ตีณิ.

กุสลดํ อรูปี ํ รมํ ปฏิจฺจ ตีณิ. อกุสลดํ อรูปี ํ รมํ ปฏิจฺจ ตีณิ. อพฺยากตํ
 อรูปี ํ รมํ ปฏิจฺจ ตีณิ. เหตุยา นว ํ เป ํ. อณฺณมณฺเณ ตีณิ ํ เป ํ. วิปาเก
 ตีณิ ํ เป ํ. อวิกเต นว.

๑. กุสลดตุติก ๑๒. โลกียทุก

[๒๑] อพฺยากตํ โลกียํ รมํ ปฏิจฺจ^๑ นอพฺยากโต นโลเกโย รมํ โ อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ โลกียํ รมํ ปฏิจฺจ^๑ นกฺสโล นโลเกโย รมํ โ อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ โลกียํ รมํ ปฏิจฺจ^๑ นกฺสโล นโลเกโย รมํ โ อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ โลกียํ รมํ ปฏิจฺจ^๑ นกฺสโล นโลเกโย ํ นอพฺยากโต
 นโลเกโย ํ รมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ โลกียํ รมํ ปจฺจยา นกฺสโล
 นโลเกโย ํ นกฺสโล นโลเกโย ํ รมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ปณฺ
 ํ เป ํ. วิปาเก ตีณิ ํ เป ํ. อวิกเต ปณฺ.

กุสลดํ โลกุตฺตรํ รมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นโลกุตฺตรโร รมํ โ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

กุสลํ โลกุตฺตโร ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นโลกุตฺตโร ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 กุสลํ โลกุตฺตโร ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นโลกุตฺตโร จ นกฺขโล นโลกุตฺตโร จ
 ธรรมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. - (๓)

อพฺยาคํ โลกุตฺตโร ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นโลกุตฺตโร ธรรมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ โลกุตฺตโร ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นโลกุตฺตโร ธรรมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ โลกุตฺตโร ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นโลกุตฺตโร จ นกฺขโล
 นโลกุตฺตโร จ ธรรมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

๑. กุสลตฺตติก ๑๓. เกณจิวิมฺเบยฺยทุก

[๒๒] กุสลํ เกณจิ วิมฺเบยฺย ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นเกณจิ วิมฺเบยฺโย ธรรมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เกณจิ วิมฺเบยฺย ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นเกณจิ วิมฺเบยฺโย
 ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เกณจิ วิมฺเบยฺย ธรรมํ ปฏิจฺจ นอพฺยาคโต
 นเกณจิ วิมฺเบยฺโย ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกฺกนวิสฺติ,
 อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกฺกนวิสฺติ.

[๒๓] กุสลํ เกณจิ นวิมฺเบยฺย ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นเกณจิ นวิมฺเบยฺโย ธรรมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เกณจิ นวิมฺเบยฺย ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล
 นเกณจิ นวิมฺเบยฺโย ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ เกณจิ นวิมฺเบยฺย ธรรมํ
 ปฏิจฺจ นอพฺยาคโต นเกณจิ นวิมฺเบยฺโย ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกฺกนวิสฺติ, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 เอกฺกนวิสฺติ. (เอเตน อฺปาเยน เกณจิ นวิมฺเบยฺยา เอกฺกนวิสฺติปณฺหา กาทพฺพา.)

๑. กุสลตฺตติก ๑๔. อาสวโกจฺจนก

[๒๔] อกุสลํ อาสวํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นกฺขโล นอาสวํ ธรรมโม ๖ เป ๖ นกฺขโล
 นอาสวํ ธรรมโม ๖ เป ๖ นอพฺยาคโต นอาสวํ ธรรมโม ๖ เป ๖ นกฺขโล นอาสวํ

จ นอพฺยากโต นาสโว จ ฐมา ๖ เป ๖ นกฺสโล นาสโว จ นกฺสโล นาสโว
จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เต ติณฺ ๖ เป ๖ อวิกเต
ปณฺจ.

อกุสลํ โนอาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นโนอาสวํ ฐมํ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
อกุสลํ โนอาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นโนอาสวํ ฐมํ ๖ เป ๖ นกฺสโล
นโนอาสวํ จ นอพฺยากโต นโนอาสวํ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา
ติณฺ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณฺ.

[๒๕] อพฺยากตํ สาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (โลกียกุสเลทิส.)

[๒๖] อกุสลํ อาสวสมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นาสวสมฺปยุตฺโต ฐมํ
๖ เป ๖ นกฺสโล นาสวสมฺปยุตฺโต ฐมํ ๖ เป ๖ นอพฺยากโต นาสวสมฺปยุตฺโต
ฐมํ ๖ เป ๖ นกฺสโล นาสวสมฺปยุตฺโต จ นอพฺยากโต นาสวสมฺปยุตฺโต จ
ฐมา ๖ เป ๖ นกฺสโล นาสวสมฺปยุตฺโต จ นกฺสโล นาสวสมฺปยุตฺโต จ
ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เต ติณฺ ๖ เป ๖ อวิกเต
ปณฺจ.

อกุสลํ อาสววิปฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นาสววิปฺปยุตฺโต ฐมํ ๖ เป ๖
นอพฺยากโต นาสววิปฺปยุตฺโต ฐมํ ๖ เป ๖ นกฺสโล นาสววิปฺปยุตฺโต จ
นอพฺยากโต นาสววิปฺปยุตฺโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณฺ
๖ เป ๖ อวิกเต ติณฺ.

[๒๗] อกุสลํ อาสวณฺเจว สาสวณฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นาสโว เจว
นอนาสโว จ ฐมํ ๖ เป ๖ นกฺสโล นาสโว เจว นอนาสโว จ ฐมํ ๖ เป ๖
นอพฺยากโต นาสโว เจว นอนาสโว จ ฐมํ ๖ เป ๖ นกฺสโล นาสโว เจว
นอนาสโว จ นอพฺยากโต นาสโว เจว นาสโว จ ฐมา ๖ เป ๖ นกฺสโล
นาสโว เจว นอนาสโว จ นกฺสโล นาสโว เจว นอนาสโว จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เต ติณฺ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

อกุสลํ สาสวณฺเจว โน จ อาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอนาสโว เจว นโน จ
 อาสโว ฐมโม ๖ เป ๖ นอพฺยากโต นอนาสโว เจว นโน จ อาสโว ฐมโม ๖ เป ๖
 นกฺสโล นอนาสโว เจว นโน จ อาสโว นอพฺยากโต นอนาสโว เจว นโน จ อาสโว
 ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณฺณิ.

[๒๘] อกุสลํ สาสวณฺเจว อาสวสมฺปยุตฺตญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอนาสโว เจว
 นอาสววิปฺปยุตฺโต จ ฐมโม ๖ เป ๖ นอพฺยากโต นอนาสโว เจว นอาสววิปฺปยุตฺโต จ
 ฐมโม ๖ เป ๖ นกฺสโล นอนาสโว เจว นอาสววิปฺปยุตฺโต จ นอพฺยากโต นอนาสโว เจว
 นอาสววิปฺปยุตฺโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณฺณิ.

อกุสลํ อาสวสมฺปยุตฺตญฺเจว โน จ อาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอาสววิปฺปยุตฺโต
 เจว นโน จ อาสโว ฐมโม ๖ เป ๖ นอพฺยากโต นอาสววิปฺปยุตฺโต เจว นโน จ
 อาสโว ฐมโม ๖ เป ๖ นกฺสโล นอาสววิปฺปยุตฺโต เจว นโน อาสโว จ นอพฺยากโต
 นอาสววิปฺปยุตฺโต เจว นโน อาสโว จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา
 ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณฺณิ.

[๒๙] อพฺยากํ อาสววิปฺปยุตํ สาสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ (โลกียทกฺสทิสํ.)

๑. กุสลตฺตติก ๒๐. จโคจฺจนกทุก

[๓๐] อกุสลํ สวโลชนํ ฐมํ ปฏิจฺจ ๖ เป ๖ คนฺถํ ๖ เป ๖ โหสมํ ๖ เป ๖
 โยคํ ๖ เป ๖ นีวรณํ ๖ เป ๖ ปราสาทํ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ปญฺจ, อารมฺมณํ ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑. กุสลตฺตติก ๕๕. สारมฺมณทุก

[๓๑] กุสลํ สारมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสารมฺมณํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. กุสลํ สारมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นสารมฺมณํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. กุสลํ สारมฺมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสารมฺมณํ จ นอกุสโล
 นสารมฺมณํ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสล์ สารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสารมมโน ฐโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อกุสล์ สารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสารมมโน ฐโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อกุสล์ สารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสารมมโน จ นกฺสโล
 นสารมมโน จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อพฺยากํ สารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสารมมโน ฐโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา นว, อธิปัตติยา นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก
 ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเท นว.

[๓๒] อพฺยากํ อนารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอนารมมโน ฐโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อนารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอนารมมโน
 ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อนารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล
 นอนารมมโน จ นกฺสโล นอนารมมโน จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเท ตีณิ.

๑. กุสลดตติก ๕๖. จิตตทุก

[๓๓] กุสล์ จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 กุสล์ จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสล์
 จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นจิตโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสล์
 จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตโต จ นอพฺยากโต นจิตโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. กุสล์ จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตโต จ นกฺสโล นจิตโต จ
 ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๔)

อกุสล์ จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อกุสล์ จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสล์
 จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นจิตโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสล์
 จิตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตโต จ นอพฺยากโต นจิตโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ

เหตุปัจจัย. อุกุสล์ จิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นจิตฺโต จ นอกุสโล นจิตฺโต จ
ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. (๕)

อพฺยากํ จิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย.
อพฺยากํ จิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย.
อพฺยากํ จิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นจิตฺโต จ นอกุสโล นจิตฺโต จ ฐมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ นว ๆ เป ๆ
วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.

[๓๔] กุสฺลํ โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นโนจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัย. กุสฺลํ โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นโนจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัย. กุสฺลํ โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นโนจิตฺโต จ นอพฺยากโต
นโนจิตฺโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. (๓)

อกุสฺลํ โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นโนจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย.
อกุสฺลํ โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นโนจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย.
อกุสฺลํ โนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นโนจิตฺโต จ นอพฺยากโต นโนจิตฺโต จ
ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. (๓)

อพฺยากตานิ ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ
อวิกเต นว.

๑. กุสฺลตฺติก ๕๗. เจตสิกทุก

[๓๕] กุสฺลํ เจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นเจตสิโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัย. กุสฺลํ เจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นเจตสิโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัย. กุสฺลํ เจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นเจตสิโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจัย. กุสฺลํ เจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นเจตสิโก จ นอพฺยากโต
นเจตสิโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. กุสฺลํ เจตสิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล
นเจตสิโก จ นอกุสโล นเจตสิโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจัย. (๕)

อกุสลं เจตสิกं ธมมं ปฏิจฺจ นอกุสโล นเจตสิโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อกุสลं เจตสิกं ธมมं ปฏิจฺจ นกฺสโล นเจตสิโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อกุสลं เจตสิกं ธมมं ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นเจตสิโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อกุสลं เจตสิกं ธมมं ปฏิจฺจ นกฺสโล นเจตสิโก จ นอพฺยากโต นเจตสิโก จ
 ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกุสลं เจตสิกं ธมมं ปฏิจฺจ นกฺสโล นเจตสิโก
 จ นอกุสโล นเจตสิโก จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

อพฺยากตํ เจตสิกं ธมมं ปฏิจฺจ นกฺสโล นเจตสิโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อพฺยากตํ เจตสิกं ธมมं ปฏิจฺจ นอกุสโล นเจตสิโก ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 อพฺยากตํ เจตสิกं ธมมं ปฏิจฺจ นกฺสโล นเจตสิโก จ นอกุสโล นเจตสิโก จ
 ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.

อเจตสิโก เหตุยา นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

๑. กุสลดตุติก ๕๘. จิตตสมปยุตตทุก

[๓๖] กุสลं จิตตสมปยุตฺตํ ธมมं ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตตสมปยุตฺโต ธมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลं จิตตสมปยุตฺตํ ธมมं ปฏิจฺจ นอกุสโล นจิตตสมปยุตฺโต
 ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลं จิตตสมปยุตฺตํ ธมมं ปฏิจฺจ นอพฺยากโต
 นจิตตสมปยุตฺโต ธมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลं จิตตสมปยุตฺตํ ธมมं ปฏิจฺจ
 นอกุสโล นจิตตสมปยุตฺโต จ นอพฺยากโต นจิตตสมปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. กุสลं จิตตสมปยุตฺตํ ธมมं ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตตสมปยุตฺโต จ นอกุสโล
 นจิตตสมปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๕)

อกุสลं จิตตสมปยุตฺตํ ธมมं ปฏิจฺจ นอกุสโล นจิตตสมปยุตฺโต ธมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (๕)

อพฺยากตํ จิตตสมปยุตฺตํ ธมมं ปฏิจฺจ นกฺสโล นจิตตสมปยุตฺโต ธมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ จิตตสมปยุตฺตํ ธมมं ปฏิจฺจ นอกุสโล นจิตตสมปยุตฺโต ธมโม

อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ จิตฺตสมฺปยุตํ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสมฺปยุตโต
จ นกฺสโล นจิตฺตสมฺปยุตโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)
เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

จิตฺตวิปฺยยุเต ตีณิ. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสฺลตฺติก ๕๕. จิตฺตสํสฺสฺจทุก

[๓๗] กุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. กุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. กุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นอพฺยาคโต นจิตฺตสํสฺสฺจ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ จ
นอพฺยาคโต นจิตฺตสํสฺสฺจ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. กุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ
ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ จ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๕)

อกุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อกุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อกุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นอพฺยาคโต นจิตฺตสํสฺสฺจ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ จ
นอพฺยาคโต นจิตฺตสํสฺสฺจ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อกุสฺล จิตฺตสํสฺสฺจ
ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ จ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (๕)

อพฺยาคํ จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ จิตฺตสํสฺสฺจ ฐมํ ปฏฺิจจ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ
จ นกฺสโล นจิตฺตสํสฺสฺจ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตํ.)
เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

๑. กุสลดตฺตํ ๖๐. จิตฺตสมฺภูจํ

[๓๘] กุสลดํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลดํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นอพฺยากโต นจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลดํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นจิตฺตสมฺภูจํ จ นอพฺยากโต นจิตฺตสมฺภูจํ จ ฐมมา โอปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อกุสลดํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลดํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นอพฺยากโต นจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลดํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นจิตฺตสมฺภูจํ จ นอพฺยากโต นจิตฺตสมฺภูจํ จ ฐมมา โอปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

อพฺยากตํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๙] กุสลดํ โนจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นโนจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณจ.

อกุสลดํ โนจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นโนจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณจ.

อพฺยากตํ โนจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นโนจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

๑. กุสลดตฺตํ ๖๑. จิตฺตสมฺภูจํ

[๔๐] กุสลดํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณจ.

อกุสลดํ จิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ ปฏิจํ นกฺสโล นจิตฺตสมฺภูจํ ฐมํ โอปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณจ.

อพฺยํ อจฺจุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจํ นกฺสโล นจฺจุตฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ํ เป ํ วิปาเก ตีณิ
 ํ เป ํ อวิกเต เทรส.

[๔๑] กุสฺลํ โนจฺจุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจํ นกฺสโล นโนจฺจุตฺตํ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

อกุสฺลํ โนจฺจุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจํ นอกฺสโล นโนจฺจุตฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

อพฺยํ โนจฺจุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจํ นกฺสโล นโนจฺจุตฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ํ เป ํ วิปาเก ตีณิ
 ํ เป ํ อวิกเต เทรส.

๑. กุสฺลตฺตํ ๖๒. จิตฺตานุปริวตฺตํ

[๔๒] กุสฺลํ จิตฺตานุปริวตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ
 นว ํ เป ํ วิปาเก ตีณิ ํ เป ํ อวิกเต เทรส.

กุสฺลํ โนจิตฺตานุปริวตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ
 นว ํ เป ํ วิปาเก ตีณิ ํ เป ํ อวิกเต เทรส.

(เอเต สงฺขิตฺตา. ทุกตฺตํ จิตฺตทุกสทิสํ.)

๑. กุสฺลตฺตํ ๖๖. อชฺฌตฺตํ

[๔๓] กุสฺลํ อชฺฌตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจํ. (สงฺขิตฺตํ. จิตฺตทุกสทิสํ.)

กุสฺลํ พหิโร ฐมฺมํ ปฏฺจํ นอกฺสโล นพหิโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ํ เป ํ วิปาเก ตีณิ ํ เป ํ อวิกเต นว.

[๔๔] อพฺยํ อปาทา ฐมฺมํ ปฏฺจํ นกฺสโล นอปาทา ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ํ เป ํ อวิกเต ตีณิ.

กุสลํ โนอุปาทา ฐมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นโนอุปาทา ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺณรส, อธิปฺติยา ปณฺณรส ๖ เป ๖
วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺณรส.

[๔๕] อพฺยากตํ อุปาทินฺนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอุปาทินฺโน ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ อุปาทินฺนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอุปาทินฺโน
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ อุปาทินฺนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกุสโล
นอุปาทินฺโน จ นกุสโล นอุปาทินฺโน จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลตฺติก ๖๕. อุปาทานทุกาติ

[๔๖] อกุสลํ อุปาทานํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล โนอุปาทานโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

อกุสลํ กิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล โนกิเลโส ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลตฺติก ๘๓. ปิฎฺจิทุก

[๔๗] อกุสลํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นทสฺสเนน
ปหาตพฺพํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ
นกุสโล นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ ทสฺสเนน
ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ จ นอกุสโล นทสฺสเนน
ปหาตพฺพํ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

อพฺยากตํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นนทสฺสเนน
ปหาตพฺพํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ
ปฏิจฺจ นกุสโล นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากตํ

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺขลํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ จ
 นอพฺยํโกโต นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๔๘] อกฺขลํ ภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺขลํ ภาวนาย ปหาตพฺพํ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกฺขลํ ภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺขลํ
 นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกฺขลํ ภาวนาย ปหาตพฺพํ
 ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺขลํ นภาวนาย ปหาตพฺพํ จ นกฺขลํ นภาวนาย ปหาตพฺพํ
 จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อพฺยํโกตํ นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอพฺยํโกโต นนภาวนาย
 ปหาตพฺพํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

[๔๙] อกฺขลํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺขลํ นทสฺสเนน
 ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ
 ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

อกฺขลํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺขลํ นนทสฺสเนน
 ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ. ^๑(อพฺยํโกตํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอพฺยํโกโต นนทสฺสเนน
 ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. เหตุยา จ.)^๑

[๕๐] อกฺขลํ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺขลํ นภาวนาย
 ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ
 ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

อกฺขลํ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺขลํ นนภาวนาย
 ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ. ^๑(อพฺยํโกตํ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอพฺยํโกโต
 นนภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. เหตุยา จ.)^๑

(๑-๑) จ.ม. โปคฺตเก น ทิสฺสติ

[๕๑] กุสละ สวิตกุกัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นสวิตกโก ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

กุสละ อวิตกุกัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นอวิตกโก ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๒] กุสละ สวิจารัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นสวิจาโร ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

กุสละ อวิจารัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นอวิจาโร ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๓] กุสละ สปปัตติกัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นสปปัตติโก ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

กุสละ อปปัตติกัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นอปปัตติโก ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๔] กุสละ นปีตีสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นนปีตีสหคโต ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

กุสละ นนปีตีสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นนปีตีสหคโต ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๕] กุสละ สขสสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นสขสสหคโต ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

กุสละ นสขสสหคัม ฐมัม ปฏิจจ นกสโล นนสขสสหคโต ฐมโม อุปุปชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๖] กุสลํ อูปะกัซาสหคํ ฐมํ ปฏิจจํ นกัสนโล นอูปะกัซาสหคโต ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เतरส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เतरส.

กุสลํ นอูปะกัซาสหคํ ฐมํ ปฏิจจํ นกัสนโล นนอูปะกัซาสหคโต ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๗] อพฺยากตํ กามาวจํ ฐมํ ปฏิจจํ นกัสนโล นกามาวโร ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

กุสลํ นกามาวจํ ฐมํ ปฏิจจํ นกัสนโล นนกามาวโร ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

[๕๘] กุสลํ รูปาวจํ ฐมํ ปฏิจจํ นกัสนโล นรูปาวโร ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อพฺยากตํ นรูปาวจํ ฐมํ ปฏิจจํ นกัสนโล นนรูปาวโร ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๙] กุสลํ อรูปาวจํ ฐมํ ปฏิจจํ นกัสนโล นอรูปาวโร ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อพฺยากตํ นอรูปาวจํ ฐมํ ปฏิจจํ นอพฺยากโต นนอรูปาวโร ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๖๐] อพฺยากตํ ปรียาปนํ ฐมํ ปฏิจจํ นอพฺยากโต นปรียาปนโน ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

กุสลํ อปรียาปนํ ฐมํ ปฏิจจํ นกัสนโล นอปรียาปนโน ฐมโม อูปะชัชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

[๖๑] กุสลํ นิยุยานิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นกฺสโล นนิยุยานิกโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิคเต ตีณิ.

อพฺยยากํ อนิยุยานิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอพฺยยากโต นอนิยุยานิกโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิคเต ตีณิ.

[๖๒] กุสลํ นียตํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นกฺสโล นนียโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป๖ อวิคเต จ.

อพฺยยากํ อนียตํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอพฺยยากโต นอนียโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป๖ อวิคเต ปณฺจ.

[๖๓] อพฺยยากํ สอฺกฺกตฺรํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอพฺยยากโต นสอฺกฺกตโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป๖ อวิคเต ปณฺจ.

กุสลํ อนอฺกฺกตฺรํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นกฺสโล นอนอฺกฺกตโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป๖ อวิคเต จ.

[๖๔] อกฺุสลํ สรณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอกฺุสลโล นสรณโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกฺุสลํ สรณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นกฺุสลโล นสรณโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกฺุสลํ สรณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นกฺุสลโล นสรณโ จ นอกฺุสลโล นสรณโ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิคเต ตีณิ.

อพฺยยากํ อรณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นอพฺยยากโต นอรณโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยยากํ อรณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นกฺุสลโล นอรณโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยยากํ อรณํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นกฺุสลโล นอรณโ จ นอพฺยยากโต นอรณโ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิคเต ตีณิ.

๒. เวทนาตติก ๑. เหตุทุก

[๖๕] สฺุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เหตุํ ฐมมํ ปฏิจฺจํ นสฺุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สฺุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เหตุํ

ธมมํ ปฏิจฺจ นทกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอทกฺขมฺสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ สตฺต ปณฺหา.

ทกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นทกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต ปณฺหา.

อทกฺขมฺสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอทกฺขมฺสฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต ปณฺหา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 เอกวิส ๖ เป ๖ วิปากํ จุทฺทส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส. (สพฺพตฺถ เอกวิส.)

[๖๖] สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นนฺเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นทกฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ
 นนฺเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอทกฺขมฺสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นนฺเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นทกฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต นนฺเหตุ จ นอทกฺขมฺสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นนฺเหตุ จ ธมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

ทกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นนฺเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อทกฺขมฺสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นนฺเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปากํ จ
 ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๓. วิปากตฺตีก ๑. เหตุทุก

[๖๗] วิปากํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากํ นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 วิปากํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากธมฺมธมฺโม นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 วิปากํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนฺวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. วิปากํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากธมฺมธมฺโม นนฺเหตุ จ นนฺวิปาก-
 นวิปากธมฺมธมฺโม นนฺเหตุ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ เหตุํ ธมฺมํ

ปฏิจจ นวปาโก นเหตุ จ นวปากรมมมโม นเหตุ จ ธมมา อุปุปชฺชนติ
เหตุปัจจยา. (๕)

วิชากรรมมรรหมัม เหตุ ธรรม ปฏิจ จ นวิชากรรมมรรหมโม นเหตุ ธรรมโม อุปปชชติ
 เหตุปัจจยา. วิชากรรมมรรหมัม เหตุ ธรรม ปฏิจ จ นวิชาโก นเหตุ ธรรมโม อุปปชชติ
 เหตุปัจจยา. วิชากรรมมรรหมัม เหตุ ธรรม ปฏิจ จ นเนววิชาอนวิชากรรมมรรหมโม นเหตุ
 ธรรมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. วิชากรรมมรรหมัม เหตุ ธรรม ปฏิจ จ นวิชาโก นเหตุ จ
 นเนววิชาอนวิชากรรมมรรหมโม นเหตุ จ ธรรมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. วิชากรรมมรรหมัม
 เหตุ ธรรม ปฏิจ จ นวิชาโก นเหตุ จ นวิชากรรมมรรหมโม นเหตุ จ ธรรมมา
 อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. (๕)

แนววิปากนิวกาถมฺมธมฺมํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากโก นเหตุ ธมโม อุปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. แนววิปากนิวกาถมฺมธมฺมํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากธมฺมธมโม นเหตุ
 ธมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. แนววิปากนิวกาถมฺมธมฺมํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากโก
 นเหตุ จ นวิปากธมฺมธมโม นเหตุ จ ธมฺมา อุปปชฺชนนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺฆิตต.)
 เหตุยา เतरส, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ อญฺฉมณฺเฒ เอกาทส ๆ เป ๆ อาเสวน
 ฉ ๆ เป ๆ วิปาเก ปณจ ๆ เป ๆ อวิกเต เतरส.

[๖๘] วิปากํ นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นวิปากธมฺมธมฺโม นนฺเตหํ ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นนฺเนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม
 นนฺเตหํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากํ นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นวิปากธมฺม-
 ธมฺโม นนฺเตหํ จ นนฺเนวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม นนฺเตหํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

วิปากธมฺมธมฺมํ นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปาโก นนฺเตหํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนฺตวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม
 นนฺเตหํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากธมฺมธมฺมํ นนฺเตหํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปาโก
 นนฺเตหํ จ นนฺตวิปากนวิปากธมฺมธมฺโม นนฺเตหํ จ ธมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม
 นนเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุ ฐมฺมํ
 ปฏิจฺจ นวิปากโก นนเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ เนววิปาก-
 นวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นวิปากโก นนเหตุ จ นวิปากธมฺมธมฺโม
 นนเหตุ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

วิปากํ นเหตุญฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 นวิปากธมฺมธมฺโม นนเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)
 เหตุยา จุทฺทส, อารมฺมณฺเ จุทฺทส ฯ เป ฯ อาเสวเน ฉ ฯ เป ฯ วิปากเ นว ฯ เป ฯ
 อวิกเต จุทฺทส.

๔. อุปาทินฺนตฺติก ๑. เหตุทุก

[๖๙] อุปาทินฺนูปาทานีโย เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺนูปาทานีโย นเหตุ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนูปาทานีโย เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นนอุปาทินฺนูปาทานีโย
 นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนูปาทานีโย เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 นนอุปาทินฺนูปาทานีโย นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนูปาทานีโย
 เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺนูปาทานีโย นเหตุ จ นนอุปาทินฺนูปาทานีโย
 นเหตุ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อุปาทินฺนูปาทานีโย เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 นนอุปาทินฺนูปาทานีโย นเหตุ จ นนอุปาทินฺนูปาทานีโย นเหตุ จ ฐมฺมา
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๕)

นอุปาทินฺนูปาทานีโย เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺนูปาทานีโย นเหตุ ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอุปาทินฺนูปาทานีโย เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นนอุปาทินฺนูปาทานีโย นเหตุ
 ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺเ นว,
 อธิปฺตียา อฏฺฐ ฯ เป ฯ อาเสวเน ฉ ฯ เป ฯ วิปากเ ทส ฯ เป ฯ อวิกเต เทรส.

[๗๐] อุปาทินฺนูปาทานีโย นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นนอุปาทินฺนูปาทานีโย นนเหตุ
 ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว,
 อธิปฺตียา ฉ ฯ เป ฯ อาเสวเน ฉ ฯ เป ฯ วิปากเ ฉ ฯ เป ฯ อวิกเต นว.

๕. สงฺกิลฺลจฺตํ ๑. เหตุทุก

[๗๑] สงฺกิลฺลจฺตํ เหตุ รมํ ปฏิจฺ นสงฺกิลฺลจฺตํ นเหตุ รมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เปว วิปาเก อญฺจ ๖ เปว อวิกเต เทรส.

สงฺกิลฺลจฺตํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺ นสงฺกิลฺลจฺตํ นนเหตุ รมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตินิ. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว ๖ เปว วิปาเก จ ๖ เปว อวิกเต นว.

๖. วิตกฺกตฺตํ ๑. เหตุทุก

[๗๒] วิตกฺกตฺตํ เหตุ รมํ ปฏิจฺ นวิตกฺกตฺตํ นเหตุ รมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา ปณฺณรส ๖ เปว อวิกเต ปณฺณรส.

วิตกฺกตฺตํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺ นวิตกฺกตฺตํ นนเหตุ รมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา อญฺจวิส, อารมฺมณ อญฺจวิส, อธิปฺติยา เอกุณฺวิส ๖ เปว ปุเรชาเต อาเสวน เอกุณฺวิส ๖ เปว อวิกเต อญฺจวิส.

๗. ปิตฺตตฺตํ ๑. เหตุทุก

[๗๓] ปิตฺตตฺตํ เหตุ รมํ ปฏิจฺ นปิตฺตตฺตํ นเหตุ รมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา อญฺจวิส ๖ เปว อวิกเต อญฺจวิส.

ปิตฺตตฺตํ นเหตุ รมํ ปฏิจฺ นปิตฺตตฺตํ นนเหตุ รมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา อญฺจารส ๖ เปว อวิกเต อญฺจารส.

๘. ทสฺสนตฺตํ ๑. เหตุทุก

[๗๔] ทสฺสนน ปหาตพฺพํ เหตุ รมํ ปฏิจฺ นทสฺสนน ปหาตพฺพํ นเหตุ รมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เปว วิปาเก ตินิ ๖ เปว อวิกเต เทรส.

ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพํ นนเหตุ
 ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺ นว ๖ เปฯ
 วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

ธ. ทสฺสเนนเหตุตฺติก ๑. เหตุทุก

[๗๕] ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
 นเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา โสฬส, อารมฺมณฺ ทฺวาทส,
 อธิปติยา เทรส ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต โสฬส.

ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก
 นนเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ วิปาเก
 ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

๑๐. อายยคามิตฺติก ๑. เหตุทุก

[๗๖] อายยคามิ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอายยคามิ นเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ นว ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ
 อวิกเต เทรส.

อายยคามิ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอายยคามิ นนเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

๑๑. เสกฺขตฺติก ๑. เหตุทุก

[๗๗] เสกฺขิ เหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเสกฺโข นเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ นว ๖ เปฯ อาเสวเน ฉ ๖ เปฯ อวิกเต
 เทรส.

เสกฺขิ นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอเสกฺโข นนเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ อาเสวเน ฉ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

๑๒. ปรีตตตฺติก ๑. เหตุทุก

[๗๘] ปรีตํ เหตุ รมํ ปฏิจ นมฺหคฺคโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกาทส
๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

ปรีตํ นเหตุ รมํ ปฏิจ นปรีตโต นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จุทฺทส, อารมฺมณ จุทฺทส, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต
จุทฺทส.

๑๓. ปรีตตารมฺมณตฺติก ๑. เหตุทุก

[๗๙] ปรีตตารมฺมณํ เหตุ รมํ ปฏิจ นปรีตตารมฺมณโต นเหตุ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖
อณฺณมณฺเณ เทรส ๖ เป ๖ วิปาเก สทฺตฺรส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

ปรีตตารมฺมณํ นเหตุ รมํ ปฏิจ นมฺหคฺคตารมฺมณโต นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑๔. ทินตฺติก ๑. เหตุทุก

[๘๐] ทินํ เหตุ รมํ ปฏิจ นหีนโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก อฏฺฐ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

ทินํ นเหตุ รมํ ปฏิจ นมชฺฉโม นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ฉ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตตฺติก ๑. เหตุทุก

[๘๑] มิจฺจนตฺตนิยตํ เหตุ รมํ ปฏิจ นมิจฺจนตฺตนิยโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตินิ ๖ เป ๖
อวิกเต เทรส.

มิจฺจนฺตฺตนิยํ นฺนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺมตฺตนิยโต นนํ ฐมํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ วิปาเก ติณิ ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๑๖. มกฺการมฺมณฺตติก ๑. เหตุทุก

[๘๒] มกฺการมฺมณฺ ฐมํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมฺกการมฺมณฺ นนํ ฐมํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจทิสฺส, อารมฺมณฺ จพฺพิสฺส ๆ เปฯ อวิกเต ปณฺจทิสฺส.

มกฺการมฺมณฺ นนํ ฐมํ ฐมํ ปฏิจฺจ นมฺกการเหตุโก นนํ ฐมํ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จพฺพิสฺส ๆ เปฯ อวิกเต จพฺพิสฺส.

๑๗. อุปฺปนฺนตติก ๑. เหตุทุก

[๘๓] อุปฺปนฺโน เหตุ ฐมํ ฐมโม นอนฺอุปฺปนฺนสฺส นนํ ฐมํ ฐมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. อุปฺปนฺโน เหตุ ฐมํ ฐมโม นอฺปาทิสฺส นนํ ฐมํ ฐมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย.
อุปฺปนฺโน เหตุ ฐมํ ฐมโม นอนฺอุปฺปนฺนสฺส นนํ ฐมํ ฐมสฺส จ นอฺปาทิสฺส นนํ ฐมํ ฐมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ติณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา
ติณิ ๆ เปฯ สหชาเต ติณิ ๆ เปฯ อวิกเต ติณิ.

๑๘. อตีตตติก ๑. เหตุทุก

[๘๔] ปจฺจอุปฺปนฺโน เหตุ ฐมํ ฐมโม นอฺตีตสฺส นนํ ฐมํ ฐมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปจฺจอุปฺปนฺโน เหตุ ฐมํ ฐมโม นอนํกตสฺส นนํ ฐมํ ฐมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ปจฺจอุปฺปนฺโน เหตุ ฐมํ ฐมโม นอฺตีตสฺส นนํ ฐมํ ฐมสฺส จ นอนํกตสฺส นนํ ฐมํ ฐมสฺส
เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ติณิ, อารมฺมณฺ นว, อธิปฺติยา
ณ, อนนฺนเร ติณิ ๆ เปฯ สหชาเต ติณิ ๆ เปฯ อวิกเต ติณิ.

๑๙. อตีตารมฺมณฺตติก ๑. เหตุทุก

[๘๕] อตีตารมฺมณฺ ฐมํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอฺตีตารมฺมณฺ นนํ ฐมํ ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิสฺส, อารมฺมณฺ นว ๆ เปฯ อณฺณมณฺเณ
สตฺตารสฺส ๆ เปฯ อวิกเต เอกวิสฺส.

อติถารมมณํ นเหตุ รมํ ปฏิจ นอนาคถารมมณํ นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒๐. อชฺฌตฺตตติก ๑. เหตุทุก

[๘๖] อชฺฌตฺตํ เหตุ รมํ ปฏิจ นพหิทฺธา นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. พหิทฺธา เหตุ รมํ ปฏิจ นอชฺฌตฺโต นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

อชฺฌตฺตํ นเหตุ รมํ ปฏิจ นพหิทฺธา นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
พหิทฺธา นเหตุ รมํ ปฏิจ นอชฺฌตฺโต นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

๒๑. อชฺฌตฺตถารมมณตติก ๑. เหตุทุก

[๘๗] อชฺฌตฺตถารมมณํ เหตุ รมํ ปฏิจ นอชฺฌตฺตถารมมณํ นนเหตุ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาสวเน เทว ๖ เป ๖
อวิกเต จ.

อชฺฌตฺตถารมมณํ นเหตุ รมํ ปฏิจ นพหิทฺถารมมณํ นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑. เหตุทุก

[๘๘] อนิทฺตสนนอปฺปฏิหํ เหตุ รมํ ปฏิจ นอนิทฺตสนนอปฺปฏิหํ นนเหตุ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนนอปฺปฏิหํ เหตุ รมํ ปฏิจ นสนิทฺตสนน-
สนนอปฺปฏิหํ นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทฺตสนนอปฺปฏิหํ
เหตุ รมํ ปฏิจ นสนิทฺตสนนสนนอปฺปฏิหํ นนเหตุ จ นอนิทฺตสนนสนนอปฺปฏิหํ นนเหตุ จ

ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเท จ.

[๘๙] อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ นนฺเหตุ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ นนฺเหตุ
ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ นนฺเหตุ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสน-
สฺสปปฺปฏิโฆ นนฺเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ นนฺเหตุ ฐมฺมํ
ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ นนฺเหตุ จ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ นนฺเหตุ จ ฐมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเท ตีณิ.

๒๒. สนิทฺตฺสนตฺตฺก ๒. สเหตุกทุก

[๙๐] อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ สเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสนอปปฺปฏิโฆ สเหตุโก
ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ สเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสน-
สฺสปปฺปฏิโฆ สเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ
สเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ สเหตุโก จ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ
สเหตุโก จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเท จ.

อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ อเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ นอเหตุโก ฐมฺโม
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเท ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๒๒. สนิทฺตฺสนตฺตฺก ๓. เหตุสมฺปยุตฺตทุก

[๙๑] อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ เหตุสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสนอปปฺปฏิโฆ
นนฺเหตุสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ เหตุสมฺปยุตฺตํ
ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ นนฺเหตุสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา
๖ เป ๖ อนิทฺตฺสนอปปฺปฏิขฺมํ เหตุสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ
นนฺเหตุสมฺปยุตฺโต จ นนฺนิทฺตฺสนสฺสปปฺปฏิโฆ นนฺเหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเท จ.

อนิทสนนอปปฺภิมํ เหตุวิปฺยตฺตํ ฌมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสฺสปฏิโฆ
 นเหตุวิปฺยตฺโต ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ
 อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๔. เหตุสเหตุกทุก

[๕๒] อนิทสนนอปปฺภิมํ เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฌมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนน-
 สฺสปฏิโฆ นเหตุ เจว นอเหตุโก จ ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
 เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

อนิทสนนอปปฺภิมํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฌมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสฺสปฏิโฆ
 นอเหตุโก เจว นนเหตุ จ ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๕. เหตุเหตุสมฺปยุตฺตทุก

[๕๓] อนิทสนนอปปฺภิมํ เหตุญฺเจว เหตุสมฺปยุตฺตญฺจ ฌมฺมํ ปฏิจฺจ
 นสนิทสนนสฺสปฏิโฆ นเหตุ เจว นเหตุวิปฺยตฺโต จ ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

อนิทสนนอปปฺภิมํ เหตุสมฺปยุตฺตญฺเจว น จ เหตุ ฌมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสฺสปฏิโฆ
 นเหตุวิปฺยตฺโต เจว นนเหตุ จ ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๖. นเหตุสเหตุกทุก

[๕๔] อนิทสนนอปปฺภิมํ นเหตุ สเหตุกํ ฌมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปปฺภิมํ
 นเหตุ นสเหตุโก ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ฉ, อธิปฺติยา ฉ ๖ เปฯ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ฉ.

อนิทสนนอปปฺภิมํ นเหตุ อเหตุกํ ฌมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสฺสปฏิโฆ นเหตุ
 นอเหตุโก ฌมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๙. สปปจายทุก

[๙๕] อนิทฺสฺสนอปปฺภิโฆ อปปจายโย ธมฺโม นสนิทฺสฺสนสปปฺภิขฺสฺสฺส นอปปจายสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ, อุนิสฺสเย ตีณิ. (สงฺขิตํ.)

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๙. สนิทฺสฺสนทุก

[๙๖] สนิทฺสฺสนสปปฺภิโฆ สนิทฺสฺสนธฺมโม นสนิทฺสฺสนสปปฺภิขฺสฺสฺส นสนิทฺสฺสนสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.) อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ, อุนิสฺสเย ปุเรชาเต อตฺตฺติยา อวิกเต ตีณิ.

อนิทฺสฺสนสปปฺภิขฺมํ อนิทฺสฺสนํ ธมฺมํ ปฏฺจิจฺจ นอนิทฺสฺสนสปปฺภิโฆ นอนิทฺสฺสนธฺมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว, อธิปตฺติยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๑๐. สปปฏฺฐิททุก

[๙๗] อนิทฺสฺสนสปปฺภิขฺมํ สปปฏฺฐิทํ ธมฺมํ ปฏฺจิจฺจ นอนิทฺสฺสนสปปฺภิโฆ นสปปฏฺฐิทธฺมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสฺสนสปปฺภิขฺมํ สปปฏฺฐิทํ ธมฺมํ ปฏฺจิจฺจ นสนิทฺสฺสนสปปฺภิโฆ นสปปฏฺฐิทธฺมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสฺสนสปปฺภิขฺมํ สปปฏฺฐิทํ ธมฺมํ ปฏฺจิจฺจ นสนิทฺสฺสนสปปฺภิโฆ นสปปฏฺฐิทธฺมโม จ นอนิทฺสฺสนสปปฺภิโฆ นสปปฏฺฐิทธฺมโม จ ธมฺมา อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อนิทฺสฺสนอปปฺภิขฺมํ อปปฏฺฐิทํ ธมฺมํ ปฏฺจิจฺจ นอนิทฺสฺสนอปปฺภิโฆ นอปปฏฺฐิทธฺมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสฺสนอปปฺภิขฺมํ อปปฏฺฐิทํ ธมฺมํ ปฏฺจิจฺจ นสนิทฺสฺสนสปปฺภิโฆ นอปปฏฺฐิทธฺมโม ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖

อนิทฺสนนอปฺปฏิหํ อปฺปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสนนสฺสปฏิโห นอฺปปฏิโห จ
 นอนิทฺสนนอปฺปฏิโห นอฺปปฏิโห จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
 เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๒๒. สนิทสนนตฺตัก ๑๑. รูปีทุก

[๙๘] อนิทฺสนนอปฺปฏิหํ รูปี ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺสนนสฺสปฏิโห นอฺรูปี ฐมโม
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อนิทฺสนนอปฺปฏิหํ ออฺรูปี ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสนนอปฺปฏิโห นอฺรูปี ฐมโม
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสนนอปฺปฏิหํ ออฺรูปี ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺสนนสฺสปฏิโห
 นอฺรูปี ฐมโม อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทฺสนนอปฺปฏิหํ ออฺรูปี ฐมํ
 ปฏิจฺจ นสนิทฺสนนสฺสปฏิโห นอฺรูปี จ นอนิทฺสนนสฺสปฏิโห นอฺรูปี จ ฐมมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตฺตัก ๑๒. โลกียทุก

[๙๙] อนิทฺสนนอปฺปฏิหํ โลกีย ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺสนนสฺสปฏิโห นโลกีย
 ฐมโม อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อนิทฺสนนอปฺปฏิหํ โลกุตฺตวํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสนนอปฺปฏิโห นโลกุตฺตวโร
 ฐมโม อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตฺตัก ๑๓. เกณจิวิญญะยทุก

[๑๐๐] อนิทฺสนนสฺสปฏิหํ เกณจิ วิญญะย ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสนนสฺสปฏิโห
 นเกณจิ วิญญะโย ฐมโม อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสนนสฺสปฏิหํ เกณจิ วิญญะย

ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตฺตสฺสปฺปฏิโฆ นฺนเกนจิ วิญฺญेยฺโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อนิทฺตสฺสปฺปฏิหํ เกนจิ วิญฺญेยฺโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิโฆ นฺนเกนจิ วิญฺญेยฺโย
ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ อนิทฺตสฺสปฺปฏิหํ เกนจิ วิญฺญेยฺโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ
นสฺนิตฺตสฺสปฺปฏิโฆ นฺนเกนจิ วิญฺญेยฺโย จ นอนิทฺตสฺสปฺปฏิโฆ นฺนเกนจิ วิญฺญेยฺโย
จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. จ.

อนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิหํ เกนจิ วิญฺญेยฺโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิโฆ นฺนเกนจิ
วิญฺญेยฺโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.

อนิทฺตสฺสปฺปฏิหํ เกนจิ วิญฺญेยฺยญจ อนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิหํ เกนจิ วิญฺญेยฺยญจ ธมฺมํ
ปฏิจฺจ นสฺนิตฺตสฺสปฺปฏิโฆ นฺนเกนจิ วิญฺญेยฺโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณํ ตีณิ ฯ เป ฯ อณฺณมณฺเณ ปณฺณรส ฯ เป ฯ
อวิกเต อฏฺฐารส.

อนิทฺตสฺสปฺปฏิหํ เกนจิ วิญฺญेยฺโย ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตฺตสฺสปฺปฏิโฆ
นฺนเกนจิ วิญฺญेยฺโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณํ ตีณิ ฯ เป ฯ อณฺณมณฺเณ ปณฺณรส ฯ เป ฯ
อวิกเต อฏฺฐารส.

๒๒. สนิทฺตสฺสทฺติก ๑๔. อาสวทก

[๑๐๑] อนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิหํ อาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิโฆ
โนอาสโว ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิหํ อาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
นสฺนิตฺตสฺสปฺปฏิโฆ โนอาสโว ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ อนิทฺตสฺส-
อฺปฺปฏิหํ อาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตฺตสฺสปฺปฏิโฆ โนอาสโว จ นอนิทฺตสฺส-
สฺปฺปฏิโฆ โนอาสโว จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต จ.

อนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิหํ โนอาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺนิตฺตสฺสปฺปฏิโฆ นฺโนอาสโว
ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสฺสอฺปฺปฏิหํ โนอาสวํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ

อนิทสนนสปปฎิโหม นโนอาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. อนิทสนนสปปฎิโหม
โนอาสโว ฐมโม ปฎิจา นสนิทสนนสปปฎิโหม นโนอาสโว จ อนิทสนนสปปฎิโหม
นโนอาสโว จ ฐมา อุปปชชนติ เหตุปจจา. (สงขิตต.)

เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๕. สาสวทุก

[๑๐๒] อนิทสนนสปปฎิโหม สาสโว ฐมโม ปฎิจา นสนิทสนนสปปฎิโหม นสาสโว
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. อนิทสนนสปปฎิโหม สาสโว ฐมโม ปฎิจา นอนิทสนน-
สปปฎิโหม นสาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. อนิทสนนสปปฎิโหม สาสโว ฐมโม
ปฎิจา นสนิทสนนสปปฎิโหม นสาสโว จ อนิทสนนสปปฎิโหม นสาสโว จ ฐมา
อุปปชชนติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

อนิทสนนสปปฎิโหม อนาสโว ฐมโม ปฎิจา นอนิทสนนสปปฎิโหม นอนาสโว ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปจจา. อนิทสนนสปปฎิโหม อนาสโว ฐมโม ปฎิจา นสนิทสนนสปปฎิโหม
นอนาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา ๖ เป ๖ อนิทสนนสปปฎิโหม อนาสโว ฐมโม
ปฎิจา นสนิทสนนสปปฎิโหม นอนาสโว จ อนิทสนนสปปฎิโหม นอนาสโว จ ฐมา
อุปปชชนติ เหตุปจจา. (สงขิตต.)

เหตุยา ฉ, อธิปัตติยา ฉ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๖. อาสวสมปยุตตทุก

[๑๐๓] อนิทสนนสปปฎิโหม อาสวสมปยุตตํ ฐมโม ปฎิจา นอนิทสนนสปปฎิโหม
นอาสวสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. อนิทสนนสปปฎิโหม อาสวสมปยุตตํ
ฐมโม ปฎิจา นสนิทสนนสปปฎิโหม นอาสวสมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา
๖ เป ๖ อนิทสนนสปปฎิโหม อาสวสมปยุตตํ ฐมโม ปฎิจา นสนิทสนนสปปฎิโหม

นอสาสมปยุตโต จ นอนิทสสนสปปฎิโฆ นอสาสมปยุตโต จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสสนอปปฎิโฆ อสววิปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสสนสปปฎิโฆ
นอสาวิปยุตฺโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสสนตฺตติก ๑๗. อสวสาสวทุก

[๑๐๔] อนิทสสนอปปฎิโฆ อสวญฺเจว สาสวญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทสสน-
อปปฎิโฆ นอสาโว เจว นอนาสโว จ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
อนิทสสนอปปฎิโฆ อสวญฺเจว สาสวญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสสนสปปฎิโฆ
นอสาโว เจว นอนาสโว จ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา ๖ เป ๖ อนิทสสน-
อปปฎิโฆ อสวญฺเจว สาสวญฺจ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสสนสปปฎิโฆ นอสาโว เจว
นอนาสโว จ นอนิทสสนสปปฎิโฆ นอสาโว เจว นอนาสโว จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสสนอปปฎิโฆ สาสวญฺเจว โน จ อสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสสนสปปฎิโฆ
นอนาสโว เจว นโนาสโว จ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อนิทสสนอปปฎิโฆ
สาสวญฺเจว โน จ อสวํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทสสนสปปฎิโฆ นอนาสโว เจว นโน จ
อสวํ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อนิทสสนสปปฎิโฆ สาสวญฺเจว โน จ อสวํ
ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสสนสปปฎิโฆ นอนาสโว เจว นโน จ อสวํ นอนิทสสนสปปฎิโฆ
นอนาสโว เจว นโนาสโว จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๙. อาสวอาสวสมยุตฺตทุก

[๑๐๕] อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสวญฺเจว อาสวสมยุตฺตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺตสนนสปฏิฆโ นาสวโ เจว นอาสววิปยุตฺโต จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสวญฺเจว อาสวสมยุตฺตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺตสนนสปฏิฆโ นาสวโ เจว นอาสววิปยุตฺโต จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสวญฺเจว อาสวสมยุตฺตญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺตสนนสปฏิฆโ นาสวโ เจว นอาสววิปยุตฺโต จ นอนิทฺตสนนสปฏิฆโ นาสวโ เจว นอาสววิปยุตฺโต จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสวสมยุตฺตญฺเจว โน จ อาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺตสนนสปฏิฆโ นอาสววิปยุตฺโต เจว นโน จ อาสวโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๙. อาสววิปยุตฺตสาสวทุก

[๑๐๖] อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺตสนนสปฏิฆโ อาสววิปยุตฺโต นาสวโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺตสนนสปฏิฆโ อาสววิปยุตฺโต นาสวโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ ๑ ๖ ปฏิจฺจ นสนิทฺตสนนสปฏิฆโ อาสววิปยุตฺโต นาสวโ จ นอนิทฺตสนนสปฏิฆโ อาสววิปยุตฺโต นาสวโ จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ อวิกเต ตีณิ.

อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺตสนนอปปฏิฆโ อาสววิปยุตฺโต นอนาสวโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺตสนนสปฏิฆโ อาสววิปยุตฺโต นอนาสวโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เปฯ อนิทฺตสนนอปปฏิฆํ อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ

ธมฺมํ ปฏฺิจา นสฺนิตสฺสนสฺสปฏฺิโฆ อาสววิปฺยตฺโต นอนาสโว จ นอนิตสฺสนสฺสปฏฺิโฆ
 อาสววิปฺยตฺโต นอนาสโว จ ธมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ะเป ะ อวิคเต จ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺติก ๒๐-๕๔. สลฺโยชนาทิก

[๑๐๗] อนิตสฺสนอปปฏฺิหํ สลฺโยชนํ ธมฺมํ ปฏฺิจา นอนิตสฺสนอปปฏฺิโฆ
 โนสลฺโยชนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ะเป ะ อวิคเต จ.

[๑๐๘] อนิตสฺสนอปปฏฺิหํ กณฺถํ ธมฺมํ ปฏฺิจา นอนิตสฺสนอปปฏฺิโฆ โนกณฺโถ
 ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ะเป ะ

อนิตสฺสนอปปฏฺิหํ โอฬํ ธมฺมํ ปฏฺิจา นอนิตสฺสนอปปฏฺิโฆ โนโอฬํ ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ะเป ะ

อนิตสฺสนอปปฏฺิหํ โยคํ ธมฺมํ ปฏฺิจา นอนิตสฺสนอปปฏฺิโฆ โนโยโก ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ะเป ะ อวิคเต จ.

[๑๐๙] อนิตสฺสนอปปฏฺิหํ นีวรณํ ธมฺมํ ปฏฺิจา นอนิตสฺสนอปปฏฺิโฆ โนนีวรณํ
 ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ะเป ะ อวิคเต จ.

[๑๑๐] อนิตสฺสนอปปฏฺิหํ ปรามาสํ ธมฺมํ ปฏฺิจา นอนิตสฺสนอปปฏฺิโฆ
 โนปรามาโส ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ะเป ะ อวิคเต จ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺติก ๕๕. สารมฺมณทิก

[๑๑๑] อนิตสฺสนอปปฏฺิหํ สารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏฺิจา นอนิตสฺสนอปปฏฺิโฆ
 นสารมฺมณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิตสฺสนอปปฏฺิหํ สารมฺมณํ ธมฺมํ
 ปฏฺิจา นสฺนิตสฺสนสฺสปฏฺิโฆ นสารมฺมณํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ะเป ะ

อนิทสนนอปปฏิฆํ สารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปปปฏิฆํ นสารมมณํ จ
 นอนิทสนนสปปปฏิฆํ นสารมมณํ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ ๖ เปฯ อณฺณมณฺเฑ ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิฆํ อนารมมณํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปปปฏิฆํ นอนารมมณํ
 ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๕๖. จิตฺตทุก

[๑๑๒] อนิทสนนอปปฏิฆํ จิตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปปฏิฆํ ไนจิตฺโต
 ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิฆํ จิตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสน-
 นสปปปฏิฆํ ไนจิตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๖ เปฯ อนิทสนนอปปฏิฆํ
 จิตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปปปฏิฆํ ไนจิตฺโต จ นอนิทสนนสปปปฏิฆํ
 ไนจิตฺโต จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมมณฺเฑ ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิฆํ ไนจิตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปปปฏิฆํ นไนจิตฺโต
 ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๕๗. เจตสิกทุก

[๑๑๓] อนิทสนนอปปฏิฆํ เจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปปฏิฆํ นเจตสิโก
 ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิฆํ เจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสน-
 นสปปปฏิฆํ นเจตสิโก ฐมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๖ เปฯ อนิทสนนอปปฏิฆํ
 เจตสิกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปปปฏิฆํ นเจตสิโก จ นอนิทสนนสปปปฏิฆํ
 นเจตสิโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมมณฺเฑ ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๕๔. จิตฺตสมฺปยุตฺตํ

[๑๑๔] อนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ นจิตฺตสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺสฺสนสปปปฏิฆํ นจิตฺตสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺสฺสนสปปปฏิฆํ นจิตฺตสมฺปยุตฺโต จ นอนิทฺสฺสนสปปปฏิฆํ นจิตฺตสมฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๕๕. จิตฺตสํสฺสจฺจํ

[๑๑๕] อนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ จิตฺตสํสฺสจฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ จิตฺตสํสฺสจฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺสฺสนสปปปฏิฆํ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ จิตฺตสํสฺสจฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นสนิทฺสฺสนสปปปฏิฆํ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ จ นอนิทฺสฺสนสปปปฏิฆํ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๖๐. จิตฺตสมฺมุจฺจํ

[๑๑๖] อนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ จิตฺตสมฺมุจฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ นจิตฺตสมฺมุจฺจํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๖๑. จิตฺตสทฺทํ

[๑๑๗] อนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ จิตฺตสทฺทํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสฺสนอปปปฏิฆํ นจิตฺตสทฺทํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๖๒. จิตฺตานุปริวตติทุก

[๑๑๘] อนิทฺสนนอปฺปฏฺหิ จิตฺตานุปริวตฺตี ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนิทฺสนนอปฺปฏฺิโฆ
โนจิตฺตานุปริวตฺตี ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ฉ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

๒๒. สนิทสนนตติก

๖๓-๖๕. จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจานทกาทิ

[๑๑๙] อนิทฺสนนอปฺปฏฺหิ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจานํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนิทฺสนนอปฺปฏฺิโฆ
โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจานํ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ฉ,
อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

[๑๒๐] อนิทฺสนนอปฺปฏฺหิ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจานสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอนิทฺสนน-
อปฺปฏฺิโฆ โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจานสทฺทํ ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
เหตุยา ฉ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

[๑๒๑] อนิทฺสนนอปฺปฏฺหิ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจานานุปริวตฺตี ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
นอนิทฺสนนอปฺปฏฺิโฆ โนจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจานานุปริวตฺตี ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ฉ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๖๖. อชฌตตทุก

[๑๒๒] อนิทฺสนนอปฺปฏฺหิ อชฌตตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อนิทฺสนนอปฺปฏฺิโฆ
นอชฌตตฺติโก ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. อนิทฺสนนอปฺปฏฺหิ อชฌตตฺติกํ ฐมฺมํ
ปฏฺิจฺจ นสนิทฺสนนสฺสปฺปฏฺิโฆ นอชฌตตฺติโก ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา ๖ เป ๖
อนิทฺสนนอปฺปฏฺหิ อชฌตตฺติกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสนิทฺสนนสฺสปฺปฏฺิโฆ นอชฌตตฺติโก จ
นอนิทฺสนนสฺสปฺปฏฺิโฆ นอชฌตตฺติโก จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ฉ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

อนิทฺสนนสฺสปฺปฏฺหิ พาทิรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นสนิทฺสนนสฺสปฺปฏฺิโฆ นพาทิโร ฐมฺโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกาทส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกาทส.

๒๒. สนิทสนนตติก ๖๗. อุปาทาทุก

[๑๒๓] อนิทสนนอปปฏิฆํ อุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปฏิฆโฆ โนอุปาทา ฐมโฆ อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อนิทสนนสปฏิฆํ โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนสปฏิฆโฆ นโนอุปาทา ฐมโฆ อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.

อนิทสนนอปปฏิฆํ โนอุปาทา ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปปฏิฆโฆ นโนอุปาทา ฐมโฆ อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จ.

อนิทสนนสปฏิฆํ โนอุปาทา จ อนิทสนนอปปฏิฆํ โนอุปาทา จ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปฏิฆโฆ นโนอุปาทา ฐมโฆ อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา จ. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา อฏฺฐการส, อธิปฺติยา อฏฺฐการส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐการส.

๒๒. สนิทสนนตติก ๖๘. อุปาทินนทุก

[๑๒๔] อนิทสนนอปปฏิฆํ อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปปฏิฆโฆ นอุปาทินโน ฐมโฆ อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิฆํ อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปฏิฆโฆ นอุปาทินโน ฐมโฆ อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทสนนอปปฏิฆํ อุปาทินนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปฏิฆโฆ นอุปาทินโน จ นอนิทสนนสปฏิฆโฆ นอุปาทินโน จ ฐมมา อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, สหชาเต นิสฺสเย กมฺเม วิปาเก อาหาเร อินฺทริเย ฌาเน มกฺเค วิปฺปยฺตฺเต อตฺติยา อวิกเต จ.

[๑๒๕] สนิทสนนสปฏิฆโฆ นอุปาทินโน ฐมโฆ นสนิทสนนสปฏิฆสฺส นนุปาทินนสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณฺปะจฺเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณฺ นว, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร ตีณิ, อุปนิสฺสเย ปุระชาเต นว, กมฺเม จ, อตฺติยา นว, นตฺติยา วิกเต ตีณิ, อวิกเต นว.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๖๕-๘๒. อุปาทานทุกาทิ

[๑๒๖] อนิทสนนอปปฏิม์ อุปาทานัม ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิม์
โนอุปาทานโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

[๑๒๗] อนิทสนนอปปฏิม์ กิลเลสํ ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิม์ โนกิลเลสํ
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๘๓. ทสฺสเนนปหัตตพพุท

[๑๒๘] อนิทสนนอปปฏิม์ ทสฺสเนน ปหัตตพพุ ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิม์
นทสฺสเนน ปหัตตพพุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ,
อริปัตติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิม์ นทสฺสเนน ปหัตตพพุ ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิม์
นทสฺสเนน ปหัตตพพุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. อนิทสนนอปปฏิม์ นทสฺสเนน
ปหัตตพพุ ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนสปปฏิม์ นทสฺสเนน ปหัตตพพุ ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. อนิทสนนอปปฏิม์ นทสฺสเนน ปหัตตพพุ ฐมัม ปฏิจจ
นสนิทสนนสปปฏิม์ นทสฺสเนน ปหัตตพพุ จ นอนิทสนนสปปฏิม์ นทสฺสเนน
ปหัตตพพุ จ ฐมมา อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๘๔. ภวานายปหัตตพพุท

[๑๒๙] อนิทสนนอปปฏิม์ ภวานาย ปหัตตพพุ ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิม์
นภวานาย ปหัตตพพุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ,
อริปัตติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิม์ นภวานาย ปหัตตพพุ ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิม์
นภวานาย ปหัตตพพุ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๘๕. ทสฺสเนนปหัตตพฺพเหตุกทุก

[๑๓๐] อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ ทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ นทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺตฺสนนสปปฺภิชํ นนทสฺสเนน ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๘๖. ภาวนายปหัตตพฺพเหตุกทุก

[๑๓๑] อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ ภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ นภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ นภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺตฺสนนสปปฺภิชํ นนภาวนาย ปหัตตพฺพเหตุโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๘๗. สวิตกกทุก

[๑๓๒] อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ สวิตกกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ นสวิตกกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ สวิตกกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺตฺสนนสปปฺภิชํ นสวิตกกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ สวิตกกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺตฺสนนสปปฺภิชํ นสวิตกกโก จ นอนิทฺตฺสนนสปปฺภิชํ นสวิตกกโก จ ฐมมา อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

[๑๓๓] อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ อวิตกกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺตฺสนนสปปฺภิชํ นอวิตกกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ อวิตกกํ ฐมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺตฺสนนสปปฺภิชํ นอวิตกกโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺตฺสนนอปปฺภิชํ

อวิตกกัม ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิกโ นอวิตกกโก จ นอนิทสนนสปปฏิกโ
 นอวิตกกโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺต.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิตเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๘๘. สวิจาร์ทุก

[๑๓๔] อนิทสนนอปปฏิกัม สวิจาร์ ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิกโ นสวิจาร์
 ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺต.)

เหตุยา ฉ, อารมฺมณฺ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิตเต ฉ.

อนิทสนนอปปฏิกัม อวิจาร์ ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิกโ นอวิจาร์ ฐมโ
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิกัม อวิจาร์ ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนสปปฏิกโ
 นอวิจาร์ ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิกัม อวิจาร์ ฐมัม ปฏิจจ
 นสนิทสนนสปปฏิกโ นอวิจาร์ จ นอนิทสนนสปปฏิกโ นอวิจาร์ จ ฐมมา
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺต.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิตเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๘๘. สปปิติกทุก

[๑๓๕] อนิทสนนอปปฏิกัม สปปิติกัม ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิกโ นสปปิติกโก
 ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิกัม สปปิติกัม ฐมัม ปฏิจจ
 นสนิทสนนสปปฏิกโ นสปปิติกโก ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖
 อนิทสนนอปปฏิกัม สปปิติกัม ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิกโ นสปปิติกโก จ
 นอนิทสนนสปปฏิกโ นสปปิติกโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺต.)
 เหตุยา ฉ, อารมฺมณฺ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิตเต ฉ.

อนิทสนนอปปฏิกัม อปปิติกัม ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิกโ นอปปิติกโก
 ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิกัม อปปิติกัม ฐมัม ปฏิจจ
 นอนิทสนนสปปฏิกโ นอปปิติกโก ฐมโ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิกัม
 อปปิติกัม ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิกโ นอปปิติกโก จ นอนิทสนนสปปฏิกโ
 นอปปิติกโก จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺต.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิตเต ตีณิ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๕๐. ปิตฺสฺสทกฺก

[๑๓๖] อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ ปิตฺสฺสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺสฺสนอปปฺภิํ นปิตฺสฺสทกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ ปิตฺสฺสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นปิตฺสฺสทกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ ปิตฺสฺสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นปิตฺสฺสทกโต จ นอนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นปิตฺสฺสทกโต จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ฉ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ นปิตฺสฺสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นนปิตฺสฺสทกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๕๑. สฺขสฺสทกฺก

[๑๓๗] อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ สฺขสฺสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺสฺสนอปปฺภิํ นสฺขสฺสทกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ฉ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ นสฺขสฺสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นนสฺขสฺสทกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๕๒. อฺเปกฺขาสทกฺก

[๑๓๘] อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ อฺเปกฺขาสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺสฺสนอปปฺภิํ นอฺเปกฺขาสทกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ อฺเปกฺขาสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นอฺเปกฺขาสทกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ อฺเปกฺขาสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นอฺเปกฺขาสทกโต จ นอนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นอฺเปกฺขาสทกโต จ ธมฺมา อฺปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ฉ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

อนิทฺสฺสนอปปฺภิํ นอฺเปกฺขาสทกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺสฺสนสฺปฺภิํ นนอฺเปกฺขาสทกโต ธมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๙๓. กามาวจรทุก

[๑๓๙] อนิทสนนอปปฏิขัม กามาวจร ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปปฏิโฆ
 นกามาวจโร ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

อนิทสนนอปปฏิขัม นกามาวจร ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิโฆ นนกามาวจโร
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา ๖ เป ๖ อนิทสนนอปปฏิขัม นกามาวจร ฐมัม ปฏิจจ
 นสนิทสนนสปปปฏิโฆ นนกามาวจโร จ นอนิทสนนสปปปฏิโฆ นนกามาวจโร จ
 ฐมมา อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ ๖ เป ๖
 อณณมณเณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๙๔. รูปาวจรทุก

[๑๔๐] อนิทสนนอปปฏิขัม รูปาวจร ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิโฆ
 นรูปาวจโร ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ
 ๖ เป ๖ อณณมณเณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิขัม นรูปาวจร ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปปฏิโฆ นนรูปาวจโร
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๙๕. อรูปาวจรทุก

[๑๔๑] อนิทสนนอปปฏิขัม อรูปาวจร ฐมัม ปฏิจจ นอนิทสนนอปปฏิโฆ
 นอรูปาวจโร ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ
 ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิขัม นอรูปาวจร ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปปฏิโฆ นนอรูปาวจโร
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๙๖. ปริยาปนทุก

[๑๔๒] อนิทสนนอปปฏิขัม ปริยาปน ฐมัม ปฏิจจ นสนิทสนนสปปปฏิโฆ
 นปริยาปนโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ อปริยาปนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ นอปริยาปนโน
 ฐมโม อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา. อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ อปริยาปนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ
 นสนิทสฺสนสปปฺภิขฺมํ นอปริยาปนโน ฐมโม อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ
 อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ อปริยาปนํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสนิทสฺสนสปปฺภิขฺมํ นอปริยาปนโน
 จ นอนิทสฺสนสปปฺภิขฺมํ นอปริยาปนโน จ ฐมมา อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
 เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ฯ เป ฯ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺติก ๕๗. นิยุยานิกทุก

[๑๔๓] อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ นิยุยานิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ
 นนิยุยานิกโม ฐมโม อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ
 ฯ เป ฯ อวิกเต จ.

อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ นนิยุยานิกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสนิทสฺสนสปปฺภิขฺมํ นอนนิยุยานิกโม
 ฐมโม อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺติก ๕๘. นียตทุก

[๑๔๔] อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ นียตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ นนียโต
 ฐมโม อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ฯ เป ฯ
 อวิกเต จ.

อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ นนียตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสนิทสฺสนสปปฺภิขฺมํ นนียโต ฐมโม
 อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺติก ๕๙. สอฺตฺตรทุก

[๑๔๕] อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ สอฺตฺตรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสนิทสฺสนสปปฺภิขฺมํ นสอฺตฺตรโ
 ฐมโม อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

อนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ นสอฺตฺตรํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนิทสฺสนอปปฺภิขฺมํ นนสอฺตฺตรโ
 ฐมโม อูปฺชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ฯ เป ฯ
 อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตฤทิก ๑๐๐. สรณทุก

[๑๔๖] อนิทสนนอปปฏิหม สรณ รมม ปฏิจา นอนิทสนนอปปฏิหม นสรณ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา จ, อธิปัตยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิหม อรณ รมม ปฏิจา นสนิทสนนสปปฏิหม นอรณ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

(สหชาตวามปี ๖ เป ๖ สมปยุตตวามปี ปฏิจาวาสทิส.)

[๑๔๗] สนิทสนนสปปฏิหม อรณ รมโม นสนิทสนนสปปฏิหมส นอรณส รมมส อารมณปจจาเยน ปจจาโย. (สงขิตต.) อารมณ อธิปัตยา นว, อนนตเว สมนนตเว ตินิ, นิสสเย ตินิ, อุปนิสสเย ปุเรชาเต นว, วิปยุตเต ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

(ยถา กุสละตฤทิก ปณหวารสส อนุโลมมปี ปจจาเนียมปี อนุโลมปจจาเนียมปี ปจจาเนียมปี โลมมปี คณิต, เหว คณตพพ.)

ธมมานุโลมปจจาเนียม ติกทุกปฏิจาน นิจิต.

อภิธรรมปิฎก ธมฺมานุโลมปัจจนีเย ติกติกปฏฺจานปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺติก ๑. เวทนาตฺติก

[๑] กุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ กุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

อกุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๖ เป ๖ อกุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

อพฺยาคํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺถํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ

เหตุปัจจัยา. อพฺยากํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย
 เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺ นว ๆ เป ๆ วิปํเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.

ปัจจัย-นเหตุ นอารมฺมณ

[๒] อพฺยากํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย
 เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปัจจัยา. ตีณิ.

[๓] กุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปัจจัยา. กุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ
 ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปัจจัยา.
 กุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 จ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปัจจัยา.
 ตีณิ.

อกุสฺลํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปัจจัยา. ตีณิ.

อพฺยากํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปัจจัยา. อพฺยากํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ
 ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปัจจัยา.
 อพฺยากํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 จ นกฺสโล นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ นอารมฺมณปัจจัยา.
 ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๔] นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมณฺ นว, นอธิปติยา เทรส ๆ เป ๆ นปุเรชาเต
 เทรส ๆ เป ๆ นฉาเน นมกฺเค ตีณิ, นวิปยุตฺเต นว ๆ เป ๆ โนวิกเต นว.

เหตุปัจจัยา นอารมฺมณฺ นว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปัจจยา อารมมณ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวามบี ปัจจวามบี นิสฺสยวามบี สํสฺสจวามบี สมฺปยุตฺตวามบี
ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

[๕] กุสโล สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม นกฺสฺสสฺส นสุขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตสฺส รมมสฺส เหตุปัจจเยน ปัจจโย ๖ เป ๖

เหตุยา เทรส, อารมมณ อฏฺฐารส, อธิปตฺติยา สत्ตฺวรส, อนนฺตเร นว ๖ เป ๖
สหชาเต เทรส, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย เทรส, อุปนิสฺสเย อฏฺฐารส, ปจฺจชาเต
นว, กมฺเม เทรส, วิปาเก ตีณิ, อาหาเร ๖ เป ๖ มกฺเค เทรส, สมฺปยุตฺเต นว,
วิปฺปยุตฺเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (ปณฺหาวามบี วิตฺถาเรตพฺพ.)

อกุสลปท-เหตุ

[๖] อกุสลํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺสโล นทุกฺขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. อกุสลํ ทุกฺขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺสโล นทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา ๖ เป ๖ อกุสลํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺสโล
นทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นกฺสฺสโล นทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ
รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ปณฺจ, อารมมณ ๘, อธิปตฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ สหชาเต อฏฺฐ ๖ เป ๖
อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ ฉาเน มกฺเค ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต
อฏฺฐ.

อพฺยากตปท-ปัจจนี

[๗] อพฺยากตํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺสโล นทุกฺขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ นเหตุปัจจยา. อพฺยากตํ ทุกฺขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺสโล นทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจยา. อพฺยากตํ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นกฺสฺสโล

นทกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ นอกุสโล นทกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ฐมา
อุปฺปชฺชนฺติ นเหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา ตีณิ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปติยา อฏฺฐ ๖ เป ๖ นปุเรชาเต ปณฺจ
๖ เป ๖ นวิปากํ ปณฺจ, นฉาเน นมกฺเค นสมฺปยุตฺเต ตีณิ, โนนฺตฺติยา โนวิกเต ตีณิ.
(สหชาตวารมฺปิ ๖ เป ๖ ปณฺหาตวารมฺปิ วิตุถาเรตพฺพํ.)

[๙] กุสฺลํ อทกฺกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นทกฺกขมสฺสขาย
เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส,
อารมฺมณํ นว ๖ เป ๖ วิปากํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส. (สพฺพตฺต วิตุถาโร.)

๑. กุสลดตฺติก ๒. วิปากตฺติก

[๙] อพฺยาคํ วิปากํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นวิปากํ ฐมโํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐] กุสฺลํ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นวิปากธมฺมธมฺโํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. กุสฺลํ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นวิปากธมฺมธมฺโํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. กุสฺลํ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นวิปากธมฺมธมฺโํ จ นอกุสโล
นวิปากธมฺมธมฺโํ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสฺลํ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นวิปากธมฺมธมฺโํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อกุสฺลํ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นวิปากธมฺมธมฺโํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. อกุสฺลํ วิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นวิปากธมฺมธมฺโํ จ นอกุสโล
นวิปากธมฺมธมฺโํ จ ฐมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ฉ,
อธิปติยา ฉ ๖ เป ๖ อวิกเต ฉ.

[๑๑] อพฺยาคํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นเนววิปากนวิปาก-
ธมฺมธมฺโํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ
นอกุสโล นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ
เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโํ จ นอกุสโล

นแนววิปากนวิปากธมมธมโม จ ธมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลดตฺติก ๓. อุปาทินฺนตฺติก

[๑๒] อพฺยาคํ อุปาทินฺนูปาทานียํ ธมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอุปาทินฺนูปาทานียํ
 ธมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ อุปาทินฺนูปาทานียํ ธมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล
 นอุปาทินฺนูปาทานียํ ธมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อพฺยาคํ อุปาทินฺนูปาทานียํ
 ธมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอุปาทินฺนูปาทานียํ จ นกฺสโล นอุปาทินฺนูปาทานียํ จ
 ธมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, สหชาเต ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

[๑๓] กุสโล นอุปาทินฺนูปาทานียํ ธมโม นกฺสลสฺส นนุปาทินฺนูปาทานียสฺส
 ธมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล นอุปาทินฺนูปาทานียํ ธมโม นกฺสลสฺส
 นนุปาทินฺนูปาทานียสฺส ธมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. กุสโล นอุปาทินฺนูปาทานียํ
 ธมโม นกฺสลสฺส นนุปาทินฺนูปาทานียสฺส จ นกฺสลสฺส นนุปาทินฺนูปาทานียสฺส จ
 ธมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

อกฺสเล ตีณิ. อพฺยาคํ นนุปาทินฺนูปาทานียํ ตีณิเยว ๖ เป ๖ อารมฺมณํ นว,
 อนนฺตเร เอกาทส ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย ปณฺณรต, ปุเรชาเต อาเสวเน ตีณิ, กมฺเม
 จ, อาหาเร ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๔] กุสลํ นนุปาทินฺนูปาทานียํ ธมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นนุปาทินฺนูปาทานียํ
 ธมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยาคํ นนุปาทินฺนูปาทานียํ ธมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นนุปาทินฺนูปาทานียํ
 ธมโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖
 วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑. กุสลดตฺติก ๔. สงฺกิลฺลิจตฺติก

[๑๕] อกฺสลํ สงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลิกํ ธมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลิกํ

ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ฯ เป ฯ
อวิกเท ตีณิ.

๑(กุสฺลํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ. นกฺสโล นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ
ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ.)๑

อพฺยากํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอพฺยากโต นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ
ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล
นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ
ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
อพฺยากํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ จ
นอพฺยากโต นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ จ ฐมฺมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ
อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ จ นอพฺยากโต
นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ จ ฐมฺมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ
ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ จ นกฺสโล นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ
จ ฐมฺมา อูปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จ, อารมฺมณฺเ จ ฯ เป ฯ อาเสวเน ปณฺจ ฯ เป ฯ วิปาเก ตีณิ,
อวิกเท จ.

[๑๖] กุสฺลํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ
ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ อสงฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล นอสฺกิลิฏฺจอสฺกิลฺลํ
ธมฺโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ฯ เป ฯ
วิปาเก ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเท จ.

๑. กุสלתุติก ๕. วิทกุกตุติก

[๑๗] กุสฺลํ สวิทกุกสฺวิจาวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกฺสโล นสฺวิทกุกสฺวิจาวโร ฐมฺโม

อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ วิปาเก
 ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส. (กฺสเล ปณฺจ. อกฺสเล ปณฺจ. อพฺยากเต ตีณิ.)

กฺสลํ อวิตกฺกวจิารมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอวิตกฺกวจิารมฺมโต รมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ วิปาเก
 ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.

กฺสลํ อวิตกฺกวจิารมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอวิตกฺกวจิารมฺมโต รมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ อวิตกฺกวจิารมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอวิตกฺกวจิารมฺมโต รมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๆ เป ๆ วิปาเก
 ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต จ.

๑. กุสลตฺตติก ๖. ปิตฺตติก

[๑๘] กฺสลํ ปิตฺตสทฺทํ รมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นปิตฺตสทฺทโต รมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ
 ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.

กฺสลํ สขสทฺทํ รมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นสขสทฺทโต รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ
 อวิกเต เทรส.

กฺสลํ อเปกฺขาสทฺทํ รมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเปกฺขาสทฺทโต รมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ นว ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ
 ๆ เป ๆ อวิกเต เทรส.

๑. กุสลตฺตติก ๗. ทสฺสนตฺตติก

[๑๙] กฺสลํ ทสฺสนน ปหาตพฺพํ รมฺมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นทสฺสนน ปหาตพฺพ
 รมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๆ เป ๆ
 อวิกเต ตีณิ.

อกุสลํ ภาวนาย ปหาตพพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นภาวนาย ปหาตพโพ ฐมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ.

อพฺยากํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต
นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพโพ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลดตุติก ๘. ทสฺสเนเหตุตุติก

[๒๐] อกุสลํ ทสฺสเนน ปหาตพพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นทสฺสเนน
ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อกุสลํ ภาวนาย ปหาตพพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นภาวนาย
ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อกุสลํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล
นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑(นอพฺยากํ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต
นเนว ทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.)๑

๑. กุสลดตุติก ๘. อาจยคามิตุติก

[๒๑] กุสลํ อาจยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอาจยคามิ ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

กุตลํ อปายคามิ รัมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอปายคามิ รัมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ติณฺณิ, อธิปติยา ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณฺณิ.

อพฺยาคํ เนวายคามินาปายคามิ รัมมํ ปฏิจฺจ นอพฺยาคโต นเนวายคามินา-
ปายคามิ รัมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต
ปณฺจ.

๑. กุสลตฺตติก ๑๐. เสกฺขตฺตติก

[๒๒] กุตลํ เสกฺขิ รัมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นเสกฺโข รัมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (เทว มฺลานิ.) เหตุยา จ, อธิปติยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ติณฺณิ ๖ เป ๖
อวิกเต จ.

อพฺยาคํ อเสกฺขิ รัมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอเสกฺโข รัมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ติณฺณิ, อธิปติยา ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณฺณิ.

อพฺยาคํ เนวเสกฺขนาเสกฺขิ รัมมํ ปฏิจฺจ นอพฺยาคโต นเนวเสกฺขนาเสกฺโข
รัมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อาเสวเน ติณฺณิ
๖ เป ๖ วิปาเก ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลตฺตติก ๑๑. ปริตฺตตฺตติก

[๒๓] อพฺยาคํ ปริตฺตํ รัมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นปริตฺโต รัมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณฺณิ.

กุตลํ มหกกฺกํ รัมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นมหกกฺกโต รัมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปติยา จ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเย ติณฺณิ ๖ เป ๖ วิปาเก
ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

กุตลํ อปฺปมาณํ รัมมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอปฺปมาโณ รัมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปติยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ติณฺณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑. กุสลดตฺตีก ๑๒. ปริตฺตารมฺมตฺตีก

[๒๔] กุสลํ ปริตฺตารมฺมํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นปริตฺตารมฺมโณ ฐมโณ
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปติยา นว ๆ เปฯ อณฺณมณฺเณ
ทีณิ ๆ เปฯ วิปาเก ทีณิ ๆ เปฯ อวิกเต นว.

กุสลํ มหกกฺขการมฺมํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นมหกกฺขการมฺมโณ ฐมโณ อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปติยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

กุสลํ อปฺปมาณารมฺมํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นอปฺปมาณารมฺมโณ ฐมโณ
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปติยา จ ๆ เปฯ วิปาเก ทีณิ
ฯ เปฯ อวิกเต จ.

๑. กุสลดตฺตีก ๑๓. หีนตฺตีก

[๒๕] อกุสลํ หีนํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นหีนโณ ฐมโณ อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ทีณิ, อธิปติยา ทีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ทีณิ.

อพฺยากํ มชฺฌมํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอพฺยากโต นมชฺฌโม ฐมโณ อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมणे จ ๆ เปฯ อาเสวเน ปณฺจ ๆ เปฯ
วิปาเก ทีณิ ๆ เปฯ อวิกเต จ.

กุสลํ ปณฺธีทํ ฐมํ ปฏิจฺจ นกฺสโล นปณฺธีโต ฐมโณ อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปติยา จ ๆ เปฯ วิปาเก ทีณิ ๆ เปฯ อวิกเต จ.

๑. กุสลดตฺตีก ๑๔. มิจฺจนตฺตนิยตตฺตีก

[๒๖] อกุสลํ มิจฺจนตฺตนิยทํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นมิจฺจนตฺตนิยโต ฐมโณ
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ทีณิ, อธิปติยา ทีณิ ๆ เปฯ อวิกเต
ทีณิ.

กุตลํ สมมตุนิยํ ฐมํ ปฏิจํ นกุตโล นสมมตุนิยโต ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตติยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

อพฺยากํ อนิยํ ฐมํ ปฏิจํ นอพฺยากโต นอนิยโต ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลตฺตติก ๑๕. มกฺการมฺมณตฺตติก

[๒๖] กุตลํ มกฺการมฺมณํ ฐมํ ปฏิจํ นกุตโล นมกฺการมฺมณโต ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

กุตลํ มกฺกเหตุกํ ฐมํ ปฏิจํ นกุตโล นมกฺกเหตุโก ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตติยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

กุตลํ มกฺการิปี ฐมํ ปฏิจํ นกุตโล นมกฺการิปี ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑. กุสลตฺตติก ๑๖. อุปฺปนฺนตฺตติก

[๒๗] กุตโล อนฺุปฺปนโน ฐมโม นกุตลสฺส นอนฺุปฺปนนสฺส ฐมมสฺส
อารมฺมณปัจจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ อฏฺฐารส, อธิปัตติยา ตินิ,
อุปนิสฺสเย อฏฺฐารส. (อุปฺปาทิ อนฺุปฺปนนสฺสทิสํ.)

๑. กุสลตฺตติก ๑๗. อตฺตตฺตติก

[๒๘] กุตโล อตฺตโต ฐมโม นกุตลสฺส นอตฺตตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

อารมฺมณ อฏฺฐารส, อธิปัตติยา เอกาทส, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร โสฬส,
อุปนิสฺสเย อฏฺฐารส, นตฺติยา วิกเต โสฬส. (อนากํ อตฺตตทิสํ.)

๑. กุสลดติก ๑๙. อตฺตารมฺมณฺติก

[๓๐] กุสฺลํ อตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสโล นอตฺตารมฺมณเ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

กุสฺลํ อนนาคถารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสโล นอนนาคถารมฺมณเ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

กุสฺลํ ปจฺจุปปนฺนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสโล นปจฺจุปปนฺนารมฺมณเ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

๑. กุสลดติก ๑๙-๒๐. อชฺฌตฺตติกทวฺย

[๓๑] อชฺฌตฺโต กุสฺโล ฐมฺโม นอชฺฌตฺตสฺส นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณเ อฏฺฐจารส, อธิปตฺติยา นว, อปฺนิสฺสเย
อฏฺฐจารส, ปุเรชาเต จ, อาหาเร ตีณิ, อตฺติยา อวิกเต จ.

พหิทฺธา กุสฺโล ฐมฺโม นพหิทฺธา นกฺสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.
(สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณเ อฏฺฐจารส, อธิปตฺติยา ปณฺณรส, อปฺนิสฺสเย อฏฺฐจารส, ปุเรชาเต
จ, อาหาเร ตีณิ, อตฺติยา อวิกเต จ.

[๓๒] กุสฺลํ อชฺฌตฺถารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสโล นอชฺฌตฺถารมฺมณเ ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ อณฺณมณฺเณ
ตีณิ ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

กุสฺลํ พหิทฺถารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ นกฺสโล นพหิทฺถารมฺมณเ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปตฺติยา นว ๆ เป ๆ อณฺณมณฺเณ ตีณิ
 ๆ เป ๆ วิปาเก ตีณิ ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

๑. กุสลดตุติก ๒๑. สนิทสนนตุติก

[๓๓] อพฺยากโต สนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม นอพฺยากตสฺส นสนิทสนนสฺสปฏิมสฺส รมมสฺส อารมมณฺเฏปัจเจเนน ปจฺจโย. (ตีณิ. เวทิกํ กาทพฺพ.)

อารมมณฺเฏ จ, อธิปัตติยา ตีณิ, อุปนิสฺสเย ปุเรชาเต อตฺถิยา อวิกเต จ.

[๓๔] อพฺยากํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ กุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม จ นอกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๕] กุสลํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. กุสลํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม จ นอกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสลํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกุสลํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม จ นอกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อพฺยากํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นอกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อพฺยากํ อนิทสนนสฺสปฏิมํ รมมํ ปฏิจฺจ นกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม จ นอกุสโล นอนิทสนนสฺสปฏิโม จ รมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

กุสละ อนิหสฺสนอปปฏิมณฺจ อพฺยากํ อนิหสฺสนอปปฏิมณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นกุสโล
 นอนิหสฺสนอปปฏิมณฺจ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อกุสละ อนิหสฺสนอปปฏิมณฺจ อพฺยากํ อนิหสฺสนอปปฏิมณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 นกุสโล นอนิหสฺสนอปปฏิมณฺจ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 ปณฺณรส, อธิปติยา ปณฺณรส ฯ เป ฯ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ฯ เป ฯ วิปาเก ตีณิ
 ฯ เป ฯ อวิกเต ปณฺณรส.

๒. เวทนาตติก ๑. กุสละตติก

[๓๖] สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสละ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 นกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสละ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 นทฺกชฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สฺชาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺตํ กุสละ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอทฺกชฺชมฺสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสละ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺชาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ นอทฺกชฺชมฺสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ ฐมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสละ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นทฺกชฺชาย
 เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ นอทฺกชฺชมฺสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ
 ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสละ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 นสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ นทฺกชฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ
 ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสละ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺชาย
 เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ นทฺกชฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ
 นอทฺกชฺชมฺสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นกุสโล จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. สทฺต.

อทฺกชฺชมฺสฺชาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ กุสละ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอทฺกชฺชมฺสฺชาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต นกุสโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สทฺต. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 จุทฺทส, อธิปติยา จุทฺทส ฯ เป ฯ อวิกเต จุทฺทส.

[๓๗] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อุกฺกุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นอฺกฺกุสฺโส ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต.

ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อุกฺกุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นอฺกฺกุสฺโส ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต.

อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อุกฺกุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นอทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นอฺกฺกุสฺโส ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต. (เอกวีสฺติ ปณฺหา.)
 เหตุยา อธิปฺติยา เอกวีสฺติ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีสฺติ.

[๓๘] สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อพฺยากโต ฐมฺโม นสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส นอพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

อารมฺมณ เอกวีสฺติ, อธิปฺติยา ทส, อนนฺตเร จ ๖ เป ๖ อุนิสฺสเย เอกวีสฺติ,
 นตฺติยา วิกเต จ. (ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตอพฺยากตมฺลํ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺตอพฺยากตมฺลํ ปิ กาทพฺพ.)

๓. วิปากตฺตีก ๑. กุสฺลตฺตีก

[๓๙] วิปากธมฺมธมฺมํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นวิปากธมฺมธมฺโม นกุสฺโส ฐมฺโม
 อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

วิปากธมฺมธมฺมํ อุกฺกุสฺสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นวิปากธมฺมธมฺโม นอฺกฺกุสฺโส ฐมฺโม
 อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ อพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม
 นอพฺยากโต ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๔. อูปาทินนตฺตีก ๑. กุสฺลตฺตีก

[๔๐] อนูปาทินนูปาทานียํ กุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจา นอูปาทินนูปาทานียํ นกุสฺโส
 ฐมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อนุปาทินนุพาทานิยํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นอนุปาทินนุพาทานิโย นกุสโล
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปติยา จ ๖ เป ๖
อวิคเต จ.

อนุปาทินนุพาทานิยํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นอนุปาทินนุพาทานิโย นอกุสโล ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตีณิ.

อุปาทินนุพาทานิยํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจํ นอนุปาทินนุพาทานิโย นอพฺยากโต
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ.

๕. สงฺกิลิฏฺฐตติก ๑. กุสลตติก

[๔๑] อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐโก นกุสโล
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิลิฏฺฐํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นอสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิลิฏฺฐโก นกุสโล
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปติยา จ ๖ เป ๖
อวิคเต จ.

สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐํ อกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐโก นอกุสโล ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต
ตีณิ.

อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐํ อพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจํ นอสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิฏฺฐโก นอพฺยากโต
ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิคเต จ.

๖. วิตกกตติก ๑. กุสลตติก

[๔๒] สวิตกกตสฺสวาวํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นสวิตกกตสฺสวาโร นกุสโล ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อวิตกกตวិچارมตฺตํ กุสลํ ฐมํ ปฏิจํ นอวิตกกตวิچارมตฺโต นกุสโล ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺณรส, อธิปติยา ปณฺณรส ๖ เป ๖
อวิคเต ปณฺณรส.

สวิตกกถสวการํ อุกุสล์ ฐมมํ ปฏิจจ นสวิตกกถสวการโ นอกุสโล ฐมโม อุปปชชติ
 เหตุปัจจัย. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปัตติยา นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

๗. ปัตติตฺติก ๑. กุสลดตฺติก

[๔๓] ปัตติสทกํ กุสล์ ฐมมํ ปฏิจจ นปัตติสทกโต นกุสโล ฐมโม อุปปชชติ
 เหตุปัจจัย. สทก.

สขสทกํ กุสล์ ฐมมํ ปฏิจจ นสขสทกโต นกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย.
 สทก.

อุเปกขาสทกํ กุสล์ ฐมมํ ปฏิจจ นอุเปกขาสทกโต นกุสโล ฐมโม อุปปชชติ
 เหตุปัจจัย. สทก. เหตุยา เอกวิสติ, อธิปัตติยา เอกวิสติ ๆ เป ๆ อวิกเต เอกวิสติ.
 (เวทนาคตฺติกสทิสฺ. สงขิตฺตํ.)

๒๒. สนิทสฺสนตฺติก ๑. กุสลดตฺติก

[๔๔] อนิทสฺสนอปปปฏิฆํ กุสล์ ฐมมํ ปฏิจจ นอนิทสฺสนอปปปฏิฆโ นกุสโล
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย. อนิทสฺสนอปปปฏิฆํ กุสล์ ฐมมํ ปฏิจจ นสนิทสฺสน-
 สปปปฏิฆโ นกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย ๆ เป ๆ อนิทสฺสนอปปปฏิฆํ กุสล์
 ฐมมํ ปฏิจจ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆโ นกุสโล จ นอนิทสฺสนสปปปฏิฆโ นกุสโล จ
 ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจัย. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ ๆ เป ๆ
 อวิกเต จ.

อนิทสฺสนอปปปฏิฆํ อุกุสล์ ฐมมํ ปฏิจจ นอนิทสฺสนอปปปฏิฆโ นอกุสโล ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปัจจัย. อนิทสฺสนอปปปฏิฆํ อุกุสล์ ฐมมํ ปฏิจจ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆโ
 นกุสโล ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย ๆ เป ๆ อนิทสฺสนอปปปฏิฆํ อุกุสล์ ฐมมํ
 ปฏิจจ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆโ นกุสโล จ นอนิทสฺสนสปปปฏิฆโ นอกุสโล จ
 ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจัย. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปัตติยา จ ๆ เป ๆ
 อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิหม์ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสฺสปฏิหม์ นอพฺยาคโต
 ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิหม์ อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ
 นอนิทสนนสฺสปฏิหม์ นอพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อนิทสนนอปปฏิหม์
 อพฺยาคํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสนิทสนนสฺสปฏิหม์ นอพฺยาคโต จ นอนิทสนนสฺสปฏิหม์
 นอพฺยาคโต จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๒. เวทนาตติก

[๔๕] อนิทสนนอปปฏิหม์ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนน-
 อปปฏิหม์ นสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิหม์ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปปฏิหม์
 นทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ,
 อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ วิปากํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิหม์ อทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนน-
 อปปฏิหม์ นอทุกฺขมสฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๓. วิปากตติก

[๔๖] อนิทสนนอปปฏิหม์ วิปากํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปปฏิหม์ นวิปากํ
 ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖
 อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทสนนอปปฏิหม์ วิปากธมฺมธมํ ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปปฏิหม์ นวิปากธมฺมธมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ หนฺววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ
 นหนฺววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ
 ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทฺตฺสนตฺตติก ๔. อุปาทินฺนตฺตติก

[๔๗] อนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ อุปาทินฺนุปาทานีเย ธมฺมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ
 นอุปาทินฺนุปาทานีโย ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ,
 สหชาเต จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

สนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ นอุปาทินฺนุปาทานีโย ธมฺโม นสนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ
 นนอุปาทินฺนุปาทานีเยธมฺมธมฺมํ อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ
 นว, อนนฺตเร ตีณิ ๖ เป ๖ อุปนิสฺสเย ปุเรชาเต นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

อนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ นอุปาทินฺนุปาทานีเย ธมฺมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ
 นนอุปาทินฺนุปาทานีโย ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ,
 อธิปตฺติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทฺตฺสนตฺตติก ๕. สงฺกิลฺลจตฺตติก

[๔๘] อนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลิกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ
 นสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลิกํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปตฺติยา
 จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

อนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ อสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลิกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นสนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ
 นอสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลิกํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ
 ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ อสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลิกํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นอนิทฺตฺสนอปปฏฺธิมฺ
 นอสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลิกํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ,
 อธิปตฺติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๖. วิตฤกตฤติก

[๔๙] อนิทสนนอปฏิฆัม สวิตฤกตสวิจารัม รมมัม ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปฏิฆโ
นสวิตฤกตสวิจาโร รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ
ว เป ว อณฺณมณฺเณ ตีณิ ว เป ว อวิคเต จ.

อนิทสนนอปฏิฆัม อวิตฤกตวิจารมตฺตัม รมมัม ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปฏิฆโ
นอวิตฤกตวิจารมตฺโต รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา
จ ว เป ว อณฺณมณฺเณ ตีณิ ว เป ว อวิคเต จ.

อนิทสนนอปฏิฆัม อวิตฤกตอวิจารัม รมมัม ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปฏิฆโ นอวิตฤกตอวิจาโร
รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ว เป ว อวิคเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๒๑. อชฎตฤตารมณตฤติก

[๕๐] อนิทสนนอปฏิฆัม อชฎตฤตารมณํ รมมัม ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปฏิฆโ
นอชฎตฤตารมณโ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ว เป ว
อณฺณมณฺเณ ตีณิ ว เป ว อวิคเต จ.

อนิทสนนอปฏิฆัม พหิทฺธารมณํ รมมัม ปฏิจฺจ นอนิทสนนอปฏิฆโ
นพหิทฺธารมณโ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. อนิทสนนอปฏิฆัม พหิทฺธารมณํ
รมมัม ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปฏิฆโ นพหิทฺธารมณโ รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
อนิทสนนอปฏิฆัม พหิทฺธารมณํ รมมัม ปฏิจฺจ นอนิทสนนสปฏิฆโ นพหิทฺธารมณโ
รมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา ว เป ว อนิทสนนอปฏิฆัม พหิทฺธารมณํ รมมัม
ปฏิจฺจ นสนิทสนนสปฏิฆโ นพหิทฺธารมณโ จ นอนิทสนนสปฏิฆโ นพหิทฺธารมณโ
จ รมมา อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ว เป ว
อณฺณมณฺเณ ตีณิ ว เป ว อวิคเต จ. (ปณฺหาวารํ วิตฤกาเรตพฺพ.)

ธมฺมานุโลมปจฺจนีเย ติกคิกปฏฺฐานํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธัมมปิฎก ธมฺมานุโลมปัจจนีย ทุกทุกปฏฺฐานปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑. สเหตุทุก

[๑] เหตุ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
นเหตุ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. เหตุ
สเหตุกณฺจ นเหตุ สเหตุกณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เอกํ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เปฯ
อณฺณมณฺเ ปณฺจ ๖ เปฯ วิปํเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๒] นเหตุ สเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นสเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
นเหตุปัจจยา. (สงฺขิตํ.) นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณฺเ ตีณิ, นอธิปฺติยา ปณฺจ,
นปุเรชาเต จตฺตาริ ๖ เปฯ นวิปยุตฺเต เอกํ ๖ เปฯ โนวิกเต ตีณิ.

(สหชาตวารมฺปิ ๖ เปฯ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจวารสทิสฺ.)

เหตุ-อารมฺมณ

[๓] เหตุ สเหตุโก ธมฺโม นเหตุสฺส นสเหตุกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. (๑)

เหตุ สเหตุโก ฐโม นเหตุสฺส นสเหตุกสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. เหตุ สเหตุโก ฐโม นนเหตุสฺส นสเหตุกสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. (๒)

นเหตุ สเหตุโก ฐโม นนเหตุสฺส นสเหตุกสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. นเหตุ สเหตุโก ฐโม นเหตุสฺส นสเหตุกสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปัจจเยน
ปัจจโย. (๒)

เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก จ ฐมา นเหตุสฺส นสเหตุกสฺส ฐมฺสฺส
อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก จ ฐมา นนเหตุสฺส
นสเหตุกสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปัจจเยน ปัจจโย. (๒) (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ จ, อธิปฺติยา เทว, อนนฺตเร จตฺตาริ, สหชาเต ปณฺจ,
อณฺณมณฺณเจ จตฺตาริ, นิสฺสเย ปณฺจ, อุปฺนิสฺสเย จ, ปจฺจชาเต ตีณิ, อาเสวเน เอกํ,
กมฺเม ๖ เป ๖ อาหาเร ตีณิ, อินฺทริเย ปณฺจ, ฌาเน ตีณิ, มคฺเค ปณฺจ, สมฺปยุตฺเต
เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกฺเต ปณฺจ. (ปณฺหวารํ วิทฺถาเรตพฺพํ.)

[๔] เหตุ อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (๑)

นเหตุ อเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นอเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณํ จตฺตาริ ๖ เป ๖ ปุรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖
วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกฺเต จตฺตาริ.

๑. เหตุทุก ๒. เหตุสมปยุตตทุก

[๕] เหตุ เหตุสมปยุตฺตํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นเหตุสมปยุตฺโต ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ เอกิ, อธิปัตยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณณมณเ ปณจ,
วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ. (สเหตุกสทิส.)

เหตุ เหตุวิปยุตติ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นเหตุวิปยุตโต ธรรม อุปปชชติ
เหตุปจจา. (๑)

นเหตุ เหตุวิปยุตติ ธรรม ปฏิจจ นนเหตุ นเหตุวิปยุตโต ธรรม อุปปชชติ
เหตุปจจา. ตีณิ. (สงขิตต.) เหตุยา จตตาริ, อารมมณเ จตตาริ ๖ เป ๖ ปุระชาเต
อาเสวเน เอกิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จตตาริ.

๑. เหตุทุก ๓-๕. เหตุสเหตุกทุกาทิ

[๖] เหตุ เหตุญจ สเหตุกญจ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นเหตุ จว นอเหตุโก จ
ธรรม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา เอกิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกิ.

นเหตุ สเหตุกญจ น จ เหตุ ธรรม ปฏิจจ นนเหตุ นอเหตุโก จว
นนเหตุ จ ธรรม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา เอกิ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกิ.

[๗] เหตุ เหตุญจ เหตุสมยุตตญจ ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นเหตุ จว
นเหตุวิปยุตโต จ ธรรม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา เอกิ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกิ.

นเหตุ เหตุสมยุตตญจ น จ เหตุ ธรรม ปฏิจจ นนเหตุ นเหตุวิปยุตโต
จว นนเหตุ จ ธรรม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา เอกิ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกิ.

[๘] นเหตุ นเหตุ สเหตุก ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นเหตุ นสเหตุโก ธรรม อุปปชชติ
เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา อธิปัตยา เอกิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกิ.

นเหตุ นเหตุ อเหตุก ธรรม ปฏิจจ นเหตุ นเหตุ นอเหตุโก ธรรม อุปปชชติ
เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา เอกิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกิ.

๑. เหตุทุก ๖-๑๒. จุฬนตรทุก

[๙] นเหตุ อุปปัจจัย รมโม นนเหตุสฺส นอปปจายสฺส รมมสฺส อารมมณ-
 ปจายเณน ปัจจัย ๖ เป ๖ นเหตุ อุปปัจจัย รมโม นนเหตุสฺส นอปปจายสฺส
 รมมสฺส อารมมณปจายเณน ปัจจัย. นเหตุ อุปปัจจัย รมโม นนเหตุสฺส
 นอปปจายสฺส จ นนเหตุสฺส นอปปจายสฺส จ รมมสฺส อารมมณปจายเณน ปัจจัย.
 (สงฺขิตฺตํ.) อารมมณ อธิปัตติยา อุปนิสฺสเย ตีณิ. (อสงฺขตํ อุปฺปจายสทิสํ.)

[๑๐] นเหตุ สนิทสฺสโน รมโม นนเหตุสฺส นสนิทสฺสนสฺส รมมสฺส
 อารมมณปจายเณน ปัจจัย. นเหตุ สนิทสฺสโน รมโม นนเหตุสฺส นสนิทสฺสนสฺส
 รมมสฺส อารมมณปจายเณน ปัจจัย. นเหตุ สนิทสฺสโน รมโม นนเหตุสฺส นสนิทสฺสนสฺส
 จ นนเหตุสฺส นสนิทสฺสนสฺส จ รมมสฺส อารมมณปจายเณน ปัจจัย. (สงฺขิตฺตํ.)
 อารมมณ ตีณิ, อธิปัตติยา อุปนิสฺสเย ปุเรชาเต อตฺถิยา อวิกเต ตีณิ.

เหตุ อนิทสฺสนํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อนิทสฺสนโน รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑] นเหตุ สปปฏิฬํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสปปฏิฬํ รมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เหตุยา เอกํ, อธิปัตติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

เหตุ อุปฺปฏฺธิ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอปปฏฺธิ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

[๑๒] นเหตุ รูปี รมมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นรूपิ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ อรूपิ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอรूपิ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓] นเหตุ โลภี ฐมัม ปฏิจจ นนเหตุ นโลภีโย ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงขิตฺต.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ โลภุตฺตโร ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นโลภุตฺตโร ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
นเหตุ โลภุตฺตโร ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นโลภุตฺตโร ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุ โลภุตฺตรณจ นเหตุ โลภุตฺตรณจ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นโลภุตฺตโร ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตฺต.) เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๔] เหตุ เกณจิ วิณฺณเยยฺย ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นเกณจิ วิณฺณเยยฺโย ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตฺต.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

เหตุ นเกณจิ วิณฺณเยยฺย ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นนเกณจิ วิณฺณเยยฺโย ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงขิตฺต.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑. เหตุทุก ๑๓. อาสวโคจรก

[๑๕] เหตุ อาสว ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นอาสว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงขิตฺต.) เหตุยา ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ.

เหตุ โนอาสว ฐมัม ปฏิจจ นนเหตุ นโนอาสว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงขิตฺต.) เหตุยา ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ.

[๑๖] นเหตุ สาสว ฐมัม ปฏิจจ นนเหตุ นสาสว ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงขิตฺต.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ อนาสว ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นอนาสว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงขิตฺต.) เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๗] เหตุ อาสวสมปยุตฺต ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นอาสวสมปยุตฺโต ฐมโม
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตฺต.) เหตุยา นว, อารมฺมณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
นว.

เหตุ อาสววิปยุตฺต ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นอาสววิปยุตฺโต ฐมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงขิตฺต.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๘] เหตุ อาสวณเจว สาสวณจ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นาสโว เจว นอนาสโว จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ.

เหตุ สาสวณเจว โน จ อาสว ฐมัม ปฏิจจ นนเหตุ นอนาสโว เจว นโน จ อาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ปณจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ.

[๑๙] เหตุ อาสวณเจว อาสวสมปยุตฺตเจว ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ นาสโว เจว นาสววิปยุตฺโต จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

นเหตุ อาสวสมปยุตฺตเจว โน จ อาสว ฐมัม ปฏิจจ นนเหตุ นาสววิปยุตฺโต เจว นโนาสโว จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

[๒๐] นเหตุ อาสววิปยุตฺตํ สาสว ฐมัม ปฏิจจ นนเหตุ อาสววิปยุตฺโต นาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (โลกยสทิสฺ.)

เหตุ อาสววิปยุตฺตํ อาสว ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อาสววิปยุตฺโต นอนาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. นเหตุ อาสววิปยุตฺตํ อาสว ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อาสววิปยุตฺโต นอนาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. เหตุ อาสววิปยุตฺตํ อาสวณจ นเหตุ อาสววิปยุตฺตํ อาสวณจ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อาสววิปยุตฺโต นอนาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ, อธิปติยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

๑. เหตุทุก ๑๘. สยโฆชนาทีโกจณก

[๒๑] เหตุ สยโฆชน ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ โนสยโฆชน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

[๒๒] เหตุ กณฺถํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ โนกณฺโถ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิกเต นว.

[๒๓] เหตุ โอฆํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ โนโอฆํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๆ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๒๔] เหตุ โยคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ โนโยโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๆ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๒๕] เหตุ นีวรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ โนนีวรณํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๒๖] เหตุ ปราสาทํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ โนปราสาทํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๕๔. มหฺนฺตรทุก

[๒๗] เหตุ สारมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ นसारมฺมณํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ อนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนเหตุ นอนารมฺมณํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๒๘] เหตุ จิตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ โนจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

เหตุ โนจิตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ นโนจิตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๒๙] เหตุ เจตสีกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุ นเจตสีโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ อเจตสีกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นนเหตุ นอเจตสีโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๓๐] เหตุ จิตตสมุပ္ปยุตตํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นจิตตสมุပ္ปยุตฺโต ธรรมโม
อุပ္ปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.

นนเหตุ จิตฺตวิปฺยตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจุ นนเหตุ นจิตฺตวิปฺยตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺต.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ เตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต เตีณิ.

[๓๑] เหตุ จิตตสัณฺหํ ฆมมํ ปฏิจํา นเหตุ นจิตตสัณฺหํ ฆมมํ อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.

นเหตุ จิตตตสฺสจฺ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นจิตตตสฺสจฺ ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมणे ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๓๒] เหตุ จิตตสมุฏฐานํ ฌมมํ ปฏิจัจ นเหตุ โนจิตตสมุฏฐานโน ฌมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตตํ.) เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.

นเหตุ นไนจิตตสมุฏฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นไนจิตตสมุฏฐานํ ธมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สขฺชิทฺธ.) เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.

[๓๓] เหตุ จิตตสหํ ธรรมํ ปฏิจุจ นเหตุ โนจิตตสหํ ธรรมโม อุปปชชติ
เหตุปจจยา. (สงจิตต.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตีณิ.

นเหทุํ โนจิตฺตสทฺทํ ฐมํ ปฏฺิจจ นนเหทุํ นโนจิตฺตสทฺทํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีนฺนิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตีนฺนิ.

[๓๔] เหตุ จิตตานุปริวตตี ฌมมํ ปฏิจฺจุ นเหตุ โนจิตตานุปริวตตี ฌมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิคเต ตีณิ.

นเหตุ นนิจิตตานุปริวตติ ฌมมํ ปฏิจจ นนเหตุ นนิจิตตานุปริวตติ ฌมโม
 อุปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตินฺนิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตินฺนิ.

[๓๕] เหตุ จิตตสังกตสมุฏฐานัน รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ โนจิตตสังกตสมุฏจาโน
 รมโม อปฺปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฆิตถ.) เหตุยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นิจิตตัสสัจจสมุฏฐานं ธมมं ปฏิจจ นนเหตุ นนิจิตตัสสัจจสมุฏจาโน
ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัย. (สงขัตต.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเท ตีณิ.

[๓๖] เหตุ จิตฺตสํสฺสจฺสมฺภูจฺจานสทฺทํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ โนจิตฺตสํสฺสจฺสมฺภูจฺจานสทฺทํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ โนจิตฺตสํสฺสจฺสมฺภูจฺจานสทฺทํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นโนจิตฺตสํสฺสจฺสมฺภูจฺจานสทฺทํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๗] เหตุ จิตฺตสํสฺสจฺสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ โนจิตฺตสํสฺสจฺสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ โนจิตฺตสํสฺสจฺสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นโนจิตฺตสํสฺสจฺสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. นยวเสน วิตฺถาเรตพฺพ.)

๑. เหตุทุก ๘๒. ทสฺสเนนปฺหตพฺพทฺทาทิ

[๓๘] เหตุ ทสฺสเนน ปฺหตพฺพ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นทสฺสเนน ปฺหตพฺพ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นทสฺสเนน ปฺหตพฺพ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นนทสฺสเนน ปฺหตพฺพ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๙] เหตุ ภาวนาย ปฺหตพฺพ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นภาวนาย ปฺหตพฺพ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นภาวนาย ปฺหตพฺพ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นนเหตุ นภาวนาย ปฺหตพฺพ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๔๐] เหตุ ทสฺสเนน ปฺหตพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นทสฺสเนน ปฺหตพฺพเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ สหชาเต ปญฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ.

นเหตุ นทสสเนน ปหาตพพเหตุกั ธมมัม ปฏิจจ นนเหตุ นนทสสเนน
ปหาตพพเหตุโก ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

[๔๑] เหตุ กาวนาย ปหาตพพเหตุกั ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นกาวนาย
ปหาตพพเหตุโก ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณ
เอกํ ๖ เป ๖ สหชาเต ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นเหตุ นกาวนาย ปหาตพพเหตุกั ธมมัม ปฏิจจ นนเหตุ นนกาวนาย
ปหาตพพเหตุโก ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑. เหตุทุก ๕๕. สรณทุก

[๔๒] เหตุ สรณ ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นสรณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
นเหตุ สรณ ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นสรณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เหตุ
สรณญจ นเหตุ สรณญจ ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นสรณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปัตติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ อรณ ธมมัม ปฏิจจ นนเหตุ นอรณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
นเหตุ อรณ ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นอรณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นเหตุ
อรณ ธมมัม ปฏิจจ นเหตุ นอรณ จ นนเหตุ นอรณ จ ธมมา อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒. สเหตุทุก ๑. เหตุทุก

[๔๓] สเหตุกั เหตุ ธมมัม ปฏิจจ นสเหตุโก นเหตุ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ.

อเหตุกํ เหตุํ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณ เจตฺตาริ ๖ เป ๖
 วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

สเหตุกํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ปณฺจ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ สหชาเต อณฺณมณฺณ
 ปณฺจ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๓. เหตุสมฺปยุตฺตทุก ๑. เหตุทุก

[๔๔] เหตุสมฺปยุตฺตํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุสมฺปยุตฺโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

เหตุวิปฺยุตฺตํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุวิปฺยุตฺโต นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณ
 เจตฺตาริ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

เหตุสมฺปยุตฺตํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุวิปฺยุตฺโต นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ปณฺจ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖
 สหชาเต อณฺณมณฺณ ปณฺจ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก
 ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๔. เหตุสเหตุทุก ๑. เหตุทุก

[๔๕] เหตุสเหตุจฺว สเหตุกณฺจ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ จฺว นอเหตุโก จ นเหตุ
 ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

สเหตุกณฺจ น จ เหตุ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นอเหตุโก จฺว นน จ เหตุ
 นนเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

๕. เหตุเหตุสมปยุตทุก ๑. เหตุทุก

[๔๖] เหตุญเฏ เหตุสมปยุตญเฏ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ญเฏ นเหตุวิปยุตโต
จ นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกํ.

เหตุสมปยุตญเฏ น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุวิปยุตโต ญเฏ นน จ เหตุ
นนเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๗-๑๓. จุฬนุตรทุก ๑. เหตุทุก

[๔๗] สปปจฺยํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอปฺปจฺโย นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

สปปจฺยํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอปฺปจฺโย นนเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ สปปจฺยสทิสํ.)

[๔๘] อนิทฺสฺสนํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอนิทฺสฺสนํ นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อนิทฺสฺสนํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสฺนิทฺสฺสนํ นนเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๔๙] อปฺปปฏิฆํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอปฺปปฏิโฆ นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อปฺปปฏิฆํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสปปปฏิโฆ นนเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๕๐] อรูปี เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอรูปี นเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

รูปี นเหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นรูปี นนเหตุ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

อรุปี นเหตุ ฐมมํ ปฏิจา นอรุปี นนเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ ตีณิ, อธิปตียา เอกํ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๑] โลเกยํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจา นโลกุตฺตโร นเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจา. เอกํ.

โลกุตฺตรํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจา นโลกุตฺตโร นเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจา.
ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมมณฺเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

โลเกยํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจา นโลกุตฺตโร นนเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจา.
เอกํ.

โลกุตฺตรํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจา นโลเกยํ นนเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจา.
เอกํ. เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๕๒] เกนจิ วิญฺเญยฺยํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจา นเกนจิ วิญฺเญยฺโย นเหตุ ฐมโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจา. ตีณิ.

นเกนจิ วิญฺเญยฺยํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจา นนเกนจิ วิญฺเญยฺโย นเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจา. ตีณิ.

เกนจิ วิญฺเญยฺยํ เหตุญจ นเกนจิ วิญฺเญยฺยํ เหตุญจ ฐมมํ ปฏิจา นเกนจิ
วิญฺเญยฺโย นเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว
๖ เป ๖ อวิกเต นว.

เกนจิ วิญฺเญยฺยํ นเหตุ ฐมมํ ปฏิจา นเกนจิ วิญฺเญยฺโย นนเหตุ ฐมโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑๔. อาสวทุก ๑. เหตุทุก

[๕๓] อาสวํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจา นโอาสโว นเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ
เหตุปัจจา. ตีณิ.

โนอาสวํ เหตุ ฐมมํ ปฏิจา นโนอาสโว นเหตุ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจา.
เอกํ.

อาสว เหตุฉะ โนอาสว เหตุฉะ รมมํ ปฏิจฺจ โนอาสว นเหตุ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ. สัพพตฺถ ปณฺจ. วิปาเก เอกํ.)

โนอาสว นเหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นโนอาสว นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑๕. สาสวทุก ๑. เหตุทุก

[๕๔] สาสว เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นอนาสว นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ.

อนาสว เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นอนาสว นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.
(โลกียทุกสทิส.)

๑๖. อาสวสมปยุตตทุก ๑. เหตุทุก

[๕๕] อาสวสมปยุตฺตํ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นอาสวสมปยุตฺโต นเหตุ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสววิปยุตฺตํ เหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นอาสววิปยุตฺโต นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสวสมปยุตฺตํ เหตุฉะ อาสววิปยุตฺตํ เหตุฉะ รมมํ ปฏิจฺจ นอาสวสมปยุตฺโต
นเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณ
ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

อาสวสมปยุตฺตํ นเหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นอาสวสมปยุตฺโต นนเหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสววิปยุตฺตํ นเหตุ รมมํ ปฏิจฺจ นอาสวสมปยุตฺโต นนเหตุ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ
๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

๑๗. อาสวสาสวทุก ๑. เหตุทุก

[๕๖] อาสวญฺเจว สาสวญฺเจว เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นาสวํ เจว นอนาสวํ จ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

สาสวญฺเจว โน จ อาสวํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นาสวํ เจว นอนาสวํ จ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อาสวญฺเจว สาสวํ เหตุญฺจ สาสวญฺเจว โน จ อาสวํ เหตุญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นาสวํ เจว นอนาสวํ จ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

อาสวญฺเจว สาสวญฺเจว นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นอนาสวํ เจว นโนาสวํ จ นนเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑๘. อาสวอาสวสมฺปยุตฺตทุก ๑. เหตุทุก

[๕๗] อาสวญฺเจว อาสวสมฺปยุตฺตญฺเจว เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นาสวํ เจว นาสว-
วิปยุตฺโต จ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

อาสวสมฺปยุตฺตญฺเจว โน จ อาสวํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นาสวํ เจว นาสววิปยุตฺโต
จ นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ ๖ เป ๖
อวิกเต จตฺตาริ.

อาสวญฺเจว อาสวสมฺปยุตฺตญฺเจว นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นาสววิปยุตฺโต เจว นโน
จ อาสวํ นนเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อาสวสมฺปยุตฺตญฺเจว โน จ อาสวํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ นาสววิปยุตฺโต เจว
นโน จ อาสวํ นนเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา
จตฺตาริ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

๑๙. อาสววิปยุตฺตสาสวทุก ๑. เหตุทุก

[๕๘] อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ เหตุํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจุ อาสววิปยุตฺโต นอนาสวํ
นเหตุ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นอนาสโว นเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

อาสววิปยุตฺตํ สาสวํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นอนาสโว นนเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสววิปยุตฺตํ อนาสวํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต นาสวํ นนเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

๒๐. สลฺยโฆชนโคจฺจนกาถิ ๑. เหตุทุก

[๕๙] สลฺยโฆชนํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ โนสลฺยโฆชนํ นเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

[๖๐] กณฺถํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ โนกณฺโถ นเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๖๑] โอฆํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ โนโอฆํ นเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๖๒] โยคํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ โนโยโค นเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๖๓] นีวรณํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ โนนีวรณํ นเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

[๖๔] โนปรามาสํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นโนปรามาโส นเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๕๕. มหนตรทุก ๑. เหตุทุก

[๖๕] สารมฺมณํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นสารมฺมณํ นเหตุ ฐมโฌ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

สสารมมณฺเฏ นนฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอนารมฺมโณ นนฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อนารมฺมณฺเฏ นนฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอนารมฺมโณ นนฺตํ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สสารมมณฺเฏ นนฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอนารมฺมโณ นนฺตํ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเฏ ตีณิ, อธิปตียา เอกํ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

[๖๖] โนจิตฺตํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นโนจิตฺโต นนฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

จิตฺตํ นนฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺโต นนฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๖๗] เจตสิกํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเจตสิโก นนฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

เจตสิกํ นนฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอเจตสิโก นนฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๖๘] จิตฺตสมฺปยุตฺตํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสมฺปยุตฺโต นนฺตํ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเฏ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

[๖๙] จิตฺตสํสฺสจฺจํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ นนฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเฏ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๐] จิตฺตสมฺภูจฺจํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสมฺภูจฺจํ นนฺตํ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๑] จิตฺตสทฺทํ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตสทฺทํ นนฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๒] จิตฺตานุปริวตฺติ เหตุ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตานุปริวตฺติ นนฺตํ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๓] จิตตัสสัจจสมุฏฐานํ เหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตัสสัจจสมุฏฐานโน นเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๔] จิตตัสสัจจสมุฏฐานสหนฺ เหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตัสสัจจสมุฏฐานสหนฺ นเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๕] จิตตัสสัจจสมุฏฐานานุปริวตฺติ เหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตัสสัจจสมุฏฐานานุปริวตฺติ นเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๖] พาทิโร เหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ นพาทิโร นเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อชฺฌตฺติโก นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ นอชฺฌตฺติโก นนเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๗] โนอุปาทา เหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ นโนอุปาทา นเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อุปาทา นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ นโนอุปาทา นนเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณเ ตีณิ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๘] อุปาทินฺนํ เหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺโน นเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอุปาทินฺนํ เหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินฺโน นเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณเ เทว, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

อุปาทินฺนํ นเหตุํ ธมมํ ปฏิจฺจ นนอุปาทินฺโน นนเหตุ ธมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อนฺปาทินํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺปาทินโน นนเหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อารมฺมณ เทว, อธิปตียา เอกํ ๖ เป ๖
 อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

๖๕. อุปาทานโคจรกาธิ ๑. เหตุทุก

[๗๙] อุปาทานํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺปาทาโน นเหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
 จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๐] กิเลสํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นอนฺกิเลโส นเหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ. (สงฺขิตฺตํ.)

๘๓. ปฏิจฺจทุก ๑. เหตุทุก

[๘๑] ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ นเหตุ
 ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณิ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ นเหตุ ฐมโม
 อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖
 วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพโ นนเหตุ ฐมโม
 อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นเหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ นนเหตุ
 ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ
 ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๘๒] ภาวนาย ปหาตพฺพํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโ นเหตุ
 ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณิ. นภาวนาย ปหาตพฺพํ เหตุ ฐมํ ปฏิจฺจ
 นภาวนาย ปหาตพฺพโ นเหตุ ฐมโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 จตฺตาริ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

ภาวนาย ปหาตพัพพ นเหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นนภาวนาย ปหาตพัพโพ นนเหตุ รัมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นภาวนาย ปหาตพัพพ นเหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพัพโพ นนเหตุ รัมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เทว.

[๘๓] ทสฺสเนน ปหาตพัพพเหตุกํ เหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพัพพเหตุโก
นนเหตุ รัมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นทสฺสเนน ปหาตพัพพเหตุกํ เหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นนทสฺสเนน ปหาตพัพพเหตุโก
นนเหตุ รัมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สพฺพทถ ปณฺหุ สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
จ, อารมฺมณ เทว, อธิปติยา เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

ทสฺสเนน ปหาตพัพพเหตุกํ นเหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นนทสฺสเนน ปหาตพัพพเหตุโก
นนเหตุ รัมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทสฺสเนน ปหาตพัพพเหตุกํ นเหตุ รัมมํ
ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพัพพเหตุโก นนเหตุ รัมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา
เทว, อารมฺมณ ตีณิ, อธิปติยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑. เหตุทุกาทิ

[๘๔] สรณํ เหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นนเหตุ รัมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
ตีณิ.

อรณํ เหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นนเหตุ รัมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต จตฺตาริ.

สรณํ นเหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นอรณํ นนเหตุ รัมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ.

อรณํ นเหตุ รัมมํ ปฏิจฺจ นสรณํ นนเหตุ รัมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๘๕] สรณํ สเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นสเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อรณํ สเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นสเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทวฺ อารมฺมณฺ เอกํ, อธิปฺติยา เทวฺ ๖ เป ๖ สหชาเต จตฺตาริ, อณฺณมณฺเณ เทวฺ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

สรณํ อเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อรณํ อเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทวฺ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทวฺ.

[๘๖] สรณํ เหตุสมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเหตุสมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. อรณํ เหตุสมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเหตุสมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทวฺ อารมฺมณฺ เอกํ, อธิปฺติยา เทวฺ ๖ เป ๖ สหชาเต จตฺตาริ, อณฺณมณฺเณ เทวฺ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ. (สเหตุกทุกสทิสํ.)

[๘๗] สรณํ เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเหตุ จฺว นอเหตุโก จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อรณํ เหตุญฺเจว สเหตุกญฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเหตุ จฺว นอเหตุโก จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทวฺ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทวฺ.

สรณํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอเหตุโก จฺว นน จ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อรณํ สเหตุกญฺเจว น จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นอเหตุโก จฺว นน จ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทวฺ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทวฺ.

[๘๘] สรรณํ เหตุญเจว เหตุสมปยุตฺตญจ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอรโณ นเหตุ เจว
 นเหตุวิปยุตฺโต จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (เหตุสเหตุกทุกสทิส.)

[๘๙] สรรณํ นเหตุํ สเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเหตุ นสเหตุโก ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อรรณํ นเหตุํ สเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเหตุ นสเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปตฺติยา เทว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ
 เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

อรรณํ นเหตุํ อเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ นเหตุ นอเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๖. จุพนฺตรทุก

[๙๐] อรโณ อุปฺปจฺจโย ฐมโม นสรณสฺส นอปฺปจฺจยสฺส ฐมมสฺส เหตุปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมฺมณเ อธิปตฺติยา อุปนิสฺสเย เอกํ.

[๙๑] อรโณ อสงฺขโต ฐมโม นสรณสฺส นอสงฺขตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมฺมณเ อธิปตฺติยา อุปนิสฺสเย เอกํ.

[๙๒] อรโณ สนิทสฺสโน ฐมโม นอรณสฺส นสนิทสฺสโน ฐมมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. อรโณ สนิทสฺสโน ฐมโม นสรณสฺส นสนิทสฺสโน
 ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมฺมณเ เทว, อธิปตฺติยา เอกํ,
 อุปนิสฺสเย ปุเรชาเต อตฺถิยา อวิกเต เทว.

๑๐๐. สรรณทุก ๑๔. อาสวโกจจนก

[๙๓] สรรณํ อาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ โนอาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สรรณํ อาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นอรโณ โนอาสโว ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สรรณํ อาสวํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นสรโณ โนอาสโว จ นอรโณ โนอาสโว
 จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ติณิ, อารมฺมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ติณิ.

สรณํ โนอาสวํ รมมํ ปฏิจํ นสรณํ นโนอาสวํ รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๔๔] อรณํ สาสวํ รมมํ ปฏิจํ นสรณํ นสาสวํ รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

อรณํ อนาสวํ รมมํ ปฏิจํ นสรณํ อนาสวํ รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปัตติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (เอเตน อุปาเยน
สพฺพตฺถ วิตุถาเรตพฺพ.)

๑๐๐. สรณทุก ๕๕. มหนฺตรทุก

[๔๕] สรณํ สารมมณํ รมมํ ปฏิจํ นสรณํ นสารมมณํ รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. อรณํ สารมมณํ รมมํ ปฏิจํ นสรณํ นสารมมณํ รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก
เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงขิตฺตํ.)

๑๐๐. สรณทุก ๕๖. ปิฎฺธิทุก

[๔๖] สรณํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพํ รมมํ ปฏิจํ นสรณํ นทสฺสเนน ปหาตพฺโพ
รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปัตติยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

อรณํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ รมมํ ปฏิจํ นสรณํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺโพ
รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงขิตฺตํ.)

[๔๗] อรณํ สอฺกฺตโร รมมํ ปฏิจํ นสรณํ นสอฺกฺตโร รมโม อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

อรณํ อนอฺกฺตโร รมมํ ปฏิจํ นสรณํ นอนอฺกฺตโร รมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา.
เหตุยา เอกํ, อธิปัตติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สทฺธาตวามฺบิ ๖ เป ๖
ปณฺหวารมฺบิ วิตุถาเรตพฺพ.)

รมมานุโลมปัจจนีเย ทุกทุกปฏจानํ นิฏฺฐิตํ.

อนุโลมปัจจนีเยปฏจानํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธรรมปิฎก

ธมฺมปจฺจนียานุโลม

ติกปฏฺจฺจานปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺติก ๑. ปฏฺิจฺจวาร

ปจฺจยจตฺตก-เหตุอารมฺมณ

[๑] นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อกฺขลํ เอกํ
ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา ๖ เป ๖ เทว ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ เทว ขนฺธา. นกฺขลํ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยักโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. วิปากาพฺยักตํ กิริยาพฺยักตํ
เอกํ ขนฺธํ ปฏฺิจฺจ ตโย ขนฺธา จิตฺตสมฺภูจฺจานญจ รูป ๖ เป ๖ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ
อกฺขลํ จ อพฺยักโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสฺลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกฺขลํ ธมฺมํ
ปฏฺิจฺจ อพฺยักโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสฺลํ
จ อพฺยักโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอพฺยักตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยักโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยักตํ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสฺลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยักตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ
อกฺขลํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยักตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสฺลํ จ
อพฺยักโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยักตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ
จ อพฺยักโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นกุสฺสณจ นอพฺยํกตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อกฺุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นกุสฺสณจ นอพฺยํกตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อพฺยํกโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นกุสฺสณจ นอพฺยํกตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อกฺุสโล จ อพฺยํกโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอกุสฺสณจ นอพฺยํกตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอกุสฺสณจ นอพฺยํกตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อพฺยํกโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอกุสฺสณจ นอพฺยํกตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ กุสโล จ อพฺยํกโต จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นกุสฺสณจ นอกุสฺสณจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อพฺยํกโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เอกิ.

[๒] นกุสฺสํ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อกฺุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. นกุสฺสํ
 ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อพฺยํกโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. เทว.

นอกุสฺสํ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. นอกุสฺสํ
 ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อพฺยํกโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. เทว.

นอพฺยํกตํ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. นอพฺยํกตํ
 ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อกฺุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา. เทว.

นกุสฺสณจ นอพฺยํกตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อกฺุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณปจฺจยา.
 เอกิ.

นอกุสฺสณจ นอพฺยํกตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
 ปจฺจยา. เอกิ.

นกุสฺสณจ นอกุสฺสณจ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อพฺยํกโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ อารมฺมณ-
 ปจฺจยา. เอกิ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา อญฺจารส, อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา อญฺจารส
 ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต อญฺจารส.

ปจฺจนีเย-นเหตุนอารมฺมณ

[๓] นกุสฺสํ ธมฺมํ ปฏฺิจจํ อกฺุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. นกุสฺสํ

ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ นกุสลฉฺฉ
 นอกุสลฉฺฉ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา.

[๔] นกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา
 ฯ เป ฯ นกุสลฉฺฉ นอกุสลฉฺฉ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 นอารมฺมณปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕] นเหตุยา จ, นอารมฺมณ จ, นอธิปฺติยา อฏฺฐารส ฯ เป ฯ นปุเรชาเต
 ทวาทส ฯ เป ฯ นกมฺเม นว ฯ เป ฯ นอาหาเร นอินฺทริเย นฉานเน นมคฺเค ตีณิ
 ฯ เป ฯ นวิปฺยตฺเต นว ฯ เป ฯ โนวิกเต จ.

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณ จ. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อารมฺมณ จ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวโร ปฏิจฺจวาร์สทิส.)

๑. กุศลตฤติก ๓. ปัจจยวาร์

[๖] นกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกุสลํ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต
 ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล จ อพฺยากโต จ ธมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอกุสลํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอพฺยากตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นกุสลฉฺฉ นอพฺยากตฉฺฉ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิ.

นอกุสลฉฺฉ นอพฺยากตฉฺฉ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิ. นกุสลฉฺฉ นอกุสลฉฺฉ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ กุสโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จพฺพีสติ,
 อารมฺมณ เทรส ฯ เป ฯ วิปาเก ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต จพฺพีสติ.

สํญฺจวเร เหตุยา นว ฯ เป ฯ อวิกเต นว. (สงฺขิตฺตํ.)

(สมปยุตฺตวโร ปฏิจฺจวาร์สทิส.)

๑. กุสลดตฺติก ๑. ปญฺหาวาร

[๗] นกฺสโล ฐมฺโม อกฺสฺลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นกฺสโล ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นกฺสโล ฐมฺโม อกฺสฺลสฺส จ อพฺยากตฺสฺส จ ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นอกฺสโล ฐมฺโม กุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นอพฺยากโต ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ปญฺ.

นกฺสโล จ นอพฺยากโต จ ฐมฺมา อกฺสฺลสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นอกฺสโล จ นอพฺยากโต จ ฐมฺมา กุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นกฺสโล จ นอกฺสโล จ ฐมฺมา อพฺยากตฺสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. เอกิ.

อารมฺมณ

[๘] นกฺสโล ฐมฺโม กุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นอกฺสโล ฐมฺโม อกฺสฺลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นอพฺยากโต ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นกฺสโล จ นอพฺยากโต จ ฐมฺมา กุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย.

นกฺสโล จ นอพฺยากโต จ ฐมฺมา อกฺสฺลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย.

นกฺสโล จ นอพฺยากโต จ ฐมฺมา อพฺยากตฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นอกฺสโล จ นอพฺยากโต จ ฐมฺมา กุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นอกฺสโล จ นอพฺยากโต จ ฐมฺมา อกฺสฺลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นอกฺสโล จ นอพฺยากโต จ ฐมฺมา อพฺยากตฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ.

นกฺสโล จ นอกฺสโล จ ฐมฺมา กุสฺลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจาเยน ปจฺจาโย. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.)

[๙] เหตุยา อฏจารส, อารมมณ อฏจารส, อธิปัตยา เทวีส, อนนฺตเร โสฬส
 ๖ เป ๖ สหชาเต อฏจารส, อณฺณมณฺเณ นว, นิสฺสเย พาวีส, อุปนิสฺสเย อฏจารส,
 ปุเรชาเต นว, ปจฺจชาเต จ, อาเสวเน นว, กมฺเม อฏจารส, วิปาเก ติณิ,
 อาหาเร ๖ เป ๖ มกฺเก อฏจารส, สมฺปยุตฺเต นว, วิปฺปยุตฺเต ทวาทส ๖ เป ๖
 อวิกเต ทวาวีส.

(ปณฺหาวารํ วิทฺถาเรตพฺพ.)

๒. เวทนาตติก ๑. ปฏิจจวาร

[๑๐] นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทฺถชา เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 อทุกฺขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นทฺถชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทฺถชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทฺถชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สฺสชา เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทฺถชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ
 อทุกฺขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอทุกฺขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอทุกฺขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สฺสชา
 เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอทุกฺขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ
 ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทฺถชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๓)
 (สงฺขิตฺต.) เหตุยา เอกวีส, อธิปัตยา เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

๓. วิปากตติก ๑. ปฏิจจวาร

[๑๑] นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นวิปากํ
 ฐมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากมฺมฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นวิปากธมมธมมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นวิปากธมมธมมํ
 ปฏิจฺจ เหนววิปากนวิปากธมมธมมํโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นเนววิปากนวิปากธมมธมมํ ปฏิจฺจ เหนววิปากนวิปากธมมธมมํโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจัยา. นเนววิปากนวิปากธมมธมมํ ปฏิจฺจ วิปาโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา.
 ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ทวาวีส, อารมมณฺเ เอกาทส, อธิปติยา อฏฺฐการส ฯ เป ฯ
 อณฺณมณฺณเโส สฬส ฯ เป ฯ ปุเรชาเต นว, อาเสวเน ฉ ฯ เป ฯ วิปาเก ปณฺณรต
 ฯ เป ฯ อวิกเต ทวาวีส.

๔. อุปาทินนุตติก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๑๒] นอุปาทินนูปาทานิยํ ธมมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินนูปาทานิโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นอุปาทินนูปาทานิยํ ธมมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินนูปาทานิโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจัยา. ปณฺจ.

นอุปาทินนอุปาทานิยํ ธมมํ ปฏิจฺจ อุปาทินนูปาทานิโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นอุปาทินนูปาทานิยณฺจ นอุปาทินนอุปาทานิยณฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินนูปา-
 ทานิโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. เอกํ.

นอุปาทินนูปาทานิยณฺจ นอุปาทินนอุปาทานิยณฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ อุปาทินน-
 ปาทานิโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ.

นอุปาทินนูปาทานิยณฺจ นอุปาทินนูปาทานิยณฺจ ธมมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินน-
 นูปาทานิโย ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปัจจัยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐการส,
 อารมมณฺเ นว, อธิปติยา เอกาทส ฯ เป ฯ อาเสวเน ฉ ฯ เป ฯ วิปาเก สทฺตารส
 ฯ เป ฯ อวิกเต อฏฺฐการส.

๕. สงฺกิลิฏฺจตฺติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๑๓] นสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก จ อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺโก จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

นอสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลิฏฺกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก จ อสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลิฏฺโก จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺเน นว ๆ เปฯ วิปาเก เอกาทส ๆ เปฯ อวิกเต อฏฺฐารส.

๖. วิตกุกตติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๑๔] นสวิตกุกตฺตวาร์ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกุกตฺตวาร์ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสวิตกุกตฺตวาร์ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกุกตฺตวาร์มตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสวิตกุกตฺตวาร์ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกุกตฺตวาร์ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สทฺต.

นอวิตกุกตฺตวาร์ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกุกตฺตวาร์มตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สทฺต.

นอวิตกุกตฺตวาร์ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อวิตกุกตฺตวาร์ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สทฺต. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกุณฺปณฺณาส, อารมฺมณฺเน ทิสฺส, อธิปตฺติยา เอกุณฺทิสฺส ๆ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกุณฺทิสฺส ๆ เปฯ อวิกเต เอกุณฺปณฺณาส.

๗. ปิติตุติก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๑๕] นปิติสหคํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จตฺตาริ.

นสฺสสหคํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สฺสสหคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จตฺตาริ.

นอเปกฺขาสหคํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อเปกฺขาสหคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอเปกฺขาสหคํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ปิติสหคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. จตฺตาริ.
 (สงฺฆิตํ.) เหตุยา อฏฺฐวีส ๖ เปว อวิกเต อฏฺฐวีส.

๘. ทสฺสเนตฺตติก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๑๖] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย ปหาตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพโ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ภาวนาย
 ปหาตพฺพโ จ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพโ จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นภาวนาย ปหาตพฺพํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นภาวนาย ปหาตพฺพํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพโ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นภาวนาย ปหาตพฺพํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน
 ปหาตพฺพโ จ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพโ จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย
 ปหาตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมฺมํ
 ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ปณฺจ. (สงฺฆิตํ.)
 เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เปว วิปาเก ตีณิ ๖ เปว อวิกเต อฏฺฐารส.

๕. ทสฺสนเหตุตฺติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๑๗] นทสฺสนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ทสฺสนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ฉพฺพิสฺส, อารมฺมณฺเ เอกวีสฺส, อธิปฺติยา อฏฺฐารส ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ฉพฺพิสฺส.

๑๐. อายยคามิตฺติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๑๘] นอายยคามิ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อายยคามิ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต อฏฺฐารส.

๑๑. เสกฺขตฺติก ๑. ปฏิจจวาร์

[๑๙] นเสกฺขํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อเสกฺโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เปฯ อาเสวเน จ ๖ เปฯ อวิกเต อฏฺฐารส.

๑๒-๑๖. ปรีตตตติกาภิ ๑. ปฏิจจวาร์

[๒๐] นปรีตตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปรีตโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ทฺวาวิสฺส, อารมฺมณฺเ เอกาทสฺส, อธิปฺติยา อฏฺฐารส ๖ เปฯ อณฺณมณฺเ โสฬส ๖ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน นว ๖ เปฯ อวิกเต ทฺวาวิสฺส.

[๒๑] นปรีตตารมฺมณฺ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปรีตตารมฺมโณ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณฺเ เทรส, อธิปฺติยา นว ๖ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน นว ๖ เปฯ อวิกเต เทรส.

[๒๒] นหีนํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ มชฺฌิโม ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต อฏฺฐารส.

[๒๓] นมิจฺจนตฺตนิยตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สมฺมตฺตนิยโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต อฏฺฐารส.

[๒๔] นมกการมมณํ ธมมํ ปฏิจจ มกการมมโน ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ฉพฺพิส วเปว อวิกเต ฉพฺพิส.

๑๗. อุปฺปนฺนตฺติก ๗. ปญฺหาวาร

[๒๕] นอนฺอุปฺปนฺโน ธมโม อุปฺปนฺนสฺส ธมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย.
นอุปฺปาที ธมโม อุปฺปนฺนสฺส ธมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นอนฺอุปฺปนฺโน จ
นอุปฺปาที จ ธมมา อุปฺปนฺนสฺส ธมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา
ทีณิ, อารมมणे อธิปตฺติยา สत्ตฺ, สหชาเต อณฺณมณฺเณ นิสฺสเย ทีณิ, อุปฺนิสฺสเย
สत्ตฺ, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต ทีณิ วเปว อวิกเต ทีณิ.

๑๘-๑๙. อตฺตตฺติกทฺวํ ๑-๗. ปฏิจฺจาทิวาร

[๒๖] นอติโต ธมโม ปจฺจุอุปฺปนฺนสฺส ธมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นอนาคโต
ธมโม ปจฺจุอุปฺปนฺนสฺส ธมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นอติโต จ นอนาคโต จ
ธมมา ปจฺจุอุปฺปนฺนสฺส ธมมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา ทีณิ,
อารมมणे อธิปตฺติยา สत्ตฺ, อนนฺตเร ทีณิ วเปว นิสฺสเย ทีณิ, อุปฺนิสฺสเย สत्ตฺ,
ปุเรชาเต ปจฺจชาเต ทีณิ วเปว อวิกเต ทีณิ.

[๒๗] นอติการมมณํ ธมมํ ปฏิจจ อติการมมโน ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
นอติการมมณํ ธมมํ ปฏิจจ อนาคการมมโน ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
นอติการมมณํ ธมมํ ปฏิจจ ปจฺจุอุปฺปนฺนารมมโน ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
ทีณิ.

นอนาคการมมณํ ธมมํ ปฏิจจ อติการมมโน ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
นอนาคการมมณํ ธมมํ ปฏิจจ ปจฺจุอุปฺปนฺนารมมโน ธมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
เทว.

นปจฺจุอุปฺปนฺนารมมณํ ธมมํ ปฏิจจ ปจฺจุอุปฺปนฺนารมมโน ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจา. นปจฺจุอุปฺปนฺนารมมณํ ธมมํ ปฏิจจ อติการมมโน ธมโม อุปปชชติ

เหตุปัจจยา. นปัจจุปปนารมมณํ ฐมํ ปฏิจจ อนากถารมมโณ ฐมโ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. ติณิ. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา สุตฺตรส, อารมมณ ปณฺณรส, อธิปัตติยา
นว ๖เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน นว ๖เป๖ อวิกเต สุตฺตรส.

๒๐-๒๑. อชฺฌตฺตติกทวฺย ๑. ปฏิจจวาร

[๒๘] นอชฺฌตฺตํ ฐมํ ปฏิจจ พหิทฺธา ฐมโ อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เอกํ.
นพหิทฺธา ฐมํ ปฏิจจ อชฺฌตฺโต ฐมโ อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เอกํ.
(สงขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖เป๖ อวิกเต เทว.

[๒๙] นอชฺฌตฺตารมมณํ ฐมํ ปฏิจจ อชฺฌตฺตารมมโณ ฐมโ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. เทว. นพหิทฺธารมมณํ ฐมํ ปฏิจจ พหิทฺธารมมโณ ฐมโ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. เทว.

นอชฺฌตฺตารมมณญ นพหิทฺธารมมณญ ฐมํ ปฏิจจ อชฺฌตฺตารมมโณ ฐมโ
อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เทว. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมมณ จ, อธิปัตติยา
เทว ๖เป๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖เป๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑. ปฏิจจวาร

[๓๐] นสนิทสนนสปปฏิหํ ฐมํ ปฏิจจ นสนิทสนนสปปฏิโ ฐมโ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. นสนิทสนนสปปฏิหํ ฐมํ ปฏิจจ อนิทสนนสปปฏิโ ฐมโ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. นสนิทสนนสปปฏิหํ ฐมํ ปฏิจจ อนิทสนนสปปฏิโ ฐมโ อุปปชชติ
เหตุปัจจยา. นสนิทสนนสปปฏิหํ ฐมํ ปฏิจจ สนิทสนนสปปฏิโ จ อนิทสนนสปปฏิโ
จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. นสนิทสนนสปปฏิหํ ฐมํ ปฏิจจ อนิทสนนสปปฏิโ
จ อนิทสนนสปปฏิโ จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. นสนิทสนนสปปฏิหํ ฐมํ
ปฏิจจ สนิทสนนสปปฏิโ จ อนิทสนนสปปฏิโ จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา.
นสนิทสนนสปปฏิหํ ฐมํ ปฏิจจ สนิทสนนสปปฏิโ จ อนิทสนนสปปฏิโ จ
อนิทสนนสปปฏิโ จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปัจจยา. สุตฺต.

อนนิตสฺสสนสฺสปฏิบัติ ธรรมํ ปฏิจฺจ อนนิตสฺสสนสฺสปฏิบัติ ธรรมโม อูปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. อนนิตสฺสสนสฺสปฏิบัติ ธรรมํ ปฏิจฺจ สนิทสฺสสนสฺสปฏิบัติ ธรรมโม อูปปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. สทฺต.

อนนิตสฺสสนสฺสปฏิบัติ ธรรมํ ปฏิจฺจ อนนิตสฺสสนสฺสปฏิบัติ ธรรมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 สทฺต. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจตฺส, อารมฺมณํ ตีณิ ๆ เป ๆ อณฺณมณฺณ ทส
 ๆ เป ๆ อวิคเต ปณฺจตฺส. (ปณฺหาวารมฺปิ วิตุถาเรตพฺพ.)

ธมฺมปจันเนียนุโลม ติกปฏิจฺจํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธรรมปิฎก ธมฺมปจฺจนียานุโลม ทุกปฏฺจฺจานปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑-๖. เหตุโคจรก ๑. ปฏิจฺจวาร

[๑] นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ จ นเหตุ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นนเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ จ นเหตุ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเหตุญฺจ นนเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุญฺจ นนเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุญฺจ นนเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ จ นเหตุ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)
(สงฺขิตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณ นว ๆ เปฯ อวิกต นว.

(สหชาตวารมฺปิ ๆ เปฯ ปณฺหาวารมฺปิ วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

[๒] นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อเหตุโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก จ อเหตุโก จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอเหตุกัม ฐมมัม ปฏิจจ อเหตุโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. นอเหตุกัม ฐมมัม ปฏิจจ สเหตุโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. นอเหตุกัม ฐมมัม ปฏิจจ สเหตุโก จ อเหตุโก จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปจายา. ตีณิ.

นสเหตุกณจ นอเหตุกณจ ฐมมัม ปฏิจจ สเหตุโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. นสเหตุกณจ นอเหตุกณจ ฐมมัม ปฏิจจ อเหตุโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. นสเหตุกณจ นอเหตุกณจ ฐมมัม ปฏิจจ สเหตุโก จ อเหตุโก จ ฐมมา อุปปชชนติ เหตุปจายา. ตีณิ. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมมณเณ จ, อธิปัตติยา ปณจ ๖ เปว อวิกเต นว.

[๓] นเหตุสมปยุตฺตัม ฐมมัม ปฏิจจ เหตุสมปยุตฺโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงขิตฺตํ สเหตุกทุกสทิส.) เหตุยา นว, อารมมณเณ จ, อธิปัตติยา ปณจ ๖ เปว อวิกเต นว.

[๔] นเหตุญเจะ นอเหตุกณจ ฐมมัม ปฏิจจ เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปว อวิกเต นว.

[๕] นเหตุญเจะ นเหตุวิปยุตฺตณจ ฐมมัม ปฏิจจ เหตุ เจว เหตุสมปยุตฺโต จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปว อวิกเต นว.

[๖] นเหตุ นสเหตุกัม ฐมมัม ปฏิจจ นเหตุ สเหตุโก ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมมณเณ จตฺตาริ, อธิปัตติยา ปณจ ๖ เปว อณณมณเณ จ ๖ เปว ปุระชาเต อาเสวเน เทว ๖ เปว อวิกเต นว.

๗-๑๓. จุฬนฺตรทุก

[๗] นอปปจายัม ฐมมัม ปฏิจจ สปปจายโย ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอก.

[๘] นอสงฺขตัม ฐมมัม ปฏิจจ สงฺขโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอก.

[๙] นสณฺทสฺสนัม ฐมมัม ปฏิจจ สณฺทสฺสนโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. นสณฺทสฺสนัม ฐมมัม ปฏิจจ อนฺทสฺสนโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. นสณฺทสฺสนัม

ธมมํ ปฏิจจ สนิทสฺสโน จ อนิทสฺสโน จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสฺสโน ธมฺโม สนิทสฺสนสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. ตีณิ.

นสนิทสฺสโน ธมฺโม อนิทสฺสนสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย.
นอนิทสฺสโน ธมฺโม อนิทสฺสนสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺ เทว, อธิปฺติยา จตฺตาริ, อนนฺตเร สมนนฺตเร เอกํ,
สหชาเต ตีณิ, อณฺณมณฺเ เอกํ, นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย เทว, ปุเรชาเต ปจฺจชาเต
ตีณิ, อาเสวเน เอกํ, กมฺเม ตีณิ, วิปาเก ๖ เป ๖ มกฺเค ตีณิ, สมฺปยุตฺเต เอกํ,
วิปฺยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๑๐] นสฺปปฏิขํ ธมฺมํ ปฏิจจ สฺปปฏิโฆ ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
นสฺปปฏิขํ ธมฺมํ ปฏิจจ สฺปปฏิโฆ ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นสฺปปฏิขํ ธมฺมํ
ปฏิจจ สฺปปฏิโฆ จ สฺปปฏิโฆ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอฺปปฏิขํ ธมฺมํ ปฏิจจ สฺปปฏิโฆ ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอฺปปฏิขํ
ธมฺมํ ปฏิจจ สฺปปฏิโฆ ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นอฺปปฏิขํ ธมฺมํ ปฏิจจ
สฺปปฏิโฆ จ สฺปปฏิโฆ จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นสฺปปฏิขณฺจ นอฺปปฏิขณฺจ ธมฺมํ ปฏิจจ สฺปปฏิโฆ ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺ เอกํ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเ
จ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๑๑] นรूपิ ธมฺมํ ปฏิจจ รุปิ ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.)
เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเ จ ๖ เป ๖
ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๑๒] นโลกียํ ธมฺมํ ปฏิจจ โลกียธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นโลกียํ
ธมฺมํ ปฏิจจ โลกุตฺตโร ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. นโลกียํ ธมฺมํ ปฏิจจ
โลกียธมฺโม จ โลกุตฺตโร จ ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นโลกุตฺตรํ ธมฺมํ ปฏิจจ โลกียธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นโลภียณฺจ นโลกุตฺตรณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ โลกียํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

(๑) (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๑๓] นเกณฺหิ วิณฺณฺเยยฺม ธมฺมํ ปฏฺิจจ เกณฺหิ วิณฺณฺเยยฺม ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ อวิกเต นว.

๑๔-๑๕. อาสวโกจฺจนก

[๑๔] นาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ โนอาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อาสวํ จ โนอาสวํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นโนอาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ โนอาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นโนอาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นโนอาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อาสวํ จ โนอาสวํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอาสวณฺจ นโนอาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

[๑๕] นสาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อนาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สาสวํ จ อนาสวํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอนาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นสาสวณฺจ นอนาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สาสวํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑) (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เปฯ อารมฺมณฺเ เทว ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๑๖] นอาสวสมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อาสวสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ จ ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

[๑๗] นอาสวณฺเจว อนาสวณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ อาสวํ เจว สาสวํ จ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

[๑๘] นาสวณฺเจว นาสววิปฺยตฺตณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสโว เจว อาสวสมฺปยุตฺโต
จ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๑๙] อาสววิปฺยตฺตํ นาสวํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปฺยตฺโต สาสโว ธมฺโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต
ปณฺจ.

๒๐-๕๔. สณฺโณชนาทินฺโคจฺจนก

[๒๐] นสณฺโณชนํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สณฺโณชนโน ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา
๖ เป ๖

นคณฺถํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ คณฺโถ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา ๖ เป ๖

นโอสํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ โอสํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา ๖ เป ๖

นโยคํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ โยโก ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา ๖ เป ๖

นนิวรณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นิวรณํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๑] นปฺรามาสํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ปฺรามาสํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๕๕-๖๘. มหนฺตรทุก

[๒๒] นสارมฺมณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สारมฺมณํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา.
นสارมฺมณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อนารมฺมณํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. นสارมฺมณํ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สारมฺมณํ จ อนารมฺมณํ จ ธมฺมา อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. (๓)

นอนารมฺมณํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อนารมฺมณํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. ตีณิ.

นสارมฺมณญฺจนอนารมฺมณญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สारมฺมณํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปฺจฺจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ตีณิ, อธิปฺติยา ปณฺจ
๖ เป ๖ อณฺณมณฺณญฺจ จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๓] นจิตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจจ จิตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นจิตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจจ ไนจิตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นจิตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจจ จิตฺโต จ ไนจิตฺโต จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นโนจิตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นนิจิตฺโต ฐมโม อပ္ปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นิจิตตมัจ นโนจิตตมัจ ธมมัม ปฏิจจ โนจิตโต ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา.
เอกัง. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปมัจ ๖ เปฯ อวิคเต ปมัจ.

[๒๔] นเจตสิกํ ฐมํ ปฏิจจ เจตสีโก ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเจตสิกํ ฐมํ ปฏิจจ อเจตสีโก ฐโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเจตสิกํ ฐมํ ปฏิจจ เจตสีโก จ อเจตสีโก จ ฐมา อุปปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ ปเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๆ เปฯ อวิกเต นว.

[๒๕] นจิตฺตสมปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสมปยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นจิตฺตสมปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตวิปยุตฺโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นจิตฺตสมปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสมปยุตฺโต จ จิตฺตวิปยุตฺโต จ ฐมมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

นจิตฺตวิปฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นจิตฺตวิปฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นจิตฺตวิปฺปยุตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต จ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต จ ฐมฺมา อูปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓)

นจิตตสมปยุตฺตฉญ นจิตฺตวิปยุตฺตฉญ ธมฺมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมปยุตฺโต ธมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจุยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณ ๓๖, อธิปัตติยา
ปญจ ฯ เป ฯ ๑ ฉณฉณฉณ ฉ ฯ เป ฯ ๒ ประชาเต อาเสวนเ เอกํ ฯ เป ฯ ๓ อวิกเต นว.

[๒๖] นจิตฺตสํสฺสจํ ฐมมํ ปฏฺิจจ จิตฺตสํสฺสจํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นจิตฺตสํสฺสจํ ฐมมํ ปฏฺิจจ จิตฺตวิสํสฺสจํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นจิตฺตสํสฺสจํ
 ฐมมํ ปฏฺิจจ จิตฺตสํสฺสจํ จ จิตฺตวิสํสฺสจํ จ ฐมมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปตฺติยา ปณฺจ ๆเปฯ อณฺณมณฺณณณณ จ
 ๆเปฯ ปเรชาเต อาเสวเน เอกิ ๆเปฯ อวิคเต นว.

[๒๗] นจิตตสมุฏฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฐานโน ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นจิตตสมุฏฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตสมุฏฐานโน ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นจิตตสมุฏฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสมุฏฐานโน จ โนจิตตสมุฏฐานโน จ ธมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา ปณฺจ
 ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๘] นจิตตสหนํ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นจิตตสหนํ ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตตสหนํ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นจิตตสหนํ
 ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสหนํ จ โนจิตตสหนํ จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖
 อวิกเต นว.

[๒๙] นจิตฺตานุปริวตฺตี ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตานุปริวตฺตี ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นจิตฺตานุปริวตฺตี ธมมํ ปฏิจฺจ โนจิตฺตานุปริวตฺตี ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นจิตฺตานุปริวตฺตี ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตานุปริวตฺตี จ โนจิตฺตานุปริวตฺตี
 จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖
 ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๐] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมุฏฐานํ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมุฏฐานโน ธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน
 ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๑] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมุฏฐานสหนํ ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมุฏฐานสหนํ ธมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
 อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๒] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมุฏฐานานุปริวตฺตี ธมมํ ปฏิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมุฏฐานานุปริวตฺตี
 ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖
 ปุเรชาเต อาเสวเน ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๓๓] นอชฺฌตฺตํ ฐมํ ปฏฺจฺจ อชฺฌตฺตํโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณฺ.

นพาทริ ฐมํ ปฏฺจฺจ พาทโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณฺ.

นอชฺฌตฺตํกญฺจ นพาทริญฺจ ฐมํ ปฏฺจฺจ อชฺฌตฺตํโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณฺ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ปณฺจ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

[๓๔] นอปาทา ฐมํ ปฏฺจฺจ อปาทา ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺ ติณฺ ๖ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๓๕] นอปาทินนํ ฐมํ ปฏฺจฺจ อนฺปาทินโน ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว, อธิปตฺติยา เอกํ ๖ เปฯ อาเสวเน เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

๖๕-๗๔. อุปาทานโกจฺจนก

[๓๖] นอฺปาทานํ ฐมํ ปฏฺจฺจ อฺปาทานโน ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

๗๕-๘๒. กิเลสโกจฺจนก

[๓๗] นกิเลสํ ฐมํ ปฏฺจฺจ กิเลสโม ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต นว. (สงฺฆิตฺตํ.)

๘๓-๘๕. ปฏฺจฺจิทฺต

[๓๘] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏฺจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏฺจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพโ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏฺจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ ฐมโม

อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นนทสฺสเนน ปาทพพํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ทสฺสเนน ปาทพฺโพ
จ นทสฺสเนน ปาทพฺโพ จ ธมฺมา อุปปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. คีณิ.

นทสฺสเนน ปาทพฺพณฺจ นนทสฺสเนน ปาทพฺพณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นทสฺสเนน
ปาทพฺโพ ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. เอกํ. (สงฺฆิตฺกํ.) เหตุยา ปณฺจ,
อามมฺเณ เทว ๆ เปว วิปาเก เอกํ ๆ เปว อวิกเต ปณฺจ.

[๓๙] นภาวนาย ปาทพพํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปาทพฺโพ ธมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺฆิตฺกํ.) เหตุยา ปณฺจ, อามมฺเณ เทว ๆ เปว วิปาเก
เอกํ ๆ เปว อวิกเต ปณฺจ.

[๔๐] นทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุโก
ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺฆิตฺกํ.) เหตุยา นว, อามมฺเณ จ, อธิปัตติยา
ปณฺจ ๆ เปว วิปาเก เอกํ ๆ เปว อวิกเต นว.

[๔๑] นภาวนาย ปาทพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นภาวนาย ปาทพฺพเหตุโก ธมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺฆิตฺกํ.) เหตุยา นว, อามมฺเณ จ, อธิปัตติยา ปณฺจ
ๆ เปว วิปาเก เอกํ ๆ เปว อวิกเต นว.

[๔๒] นสวิตกกํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สวิตกโก ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา.
นสวิตกกํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อวิตกโก ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. นสวิตกกํ ธมฺมํ
ปฏฺิจฺจ สวิตกโก จ อวิตกโก จ ธมฺมา อุปปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

นอวิตกกํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อวิตกโก ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. นอวิตกกํ
ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สวิตกโก ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา. นอวิตกกํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ
สวิตกโก จ อวิตกโก จ ธมฺมา อุปปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓)

นสวิตกกณฺจ นอวิตกกณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สวิตกโก ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา.
นสวิตกกณฺจ นอวิตกกณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อวิตกโก ธมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจยา.
นสวิตกกณฺจ นอวิตกกณฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ สวิตกโก จ อวิตกโก จ ธมฺมา
อุปปชฺชนฺติ เหตุปัจจยา. (๓) (สงฺฆิตฺกํ.) เหตุยา นว, อามมฺเณ นว ๆ เปว
ปฺเรชาเต อาเสวเน จ ๆ เปว อวิกเต นว.

[๔๓] นสฺวิจารํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สฺวิจาโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๆ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ๆ เปฯ อวิกเต นว.

[๔๔] นสฺสปีติโก ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สฺสปีติโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๆ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ๆ เปฯ
 อวิกเต นว.

[๔๕] นปีติสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ปีติสทฺทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๆ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ๆ เปฯ
 อวิกเต นว.

[๔๖] นสฺสสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สฺสสทฺทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๆ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ๆ เปฯ
 อวิกเต นว.

[๔๗] นอเปกฺขาสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อเปกฺขาสทฺทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอเปกฺขาสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอเปกฺขาสทฺทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอเปกฺขาสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อเปกฺขาสทฺทโต จ นอเปกฺขาสทฺทโต
 จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นอเปกฺขาสทฺทํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นอเปกฺขาสทฺทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นอเปกฺขาสทฺทตฺตจฺจ นนอเปกฺขาสทฺทตฺตจฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อเปกฺขาสทฺทโต ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอเปกฺขาสทฺทตฺตจฺจ นนอเปกฺขาสทฺทตฺตจฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
 นอเปกฺขาสทฺทโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอเปกฺขาสทฺทตฺตจฺจ
 นนอเปกฺขาสทฺทตฺตจฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อเปกฺขาสทฺทโต จ นอเปกฺขาสทฺทโต จ ฐมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว ๆ เปฯ
 ปุเรชาเต อาเสวเน ฉ ๆ เปฯ อวิกเต นว.

[๔๘] นกามาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กามาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นกามาวจรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ นกามาวจโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกามาวจรํ
 ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กามาวจโร จ นกามาวจโร จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นกกามาวจร ฐมมํ ปฏิจจ นกกามาวโร ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นกกามาวจรณจ นกกามาวจรณจ ฐมมํ ปฏิจจ กามาวโร ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปัจจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมมณฺเ จตฺตาริ, อธิปติยา ปณฺจ
วเปว อณฺณมณฺเณ ฉ วเปว ปุเรชาเต อาเสวเน เทว วเปว อวิกเต นว.

[๔๙] นรูปาวจร ฐมมํ ปฏิจจ รูปาวโร ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมมณฺเ จตฺตาริ, อธิปติยา ปณฺจ วเปว อณฺณมณฺเณ
ฉ วเปว ปุเรชาเต อาเสวเน เทว วเปว อวิกเต นว.

[๕๐] นอรูปาวจร ฐมมํ ปฏิจจ นอรูปาวโร ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ เทว วเปว วิปาเก เทว วเปว อวิกเต
ปณฺจ.

[๕๑] นปริยาปนนํ ฐมมํ ปฏิจจ ปริยาปนโน ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
ตีณิ.

นอปริยาปนนํ ฐมมํ ปฏิจจ ปริยาปนโน ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. เอกํ.

นปริยาปนณจ นอปริยาปนณจ ฐมมํ ปฏิจจ ปริยาปนโน ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปัจจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ เทว วเปว อวิกเต
ปณฺจ.

[๕๒] นนียยานิกํ ฐมมํ ปฏิจจ อนนียยานิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา.
เอกํ.

อนนียยานิกํ ฐมมํ ปฏิจจ อนนียยานิกโก ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. ตีณิ.

นนียยานิกณจ นอนนียยานิกณจ ฐมมํ ปฏิจจ อนนียยานิกโก ฐมโม อุปุปชชติ
เหตุปัจจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมมณฺเ เทว วเปว วิปาเก
เอกํ วเปว อวิกเต ปณฺจ.

[๕๓] นนียตํ ฐมมํ ปฏิจจ อนนียโต ฐมโม อุปุปชชติ เหตุปัจจยา. เอกํ.

นอญยํ ฌมํ ปฏิจฺจ อนญฺโต ฌมโฌ อุมฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณิ.

นนียตณฺจ นอนนียตณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนนฺยโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณฺ เทว ๖ เปฯ วิปาเก เอกํ ๖ เปฯ
 อวิคเต ปณฺจ.

[๕๔] นสอตุตฺร ฐมมํ ปฏิจฺจ สอตุตฺโร ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นสอตุตฺร ฐมมํ ปฏิจฺจ อนตุตฺโร ฐมโม อูปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสอตุตฺร ฐมมํ
 ปฏิจฺจ สอตุตฺโร จ อนตุตฺโร จ ฐมมา อูปปชฺชนติ เหตุปจฺจยา. คิณิ.

นอมนุคตว์ ฌมัม ปฏิจา สอตุตโร ฌมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. เอก.

นสอตุตถรณจ นอนนตุตถรณจ ธมมํ ปฏิจา สอตุตโร ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจจา. (สงฺฆิกํ.) เหตุยา ปณจ, อารมฺมณ เทว ๆ เปฯ อวิกเท ปณจ.

๑๐๐. สรรพทุก ๑-๙. ปฏิภาณพิหาร

[๕๕] นสรณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อโรโณ ฐมโม อุပ္ปชฺชติ เหตุปฺจฺจยา. เอกํ.

นอรณํ ธมมํ ปฏิจํ อรโณ ธมโม อุปปชชติ เหตุปัจจัยา. ทีณิ.

นสรณฉ นอรณฉ ฌมัม ปฏิจา อรโธ ฌโม อุปปชชติ เหตุปจฺจยา.
 เอกํ. (สงฺกิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
 อวิกเท ปณฺจ.

ปัจจัย-นเหตุ

[๕๖] นสรณํ ธมมํ ปฏิจฺฉ อรโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นหฺเตปฺจายา. นอรณํ
 ธมมํ ปฏิจฺฉ สรโณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ นหฺเตปฺจายา. (สงฆิกตํ.)

นหะยุยา เทว, นอรัมมณ เตณิ, นอริปัตติยา ปณฺจ ๖ เปฯ นปุระชาเต
จตุตถาริ ๖ เปฯ นกมฺเม เทว ๖ เปฯ นอาหาเร นินฺนทฺธิเย นฉานเน นมกฺเค
เอกํ ๖ เปฯ นวิปฺยตเต เทว ๖ เปฯ โนวิกเต เตณิ.

(สหราชอาณาจักร ฯ เป ฯ สมุญญตฺวามุขี ปฏิญจวารสทิสฺ.)

เหตุ-อารมณ

[๕๗] นสรโณ ฐมโม อรณสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. (๑)

นสรโณ ฐมโม อรณสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. นสรโณ ฐมโม
สรณสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. นสรโณ ฐมโม สรณสฺส จ อรณสฺส จ
ฐมมสฺส เหตุปัจจายเณ ปัจจโย. (๓)

[๕๘] นสรโณ ฐมโม สรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. นสรโณ
ฐมโม อรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. เทว.

นสรโณ ฐมโม อรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. นสรโณ ฐมโม
สรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย. เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๕๙] เหตุยา จตฺตาริ, อารมมณเ จตฺตาริ, อธิปฺติยา ปณฺจ, อนนฺตเร จตฺตาริ
วเปว สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเญ เทว, นิสฺสเย สกฺก, อุปนิสฺสเย จตฺตาริ,
ปุเรชาเต ปจฺจชาเต อาเสวเน เทว, กมฺเม จตฺตาริ, วิปาเก เอกํ, อาหาเร
อินฺทฺริเย ฉานเ มกฺเค จตฺตาริ, สมฺปยุตฺเต เทว, วิปฺปยุตฺเต คีณิ วเปว อวิกเต
สกฺก.

ปัจจนียทวาร

[๖๐] นสรโณ ฐมโม สรณสฺส ฐมมสฺส อารมมณปัจจายเณ ปัจจโย.
อุปนิสฺสยปัจจายเณ ปัจจโย. ปุเรชาตปัจจายเณ ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุยา สกฺก, น อารมมณเ สกฺก วเปว นสหชาเต นอณฺณมณฺเญ นนิสฺสเย
ปณฺจ วเปว นปุเรชาเต ฉ วเปว นสมฺปยุตฺเต ปณฺจ, นวิปฺปยุตฺเต จตฺตาริ
ว เปว โนอวิกเต จตฺตาริ.

(ยถา กุสฺสคฺคิกเก ปณฺหวารสฺส อนฺโถมมฺปิ ปัจจนียมฺปิ อนฺโถมปัจจนียมฺปิ
ปัจจนียานฺโถมมฺปิ คณฺธิ, เอวํ กณฺธทพฺพํ.)

ธมฺมปจฺจนียานฺโถม ทุกปฏฺฐานํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธมฺมปิฎก

ธมฺมปจฺจนียานุโลม

ทุกติกปฏฺจานปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑. กุสลตฺติก

[๑] นเหตุํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ เหตุํ กุสลโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นเหตุํ กุสลโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ
นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ เหตุํ กุสลโล จ นเหตุํ กุสลโล จ ธมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุํ นอกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ เหตุํ อกุสลโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๒] นเหตุํ นอพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นเหตุํ อพฺยาคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นนเหตุํ นอพฺยาคํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นเหตุํ อพฺยาคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นอพฺยาคตมฺจ นนเหตุํ นอพฺยาคตมฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจจ นเหตุํ
อพฺยาคโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ. เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒-๔. สเหตุกทุกาถิ ๑. กุสลตฺติก

[๓] นสเหตุกํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจจ สเหตุโก กุสลโล ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสเหตุกํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ สเหตุโก อกุสโล ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๔] นสเหตุกํ นอพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจํ อเหตุโก อพฺยากโต ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจยา. นอเหตุกํ นอพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจํ อเหตุโก อพฺยากโต ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺจยา. นสเหตุกํ นอพฺยากตณฺจ นอเหตุกํ นอพฺยากตณฺจ ฐมํ ปฏิจํ
อเหตุโก อพฺยากโต ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา
เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๕] นเหตุสมฺปยุตฺตํ นกุสลํ ฐมํ ปฏิจํ ๖ เปฯ เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ
อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๖] นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นกุสโล ฐโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส
จ กุสลสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจยาเยน ปฺจยาโย. นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นกุสโล
ฐโม สเหตุกสฺส เจว น จ เหตุสฺส กุสลสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจยาเยน ปฺจยาโย.
นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นกุสโล ฐโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส กุสลสฺส จ
สเหตุกสฺส เจว น จ เหตุสฺส กุสลสฺส จ ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจยาเยน ปฺจยาโย. ตีณิ.

นอเหตุโก เจว นน จ เหตุ นกุสโล ฐโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ
กุสลสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจยาเยน ปฺจยาโย. ตีณิ.

นเหตุ เจว นอเหตุโก นกุสโล จ นอเหตุโก เจว นนเหตุ นกุสโล จ ฐมา
เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ กุสลสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจยาเยน ปฺจยาโย. ตีณิ.
(สงฺขิตฺตํ. สพฺพตฺถ นว ปณฺหา.) อารมฺมณํ อธิปฺติยา อุปฺนิสฺสเย นว.

[๗] นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นอกุสโล ฐโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ
อกุสลสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจยาเยน ปฺจยาโย. (สงฺขิตฺตํ. นว ปณฺหา.) อารมฺมณํ
อธิปฺติยา อุปฺนิสฺสเย นว.

นเหตุ เจว นอเหตุโก จ นอพฺยากโต ฐโม เหตุสฺส เจว สเหตุกสฺส จ
อพฺยากตสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณปฺจยาเยน ปฺจยาโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ. นว ปณฺหา.)
อารมฺมณํ อธิปฺติยา อนนฺตเร สมฺนนฺตเร อุปฺนิสฺสเย นว, กมฺเม ตีณิ, นตฺติยา
วิกเต นว.

๕. เหตุเหตุสมปยุตฺตทุก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๘] นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ นกุสโล ฐมโม เหตุสฺส เจว เหตุสมปยุตฺตสฺส จ กุสฺลสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ. นว ปณฺหา กาคพฺพา.) อารมฺมณเ อธิปตียา อุปนิสฺสเย นว.

นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ นอกุสโล ฐมโม เหตุสฺส เจว เหตุสมปยุตฺตสฺส จ อกุสฺลสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ. นว ปณฺหา กาคพฺพา.) อารมฺมณเ อธิปตียา อุปนิสฺสเย นว.

นเหตุ เจว นเหตุวิปยุตฺโต จ นอพฺยากโต ฐมโม เหตุสฺส เจว เหตุสมปยุตฺตสฺส จ อพฺยากตฺสส ฐมมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. ทีณิ. (สงฺฆิตฺตํ. นว ปณฺหา กาคพฺพา.) อารมฺมณเ อธิปตียา อนนฺตเร สมนนฺตเร อุปนิสฺสเย นว, ฌมฺเม ทีณิ, นทฺถียา วิกเต นว.

๖. นเหตุสเหตุทุก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๙] นเหตุํ นสเหตุํ นกุสฺลํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุํ สเหตุโก กุสฺโล ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นสเหตุํ นอกุสฺลํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุํ สเหตุโก อกุสฺโล ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุํ นอเหตุํ นอพฺยากํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุํ อเหตุโก อพฺยากโต ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป๖ อวิกเต เอกํ.

๗-๑๓. จุพฺพนฺตรทุก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๑๐] นอปปจฺจยํ นกุสฺลํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจ สปปจฺจโย กุสฺโล ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป๖ อวิกเต เอกํ.

นอปปจฺจยํ นอกุสฺลํ ฐมมํ ปฏฺิจฺจ สปปจฺจโย อกุสฺโล ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป๖ อวิกเต เอกํ.

นอปปจายํ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏฺิจจ สบฺปจฺจโย อพฺยากโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ อธิปตฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๑๑] นอสงฺขตํ ๖ เป ๖ (สบฺปจฺจยทกสทิสํ.)

[๑๒] นสฺนิตฺตสฺสนํ นกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ อนฺนิตฺตสฺสนํ กุสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสฺนิตฺตสฺสนํ นอฺกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ อนฺนิตฺตสฺสนํ อกฺสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสฺนิตฺตสฺสนํ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏฺิจจ สนฺนิตฺตสฺสนํ อพฺยากโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสฺนิตฺตสฺสนํ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏฺิจจ อนฺนิตฺตสฺสนํ อพฺยากโต ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺนิตฺตสฺสนํ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏฺิจจ สนฺนิตฺตสฺสนํ อพฺยากโต
จ อนฺนิตฺตสฺสนํ อพฺยากโต จ ฐมมา อูปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓] นสฺปฏฺิฆํ นกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ อปฺปฏฺิฆํ กุสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสฺปฏฺิฆํ นอฺกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ อปฺปฏฺิฆํ อกฺสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสฺปฏฺิฆํ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏฺิจจ สบฺปฏฺิฆํ อพฺยากโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๔] นอฺรฺบิ นกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ อฺรฺบิ กุสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นอฺรฺบิ นอฺกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจจ อฺรฺบิ อกฺสโล ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นรฺบิ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏฺิจจ รฺบิ อพฺยากโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปตฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๑๕] นโลกุตฺตรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ โลกิโย กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นโลกุตฺตรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ โลกุตฺตรโร กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๆ เปฯ อวิคเต เทว.

นโลกุตฺตรํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ โลกิโย อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๆ เปฯ อวิคเต เอกํ.

นโลกิโย นอပ္ปายาทํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ โลกิโย อပ္ปายาทโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นโลกุตฺตรํ นอပ္ปายาทํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ โลกิโย อပ္ปายาทโต ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปติยา เทว ๆ เปฯ อวิคเต
 เทว.

[๑๖] นเกนจิ วิมฺเบยฺยํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เกนจิ วิมฺเบยฺโย กุสโล ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณิ.

นเกนจิ นวิมฺเบยฺยํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เกนจิ นวิมฺเบยฺโย กุสโล ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณิ.

นเกนจิ วิมฺเบยฺยํ นกฺขลนฺจ นเกนจิ นวิมฺเบยฺยํ นกฺขลนฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ
 เกนจิ วิมฺเบยฺโย กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ติณิ. (สพฺพทฺถ นว.)

นเกนจิ วิมฺเบยฺยํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เกนจิ วิมฺเบยฺโย อกุสโล ฐมโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเกนจิ วิมฺเบยฺยํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เกนจิ นวิมฺเบยฺโย
 อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ อวิคเต
 นว.

นเกนจิ วิมฺเบยฺยํ นอပ္ปายาทํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เกนจิ วิมฺเบยฺโย อပ္ปายาทโต
 ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อธิปติยา นว ๆ เปฯ
 อวิคเต นว.

๑๔. อาสวทุก ๑. กุสลดุติก

[๑๗] นาสวํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ โนอาสโว กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๆ เปฯ อวิคเต เอกํ.

นอาสวํ นอกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสโว อกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นอาสวํ นอพฺยากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นโนอาสวํ นอพฺยากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว อพฺยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ทุกมฺลํ เอกํ. สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ
๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๑๕. สาสวทุก ๑. กุสลดตติก

[๑๘] นอนาสวํ นกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนาสโว กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอนาสวํ นกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สาสโว กุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เปฯ อวิกเต เทว.

นอนาสวํ นอกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สาสโว อกุสโล ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต เอกํ.

นสาสวํ นอพฺยากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สาสโว อพฺยากโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอนาสวํ นอพฺยากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สาสโว อพฺยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปติยา เทว ๖ เปฯ อวิกเต
เทว.

๑๖. อาสวสมปยุตตทุก ๑. กุสลดตติก

[๑๙] นอาสวสมปยุตฺตํ นกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต กุสโล ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต เอกํ.

นอาสวสมปยุตฺตํ นอกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสวสมปยุตฺโต อกุสโล ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นอาสวสมปยุตฺตํ นอพฺยากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อาสววิปยุตฺโต อพฺยากโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๑๗. อาสวตาสวทุก ๑. กุสลตฺตติก

[๒๐] นอาสวณฺเจว นอนาสวณฺจ นกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สาสโว เจว โนอาสโว จ
กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต
เอกํ.

นอาสวณฺเจว นอนาสวณฺจ นอกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสโว เจว สาสโว จ
อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ ๖ เปฯ อวิกเต
ตินิ.

นอาสวณฺเจว นอนาสวณฺจ นอพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สาสโว เจว โน จ
อาสโว อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ,
อธิปตฺติยา ตินิ ๖ เปฯ อวิกเต ตินิ.

(อาสวอาสวสมฺปยุตฺตทุกํ นตฺติ.)

๑๘. อาสววิปฺปยุตฺตตาสวทุก ๑. กุสลตฺตติก

[๒๑] อาสววิปฺปยุตฺตํ นอนาสวํ นกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปฺปยุตฺโต นอนาสโว
กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสววิปฺปยุตฺตํ นอนาสวํ นกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ
อาสววิปฺปยุตฺโต สาสโว กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
เทว ๖ เปฯ อวิกเต เทว.

อาสววิปฺปยุตฺตํ นอนาสวํ นอกุสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปฺปยุตฺโต สาสโว
อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต
เอกํ.

อาสววิปฺปยุตฺตํ นอนาสวํ นอพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปฺปยุตฺโต สาสโว
อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. อาสววิปฺปยุตฺตํ นอนาสวํ นอพฺยากํ
ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อาสววิปฺปยุตฺโต สาสโว อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปตฺติยา เทว ๖ เปฯ อวิกเต เทว.

๒๐-๕๔. สณฺโณชนาทิจโกจฺจนก ๑. กุสฺลตฺติก

[๒๒] นสณฺโณชนํ นอกุสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ สณฺโณชนโน อุกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๒๓] นกนฺถํ นอกุสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ กนฺโถ อุกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๒๔] นโอสํ นอกุสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ โอสํ อุกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๒๕] นโยคํ นอกุสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ โยโค อุกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๒๖] นนฺีวรณํ นอกุสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ นนฺีวรโน อุกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๒๗] นปรามาสํ นอกุสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ ปรามาโส อุกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๕๕-๖๘. มหนฺตรทุก ๑. กุสฺลตฺติก

[๒๘] นสارมฺมณํ นกฺสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ สारมฺมโน กุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต เอกํ.

นสارมฺมณํ นอกุสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ สारมฺมโน อุกฺสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต เอกํ.

นอณารมฺมณํ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏิจฺจ อณารมฺมโน อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต เอกํ.

[๒๙] นนิจิตฺตํ นกฺสฺสํ ฐมํ ปฏิจฺจ จิตฺโต กุสฺโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ. (นอกุสฺสเล ตีณิ. นอพฺยากเต ตีณิ.)

[๓๐] นเจตสิกํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ เจตสิกโก กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๑] นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสมฺปยุตฺโต กุสโล ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๓๒] นจิตฺตสํสฺสจฺจํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจโก กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๓๓] นจิตฺตสมฺภูจฺจํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสมฺภูจฺจโน กุสโล ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๔] นจิตฺตสทฺทํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสทฺทโก กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๕] นจิตฺตานุปริวตฺติ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตานุปริวตฺติโก กุสโล ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๖] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจโน กุสโล
 ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๗] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจสทฺทํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจสทฺทโก
 กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

[๓๘] นจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจจฺจํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺภูจฺจ-
 จฺจโน กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

[๓๙] นอชฺฌตฺตํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อชฺฌตฺตโก กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๔๐] นโนอุปาทา นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ นโนอุปาทาโก กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๔๑] นอนฺปาทินํ นกฺขลํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อนฺปาทินโน กุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

๖๕. อุปาทานทุก ๑. กุสลตติก

[๔๒] นอุปาทานํ นอกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อุปาทาโน อกุสลโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๖๕. กิเลสทุก ๑. กุสลตติก

[๔๓] นกิเลสํ นอกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ กิเลสโธ อกุสลโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๘๓-๑๐๐. ปฎิจจทุก ๑. กุสลตติก

[๔๔] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโธ อกุสลโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นอกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพโธ อกุสลโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นอกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโธ อกุสลโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นอพฺยากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโธ อพฺยากโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นอพฺยากํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโธ อพฺยากโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปฺติยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๔๕] นภาวนาย ปหาตพฺพํ นกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโธ อกุสลโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๔๖] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นกุสลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก อกุสลโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปัจจัยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๔๗] นภาวนาย ปหาตพพเหตุกํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ นภาวนาย ปหาตพพเหตุโก
กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกํ.

[๔๘] นสวิตกํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ สวิตกโก กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๔๙] นสฺวจารํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ สฺวจาโร กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๐] นสปรีตีกํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ สปรีติโก กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๑] นปีตีสหคํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ ปีตีสหคโต กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๒] นสฺซสหคํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ สฺซสหคโต กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๓] นอุเปกฺขาสหคํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ อุเปกฺขาสหคโต กฺขลโล ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๔] นนกกามาวจํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ นกกามาวจโร กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นนกกามาวจํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ กามาวจโร กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๕๕] นรูปาวจํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ รูปาวจโร กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นรูปาวจํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ นรูปาวจโร กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๕๖] นอรูปาวจํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ อรูปาวจโร กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอรูปาวจํ นกฺขลํ ฐมมํ ปฏฺิจจ นอรูปาวจโร กฺขลโล ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๕๗] นอปรียาปนโน นกสล์ รมมํ ปฏิจจ อปรียาปนโน กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอปรียาปนโน นกสล์ รมมํ ปฏิจจ ปริยาปนโน กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๕๘] นนียยานิกํ นกสล์ รมมํ ปฏิจจ นนียยานิกโก กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนียยานิกํ นกสล์ รมมํ ปฏิจจ อนนียยานิกโก กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๕๙] นนียตํ นกสล์ รมมํ ปฏิจจ นนียโต กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนียตํ นกสล์ รมมํ ปฏิจจ อนนียโต กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๖๐] นอนุตฺตรํ นกสล์ รมมํ ปฏิจจ อนนุตฺตรโร กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนุตฺตรํ นกสล์ รมมํ ปฏิจจ สอนุตฺตรโร กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๖๑] นสรณํ นกสล์ รมมํ ปฏิจจ อรโณ กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสรณํ นกสล์ รมมํ ปฏิจจ สรโณ กุสโล รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสรณํ นอพฺยากตํ รมมํ ปฏิจจ อรโณ อพฺยากโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสรณํ นอพฺยากตํ รมมํ ปฏิจจ อรโณ อพฺยากโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปติยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

๑. เหตุทุก ๒. เวทนาตุติก

[๖๒] นเหตุํ นสฺสาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจจ เหตุ สฺสาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ นสฺสาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจจ นเหตุํ สฺสาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นเหตุํ

นสฺสชาเยว เวนนาย สมนฺยตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ เหตุ สฺสชาเยว เวนนาย สมนฺยตฺตํ จ นเหตุ
 สฺสชาเยว เวนนาย สมนฺยตฺตํ จ ฐมฺมา อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 ตฺธิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตฺธิ.

นเหตุ นสฺสชาเยว เวนนาย สมนฺยตฺตมฺลํ ตฺธิเยว. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตฺธิ
 ๖ เป ๖ อวิกเต ตฺธิ. (วิปากํ นตฺติ.)

นเหตุ นสฺสชาเยว เวนนาย สมนฺยตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ เหตุ อสฺสชาเยว
 เวนนาย สมนฺยตฺตํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตฺธิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตฺธิ.

๑. เหตุทุก ๓. วิปากตฺติก

[๖๓] นเหตุ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ เหตุ วิปากํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตฺธิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตฺธิ.

นเหตุ นวิปากมฺมมฺมํ ปฏฺิจจ เหตุ วิปากมฺมมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตฺธิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตฺธิ.

นเหตุ นเนวิปากนวิปากมฺมมฺมํ ปฏฺิจจ นเหตุ นเนวิปากนวิปากมฺมมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตฺธิ, อธิปฺติยา ตฺธิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตฺธิ.

๑. เหตุทุก ๔. อุปาทินนตฺติก

[๖๔] นเหตุ นอุปาทินนูปาทานิโย ฐมฺโม เหตุสฺส อุปาทินนูปาทานิสฺส
 ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นเหตุ นอุปาทินนูปาทานิโย ฐมฺโม นเหตุสฺส
 อุปาทินนูปาทานิสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. นเหตุ นอุปาทินนูปาทานิโย
 ฐมฺโม เหตุสฺส อุปาทินนูปาทานิสฺส จ นเหตุสฺส อุปาทินนูปาทานิสฺส จ ฐมฺมสฺส
 อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (๓)

นเหตุ นอุปาทินนุปาทานิโย ฐมโม นเหตุสสุ อุปาทินนุปาทานิยสสุ ฐมมสสุ
อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ.

นเหตุ นอุปาทินนุปาทานิโย จ นเหตุ นอุปาทินนุปาทานิโย จ ฐมา
เหตุสสุ อุปาทินนุปาทานิยสสุ ฐมมสสุ อารมมณปัจจเยน ปัจจโย. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.
นว ปณฺหา.) อารมมณเ อนนฺตเร สมฺนนฺตเร อุปนฺตสเย นว, ปุเรชาเต ตีณิ,
กมฺเม ตีณิ, อาหาเร เอกํ, อตฺถิยา ตีณิ, นตฺถิยา วิกเต นว, อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอุปาทินนุปาทานิโย ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ นอุปาทินนุปาทานิโย ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ.

นเหตุ นอุปาทินนุปาทานิโย ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ นอุปาทินนุปาทานิโย
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๕. สงฺกิลฺลจตฺตติก

[๖๕] นเหตุ นสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ สงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ นสงฺกิลฺลจสงฺกิลฺลโก ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๖. วิตกกตฺตติก

[๖๖] นเหตุ นสวิตกกตฺตวิจาร์ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ สวิตกกตฺตวิจาร์ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอวิตกกถาจรมคฺคํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ อวิตกกถาจรมคฺคโต ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอวิตกกถาจรํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อวิตกกถาจรโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๗. ปิติตฺติก

[๖๗] นเหตุ นปิติสหคํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ ปิติสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นสุขสหคํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ สุขสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอเปกฺขาสหคํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ อเปกฺขาสหคโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๘. ทสฺสเนตฺติก

[๖๘] นเหตุ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ ทสฺสเนน ปหาตพฺโพ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ ภาวนาย ปหาตพฺโพ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๖๙] นเหตุ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺโพ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุ
นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวทสฺสเนน นภาวนาย
ปหาตพฺโพ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ทุกมูลํ เอกํ สงฺขิตฺตํ. สพฺพทถ ตีณิ.)
เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๘. ทสฺสเนเหตุตุติก

[๗๐] นนเหตุ นทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ทสฺสเนน ปาทพฺพเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต เอกํ.

นนเหตุ นภาวนาย ปาทพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ภาวนาย ปาทพฺพเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ อวิกเต เอกํ.

[๗๑] นเหตุ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพเหตุกํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปาทพฺพเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ทกฺมูลํ เอกํ สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปตียา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๐. อาจยคามิตฺตุติก

[๗๒] นเหตุ นอาจยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ อาจยคามิ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอปปจยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ อปปจยคามิ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นเนวอาจยคามินาปปจยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวอาจยคามินาปปจยคามิ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุ นเนวอาจยคามินาปปจยคามิ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ เนวอาจยคามินาปปจยคามิ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปตียา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๑. เสกขตุติก

[๗๓] นเหตุ นเสกฺขํ ฐมํ ปฏิจฺจ เหตุ เสกฺโข ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอเสกข์ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อเสกข์ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นเนวเสกฺขนาสกฺข์ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นเนวเสกฺขนาสกฺข์ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นนเหตุ นเนวเสกฺขนาสกฺข์ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ
เนวเสกฺขนาสกฺข์ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๒. ปริตฺตตฺตฺติก

[๗๔] นเหตุ นปริตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ปริตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นนเหตุ นปริตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ปริตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นมหกฺกตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มหกฺกโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอปฺปมาณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อปฺปมาณโ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๓. ปริตฺตารมฺมตฺตฺติก

[๗๕] นเหตุ นปริตฺตารมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ ปริตฺตารมฺมโน ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นมหกฺกตารมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ มหกฺกตารมฺมโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอปฺปมาณารมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ เหตุ อปฺปมาณารมฺมโน ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๔. หีนตติก

[๗๖] นเหตุ หีนํ ฐมํ ปฏิจํ เหตุ หีนํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นมชฺฌมํ ฐมํ ปฏิจํ นเหตุ มชฺฌมํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นนเหตุ นมชฺฌมํ ฐมํ ปฏิจํ นเหตุ มชฺฌมํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นปณฺฑิตํ ฐมํ ปฏิจํ เหตุ ปณฺฑิตํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตตติก

[๗๗] นเหตุ นมิจฺจนตฺตนิยตํ ฐมํ ปฏิจํ เหตุ มิจฺจนตฺตนิยตํ ฐมํ
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นสมมตฺตนิยตํ ฐมํ ปฏิจํ เหตุ สมมตฺตนิยตํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอนิยตํ ฐมํ ปฏิจํ นเหตุ อนิยตํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นนเหตุ นอนิยตํ ฐมํ ปฏิจํ นเหตุ อนิยตํ ฐมํ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๖. มกุฏการมมณตติก

[๗๘] นเหตุ นมกุฏการมมณํ ฐมํ ปฏิจํ เหตุ มกุฏการมมณํ ฐมํ
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นมกุฏเหตุกํ ฐมํ ปฏิจํ เหตุ มกุฏเหตุโก ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นมกุฏาธิปตี ฐมํ ปฏิจํ เหตุ มกุฏาธิปตี ฐมํ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๗. อุปฺปนฺนตฺติก

[๗๙] นเหตุ นอุปฺปนฺโน ฐมฺโม เหตุสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา อุปฺนิสฺสเย นว.

๑. เหตุทุก ๑๘. อดีตตฺติก

[๘๐] นเหตุ นปจฺจุปฺปนฺโน ฐมฺโม เหตุสฺส ปจฺจุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา นว, อนนฺตเร สมนนฺตเร นว, อุปฺนิสฺสเย นว, นตฺติยา วิคเต นว.

๑. เหตุทุก ๑๙. อตีตารมฺมณตฺติก

[๘๑] นเหตุ นอตีตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ อตีตารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอนาคตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ อนาคตารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๒๐. อชฺฌตฺตตฺติก

[๘๒] นเหตุ นอชฺฌตฺโต ฐมฺโม เหตุสฺส อชฺฌตฺตสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต อตฺติยา อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นพหิทฺธา ฐมฺโม เหตุสฺส พหิทฺธา ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ นว, อธิปฺติยา อุปฺนิสฺสเย นว, ปุเรชาเต อตฺติยา อวิกเต ตีณิ.

(อชฺฌตฺตตฺติโก น ลพฺภติ ปฏฺิจฺจาวาราทิสฺ.)

๑. เหตุทุก ๒๑. อชุตตารมมตติก

[๘๓] นเหตุ นอชุตตารมมณํ ฐมํ ปฏิจํ เหตุ อชุตตารมมโน ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นพหิทฺธารมมณํ ฐมํ ปฏิจํ เหตุ พหิทฺธารมมโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (อชุตตพหิทฺธารมมณํ
นคฺถิ.)

๑. เหตุทุก ๒๒. สนิทสนตติก

[๘๔] นเหตุ นสนิทสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจํ นเหตุ สนิทสนสฺสปฏิหโม
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นนเหตุ นสนิทสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจํ นเหตุ สนิทสนสฺสปฏิหโม ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ. (นเหตุอนิทสนสฺสปฏิหมฺมเลปี ตีณิเยว.)

[๘๕] นเหตุ นอนิทสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจํ นเหตุ อนิทสนสฺสปฏิหโม
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปติยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

๒. สเหตุทุก ๒๒. สนิทสนตติก

[๘๖] นสเหตุกํ นสนิทสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจํ อเหตุโก สนิทสนสฺสปฏิหโม
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอเหตุกํ นสนิทสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจํ อเหตุโก สนิทสนสฺสปฏิหโม ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

(นสเหตุกอนิทสนสฺสปฏิหมฺมเลปี ตีณิเยว.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖
อฉณมฉณเย เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสเหตุกํ นอนิทสฺสนอปปปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ อเหตุโก นอนิทสฺสนอปปปฏิฆํ ฐมํ โ
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

(นเหตุสมฺปยุตฺตํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ สเหตุกทุกสทิสํ. ติณิ ปณฺหา. เหตุสเหตุกทุก
 จ เหตุเหตุสมฺปยุตฺตทุกเก จ ปณฺหา โน ลพฺภติ.)

๖. นเหตุสเหตุกทุก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๘๗] นเหตุํ นสเหตุกํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก
 สนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นเหตุํ นอเหตุกํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก สนิทสฺสน-
 สปปปฏิฆํ ฐมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตํ.) เหตุยา ติณิ, อธิปฺติยา
 ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

นเหตุํ นสเหตุกํ นอนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ ติณิเยว. (สงฺขิตํ.) เหตุยา
 ติณิ, อธิปฺติยา ติณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเย เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

นเหตุํ นสเหตุกํ นอนิทสฺสนอปปปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเหตุโก
 นอนิทสฺสนอปปปฏิฆํ ฐมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา
 เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

๗. สปปจายทุก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๘๘] นอปปจายํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ สปปจายโย สนิทสฺสนสปปปฏิฆํ
 ฐมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกํ.

นอปปจายํ นอนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมํ ปฏิจฺจ สปปจายโย นอนิทสฺสนสปปปฏิฆํ
 ฐมํ โอุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกํ.

(นอปปจายนอนิทสฺสนอปปปฏิฆมฺลปี เอกเมว.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ
 ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (นสงฺขตํ นสปปจายสทิสํ.)

๕. สนิทสฺสนทุก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๘๙] นสนิทสฺสนํ นสนิทสฺสนสปปฎิหมํ ฐมมํ ปฎิจฺจา สนิทสฺสโน สนิทสฺสน-
สปปฎิโหม ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปตียา เอกํ
ว เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสนิทสฺสนํ นอนิทสฺสนสปปฎิหมํ ฐมมํ ปฎิจฺจา อนิทสฺสโน อนิทสฺสนสปปฎิโหม
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปตียา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

นสนิทสฺสนํ นอนิทสฺสนอปปฎิหมํ ฐมมํ ปฎิจฺจา อนิทสฺสโน อนิทสฺสนอปปฎิโหม
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปตียา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

๑๐. สปปฎิหมทุก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๙๐] นสปปฎิหมํ นสนิทสฺสนสปปฎิหมํ ฐมมํ ปฎิจฺจา สปปฎิโหม สนิทสฺสนสปปฎิโหม
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอปปฎิหมํ นสนิทสฺสนสปปฎิหมํ ฐมมํ ปฎิจฺจา สปปฎิโหม สนิทสฺสนสปปฎิโหม ฐมฺโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นสปปฎิหมํ นสนิทสฺสนสปปฎิหมญฺจ นอปปฎิหมํ นสนิทสฺสนสปปฎิหมญฺจ ฐมมํ ปฎิจฺจา
สปปฎิโหม สนิทสฺสนสปปฎิโหม ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สพฺพทตฺต ตีณิ.)
เหตุยา ตีณิ, อธิปตียา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสปปฎิหมํ นอนิทสฺสนสปปฎิหมํ ฐมมํ ปฎิจฺจา สปปฎิโหม อนิทสฺสนสปปฎิโหม
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปตียา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

นอปปฎิหมํ นอนิทสฺสนอปปฎิหมํ ฐมมํ ปฎิจฺจา อปปฎิโหม อนิทสฺสนสปปฎิโหม
ฐมฺโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปตียา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

๑๑. รุปทุก ๒๒. สนิทสนตติก

[๙๑] นรूपิ นสนิทสนตปฏิหมั ฐมัม ปฏิจจ รุปิ สนิทสนตปฏิโหม ฐมโ
อุปะชชติ เหตุปะจยา. (สงขิตุ.) เหตุยา ติณิ, อธิปัตยา ติณิ ะ เป ะ อวิกเต ติณิ.

นรूपิ นอนิทสนตปฏิหมั ฐมัม ปฏิจจ รุปิ อนิทสนตปฏิโหม ฐมโ
อุปะชชติ เหตุปะจยา. (สงขิตุ.) เหตุยา ติณิ, อธิปัตยา ติณิ ะ เป ะ อณณณณณ
เอกั ะ เป ะ อวิกเต ติณิ.

นอรूपิ นอนิทสนตปฏิหมั ฐมัม ปฏิจจ รุปิ อนิทสนตปฏิโหม ฐมโ
อุปะชชติ เหตุปะจยา. (สงขิตุ.) เหตุยา เอกั, อธิปัตยา เอกั ะ เป ะ อวิกเต
เอกั.

๑๒. โลกียทุก ๒๒. สนิทสนตติก

[๙๒] นโลกิยั นสนิทสนตปฏิหมั ฐมัม ปฏิจจ โลกิโย สนิทสนตปฏิโหม
ฐมโ อุปะชชติ เหตุปะจยา. เอกั.

นโลกุตุตารั นสนิทสนตปฏิหมั ฐมัม ปฏิจจ โลกิโย สนิทสนตปฏิโหม ฐมโ
อุปะชชติ เหตุปะจยา. เอกั. (คณิตเกณ กณตพพา ติณิ ปณหา. สงขิตุ.)
เหตุยา ติณิ, อธิปัตยา ติณิ ะ เป ะ อวิกเต ติณิ.

นโลกิยั นอนิทสนตปฏิหมั ฐมัม ปฏิจจ โลกิโย อนิทสนตปฏิโหม. (ติณิเยว
ปณหา กตพพา. สงขิตุ.) เหตุยา ติณิ, อธิปัตยา ติณิ ะ เป ะ อณณณณณ
เอกั ะ เป ะ อวิกเต ติณิ.

นโลกุตุตารั นอนิทสนตปฏิหมั ฐมัม ปฏิจจ โลกิโย อนิทสนตปฏิโหม ฐมโ
อุปะชชติ เหตุปะจยา. (สงขิตุ.) เหตุยา เอกั, อธิปัตยา เอกั ะ เป ะ อวิกเต
เอกั.

๑๓. เกณจิวิญญะยทุก ๒๒. สนิทสนตติก

[๙๓] นเกณจิ วิญญะยั นสนิทสนตปฏิหมั ฐมัม ปฏิจจ เกณจิ วิญญะโย
สนิทสนตปฏิโหม ฐมโ อุปะชชติ เหตุปะจยา. นเกณจิ วิญญะยั นสนิทสน-

สปปปฏิฆํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เกนจิ นวิญฺเญยฺโย สนิทสฺสนสปปปฏิฆโ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นเกนจิ วิญฺเญยฺยํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เกนจิ วิญฺเญยฺโย
 สนิทสฺสนสปปปฏิฆโ จ เกนจิ นวิญฺเญยฺโย สนิทสฺสนสปปปฏิฆโ จ ฐมฺมา
 อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. (๓)

นเกนจิ นวิญฺเญยฺยํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิเยว.

นเกนจิ วิญฺเญยฺยํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆนฺจ นเกนจิ นวิญฺเญยฺยํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆนฺจ
 ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. ตีณิเยว. (สพฺพทตฺต นว.)

นเกนจิ วิญฺเญยฺยํ นอนิทสฺสนสปปปฏิฆสฺส ปุริมสทิสํ นวปณฺหา กาทพฺพา.
 นเกนจิ วิญฺเญยฺยํ นอนิทสฺสนอปปปฏิฆมฺมุตฺตสฺส นว ปณฺหาเยว. เหตุยา นว, อธิปตฺติยา
 นว ๆ เป ๆ อวิกเต นว.

๑๕. สาสวทุก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๔๔] นาสวํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว สนิทสฺสนสปปปฏิฆโ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นโนอาสวํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว สนิทสฺสนสปปปฏิฆโ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ ๆ เป
 วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต ตีณิ.

โนอาสวํ นอนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ. (ปุริมนเยน ตีณิ ปณฺหา.) เหตุยา
 ตีณิ, อธิปตฺติยา ตีณิ ๆ เป ๆ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๆ เป ๆ วิปาเก เอกํ ๆ เป ๆ อวิกเต ตีณิ.

โนอาสวํ นอนิทสฺสนอปปปฏิฆํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ โนอาสโว นอนิทสฺสนอปปปฏิฆโ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปตฺติยา เอกํ ๆ เป
 อวิกเต เอกํ.

๑๕. สาสวทุก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๔๕] นาสวํ นสนิทสฺสนสปปปฏิฆํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ สาสโว สนิทสฺสนสปปปฏิฆโ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอณาสวํ นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว สฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

(นสฺสวํ นอณิตฺตฺสนสฺสปฏิหํมฺลสฺส ปฺริมฺนเยน ตีณิ ปณฺหา.) เหตุยา ตีณิ,
อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเย เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นอณาสวํ นอณิตฺตฺสนอฺปฺปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว นอณิตฺตฺสนอฺปฺปฏิหํ ฐมํ
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
เอกํ.

๑๖. อาสวสมฺปยุตฺตทุก ๒๒. สฺนิตฺตฺสนตฺติก

[๔๖] นอสาสวสมฺปยุตฺตํ นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปฺยุตฺโต
สฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอสาสววิปฺยุตฺตํ นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปฺยุตฺโต สฺนิตฺตฺสน-
สฺสปฏิหํ ฐมํ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเย เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(นอสาสวสมฺปยุตฺตนอณิตฺตฺสนสฺสปฏิหํมฺลเย. ตีณิเยว.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเย เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นอสาสวสมฺปยุตฺตํ นอณิตฺตฺสนอฺปฺปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปฺยุตฺโต นอณิตฺตฺสน-
อฺปฺปฏิหํ ฐมํ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ
๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

๑๗. อาสวสาสวทุก ๒๒. สฺนิตฺตฺสนตฺติก

[๔๗] นอสาสวญฺเจว นอณาสวญฺจ นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว
ญฺเจว โน จ อาสโว สฺนิตฺตฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

นอณาสวญเจว นโน จ อาสวํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว เจว
โน จ อาสโว สนิทสฺสนสฺสปฏิโห ฐมโห อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(นอณาสวญเจว นอณาสวํ นอนิทสฺสนสฺสปฏิหมฺลเป ปุริมนเยน ตีณิเยว.) เหตุยา
ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นอณาสวญเจว นอณาสวญจ นอนิทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ สาสโว เจว โน
จ อาสโว อนิทสฺสนสฺสปฏิโห ฐมโห อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
เอกํ, อธิปติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

(อาสวอาสวสมฺปยุตฺตทุกเก ปณฺหา น ลพฺภติ.)

๔๙. อาสววิปฺยุตฺตสํสวทุก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๔๙] อาสววิปฺยุตฺตํ นาสวํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปฺยุตฺโต
สาสโว สนิทสฺสนสฺสปฏิโห ฐมโห อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อาสววิปฺยุตฺตํ นอณาสวํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปฺยุตฺโต
สาสโว สนิทสฺสนสฺสปฏิโห ฐมโห อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(อาสววิปฺยุตฺตนสํสวอนิทสฺสนสฺสปฏิหมฺลเป ปุริมนเยเนว ตีณิ ปณฺหา.)
เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อาสววิปฺยุตฺตํ นอณาสวํ นอนิทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ อาสววิปฺยุตฺโต
สาสโว อนิทสฺสนสฺสปฏิโห ฐมโห อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
เอกํ, อธิปติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

๒๐-๕๔. สยโฆชนาทินโคจจก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๕๔] โนสยโฆชนํ นสนิทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺจ โนสยโฆชน
สนิทสฺสนสฺสปฏิโห ฐมโห อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (ตีณิ ปณฺหา. สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๐] โนคนถัม นสันทสฺสนสฺสปฏิหัง ฐมมํ ปฏิจฺจ โนคนถุ สันทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๑] โนโธมํ นสันทสฺสนสฺสปฏิหัง ฐมมํ ปฏิจฺจ โนโธมํ สันทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๒] โนโยคํ นสันทสฺสนสฺสปฏิหัง ฐมมํ ปฏิจฺจ โนโยคํ สันทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๓] โนนีวรณํ นสันทสฺสนสฺสปฏิหัง ฐมมํ ปฏิจฺจ โนนีวรณํ สันทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๔] โนปรามาสํ นสันทสฺสนสฺสปฏิหัง ฐมมํ ปฏิจฺจ โนปรามาสํ สันทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๕๕-๖๘. มหนฺตรทุก ๒๒. สันทสฺสนตฺติก

[๑๐๕] นสารมฺมณํ นสันทสฺสนสฺสปฏิหัง ฐมมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมณํ สันทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

อนารมฺมณํ นสันทสฺสนสฺสปฏิหัง ฐมมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมณํ สันทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(อนิทสฺสนสฺสปฏิหํ ตีณิเยว.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสารมฺมณํ นอนิทสฺสนสฺสปฏิหัง ฐมมํ ปฏิจฺจ อนารมฺมณํ อนิทสฺสนสฺสปฏิหํ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๑๐๖] ไนจิตุํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ ไนจิตุํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นไนจิตุํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ ไนจิตุํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺฆิตุํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๗] นเจตสิกํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ นเจตสิโก สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตุํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๘] นจิตุสสมฺปยุตฺตํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ จิตฺตวิปฺปยุตฺตํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตุํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๙] นจิตุสสํญฺจํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ จิตฺตวิสสํญฺจํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตุํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๐] ไนจิตุสสมฺมูจํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ จิตฺตสมฺมูจํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (จิตฺตสมฺมูจํ รุเปเนว ตีณิ. สงฺฆิตุํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๑] ไนจิตุสสหนํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ ไนจิตุสสหนํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตุํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๒] ไนจิตุสทณฺฑํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ ไนจิตุสทณฺฑํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตุํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๓] ไนจิตุสสํญฺจสมฺมูจํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฏิจํ ไนจิตุสสํญฺจสมฺมูจํ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ โฏปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตุํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๔] โนจิตฺตสํญฺจสมฺภูจฺจานสทฺทํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ โนจิตฺต-
สํญฺจสมฺภูจฺจานสทฺทํ สนิทฺตสฺนสฺสปฺปฏิโห ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๕] โนจิตฺตสํญฺจสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ นสฺนิตฺตสฺนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ
โนจิตฺตสํญฺจสมฺภูจฺจานานุปริวตฺติ สนิทฺตสฺนสฺสปฺปฏิโห ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๖] นอชฺฌตฺติกํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ พาหิโร สนิทฺตสฺนสฺสปฺปฏิโห
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นพาหิโร นสฺนิตฺตสฺนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ พาหิโร สนิทฺตสฺนสฺสปฺปฏิโห ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๗] โนอุปาทา นสฺนิตฺตสฺนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ อุปาทา สนิทฺตสฺนสฺสปฺปฏิโห
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ.

[๑๑๘] นอุปาทินฺนํ สนิทฺตสฺนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ นอุปาทินฺโน สนิทฺตสฺน-
สฺสปฺปฏิโห ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๖๕. อุปาทานทุก ๒๒. สนิทฺตสฺนตฺติก

[๑๑๙] โนอุปาทานํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ โนอุปาทานํ สนิทฺตสฺน-
สฺสปฺปฏิโห ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

๗๕. กิเลสทุก ๒๒. สนิทฺตสฺนตฺติก

[๑๒๐] โนกิเลสํ นสฺนิตฺตสฺนสฺสปฺปฏิหํ ฐมฺมํ ปฏฺิจจ โนกิเลสํ สนิทฺตสฺนสฺสปฺปฏิโห
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖
วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๘๓-๑๐๐. ปฎิจจก ๒๒. สนิทสฺสนตฺติก

[๑๒๑] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นสนิทสฺสนสฺสปฺปฏิขํ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ สนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๒๒] นภาวนาย ปหาตพฺพํ นสนิทสฺสนสฺสปฺปฏิขํ ฐมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพโ สนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๒๓] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นสนิทสฺสนสฺสปฺปฏิขํ ฐมํ ปฏิจฺจ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก สนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๒๔] นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ นสนิทสฺสนสฺสปฺปฏิขํ ฐมํ ปฏิจฺจ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก สนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๒๕] นสฺวิตกํ นสนิทสฺสนสฺสปฺปฏิขํ ฐมํ ปฏิจฺจ อวิกโก สนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๒๖] นสฺวิจารํ นสนิทสฺสนสฺสปฺปฏิขํ ฐมํ ปฏิจฺจ อวฺจารโ สนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๒๗] นสฺสปีติกํ นสนิทสฺสนสฺสปฺปฏิขํ ฐมํ ปฏิจฺจ นสฺสปีติโก สนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๒๘] นปีติสทฺทกํ นสนิทสฺสนสฺสปฺปฏิขํ ฐมํ ปฏิจฺจ นปีติสทฺทโก สนิทสฺสนสฺสปฺปฏิโ ฐมโ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๒๙] นสฺสสทฺทํ นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นสฺสสทฺทโต สฺนิตฺสฺสน-
สฺสปฏิขฺมํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๐] นอฺเปกฺขาสทฺทํ นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอฺเปกฺขาสทฺทโต
สฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ,
อธิปฺติยา ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๑] นกามาวจโร นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กามาวจโร สฺนิตฺสฺสน-
สฺสปฏิขฺมํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๒] นรูปาวจโร นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นรูปาวจโร สฺนิตฺสฺสน-
สฺสปฏิขฺมํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๓] นอรูปาวจโร นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นอรูปาวจโร สฺนิตฺสฺสน-
สฺสปฏิขฺมํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
ฯ เป ฯ วิปาเก เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๔] นปริยาปนฺนํ นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ ปริยาปนฺโน สฺนิตฺสฺสน-
สฺสปฏิขฺมํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๕] นนียฺยานิกํ นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนนียฺยานิกํ สฺนิตฺสฺสน-
สฺสปฏิขฺมํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
ฯ เป ฯ วิปาเก เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๖] นนียํ นสฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อนนียโต สฺนิตฺสฺสนสฺสปฏิขฺมํ
ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ฯ เป ฯ
วิปาเก เอกํ ฯ เป ฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๗] นสอตุตถํ นสนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฎิจจ สอตุตถโร สนิทสนสปฏิทินํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓๘] นสรณํ นสนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฎิจจ อรโณ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอรณํ นสนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฎิจจ อรโณ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นสรณํ นสนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฎิจจ อรโณ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(อนิทสนสปฏิทินํ ตีณิเยว.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณณมณเณ เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสรณํ นอนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฎิจจ อรโณ อนิทสนสปฏิทินํ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

ปัจจนีเย-นเหตุ นอารมฺมณ

[๑๓๙] นสรณํ นสนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฎิจจ อรโณ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมโม อปฺปชฺชติ นเหตุปจฺจยา. เอกํ.

นสรณํ นสนิทสนสปฏิทินํ ฐมํ ปฎิจจ อรโณ สนิทสนสปฏิทินํ ฐมโม อปฺปชฺชติ นอารมฺมณปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) นเหตุยา เอกํ, นอารมฺมณํ ตีณิ, นอธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ นกมฺเม เอกํ, นอาหาเร นอินฺทริเย นฉาเน นมกฺเค เอกํ ๖ เป ๖ โนวิกเต ตีณิ.

เหตุปจฺจยา นอารมฺมณํ ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

นอารมฺมณปจฺจยา เหตุยา ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.)

(สหชาตวารมฺปี ปจฺจยวารมฺปี นิสฺสยวารมฺปี สํสฺสจวารมฺปี สมฺปยุตฺตวารมฺปี วิตุฏฺฐาเรตพฺพ.)

ปฬหาวาร-เหตุ

[๑๔๐] นสรโณ นสฺสทสฺสนสฺสปฏิโฆ ฐมฺโม อรณสฺส สนิทสฺสนสฺสปฏิฆสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. นสรโณ นสฺสทสฺสนสฺสปฏิโฆ ฐมฺโม อรณสฺส สนิทสฺสนสฺสปฏิฆสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจาเยน ปจฺจาโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา เทว, อธิปัตติยา เทว ๖ เป ๖ สหชาเต นิสฺสเย ตีณิ, ปจฺจาชาเต กมฺเม เทว, วิปาเก เอกํ, อาหาเร อินฺทฺริเย ฌาเน มกฺเค วิปฺปยุตฺเต เทว ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(ยถา กุสลตฺติเก ปฬหาวารสฺส อนฺุโลมมฺปิ ปจฺฉนียมฺปิ อนฺุโลมปจฺฉนียมฺปิ ปจฺฉนียานฺุโลมมฺปิ กณฺธิตํ, เอวํ กณฺเฑทพฺพํ.)

ธรรมปจันยานุโลม ทุกติกปฐกานํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธรรมปิฎก

ธมมปจฺจนียานุโลม

ติกทุกปฏฺจฺจานปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสฺลตฺตํ ๑. เหตุทุก

[๑] นกฺขลํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อกฺขลํ เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

นกฺขลํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อพฺยากโต เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๒)

นอฺกฺขลํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ กุสฺลํ เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

นอฺกฺขลํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อพฺยากโต เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๒)

นอพฺยากตํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ กุสฺลํ เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

นอพฺยากตํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อกฺขลํ เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๒)

นกฺขลํ นนฺเหตุญฺจ นอพฺยากตํ นนฺเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อกฺขลํ เหตุ ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอฺกฺขลํ นนฺเหตุญฺจ นอพฺยากตํ นนฺเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ
กุสฺลํ เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

นกฺขลํ นนฺเหตุญฺจ นอฺกฺขลํ นนฺเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อพฺยากโต เหตุ ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๆ เปฯ
อวิคเต นว.

[๒] นกฺขลํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อกฺขลํ นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

นกฺขลํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อพฺยากโต นนฺเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

นกฺขลํ นนฺเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺจฺจ อกฺขลํ นนฺเหตุ จ อพฺยากโต นนฺเหตุ จ ธมฺมา
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอ กุสฺสํ นนเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺสโล นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอ กุสฺสํ นนเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอ กุสฺสํ นนเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺสโล นเหตุ จ อพฺยาคโต นเหตุ จ ธมฺมา
 อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอ พฺยาคํ นนเหตุํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. ปณฺจ.

น กุสฺสํ นนเหตุณฺจ นอ พฺยาคํ นนเหตุณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺสโล นเหตุ ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอ กุสฺสํ นนเหตุณฺจ นอ พฺยาคํ นนเหตุณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺสโล นเหตุ ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

น กุสฺสํ นนเหตุณฺจ นอ กุสฺสํ นนเหตุณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต นเหตุ
 ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ (สงฺขิตํ.) เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺ นว
 ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐารส.

๑. กุสฺสตฺตติก ๒. สเหตุกทุก

[๓] น กุสฺสํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺสโล สเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. น กุสฺสํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต สเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอ กุสฺสํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต สเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอ พฺยาคํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺสโล สเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. น กุสฺสํ นสเหตุกณฺจ นอ พฺยาคํ นสเหตุกณฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ กุสฺสโล
 สเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. น กุสฺสํ นสเหตุกณฺจ นอ กุสฺสํ นสเหตุกณฺจ
 ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต สเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา
 จ, อารมฺมณฺ จ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต จ.

[๔] น กุสฺสํ นอเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต อเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอ กุสฺสํ นอเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยาคโต อเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ

เหตุปัจจัย. นอพยากํ นอเหตุกํ รมํ ปฏิจํ อพยากโต อเหตุโก รมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. นกฺสํ นอเหตุกณฺจํ นอพยากํ นอเหตุกณฺจํ รมํ ปฏิจํ
 อพยากโต อเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. นกฺสํ นอเหตุกณฺจํ นอพยากํ
 นอเหตุกณฺจํ รมํ ปฏิจํ อพยากโต อเหตุโก รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย.
 นกฺสํ นอเหตุกณฺจํ นกฺสํ นอเหตุกณฺจํ รมํ ปฏิจํ อพยากโต อเหตุโก
 รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (สงฺขิตํ.) เหตุยา ฉ, อารมณํ ตีณิ ฯ เป ฯ
 สหชาติ ทวาทส ฯ เป ฯ วิปาเก ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต ทวาทส.

๑. กุสลดตฺติก ๓. เหตุสมฺปยุตฺตทุก

[๕] นกฺสํ นเหตุสมฺปยุตฺตํ รมํ ปฏิจํ อกฺสโล เหตุสมฺปยุตฺโต รมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. นกฺสํ นเหตุสมฺปยุตฺตํ รมํ ปฏิจํ อพยากโต เหตุสมฺปยุตฺโต
 รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. นกฺสํ นเหตุสมฺปยุตฺตํ รมํ ปฏิจํ อพยากโต
 เหตุสมฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. ฉ. (สเหตุทุกสทิสฺ. สงฺขิตํ.)

นกฺสํ นเหตุวิปยุตฺตํ รมํ ปฏิจํ อพยากโต เหตุวิปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปัจจัย. ฉ. (อเหตุกสทิสฺ. สงฺขิตํ.)

๑. กุสลดตฺติก ๔-๖. เหตุสเหตุกทุกาทิ

[๖] นกฺสํ นเหตุณฺเจว นอเหตุกณฺจํ รมํ ปฏิจํ อกฺสโล เหตุ เจว สเหตุโก
 จ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. นกฺสํ นเหตุณฺเจว นอเหตุกณฺจํ รมํ ปฏิจํ
 อพยากโต เหตุ เจว สเหตุโก จ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. เทว.

(นอฺกฺสเล เทว. นอพยากเต เทว. ปรมํ กณฺธิเตเกน เอกํ, ทฺติยํ กณฺธิเตเกน เอกํ,
 ตติยํ กณฺธิเตเกน เอกํ, สพฺพทฺต นว ปณฺหา.)

เหตุยา นว ฯ เป ฯ วิปาเก ตีณิ ฯ เป ฯ อวิกเต นว.

นกฺสํ นอเหตุกณฺเจว น จ เหตุ รมํ ปฏิจํ อกฺสโล สเหตุโก เจว นน จ
 เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปัจจัย. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว ฯ เป ฯ วิปาเก ตีณิ
 ฯ เป ฯ อวิกเต นว.

[๗] นกฺขลํ นเหตุญฺเจว นเหตุวิปฺยตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต นว. (เหตุสเหตุสทิส.)

นกฺขลํ นเหตุวิปฺยตฺตญฺจ นนเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ เหตุสมฺปยุตฺโต เจว น จ เหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต นว.

[๘] นกฺขลํ นเหตุํ นสเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต นเหตุ สเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๙] นกฺขลํ นเหตุํ นอเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ นเหตุ อเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นอเหตุํ นเหตุํ นอเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต นเหตุ อเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นอพฺยากตํ นเหตุํ นอเหตุํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต นเหตุ อเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑. กณฺธิเก ตีณิ ปณฺหา.)

เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๆ เปฯ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต จ.

๑. กุสฺลตฺตติก ๗-๑๓. จุฬนฺตรทุก

[๑๐] นกฺขลํ นสปปจฺจโย ธมฺโม กุสฺลสฺส สปปจฺจยสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณ- ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณฺเณ จ, อธิปฺติยา อุปนิสฺสเย จ. (สงฺขตํ สปปจฺจยสทิส.)

[๑๑] นกฺขลํ นสฺนิทฺสฺสนํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สนิทฺสฺสนํ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต จ.

นกฺขลํ นอนิทฺสฺสนํ ธมฺโม กุสฺลสฺส อนิทฺสฺสนสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (นว ปณฺหา กาทพฺพา.) อารมฺมณฺเณ นว, อธิปฺติยา ตีณิ, อุปนิสฺสเย ปุเรชาเต อตฺถิยา อวิกเต นว.

[๑๒] นกฺสํ นสฺสปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต สสฺสปฏิหํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว ตีณิ ๖ เป ๖
วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต จ.

นกฺสํ นอปปฺปฏิหํ ฐมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต อปฺปปฏิหํ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตีณิ.

[๑๓] นกฺสํ นรฺฐิ ฐมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต รฺฐิ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ
๖ เป ๖ อวิคเต จ.

นกฺสํ นอฐิ ฐมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต อฐิ ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต ตีณิ.

[๑๔] นกฺสํ นโลกิยํ ฐมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต โลกิโย ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ
๖ เป ๖ อวิคเต ปณฺจ.

นกฺสํ นโลกุตฺตรํ ฐมํ ปฏิจฺ กุสโล โลกุตฺตรो ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นกฺสํ นโลกุตฺตรํ ฐมํ ปฏิจฺ อพฺยากโต โลกุตฺตรो ฐมํ ฐมํ อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (จ ปณฺหา กาทพฺพา.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ
๖ เป ๖ อวิคเต จ.

[๑๕] นกฺสํ นเกนจิ วิณฺณเยยฺยํ ฐมํ ปฏิจฺ อกุสโล เกนจิ วิณฺณเยยฺโย ฐมํ
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐจารส, อารมฺมณฺ นว ๖ เป ๖
วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต อฏฺฐจารส.

นกฺสํ นนเกนจิ วิณฺณเยยฺยํ ฐมํ ปฏิจฺ อกุสโล เกนจิ วิณฺณเยยฺโย ฐมํ
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐจารส, อารมฺมณฺ นว ๖ เป ๖
วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิคเต อฏฺฐจารส.

๑. กุสลดตฺติก ๑๔. อาสวโกจฺจนก

[๑๖] นกฺขลํ โนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อกฺขลํ อาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกฺขลํ นโนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อกฺขลํ โนอาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๑๗] นกฺขลํ นาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อพฺยากโต สาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, ธรปฺตียา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ปณฺจ.

นกฺขลํ นอนาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ กฺขลํ อนาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

[๑๘] นกฺขลํ นอาสวสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อกฺขลํ อาสวสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกฺขลํ นอาสววิปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อกฺขลํ อาสววิปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๑๙] นกฺขลํ นอาสวณฺเฑว นอนาสวณฺเฑว ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อกฺขลํ อาสวํ เฑว
 สาสวํ จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

นกฺขลํ นอนาสวณฺเฑว นโน จ อาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อกฺขลํ สาสวํ เฑว โน จ
 อาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ
 ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๒๐] นกฺขลํ นอาสวณฺเฑว นอาสววิปยุตฺตณฺเฑว ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อกฺขลํ อาสวํ
 เฑว อาสวสมฺปยุตฺโต จ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ
 ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกฺขลํ นอาสววิปยุตฺตณฺเฑว นโน จ อาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อกฺขลํ
 อาสวสมฺปยุตฺโต เฑว โน จ อาสวํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๒๑] นกฺสํ อาสววิปฺยตฺตํ นสาสวํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อาสววิปฺยตฺตํ
สาสวํ ฐมํโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ
วเปว วิปาเก ตีณิ วเปว อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลตฺติก ๒๐. สณฺโฆชนาทีโกจฺจนก

[๒๒] นกฺสํ โนสณฺโฆชนํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกฺสโล สณฺโฆชนโน ฐมํโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ วเปว อวิกเต ตีณิ.

[๒๓] นกฺสํ โนคนถํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกฺสโล คนถํ ฐมํโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ วเปว อวิกเต ตีณิ.

[๒๔] นกฺสํ โนโธมํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกฺสโล โธมํ ฐมํโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ วเปว อวิกเต ตีณิ.

[๒๕] นกฺสํ โนโยคํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกฺสโล โยโค ฐมํโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ วเปว อวิกเต ตีณิ.

[๒๖] นกฺสํ โนนีวรณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกฺสโล นีวรณํ ฐมํโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ วเปว อวิกเต ตีณิ.

[๒๗] นกฺสํ โนปรามาสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกฺสโล ปรามาโส ฐมํโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ วเปว อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลตฺติก ๕๕. มหนฺตรทุก

[๒๘] นกฺสํ นสารมฺมณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สารมฺมโน ฐมํโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ วเปว อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลตฺติก ๕๓. กามาวจรทุก

[๒๙] นกฺสํ นกามาวจรํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต กามาวจโร ฐมํโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ วเปว อณฺณมณฺณเว ตีณิ
วเปว วิปาเก ตีณิ วเปว อวิกเต ปณฺจ.

นกุสลํ นนคามาวจรํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ อพฺยาคโต นนคามาวโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลตฺติก ๕๔. ฐปาวจรทุก

[๓๐] นกุสลํ นฐปาวจรํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ อพฺยาคโต ฐปาวจโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

นกุสลํ นนฐปาวจรํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ อพฺยาคโต นนฐปาวจโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป๖ อณฺณมณฺเณ ตีณิ
๖ เป๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลตฺติก ๕๕. อฐปาวจรทุก

[๓๑] นกุสลํ นอฐปาวจรํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ กุสโล อฐปาวจโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป๖ อวิกเต จ.

นกุสลํ นนอฐปาวจรํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ อพฺยาคโต นอฐปาวจโร ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลตฺติก ๕๖. ปริยาปนฺนทุก

[๓๒] นกุสลํ นปริยาปนฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ อพฺยาคโต ปริยาปนฺโน ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกุสลํ นปริยาปนฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ อพฺยาคโต ปริยาปนฺโน
ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยาคตํ นปริยาปนฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ อพฺยาคโต
ปริยาปนฺโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา
ปณฺจ ๖ เป๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

นกุสลํ นอปริยาปนฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ กุสโล อปริยาปนฺโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นกุสลํ นอปริยาปนฺนํ ฐมมํ ปฏิจฺจุ อพฺยาคโต อปริยาปนฺโน ฐมโม
อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว. (อกุสลมฺมูเล เทว. ทกมฺมูเล เทว.) เหตุยา จ ๖ เป๖
วิปาเก ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต จ.

๑. กุสลดตฺติก ๕๙. นินฺยานิกทุก

[๓๓] นกฺสํ นนฺยานิกํ ฐมํ ปฺภิจฺจ กุสโล นนฺยานิกโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นอกุสล์ นอกนินฺยานิกํ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต อนนฺยานิกโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกพฺยากตํ นอกนินฺยานิกํ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต อนนฺยานิกโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกกุสล์ นอกนินฺยานิกณฺจ นอกพฺยากตํ นอกนินฺยานิกณฺจ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต อนนฺยานิกโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลดตฺติก ๕๙. นินฺยตทุก

[๓๔] นกฺสํ นนฺยตํ ฐมํ ปฺภิจฺจ กุสโล นนฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (อปฺริยาปนฺนสทิสฺ. จ ปณฺหา.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นกฺสํ นอกนินฺยตํ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต อนนฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกกุสล์ นอกนินฺยตํ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต อนนฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกพฺยากตํ นอกนินฺยตํ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต อนนฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสํ นอกนินฺยตณฺจ นอกพฺยากตํ นอกนินฺยตณฺจ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต อนนฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกกุสล์ นอกนินฺยตณฺจ นอกพฺยากตํ นอกนินฺยตณฺจ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต อนนฺยโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ปณฺจ, อธิปติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑. กุสลดตฺติก ๕๙. สอตุตรทุก

[๓๕] นกฺสํ นสอตุตรํ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต สอตุตรโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกกุสล์ นสอตุตรํ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต สอตุตรโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกพฺยากตํ นสอตุตรํ ฐมํ ปฺภิจฺจ อพฺยากโต สอตุตรโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกกุสล์ นสอตุตรณฺจ นอกพฺยากตํ นสอตุตรณฺจ ฐมํ ปฺภิจฺจ

อพฺยากโต สอฺตฺตโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺสฺสํ นสอฺตฺตรณฺจ นกฺสฺสํ
 นสอฺตฺตรณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สอฺตฺตโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
 เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นกฺสฺสํ นอนฺตฺตรํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺสฺโส อนฺตฺตรโร ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑. กุสฺสตุตฺติก ๑๐๐. สรณฺทุก

[๓๖] นกฺสฺสํ นสรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺสฺโส สรณฺ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกฺสฺสํ นอรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อรณฺ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นอพฺยากตํ นอรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อรณฺ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นกฺสฺสํ นอรณณฺจ นอพฺยากตํ นอรณณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อรณฺ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

๒. เวทนาตฺตฺติก ๑. เหตุทุก

[๓๗] นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุ ฐมฺมํ
 ปฏฺิจฺจ ทกฺขชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชย
 เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อทกฺขชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นทกฺขชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ ทกฺขชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต
 เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นอทกฺขชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อทกฺขชย เวทนาย
 สมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุญจ นอทุกขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นเหตุญจ
ธมฺมํ ปฏิจฺจ สฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.
(ทตฺติยํ คณิตเกณ ตีณิ.)

เหตุยา เอกวิส ๖ เป ๖ วิปาก จุทฺทส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นนเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทกฺขชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต
นเหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นทกฺขชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นนเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (เทว ปณฺหาเยว.)

นอทุกขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นนเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ. (เทวเยว. ปจฺม
คณิตเกณ เอกํ, ทตฺติยํ คณิตเกณ เอกํ, ทตฺติยํ คณิตเกณ เอกํ กาทพฺพ.)

เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาก ฉ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๓. วิปากตติก ๑. เหตุทุก

[๓๘] นวิปากํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากโก เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นวิปากํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นวิปากํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากโก เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากโก เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม เหตุ
ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นวิปากํ นเหตุญจ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุญจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
วิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุญจ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุญจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
วิปากโก เหตุ ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นวิปากํ นเหตุญฺจ นวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปาโก เหตุ
 ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นวิปากํ นเหตุญฺจ นวิปากธมฺมธมฺมํ นเหตุญฺจ ธมฺมํ
 ปฏิจฺจ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม เหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา เอกาทส, อารมฺมณฺเ เอกาทส, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต นว,
 อาเสวเน จ ๖ เป ๖ วิปาเก ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกาทส.

นวิปากํ นนเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ วิปากธมฺมธมฺโม นเหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺเ นว ๖ เป ๖ อนฺดณฺมณฺเ
 จุทฺทส ๖ เป ๖ วิปาเก นว ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐารส.

๔. อุปาทินนตฺตติก ๑. เหตุทุก

[๓๙] นอุปาทินนูปาทานีโย นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินนูปาทานีโย เหตุ
 ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา
 จ ๖ เป ๖ อาเสวเน จ ๖ เป ๖ วิปาเก จ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นอุปาทินนูปาทานีโย นนเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นอุปาทินนูปาทานีโย นเหตุ ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐารส, อารมฺมณฺเ นว, อธิปฺติยา
 เอกาทส ๖ เป ๖ อาเสวเน จ ๖ เป ๖ วิปาเก ปณฺดรส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐารส.

๕. สงฺกิลฺลิตฺตติก ๑. เหตุทุก

[๔๐] นสงฺกิลฺลิตฺตอสงฺกิลฺลิตํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อสงฺกิลฺลิตฺตอสงฺกิลฺลิตโก เหตุ
 ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก จ ๖ เป ๖
 อวิกเต นว.

๖-๑๑. วิตกฺกตฺตติกาที ๑. เหตุทุก

[๔๑] นสวิตกฺกตฺตวิจาร์ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สวิตกฺกตฺตวิจาร์ เหตุ ธมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺดรส, อารมฺมณฺเ ปณฺดรส, อธิปฺติยา
 จุทฺทส ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน จุทฺทส ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺดรส.

[๔๒] นปิติสหคํ นเหตุ รมํ ปฏิจ ปิติสหคโต เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา อฏฺฐวีส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐวีส.

[๔๓] นทสฺสเนน ปหตพฺพํ นเหตุ รมํ ปฏิจ ภาวนาย ปหตพฺพโ เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๔๔] นทสฺสเนน ปหตพฺพเหตุํ นเหตุ รมํ ปฏิจ ภาวนาย ปหตพฺพเหตุโก เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณ จุทฺทส, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต จุทฺทส.

[๔๕] นอจฺยคามิ นเหตุ รมํ ปฏิจ อจฺยคามิ เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๔๖] นสฺสเก นเหตุ รมํ ปฏิจ สสเก เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อาเสวเน ฉ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑๒-๑๓. ปรีตตติกาภิ ๑. เหตุทุก

[๔๗] นปรีตํ นเหตุ รมํ ปฏิจ มหคคโต เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกาทส, อารมฺมณ เอกาทส, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน นว ๖ เป ๖ อวิกเต เอกาทส.

[๔๘] นปรีตารมฺมณํ นเหตุ รมํ ปฏิจ ปรีตารมฺมณโ เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เทรส, อารมฺมณ เทรส, อธิปฺติยา นว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน นว ๖ เป ๖ อวิกเต เทรส.

๑๔-๑๗. หีนตติกาภิ ๑. เหตุทุก

[๔๙] นหีนํ นเหตุ รมํ ปฏิจ มชฺฌิโม เหตุ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ฉ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๕๐] นมิจฺจตฺตนิยํ นนฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ สมฺมตฺตนิยโต เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต นว.

[๕๑] นมกฺการมฺมณํ นนฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ มกฺการมฺมโณ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จพฺพิสฺส ๆ เปฯ อาเสวเน ปณฺณรส ๆ เปฯ อวิกเต จพฺพิสฺส.

[๕๒] นอนุปฺปนโน นนฺตํ ฐมโม อุปฺปนฺนสฺส นนฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นอฺปปาทิ นนฺตํ ฐมโม อุปฺปนฺนสฺส นนฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นอนุปฺปนโน นนฺตํ จ นอฺปปาทิ นนฺตํ จ ฐมฺมา อุปฺปนฺนสฺส นนฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.)

เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ จ, อธิปฺติยา ตีณิ, สหชาเต อณฺณมณฺณเย นิสฺสเย ตีณิ, อุปฺนิสฺสเย จ, ปจฺจชาเต วิปาเก อินฺทริเย มกฺเก สมฺปยุตฺเต วิปฺยุตฺเต อตฺติยา อวิกเต ตีณิ.

๑๘-๑๙. อดีตตฺตติกทวฺย ๑. เหตุทุก

[๕๓] นอฺตฺโต นนฺตํ ฐมโม ปจฺจุปฺปนฺนสฺส นนฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นอนากโต นนฺตํ ฐมโม ปจฺจุปฺปนฺนสฺส นนฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. นอฺตฺโต นนฺตํ จ นอนากโต นนฺตํ จ ฐมฺมา ปจฺจุปฺปนฺนสฺส นนฺตสฺส ฐมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณฺเ อธิปฺติยา จ, อนนฺตเว ตีณิ ๆ เปฯ อุปฺนิสฺสเย จ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๕๔] นอฺตฺตารมฺมณํ นนฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ อตฺตารมฺมโณ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา สตฺตรส, อารมฺมณฺเ สตฺตรส, อธิปฺติยา นว ๆ เปฯ ปุเรชาเต อาเสวเน นว ๆ เปฯ อวิกเต สตฺตรส.

๒๐-๒๑. อชฺฌตฺตติกทวฺย ๑. เหตุทุก

[๕๕] นอชฺฌตฺตํ นนฺตํ ฐมํ ปฏฺิจจ พหิทฺธา เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.

นพหิทธา นเหตุ ฐมัม ปฏิจจ อชฺฌตโต เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๕๖] นอชฺฌตตารมฺมณํ นเหตุ ฐมัม ปฏิจจ อชฺฌตตารมฺมโณ เหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นพหิทธารมฺมณํ นเหตุ ฐมัม ปฏิจจ พหิทธารมฺมโณ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมणे จ, ธรปฺติยา เทว ๖ เป ๖
ปุเรชาเต อาเสวเน เทว ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑. เหตุทุก

[๕๗] นสนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นเหตุ ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนสฺสปฺปฏิโห เหตุ
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นเหตุ ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนน-
สฺสปฺปฏิโห เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นเหตุ จ
นอนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นเหตุ จ ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนสฺสปฺปฏิโห เหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นเหตุ ฐมัม ปฏิจจ สนิทสนนสฺสปฺปฏิโห นเหตุ ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นเหตุ ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนสฺสปฺปฏิโห
นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (นเหตุ นนเหตุ โอวตฺตา. ตีณิ มฺลानิ. เอกวิสติ
ปณฺหา กาทพฺพา.)

เหตุยา เอกวิส, อารมฺมणे ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

๒๒. สนิทสนนตติก ๒. สเหตุกทุก

[๕๘] นสนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นสเหตุกํ ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนสฺสปฺปฏิโห สเหตุโก
ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นสเหตุกํ ฐมัม ปฏิจจ
อนิทสนนสฺสปฺปฏิโห สเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ
นสเหตุกญฺจ นอนิทสนนสฺสปฺปฏิหํ นสเหตุกญฺจ ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนสฺสปฺปฏิโห
สเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอเหตุกัม ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิตสฺสนสฺสปฏิขมฺ อเหตุโก ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สत्ต.

อนนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอเหตุกัม ฐมมํ ปฏิจฺจ อนนิตสฺสนสฺสปฏิขมฺ อเหตุโก ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สत्ต.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอเหตุกณฺจ อนนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอเหตุกณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ
อนนิตสฺสนสฺสปฏิขมฺ อเหตุโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สत्ต. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา เอกวีส, อารมฺมณฺ เตณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

๒๒. สนิตสฺสนตฺติก ๓-๖. เหตุสมฺปยุตฺตทฺทาภิ

[๕๙] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเหตุสมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนนิตสฺสนสฺสปฏิขมฺ
เหตุสมฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเหตุวิปฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิตสฺสนสฺสปฏิขมฺ
เหตุวิปฺปยุตฺโต ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อารมฺมณฺ
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๖๐] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเหตุณฺเจว นอเหตุกณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนนิตสฺสน-
สฺสปฏิขมฺ เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอเหตุกณฺเจว นน จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนนิตสฺสนสฺสปฏิขมฺ
สเหตุโก เจว น จ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ
๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๖๑] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเหตุณฺเจว นเหตุวิปฺปยุตฺตณฺจ ฐมมํ ปฏิจฺจ
อนนิตสฺสนสฺสปฏิขมฺ เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเหตุวิปฺปยุตฺตณฺเจว นน จ เหตุ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนนิตสฺสน-
สฺสปฏิขมฺ เหตุสมฺปยุตฺโต เจว น จ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๖๒] นสนิทสนนสปฏิหิ นเหตุ นสเหตุกั รมมัม ปฏิจา อนิทสนนสปฏิโห
นเหตุสเหตุโก รมโม อุปุชชติ เหตุปจายา. (สงขิตุ.) เหตุยา ตินิ ะเปะ
อวิกเต ตินิ.

นสนิทสนนสปฏิหิ นเหตุ นอเหตุกั รมมัม ปฏิจา สนิทสนนสปฏิโห นเหตุ
อเหตุโก รมโม อุปุชชติ เหตุปจายา. (สงขิตุ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปัตยา
เอกวิส ะเปะ อดมมณเเว ตินิ ะเปะ อวิกเต เอกวิส.

๒๒. สนิทสนนตฤทิก ๗. จุพนตรทุก

[๖๓] นสนิทสนนสปฏิโห นสปปจายโย รมโม อนิทสนนสปฏิหิสส สปปจายสส
รมมสส อารมมณปจายเณ ปจายโย. (สงขิตุ.) อารมมณเเว ตินิ, อธิปัตยา
อุปนิสสเย ตินิ.

[๖๔] นสนิทสนนสปฏิหิ นสนิทสนน รมมัม ปฏิจา สนิทสนนสปฏิโห
สนิทสนนโน รมโม อุปุชชติ เหตุปจายา. (สงขิตุ.) เหตุยา ปณจ, อธิปัตยา
ปณจ ะเปะ อวิกเต ปณจ.

อนิทสนนสปฏิโห นสนิทสนนโน รมโม อนิทสนนสปฏิหิสส นสนิทสนนสส
รมมสส อารมมณปจายเณ ปจายโย. (สงขิตุ.) อารมมณเเว ตินิ, อธิปัตยา
อุปนิสสเย ปุเรชาเต อติปัตยา อวิกเต ตินิ.

[๖๕] นสนิทสนนสปฏิหิ นสปฏิหิ รมมัม ปฏิจา สนิทสนนสปฏิโห
สปฏิโห รมโม อุปุชชติ เหตุปจายา. (สงขิตุ.) เหตุยา นว, อธิปัตยา นว
ะเปะ อดมมณเเว ตินิ ะเปะ อวิกเต นว.

นสนิทสนนสปฏิหิ นอปฏิหิ รมมัม ปฏิจา อนิทสนนสปฏิโห อปฏิโห
รมโม อุปุชชติ เหตุปจายา. (สงขิตุ.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตยา ตินิ ะเปะ
อวิกเต ตินิ.

[๖๖] นสนิทสนนสปฏิหิ นรูปิ รมมัม ปฏิจา สนิทสนนสปฏิโห รูปิ รมโม
อุปุชชติ เหตุปจายา. (สงขิตุ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปัตยา เอกวิส ะเปะ
อดมมณเเว ตินิ ะเปะ อวิกเต เอกวิส.

นสนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นอรูปี ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อนิทสฺสนอฺปปฏิโห อรูปี ฐมฺโม
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๖๗] นสนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นโลกิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา สนิทสฺสนสฺสปฏิโห โลกิโย
ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต.

นสนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นโลกุตฺตรํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อนิทสฺสนอฺปปฏิโห โลกุตฺตรो
ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นอนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นโลกิยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อนิทสฺสนสฺสปฏิโห โลกิโย ฐมฺโม
อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต.

นสนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นโลกิยญฺจ นอนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นโลกิยญฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา
สนิทสฺสนสฺสปฏิโห โลกิโย ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
เอกวีส, อธิปฺติยา เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

นสนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นโลกุตฺตรํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อนิทสฺสนอฺปปฏิโห โลกุตฺตรो
ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๖๘] นสนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นเกณฺหิ วิมฺเบยฺยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา สนิทสฺสนสฺสปฏิโห
เกณฺหิ วิมฺเบยฺโย ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจตฺตีส,
อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺณรส ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจตฺตีส.

นสนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นนเกณฺหิ วิมฺเบยฺยํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา สนิทสฺสนสฺสปฏิโห
นเกณฺหิ วิมฺเบยฺโย ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจตฺตีส,
อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ปณฺณรส ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจตฺตีส.

๒๒. สนิทสฺสนตฺติก ๑๔. อาสวโกจฺจนก

[๖๙] สนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นโอสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา อนิทสฺสนอฺปปฏิโห อาสโว
ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสฺสนสฺสปฏิหฺมํ นโอสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจา สนิทสฺสนสฺสปฏิโห นโอสโว
ฐมฺโม อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกวีส.

[๗๐] นสนิทสนนสปรฎิหม์ นสสวํ ฐมมํ ปฎิจจ สนิทสนนสปรฎิโหม สาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปัตติยา เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอนาสวํ ฐมมํ ปฎิจจ อนิทสนนสปรฎิโหม อนาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๑] นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอาสวสมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฎิจจ อนิทสนนสปรฎิโหม อาสววิปยุตฺโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอาสววิปยุตฺตํ ฐมมํ ปฎิจจ สนิทสนนสปรฎิโหม อาสววิปยุตฺโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

[๗๒] นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอาสวญฺเจว นอนาสวญฺจ ฐมมํ ปฎิจจ อนิทสนนสปรฎิโหม อาสโว เจว สาสโว จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอนาสวญฺเจว นโน จ อาสวํ ฐมมํ ปฎิจจ สนิทสนนสปรฎิโหม สาสโว เจว โน จ อาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

[๗๓] นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอาสวญฺเจว นอาสววิปยุตฺตญฺจ ฐมมํ ปฎิจจ อนิทสนนสปรฎิโหม อาสโว เจว อาสวสมฺปยุตฺโต จ ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอาสววิปยุตฺตญฺเจว นโน จ อาสวํ ฐมมํ ปฎิจจ อนิทสนนสปรฎิโหม อาสวสมฺปยุตฺโต เจว โน จ อาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๔] นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอาสววิปยุตฺตํ นสสวํ ฐมมํ ปฎิจจ สนิทสนนสปรฎิโหม อาสววิปยุตฺโต สาสโว ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปัตติยา เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม อาสววิปฺปยุตฺตํ นอนาสวํ ฐมมํ ปฏิจุจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ
 อาสววิปฺปยุตฺโต อนาสโว ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.
 ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสฺสนตฺตติก ๒๐. สณฺโณชนาทิกอจฺจนก

[๗๕] นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม โสณฺโณชนํ ฐมมํ ปฏิจุจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ
 สณฺโณชโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

[๗๖] นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม โนคนถํ ฐมมํ ปฏิจุจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ กนฺโถ
 ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๗] นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม โนโธมํ ฐมมํ ปฏิจุจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ โธโม
 ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๘] นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม โนโยคํ ฐมมํ ปฏิจุจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ โยโค
 ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๗๙] นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม โนนีวรณํ ฐมมํ ปฏิจุจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ นีวรโณ
 ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๘๐] นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม โนปรามาสํ ฐมมํ ปฏิจุจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ
 ปรามาโส ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

๒๒. สนิทสฺสนตฺตติก ๕๕. มหนฺตรทุก

[๘๑] นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม นสารมฺมณํ ฐมมํ ปฏิจุจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ
 สารมฺมณो ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

นสนิทสนนสปปฎิหม์ นอนารมณัม ฐมัม ปฎิจา สนิทสนนสปปฎิโหม นอนารมณโณ
 ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อธิปติยา เอกวีส ๖ เป ๖
 อณฺณมณฺณเว ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๘๒] นสนิทสนนสปปฎิหม์ โนจิตฺตํ ฐมัม ปฎิจา อนิทสนนสปปฎิโหม จิตฺโต
 ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปปฎิหม์ นโนจิตฺตํ ฐมัม ปฎิจา สนิทสนนสปปฎิโหม โนจิตฺโต
 ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อารมณณเว ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกวีส.

[๘๓] นสนิทสนนสปปฎิหม์ นเจตสิกํ ฐมัม ปฎิจา อนิทสนนสปปฎิโหม เจตสิโก
 ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปปฎิหม์ นอเจตสิกํ ฐมัม ปฎิจา สนิทสนนสปปฎิโหม อเจตสิโก
 ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อารมณณเว ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกวีส.

[๘๔] นสนิทสนนสปปฎิหม์ นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ ฐมัม ปฎิจา อนิทสนนสปปฎิโหม
 จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปปฎิหม์ นจิตฺตวิปยุตฺตํ ฐมัม ปฎิจา สนิทสนนสปปฎิโหม
 จิตฺตวิปยุตฺโต ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อธิปติยา
 เอกวีส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเว ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[นสนิทสนนสปปฎิหม์ นอเจตสิกํ ฐมัม ปฎิจา สนิทสนนสปปฎิโหม อเจตสิโก
 ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อารมณณเว ตีณิ
 ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

นสนิทสนนสปปฎิหม์ นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ ฐมัม ปฎิจา อนิทสนนสปปฎิโหม
 จิตฺตสมฺปยุตฺโต ฐมโหม อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

นสฺนทสฺสนสฺสปฏิขํ นจิตฺตวิปฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ สนิทสฺสนสฺสปฏิโฆ
จิตฺตวิปฺปยุตฺโต ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีธ, อธิปฺติยา
เอกวีธ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีธ.]^๑

[๘๕] นสฺนทสฺสนสฺสปฏิขํ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ อนิทสฺสนอฺปปฏิโฆ
จิตฺตสํสฺสจฺจํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสฺนทสฺสนสฺสปฏิขํ นจิตฺตวิสํสฺสจฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ สนิทสฺสนสฺสปฏิโฆ จิตฺตวิสํสฺสจฺจํ
ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีธ, อธิปฺติยา เอกวีธ ๖ เป ๖
อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีธ.

[๘๖] นสฺนทสฺสนสฺสปฏิขํ ไนจิตฺตสมฺภูจฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ สนิทสฺสนสฺสปฏิโฆ
จิตฺตสมฺภูจฺจํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีธ, อารมฺมณ
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีธ.

นสฺนทสฺสนสฺสปฏิขํ นไนจิตฺตสมฺภูจฺจํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ อนิทสฺสนอฺปปฏิโฆ
ไนจิตฺตสมฺภูจฺจํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

[๘๗] นสฺนทสฺสนสฺสปฏิขํ ไนจิตฺตสทฺทํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ อนิทสฺสนอฺปปฏิโฆ
จิตฺตสทฺทํ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ
๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นสฺนทสฺสนสฺสปฏิขํ นไนจิตฺตสทฺทํ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ สนิทสฺสนสฺสปฏิโฆ ไนจิตฺตสทฺทํ
ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีธ, อารมฺมณ ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกวีธ.

[๘๘] นสฺนทสฺสนสฺสปฏิขํ ไนจิตฺตานุปริวตฺติ ธมฺมํ ปฏิจฺจํ อนิทสฺสนอฺปปฏิโฆ
จิตฺตานุปริวตฺติ ธมฺโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นสนิทสนนสปฏิหํ นโนจิตตานุปริวตฺติ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสนนสปฏิโห
โนจิตตานุปริวตฺติ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส,
อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

[๘๙] นสนิทสนนสปฏิหํ โนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสนนสปฏิโห
จิตตสํญฺจสมฺมูจฺจโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหํ นโนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสนนสปฏิโห
โนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจโน ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส,
อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

[๙๐] นสนิทสนนสปฏิหํ โนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสนน-
สปฏิโห จิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหํ นโนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสนนสปฏิโห
โนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
เอกวิส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

[๙๑] นสนิทสนนสปฏิหํ โนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ
อนิทสนนสปฏิโห จิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหํ นโนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสนน-
สปฏิโห โนจิตตสํญฺจสมฺมูจฺจํ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา เอกวิส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

[๙๒] นสนิทสนนสปฏิหํ นอชฺฌตฺติโก ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสนนสปฏิโห
อชฺฌตฺติโก ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกาทส, อารมฺมณํ
ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกาทส.

นสนิทสนนสปฏิหํ นพาทิโร ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสนนสปฏิโห พาทิโร ฐมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกวิส.

[๙๓] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ โนอุปาทา ฐมํ ปฏิจฺจ สฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ อุปาทา ฐมํโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจทิสฺ, อธิปฺติยา ปณฺจทิสฺ ะเป ะ อณฺณมณฺเณ ตีณิ ะเป ะ อวิกเต ปณฺจทิสฺ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นโนอุปาทา ฐมํ ปฏิจฺจ อนิสฺสนสฺสปฏิหํ โนอุปาทา ฐมํโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ะเป ะ อวิกเต ตีณิ.

[๙๔] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นอุปาทินโน ฐมํโม อนิสฺสนสฺสปฏิหํสฺส ฐมํสฺส อารมมณฺปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมมณฺ จ, อนนฺตเร ตีณิ ะเป ะ อุปนิสฺสเย จ ะเป ะ อาหาเร อฏฺฐารส, อวิกเต อฏฺฐารส.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นอนุปาทินํ ฐมํ ปฏิจฺจ สฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ อนุปาทินโน ฐมํโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, สหชาเต นิสฺสเย กมฺเม ะเป ะ มคฺเค วิปฺปยุตฺเต อตฺถิยา อวิกเต เอกวิส.

๒๒. สนิตสฺสนตฺติก ๖๕. อุปาทานทก

[๙๕] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ โนอุปาทานํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิสฺสนสฺสปฏิหํ อุปาทานโน ฐมํโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ะเป ะ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิตสฺสนตฺติก ๖๕. กิเลสทก

[๙๖] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ โนกิเลสํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิสฺสนสฺสปฏิหํ กิเลโส ฐมํโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ะเป ะ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิตสฺสนตฺติก ๘๓-๘๕. ปิฎฺฐิจิทก

[๙๗] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นทสฺสเนน ปหาทพฺพํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิสฺสนสฺสปฏิหํ ทสฺสเนน ปหาทพฺโพ ฐมํโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ะเป ะ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิขัม นนทสสนเนน ปหาตพพัม ฐมัม ปฏิจจ สนิทสนนสปฏิโฆ
 นทสสนเนน ปหาตพโพ ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส
 ๖ เป ๖ อธิปัตติยา เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๘๘] นสนิทสนนสปฏิขัม นกาวนาย ปหาตพพัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนสปฏิโฆ
 กาวนาย ปหาตพโพ ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ
 ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิขัม นนกาวนาย ปหาตพพัม ฐมัม ปฏิจจ สนิทสนนสปฏิโฆ
 นกาวนาย ปหาตพโพ ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส,
 อธิปัตติยา เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๘๙] นสนิทสนนสปฏิขัม นทสสนเนน ปหาตพพเหตุกัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนน-
 สปฏิโฆ ทสสนเนน ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
 เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิขัม นนทสสนเนน ปหาตพพเหตุกัม ฐมัม ปฏิจจ สนิทสนนสปฏิโฆ
 นทสสนเนน ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 เอกวีส, อารมมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๑๐๐] นสนิทสนนสปฏิขัม นกาวนาย ปหาตพพเหตุกัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนน-
 สปฏิโฆ กาวนาย ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
 เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิขัม นนกาวนาย ปหาตพพเหตุกัม ฐมัม ปฏิจจ สนิทสนนสปฏิโฆ
 นกาวนาย ปหาตพพเหตุโก ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา
 เอกวีส, อารมมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๑๐๑] นสนิทสนนสปฏิขัม นสวิตกกัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนสปฏิโฆ สวิตกโก
 ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิขัม นอวิตกกัม ฐมัม ปฏิจจ สนิทสนนสปฏิโฆ อวิตกโก ฐมโม
 อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อารมมณฺเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 เอกวีส.

[๑๐๒] นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นสฺวิจารํ ฐมํ ปฏฺิจจํ อนนิตฺตฺสนอฺปฺปฏิโฆ สฺวิจาโร ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นอฺวิจารํ ฐมํ ปฏฺิจจํ สนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิโฆ อฺวิจาโร ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิสฺส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิสฺส.

[๑๐๓] นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นสฺสปีติกํ ฐมํ ปฏฺิจจํ อนนิตฺตฺสนอฺปฺปฏิโฆ สสปีติโก ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นอฺปฺปิติกํ ฐมํ ปฏฺิจจํ สนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิโฆ อปฺปิติกโก ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิสฺส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิสฺส.

[๑๐๔] นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นปีติสฺสทกํ ฐมํ ปฏฺิจจํ อนนิตฺตฺสนอฺปฺปฏิโฆ ปีติสฺสทโก ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นนปีติสฺสทกํ ฐมํ ปฏฺิจจํ สนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิโฆ นปีติสฺสทโก ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิสฺส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิสฺส.

[๑๐๕] นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นสฺสขสฺสทกํ ฐมํ ปฏฺิจจํ อนนิตฺตฺสนอฺปฺปฏิโฆ สฺสขสฺสทโก ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นนสฺสขสฺสทกํ ฐมํ ปฏฺิจจํ สนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิโฆ นสฺสขสฺสทโก ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิสฺส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิสฺส.

[๑๐๖] นสฺนิตฺตฺสนสฺสปฺปฏิขฺมํ นอฺเปกฺขาสฺสทกํ ฐมํ ปฏฺิจจํ อนนิตฺตฺสนอฺปฺปฏิโฆ อฺเปกฺขาสฺสทโก ฐมโฆ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนตปฎิฆัม นนอุเปกขาสหคัม ฐมัม ปฎิจจ สนิทสนนตปฎิโฆ
 นนอุเปกขาสหคโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส,
 อารมมณเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๑๐๗] นสนิทสนนตปฎิฆัม นกามาวจโร ฐมัม ปฎิจจ สนิทสนนตปฎิโฆ
 กามาวจโร ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อธิปัตติยา
 เอกวีส ๖ เป ๖ อณณมณเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

นสนิทสนนตปฎิฆัม นนกามาวจโร ฐมัม ปฎิจจ อนิทสนนตปฎิโฆ นกามาวจโร
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๐๘] นสนิทสนนตปฎิฆัม นรูปาวจโร ฐมัม ปฎิจจ อนิทสนนตปฎิโฆ
 รูปาวจโร ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

นสนิทสนนตปฎิฆัม นนรูปาวจโร ฐมัม ปฎิจจ สนิทสนนตปฎิโฆ นรูปาวจโร
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อธิปัตติยา เอกวีส
 ๖ เป ๖ อณณมณเ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

[๑๐๙] นสนิทสนนตปฎิฆัม นอรูปาวจโร ฐมัม ปฎิจจ อนิทสนนตปฎิโฆ
 อรูปาวจโร ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

นสนิทสนนตปฎิฆัม นนอรูปาวจโร ฐมัม ปฎิจจ สนิทสนนตปฎิโฆ นอรูปาวจโร
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อธิปัตติยา เอกวีส ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกวีส.

[๑๑๐] นสนิทสนนตปฎิฆัม นปริยาปนโน ฐมัม ปฎิจจ สนิทสนนตปฎิโฆ
 ปริยาปนโน ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อธิปัตติยา
 เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

นสนิทสนนตปฎิฆัม นอปริยาปนโน ฐมัม ปฎิจจ อนิทสนนตปฎิโฆ อปริยาปนโน
 ฐมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๑๑] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นนียฺยานิกํ ฐมํ ปฏฺิจา อนิทสฺสนอฺปปฏิโห นนียฺยานิกอ ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นอนียฺยานิกํ ฐมํ ปฏฺิจา สนิตสฺสนสฺสปฏิโห อนียฺยานิกอ ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปติยา เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

[๑๑๒] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นนียํ ฐมํ ปฏฺิจา อนิทสฺสนอฺปปฏิโห นนียโต ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นอนียํ ฐมํ ปฏฺิจา สนิตสฺสนสฺสปฏิโห อนียโต ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปติยา เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

[๑๑๓] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นสฺสอฺตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจา สนิตสฺสนสฺสปฏิโห สอฺตฺตโร ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปติยา เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นอนฺตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจา อนิทสฺสนอฺปปฏิโห อนฺตฺตโร ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิตสฺสนตฺติก ๑๐๐. สรรณทุก

[๑๑๔] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นสรณํ ฐมํ ปฏฺิจา อนิทสฺสนอฺปปฏิโห สรณอ ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิหํ นสรณํ ฐมํ ปฏฺิจา สนิตสฺสนสฺสปฏิโห อรณอ ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต.

อนิทสฺสนสฺสปฏิหํ นสรณํ ฐมํ ปฏฺิจา สนิตสฺสนสฺสปฏิโห อรณอ ฐมโ อฺปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. สตฺต.

นสนิทสนนตปฏิกัม นอรณจ นอนิทสนนตปฏิกัม นอรณจ รมมัม ปฏิจา
สนิทสนนตปฏิกัม นอรณ รมโม อุปปชชติ เหตุปจายา. สตต. (สงขิตตัม.) เหตุยา
เอกวิส, อธิปัตยา เอกวิส ฯ เป ฯ อวิกเต เอกวิส.

(สหชาตวามปี ปฏิจาวารสทิส วิถาเรตพพ.)

เหตุ-อารมณ

[๑๑๕] นสนิทสนนตปฏิกัม นอรณ รมโม สนิทสนนตปฏิกัม สสรณ สสรณ
รมมสสรณ เหตุปจายเณน ปจายเณ. สตต.

นอนิทสนนตปฏิกัม นอรณ รมโม สนิทสนนตปฏิกัม สสรณ สสรณ รมมสสรณ
เหตุปจายเณน ปจายเณ. สตต.

นสนิทสนนตปฏิกัม นอรณ จ นอนิทสนนตปฏิกัม นอรณ จ รมมา
สนิทสนนตปฏิกัม สสรณ สสรณ รมมสสรณ เหตุปจายเณน ปจายเณ. สตต.

[๑๑๖] นสนิทสนนตปฏิกัม นอรณ รมโม อนิทสนนตปฏิกัม สสรณ สสรณ
รมมสสรณ อารมณปจายเณน ปจายเณ. นอนิทสนนตปฏิกัม นอรณ รมโม อนิทสนน-
ตปฏิกัม สสรณ สสรณ รมมสสรณ อารมณปจายเณน ปจายเณ. นสนิทสนนตปฏิกัม
นอรณ จ นอนิทสนนตปฏิกัม นอรณ จ รมมา อนิทสนนตปฏิกัม สสรณ สสรณ
รมมสสรณ อารมณปจายเณน ปจายเณ. (สงขิตตัม.)

[๑๑๗] เหตุยา เอกวิส, อารมณเณ ทิณ, อธิปัตยา เอกวิส, อนนตเร ทิณ
ฯ เป ฯ สหชาเต นิสสเย เอกวิส, อุปนิสสเย ทิณ, ปจจชาเต กมเม อาหาเร
อินทริเย ฉาเน มคเค วิปยุตเต เอกวิส ฯ เป ฯ อวิกเต เอกวิส.

(ยถา กุสสตติเก ปณหวารสส อนุโลมมปี ปจจนิยมปี อนุโลมปจจนิยมปี
ปจจนิยานุโลมมปี คณิตัม, เอว คณเตพพ.)

รมมปจจนิยานุโลเม ติกทุกปฏิจานัม นิฏฐิตัม.

อภิธรรมปิฎก ธมฺมปจฺจนียานุโลม ติกติกปฏฺจฺจานปาถิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. กุสลตฺติก ๑. เวทนาตฺติก

[๑] นกฺขลํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นกฺขลํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นอกฺขลํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสลํ สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกฺขลํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นอพฺยากํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสลํ สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอพฺยากํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นกฺขลํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตญฺจ นอพฺยากํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอกฺขลํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตญฺจ นอพฺยากํ นสฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺตญฺจ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสลํ สฺสชย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นกุลล์ นสุขาย เวทนาย สมปยุตฺตฉจ นกุลล์ นสุขาย เวทนาย สมปยุตฺตฉจ
 รมมํ ปฏิจจ อพฺยาโกโต สฺขาย เวทนาย สมปยุตฺโต รมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ วิปาเก ตินิ ๆ เปฯ อวิกเต นว.

[๒] นกสัถ์ นกทุกขาย เวทนาย สมบุตฺตํ ฐมมํ ปฏิจุจ อกฺุสโธ ทุกขาย เวทนาย สมบุตฺตโธ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอพยากต์ นทกขาย เวทนาย สมปยุตต์ รมม ฏิจจ อกุตโต ทกขาย เวทนาย
สมปยุตโต รมโม อุปปชติ เหตุปจจา. เอก.

นกุลล์ นทกขาย เวทนาย สมปยุตตฉจ นอพยากต นทกขาย เวทนาย สมปยุตตฉจ
 รมม ปฏิจจ อกสโล ทกขาย เวทนาย สมปยุตโต รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
 เอก. (สงชิตค.) เหตุยา ตินิ ๖เป๖ อวิกเท ตินิ.

[๓] นกสลด นอทุกขมสุขชาย เวทนาย สมปยุตตะ ฐมมํ ปฏิจจ อกุสโล อทุกขม-
 สุขชาย เวทนาย สมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นกสลด นอทุกขมสุขชาย
 เวทนาย สมปยุตตะ ฐมมํ ปฏิจจ อพฺยาคโต อทุกขมสุขชาย เวทนาย สมปยุตโต ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เทว.

นอกสุด นอกทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อทุกขมสุขาย
 เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอกสุด นอกทุกขมสุขาย เวทนาย
 สมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อทุกขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เทว.

นอพยากต์ นอทุกขมสุขชาย เวทนาย สมปยุตต์ ฐมัม ปฏิจจ กุสโล อททุกขมสุขชาย
 เวทนาย สมปยุตโต ฐมโม อุปปชชติ เหตุปัจจยา. นอพยากต์ นอทุกขมสุขชาย
 เวทนาย สมปยุตต์ ฐมัม ปฏิจจ อกุสโล อททุกขมสุขชาย เวทนาย สมปยุตโต ฐมโม
 อุปปชชติ เหตุปัจจยา. เทว.

นกุลล์ นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตญจ นอพฺยักกํ นอทุกขมสฺสขาย เวทนาย
สมฺปยุตฺตญจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกฺกุสโล อทุกขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอกุสลํ นอกุชฌมสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยตฺตตฺตญํ นอกุชฌมสฺสชาเย เวทนาย
 สมนฺยตฺตตฺตญํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ กุสโล อทุกุชฌมสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยตฺตตฺตญํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอกุสลํ นอกุชฌมสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยตฺตตฺตญํ นอกุสลํ นอกุชฌมสฺสชาเย เวทนาย
 สมนฺยตฺตตฺตญํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต อทุกุชฌมสฺสชาเย เวทนาย สมนฺยตฺตตฺตญํ ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๆ เปฯ วิปากํ ตีณิ
 ๆ เปฯ อวิกเต นว.

๑. กุสลตฺตติก ๒. วิปากตฺตติก

[๔] นอกุสลํ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต วิปากํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอกุสลํ นวิปากํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต วิปากํ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เอกํ.

นอกุสลํ นวิปากญํ นอกุสลํ นวิปากญํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต วิปากํ
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต
 ตีณิ.

[๕] นอกุสลํ นวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจํ กุสโล วิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอกุสลํ นวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจํ กุสโล วิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. เทว.

นอกุสลํ นวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจํ กุสโล วิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 เทว.

นอกุสลํ นวิปากธมฺมธมฺมญํ นอกุสลํ นวิปากธมฺมธมฺมญํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจํ กุสโล
 วิปากธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๆ เปฯ
 อวิกเต จ.

[๖] นอกุสลํ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจํ อพฺยากโต นเนววิปากนวิปาก-
 ธมฺมธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๆ เปฯ
 อณฺณมณฺเณ ตีณิ ๆ เปฯ วิปากํ ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต จ.

๑. กุสลตฺติก ๓. อุปาทินฺนตฺติก

[๗] นกฺสโล นอุปาทินฺนุปาทานิโย ฐมฺโม อพฺยากตฺสฺส อุปาทินฺนุปาทานิยสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปฺจายเณ ปฺจายโย. จ ปญฺหา. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมฺมณเณ จ, อนนฺตเร สมนนฺตเร อุปนิสฺสเย จ, ปฺเรชาเต ตีณิ, กมฺเม ปญฺจ, อาหาเร ตีณิ, อตฺถิยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกฺสลํ นอนฺปาทินฺนุปาทานิโย ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต นอนฺปาทินฺนุปาทานิโย ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปญฺจ, อธิปฺติยา ปญฺจ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปญฺจ.

นกฺสลํ นอนฺปาทินฺนอนฺปาทานิโย ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล นอนฺปาทินฺนอนฺปาทานิโย ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณเณ จ ๖ เป ๖ อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑. กุสลตฺติก ๔. สงฺกิลิฏฺจตฺติก

[๘] นกฺสลํ นสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลีสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล สงฺกิลิฏฺจสงฺกิลีสโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. (อกุสลาเนว ตีณิ. สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกฺสลํ นอสงฺกิลิฏฺจสงฺกิลีสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อพฺยากโต อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลีสโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นกฺสลํ นอสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลีสํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ กุสโล อสงฺกิลิฏฺจอสงฺกิลีสโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณเณ จ ๖ เป ๖ อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑. กุสลตฺติก ๕. วิตกกตฺติก

[๙] นกฺสลํ นสวิตกกสฺสวโจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ อกุสโล สวิตกกสฺสวโจ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺจายา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นกุสลํ นอวิตกกวจิารมตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกุสลํ อวิตกกวจิารมตํ ฐมํ โม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต นว.

นกุสลํ นอวิตกกอวจิาร ฐมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อวิตกกอวจิาร ฐมํ โม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ทฺวาทส, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ทฺวาทส.

๑. กุสลตฺตํ ๖. ปิตฺตตฺตํ

[๑๐] นกุสลํ นปิตฺตสทฺทํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกุสลํ ปิตฺตสทฺทํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นกุสลํ นสฺสสทฺทํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกุสลํ สฺสสทฺทํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นกุสลํ นอุเปกฺขาสทฺทํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกุสลํ อุเปกฺขาสทฺทํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑. กุสลตฺตํ ๗. ทสฺสเนตฺตํ

[๑๑] นกุสลํ นทสฺสเนน ปหตฺตพฺพํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกุสลํ ทสฺสเนน ปหตฺตพฺพํ
ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกุสลํ นภาวนาย ปหตฺตพฺพํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อกุสลํ ภาวนาย ปหตฺตพฺพํ ฐมํ โม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกุสลํ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหตฺตพฺพํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต เนว-
ทสฺสเนน นภาวนาย ปหตฺตพฺพํ ฐมํ โม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา
ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลดตติก ๘. ทสฺสนเหตุตติก

[๑๒] นกฺขลํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นกฺขลํ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกฺขลํ ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นกฺขลํ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เปฯ สหชาเต นว ๖ เปฯ นิสฺสเย นว ๖ เปฯ กมฺเม นว ๖ เปฯ มกฺเค นว ๖ เปฯ อวิกเต นว.

๑. กุสลดตติก ๕. อาจยคามิตติก

[๑๓] นกฺขลํ นอาจยคามิ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กฺขลํ อาจยคามิ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ๓ ๖ เปฯ อวิกเต ๓.

นกฺขลํ นอปปยคามิ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กฺขลํ อปปยคามิ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นกฺขลํ นเนวอาจยคามินาปปยคามิ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต เนวอาจยคามินาปปยคามิ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลดตติก ๑๐. เสกขตติก

[๑๔] นกฺขลํ นเสกฺขํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กฺขลํ เสกฺโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ๓ ๖ เปฯ อาเสวเน ตีณิ ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ๓.

นกฺขลํ นอเสกฺขํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อเสกฺโข ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นกุสลํ นนฺวเสกฺขนาเสกฺขํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยาคโต นนฺวเสกฺขนาเสกฺโข ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เปฯ วิปาเก
 ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลตฺตํ ๑๑. ปริตฺตตฺตํ

[๑๕] นกุสลํ นปริตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยาคโต ปริตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เปฯ อณฺณมณฺเณ ตีณิ
 ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นกุสลํ นมหกฺกตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยาคโต มหกฺกโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นกุสลํ นอปฺปมาณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล อปฺปมาโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เปฯ อาเสวเน ตีณิ ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ
 อวิกเต จ.

๑. กุสลตฺตํ ๑๒. ปริตฺตารมฺมณตฺตํ

[๑๖] นกุสลํ นปริตฺตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยาคโต ปริตฺตารมฺมโน ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นกุสลํ นมหกฺกตารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล มหกฺกตารมฺมโน ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต นว.

นกุสลํ นอปฺปมาณารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล อปฺปมาณารมฺมโน ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ
 อวิกเต จ.

๑. กุสลตฺตํ ๑๓. หีนตฺตํ

[๑๗] นกุสลํ นหีนํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล หีนो ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นกุสล์ นมฺชฺฉิมํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต มชฺฉิมํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นกุสล์ นปฺถิตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล ปถิตํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อาเสวเน ติณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ติณิ ๖ เป ๖
อวิกเต จ.

๑. กุสลดตฺตํ ๑๔. มิจฺจนตฺตนิยตฺตํ

[๑๔] นกุสล์ นมิจฺจนตฺตนิยตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อกุสโล มิจฺจนตฺตนิยโต ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

นกุสล์ นสมฺมตฺตนิยตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล สมฺมตฺตนิยโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

นกุสล์ นอนิยตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อนิยโต ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

๑. กุสลดตฺตํ ๑๕. มกฺการมฺมณตฺตํ

[๑๕] นกุสล์ นมกฺการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล มกฺการมฺมณํ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นกุสล์ นมกฺกเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล มกฺกเหตุโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ติณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ติณิ.

นกุสล์ นมกฺกาธิปฺติ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสโล มกฺกาธิปฺติ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑. กุสลดตฺตํ ๑๖. อุปฺปนฺนตฺตํ

[๒๐] นกุสโล นอุปฺปนฺโน ฐมฺโม กุสสฺส อุปฺปนฺนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ อฏฺฐารส, อธิปฺติยา นว, อุปฺนิสฺสเย อฏฺฐารส.

๑. กุสลตฺตติก ๑๗-๑๘. อดีตตฺตติกทวฺย

[๒๑] นกฺสโล นปจฺจุปปนโน ฐมฺโม กุสลสฺส ปจฺจุปปนสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณเ อฏฺฐการส, อธิปตฺติยา อนนฺตเร สมนนฺตเร โสฬส, อุปนิสฺสเย อฏฺฐการส, นตฺติยา วิคเต โสฬส.

[๒๒] นกฺสลํ นอตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อตฺตการมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกฺสลํ นอนาคการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ กุสลโ อนาคการมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นกฺสลํ นปจฺจุปปนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต ปจฺจุปปนารมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลตฺตติก ๑๙-๒๐. อชฺฌตฺตติกทวฺย

[๒๓] นกฺสโล นอชฺฌตฺโต ฐมฺโม อชฺฌตฺตสฺส กุสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-ปจฺเจยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณเ อฏฺฐการส, อธิปตฺติยา โสฬส, อุปนิสฺสเย อฏฺฐการส, ปฺเรชาเต อตฺติยา อวิกเต นว.

นกฺสโล นพฺพิทฺธา ฐมฺโม พฺพิทฺธา กุสลสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺเจยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณเ อฏฺฐการส, อธิปตฺติยา ๘, อุปนิสฺสเย อฏฺฐการส, ปฺเรชาเต อตฺติยา อวิกเต นว.

[๒๔] นกฺสลํ นอชฺฌตฺตการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต อชฺฌตฺตการมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นกฺสลํ นพฺพิทฺธการมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต พฺพิทฺธการมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. กุสลตฺตติก ๒๑. สนิทฺสฺสนตฺตติก

[๒๕] นกฺสลํ นสนิทฺสฺสนสฺสปฏฺิจฺจํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อพฺยากโต สนิทฺสฺสนสฺสปฏฺิจฺจโม ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอกุสลํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหํ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยาคโต สนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิโห ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอกฺพฺยาคํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหํ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยาคโต สนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิโห ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นกุสลํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหณฺจ นอกฺพฺยาคํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหณฺจ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยาคโต สนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิโห ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นอกุสลํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหณฺจ นอกฺพฺยาคํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหณฺจ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยาคโต สนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิโห ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ.

นกุสลํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหณฺจ นอกุสลํ นสฺนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหณฺจ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยาคโต สนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิโห ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)
 เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

[๒๖] นอกุสลํ นอนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหํ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยาคโต อนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิโห ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖
 อณฺณมณฺณเย ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นกุสลํ นอนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิหํ ฐมํ ปฏฺิจา อพฺยาคโต อนิทฺสฺสนสฺสํปฺปฏิโห ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

๒. เวทนาตติก ๑. กุสลตติก

[๒๗] นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจา สฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสโล ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจา อทุกฺขมสฺสชา เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสโล ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นกฺสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นกฺสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อทฺกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว.

นอทฺกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นกฺสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ อทฺกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอทฺกฺขมสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นกฺสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เทว. (จตุตฺตาริ คณฺธิตเกน เทว เทว ปณฺหา กาทพฺพา. สงฺขิตฺตํ.)

เหตุยา จุทฺทส ๖ เป ๖ อวิกเต จุทฺทส. (วิปากํ นตฺถิ.)

[๒๘] นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นกฺสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ นกฺสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ ทฺกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส. (วิปากํ นตฺถิ.)

[๒๙] นสฺสขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต นอพฺยากโต ฐมฺโม สฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อพฺยากตสฺส ฐมฺมสฺส อวารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย.

อวารมฺมณ จุทฺทส, อธิปฺติยา ทฺวาทส, อนนฺตเร เทรส, อฺปนฺนิสฺสเย เอกวิส, กมฺเม สทฺตฺรส, นตฺถิยา วิกเต เทรส.

๓. วิปากตฺติก ๑. กุสฺลตฺติก

[๓๐] นวิปากํ นกฺสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ วิปากธมฺมธมฺโม กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นวิปากํ นกฺสฺลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ วิปากธมฺมธมฺโม อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นวิปากํ นอพฺยากตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจํ เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๔. อุปาทินนตติก ๑. กุสลตติก

[๓๑] นอนุปาทินนุปาทานิย์ นกุสลं ธมมं ปฏิจฺจุ อนุปาทินนุปาทานิโย กุสโล
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นอนุปาทินนุปาทานิย์ นอกุสลं ธมมं ปฏิจฺจุ อนุปาทินนุปาทานิโย อกุสโล ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

อนุปาทินนุปาทานิย์ นอพฺยากตํ ธมมं ปฏิจฺจุ อนุปาทินนุปาทานิโย อพฺยากโต
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ ๖ เป ๖
อวิกเต ปณฺจ.

๕. สงฺกิลิฏฺฐตติก ๑. กุสลตติก

[๓๒] นสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิสฺสํ นกุสลं ธมมं ปฏิจฺจุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิสฺโส กุสโล
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิสฺสํ นอกุสลं ธมมं ปฏิจฺจุ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิสฺโส อกุสโล ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิสฺสํ นอพฺยากตํ ธมมं ปฏิจฺจุ อสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิลิสฺโส อพฺยากโต
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖
อวิกเต จ.

๖. วิทกุกตติก ๑. กุสลตติก

[๓๓] นสฺวิตกุกตฺตสฺสวโร นกุสลं ธมมं ปฏิจฺจุ สฺวิตกุกตฺตสฺสวาโร กุสโล ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺณรส ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺณรส.

นสฺวิตกุกตฺตสฺสวโร นอกุสลं ธมมं ปฏิจฺจุ สฺวิตกุกตฺตสฺสวาโร อกุสโล ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นสฺวิตกุกตฺตสฺสวโร นอพฺยากตํ ธมมं ปฏิจฺจุ สฺวิตกุกตฺตสฺสวาโร อพฺยากโต ธมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา สตฺต, อธิปฺติยา สตฺต ๖ เป ๖ อวิกเต
สตฺต.

๗. ปิตฺตติก ๑. กุสลตฺตติก

[๓๔] นปิตฺตหคํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ปิตฺตหคโต กุสลโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐวีส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐวีส.

นปิตฺตหคํ นอกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ปิตฺตหคโต อกุสลโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา อฏฺฐวีส ๖ เป ๖ อวิกเต อฏฺฐวีส.

นปิตฺตหคโต นอพฺยาคโต ฐมโม ปิตฺตหคตสฺส อพฺยาคตสฺส ฐมมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมฺมณ อฏฺฐวีส, อธิปฺติยา อนนฺตเร อฏฺฐวีส
๖ เป ๖ อฺปนิสฺสเย อฏฺฐวีส, กมฺเม จตฺตวีส, นตฺถิยา วิกเต อฏฺฐวีส.

๘. ทสฺสณตฺตติก ๑. กุสลตฺตติก

[๓๕] นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย
ปหาตพฺพโ กุสลโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตินฺนิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตินฺนิ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นอกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพโ อกุสลโล
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ นอพฺยาคํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพโ
อพฺยาคโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ
๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๙. ทสฺสณเหตุตฺตติก ๑. กุสลตฺตติก

[๓๖] นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เนวทสฺสเนน นภาวนาย
ปหาตพฺพเหตุโก กุสลโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตินฺนิ
๖ เป ๖ อวิกเต ตินฺนิ.

นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ นอกฺขลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก
อกุสลโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณ นว,
อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ นอพฺยากตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นเนวทสฺสเนน
นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.)
เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ วเปว อวิคเต จ.

๑๐. อาจยคามิตฺติก ๑. กุสลตฺติก

[๓๗] นอาจยคามิํ นกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นอาจยคามิํ กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ วเปว อวิคเต จ.

นอาจยคามิํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อาจยคามิํ อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ติณิ วเปว อวิคเต ติณิ.

นอาจยคามิํ นอพฺยากตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นวาจยคามินาปจยคามิํ อพฺยากโต ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ วเปว อวิคเต
ปณฺจ.

๑๑. เสกฺขตฺติก ๑. กุสลตฺติก

[๓๘] นเสกฺขํ นกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เสกฺโข กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ วเปว อวิคเต จ.

นเสกฺขํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นเวเสกฺขนาเสกฺโข อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ติณิ วเปว อวิคเต ติณิ.

นเสกฺขํ นอพฺยากตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นเวเสกฺขนาเสกฺโข อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อธิปฺติยา ปณฺจ วเปว อวิคเต ปณฺจ.

๑๒. ปริตฺตตฺติก ๑. กุสลตฺติก

[๓๙] นมหกฺกตํ นกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ มหกฺกโต กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว วเปว อวิคเต นว.

นมหกฺกตํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ ปริตฺโต อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ติณิ วเปว อวิคเต ติณิ.

นปริตฺตํ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏฺิจา ปริตฺโต อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑๓. ปริตฺตการมมณตฺติก ๑. กุสลตฺติก

[๔๐] นปริตฺตการมมณํ นกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจา ปริตฺตการมมโน กุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

นปริตฺตการมมณํ นอกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจา ปริตฺตการมมโน อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จุทฺทส ๖ เป ๖ อวิกเต จุทฺทส.

นปริตฺตการมมโน นอพฺยากโต ฐมโม ปริตฺตการมมณสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมสฺส
การมมณปจฺเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) การมมณ เอกวิส, อธิปฺติยา นว, อนนฺตร
สมนนฺตร เอกวิส, อุปนิสฺสเย เอกวิส, นตฺติยา วิกเต เอกวิส.

๑๔. หีนตฺติก ๑. กุสลตฺติก

[๔๑] นหีนํ นกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจา มชฺฌิโม กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นหีนํ นอกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจา หีนो อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตินิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตินิ.

นหีนํ นอพฺยากํ ฐมํ ปฏฺิจา มชฺฌิโม อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตฺติก ๑. กุสลตฺติก

[๔๒] นมิจฺจนตฺตนิยตํ นกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจา สมมตฺตนิยโต กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นมิจฺจนตฺตนิยตํ นอกฺสลํ ฐมํ ปฏฺิจา มิจฺจนตฺตนิยโต อกุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

นมิจจตุนิยตํ นอพฺยากตํ ฐมํ ปฏิจฺจ อนิยโต อพฺยากโต ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ, อธิปฺติยา จ ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

๑๖. มคฺการมมณฑล ๑. กุศลตฤติ

[๔๓] นมคฺการมมณํ นกฺสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ มคฺการมมณโณ กุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจทีส ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจทีส.
(นอกุสลํ นอพฺยากตํ นตฺถิ.)

๑๗. อปฺปนฺนตฤติ ๑. กุศลตฤติ

[๔๔] นอปฺปนโน นกฺสโล ฐมโม อปฺปนฺนสฺส กุสลสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. อารมฺมณํ สตฺต, อธิปฺติยา จ, อปฺนิสฺสเย สตฺต.

นอปฺปนโน นอกุสโล ฐมโม อปฺปนฺนสฺส อกุสลสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. อารมฺมณํ จ, อธิปฺติยา จ, อปฺนิสฺสเย จ.

นออปฺปนโน นอพฺยากโต ฐมโม อปฺปนฺนสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมฺสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. ตีณิ.

นอปฺปนโน นอพฺยากโต ฐมโม อปฺปนฺนสฺส อพฺยากตสฺส ฐมมฺสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ สตฺต, อธิปฺติยา จตฺตาวี,
สหชาเต นิสฺสเย ตีณิ, อปฺนิสฺสเย สตฺต ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

(อติตตฤติกํ อปฺปนฺนตฤติกสทิสํ.)

๑๘. อธิการมมณฑล ๑. กุศลตฤติ

[๔๕] นอธิการมมณํ นกฺสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อธิการมมณโณ กุสโล ฐมโม
อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

นอธิการมมณํ นอกุสลํ ฐมํ ปฏิจฺจ อธิการมมณโณ กุสโล ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

๒๐. อชฺฌตฺตติก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๔๖] นอชฺฌตฺตํ นกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ พหิทฺธา กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นพหิทฺธา นกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อชฺฌตฺโต กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต เทว.

นอชฺฌตฺตํ นกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ พหิทฺธา อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นพหิทฺธา นกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อชฺฌตฺโต อกุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต เทว.

นอชฺฌตฺตํ นอพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ พหิทฺธา อพฺยากโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นพหิทฺธา นอพฺยากํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อชฺฌตฺโต อพฺยากโต ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปฺติยา เทว ๆ เปฯ อวิกเต
 เทว.

๒๑. อชฺฌตฺตารมฺมตฺตติก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๔๗] นอชฺฌตฺตารมฺมณํ นกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อชฺฌตฺตารมฺมณํ กุสฺโล ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๆ เปฯ อวิกเต จ.

นอชฺฌตฺตารมฺมณํ นกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อชฺฌตฺตารมฺมณํ อกุสฺโล ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จ ๆ เปฯ อวิกเต จ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตติก ๑. กุสฺลตฺตติก

[๔๘] นสนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิหํ นกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อนิทฺสฺสนอฺปฺปฏิหํ กุสฺโล
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิหํ นกฺขลํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อนิทฺสฺสน-
 อปฺปฏิหํ กุสฺโล ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิหํ นกฺขลณฺจ
 นอนิทฺสฺสนสฺสปฺปฏิหํ นกฺขลณฺจ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อนิทฺสฺสนอฺปฺปฏิหํ กุสฺโล ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอกุสล์ ฐมมํ ปฎิจา อนิทสนนอปรฎิโหม ออกุสโล ฐมโม
อปรุชชติ เหตุปจจา. (สงฆิตถํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอพยากตํ ฐมมํ ปฎิจา สนิทสนนสปรฎิโหม อพยากโต
ฐมโม อปรุชชติ เหตุปจจา. สตฺต. (สงฆิตถํ.) (นอนิทสนนสปรฎิหม์นอพยากตมฺลานิ
สตฺตเมว. ทมฺลานิ สตฺตเมว. สพฺพํ เอกวีสติเมว.) เหตุยา เอกวีส, อธิปัตติยา
เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๒. เวทนาตฤติก

[๔๙] นสนิทสนนสปรฎิหม์ นสฺซาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฎิจา อนิทสนน-
อปรฎิโหม สฺซาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อปรุชชติ เหตุปจจา. (สงฆิตถํ.)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นทกฺซาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฎิจา อนิทสนนอปรฎิโหม
ทกฺซาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อปรุชชติ เหตุปจจา. (สงฆิตถํ.) เหตุยา ตีณิ
๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นอทุกฺขมฺสฺซาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ฐมมํ ปฎิจา อนิทสนน-
อปรฎิโหม อทุกฺขมฺสฺซาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ฐมโม อปรุชชติ เหตุปจจา. (สงฆิตถํ.)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๓. วิปากตฤติก

[๕๐] นสนิทสนนสปรฎิหม์ นวิปากํ ฐมมํ ปฎิจา อนิทสนนอปรฎิโหม วิปากโก
ฐมโม อปรุชชติ เหตุปจจา. (สงฆิตถํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นวิปากธมฺมธมฺมํ ปฎิจา อนิทสนนอปรฎิโหม วิปากธมฺมธมฺโม
อปรุชชติ เหตุปจจา. (สงฆิตถํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปรฎิหม์ นเนววิปากนวิปากธมฺมธมฺมํ ปฎิจา สนิทสนนสปรฎิโหม
เนววิปากนวิปากธมฺมธมฺโม อปรุชชติ เหตุปจจา. (สงฆิตถํ.) เหตุยา เอกวีส,
อธิปัตติยา เอกวีส ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเย ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๔. อุปาทินฺนตฺตํ

[๕๑] นสนิทฺสฺสนตฺตํ นอฺปาทินฺนตฺตํ ฐมฺโม อนิทฺสฺสนตฺตํ
 อุปาทินฺนตฺตํ ฐมฺมสฺส อารมฺมณฺญเณน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมฺมณฺ
 ญ, อนนฺตเร สมนนฺตเร ตีณิ, อุปนิสฺสเย ปุเรชาเต ญ, กมฺเม อาหาเร อินฺทฺริเย
 ตีณิ, อตฺถิยา ญ ๆ เปฯ อวิกเต ญ.

นสนิทฺสฺสนตฺตํ นอฺปาทินฺนตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจจ สนิทฺสฺสนตฺตํ
 อุปาทินฺนตฺตํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส,
 อธิปตฺติยา เอกวีส ๆ เปฯ อณฺณมณฺณเย ตีณิ ๆ เปฯ อวิกเต เอกวีส.

นสนิทฺสฺสนตฺตํ นอฺปาทินฺนตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจจ อนิทฺสฺสนตฺตํ
 อุปาทินฺนตฺตํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ
 ๆ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทฺสฺสนตฺตํ ๕. สงฺกิลฺลจตฺตํ

[๕๒] นสนิทฺสฺสนตฺตํ นสงฺกิลฺลจตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจจ อนิทฺสฺสนตฺตํ
 สงฺกิลฺลจตฺตํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ
 อวิกเต ตีณิ.

นสนิทฺสฺสนตฺตํ นสงฺกิลฺลจตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจจ สนิทฺสฺสนตฺตํ
 สงฺกิลฺลจตฺตํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส,
 อธิปตฺติยา เอกวีส ๆ เปฯ อวิกเต เอกวีส.

นสนิทฺสฺสนตฺตํ นสงฺกิลฺลจตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺจจ อนิทฺสฺสนตฺตํ
 สงฺกิลฺลจตฺตํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๆ เปฯ
 อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๖. วิตกกฤติก

[๕๓] นสนิทสนนสปฏิหัง นสวิตกกสวิจารัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนอปฏิโฆ
สวิตกกสวิจาโร ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหัง นอวิตกกวิจารมตฺตัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนอปฏิโฆ
อวิตกกวิจารมตฺโต ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหัง นอวิตกกอิจารัม ฐมัม ปฏิจจ สนิทสนนสปฏิโฆ
อวิตกกอิจาโร ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส,
อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๗. ปิติตฤติก

[๕๔] นสนิทสนนสปฏิหัง นปิติสหคตัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนอปฏิโฆ
ปิติสหคโต ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหัง นสฺซสหคตัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนอปฏิโฆ สฺซสหคโต
ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหัง นอูปเปกฺขาสหคตัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนอปฏิโฆ
อูปเปกฺขาสหคโต ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตฤติก ๘. ทสสนตฤติก

[๕๕] นสนิทสนนสปฏิหัง นทสสนน ปหาตพฺพัม ฐมัม ปฏิจจ อนิทสนนอปฏิโฆ
ทสสนน ปหาตพฺพโ ฐมโม อูปปชชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นภาวนาย ปหาตพฺพ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสนอปฏิขโ
ภาวนาย ปหาตพฺพ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสฺสน-
สฺสปฏิขโ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา เอกวิส, อธิปติยา เอกวิส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

๒๒. สนิทสฺสนตฺตติก ๘. ทสฺสนเหตุตฺตติก

[๕๖] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสน-
อปฏิขโ ทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสนอปฏิขโ
ภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ
๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ฐมมํ ปฏิจฺจ
สนิทสฺสนสฺสปฏิขโ นเนวทสฺสเนน นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อารมมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวิส.

๒๒. สนิทสฺสนตฺตติก ๑๐. อาจยคามิตฺตติก

[๕๗] นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอาจยคามิ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสนอปฏิขโ
อาจยคามิ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
ตีณิ.

นสฺนิตสฺสนสฺสปฏิขัม นอปจยคามิ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสนอปฏิขโ อปจยคามิ
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหัง นเนวัจญคามินาปจยคามิ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสนนสปฏิโฆ
เนวัจญคามินาปจยคามิ ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส,
อธิปติยา เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๑. เสกขตติก

[๕๘] นสนิทสนนสปฏิหัง นเสกขํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสนนสปฏิโฆ เสกโข
ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหัง นอเสกขํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสนนสปฏิโฆ อเสกโข ฐมโม
อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหัง นเนวเสกขนาเสกขํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสนนสปฏิโฆ
เนวเสกขนาเสกโข ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส,
อธิปติยา เอกวีส ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๒. ปริตตตติก

[๕๙] นสนิทสนนสปฏิหัง นปริตฺตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ สนิทสนนสปฏิโฆ ปริตฺโต
ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เอกวีส, อธิปติยา เอกวีส ๖ เป ๖
อณฺณมณฺณเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกวีส.

นสนิทสนนสปฏิหัง นมหกฺกตํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสนนสปฏิโฆ มหกฺกโต
ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสนิทสนนสปฏิหัง นอปปมาณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสนนสปฏิโฆ อปปมาโน
ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๓. ปริตตารมณตติก

[๖๐] นสนิทสนนสปฏิหัง นปริตตารมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสนนสปฏิโฆ
ปริตตารมณโน ฐมโม อุปปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสันทสสนสปปฏฐัม นมหกุกการมมณํ ธมมํ ปฏิจจ อนิทสสนอปปฏฐโ
มหกุกการมมณโณ ธมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสันทสสนสปปฏฐัม นอปปมาณารมมณํ ธมมํ ปฏิจจ อนิทสสนอปปฏฐโ
อปปมาณารมมณโณ ธมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สันทสสนตฺติก ๑๔. หีนตฺติก

[๖๑] นสันทสสนสปปฏฐัม นหีนํ ธมมํ ปฏิจจ อนิทสสนอปปฏฐโ หีนธมโม
อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสันทสสนสปปฏฐัม นมชฺฉิมํ ธมมํ ปฏิจจ สันทสสนสปปฏฐโ มชฺฉิมธมโม
อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปัตติยา เอกวิส ๖ เป ๖
อวิกเต เอกวิส.

นสันทสสนสปปฏฐัม นปณฺสีตํ ธมมํ ปฏิจจ อนิทสสนอปปฏฐโ ปณฺสีโต ธมโม
อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สันทสสนตฺติก ๑๕. มิจฺจนตฺตนิยตตฺติก

[๖๒] นสันทสสนสปปฏฐัม นมิจฺจนตฺตนิยตํ ธมมํ ปฏิจจ อนิทสสนอปปฏฐโ
มิจฺจนตฺตนิยโต ธมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสันทสสนสปปฏฐัม นสมมตฺตนิยตํ ธมมํ ปฏิจจ อนิทสสนอปปฏฐโ สมมตฺตนิยโต
ธมโม อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสันทสสนสปปฏฐัม นอนิยตํ ธมมํ ปฏิจจ สันทสสนสปปฏฐโ อนิยโต ธมโม
อูปปชชติ เหตุปจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกวิส, อธิปัตติยา เอกวิส ๖ เป ๖
อวิกเต เอกวิส.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๖. มกการมมณตติก

[๖๓] นสนิทสนนสปปฎิหม์ นมกการมมณั ฐมัม ปฎิจจ อนิทสนนอปฎิโหม
มกการมมณเ ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ
อวิกเท ตีณิ.

นสนิทสนนสปปฎิหม์ นมกเหตุกั ฐมัม ปฎิจจ อนิทสนนอปฎิโหม มกเหตุโก
ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเท ตีณิ.

นสนิทสนนสปปฎิหม์ นมกการิปตี ฐมัม ปฎิจจ อนิทสนนอปฎิโหม มกการิปติ
ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเท ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๗. ฐปฺปนนตติก

[๖๔] นสนิทสนนสปปฎิโหม นฐปฺปนโน ฐมโ อนิทสนนอปฎิฆสฺส ฐปฺปนสฺส
ฐมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมมณเ จ, อธิปัตติยา ฐปนิสฺสเย
จ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๘. อตีตตติก

[๖๕] นสนิทสนนสปปฎิโหม นปจฺจุปฺปนโน ฐมโ อนิทสนนอปฎิฆสฺส
ปจฺจุปฺปนสฺส ฐมสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺฆิตฺตํ.) อารมมณเ จ,
อธิปัตติยา จ, อนนฺตเร สมนนฺตเร ตีณิ, ฐปนิสฺสเย จ, นตฺติยา วิกเท ตีณิ.

๒๒. สนิทสนนตติก ๑๙. อตีตารมมณตติก

[๖๖] นสนิทสนนสปปฎิหม์ นอตีตารมมณั ฐมัม ปฎิจจ อนิทสนนอปฎิโหม
อตีตารมมณเ ฐมโ ฐปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ
อวิกเท ตีณิ.

นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม นอนากถารมมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ
อนากถารมมณเณ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปว
อวิกเต ตีณิ.

นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม ปจฺจุปปนฺนารมมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ
ปจฺจุปปนฺนารมมณเณ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปว
อวิกเต ตีณิ.

๒๒. สนิทสฺสนตฺตติก ๒๐-๒๑. อชฺฌตฺตตฺตติกทฺวฺย

[๖๗] นสณิทสฺสนสฺสปฏิโฆ นอชฺฌตฺโต ฐมโม อนิทสฺสนอปปปฏิขมฺสฺส อชฺฌตฺตสฺส
ฐมมฺสฺส อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมมณเณ จ, อธิปฺติยา จ,
ปุเรชาเต อตุณฺติยา อวิกเต จ.

นสณิทสฺสนสฺสปฏิโฆ นพหิทฺธา ฐมโม อนิทสฺสนอปปปฏิขมฺสฺส พหิทฺธา ฐมมฺสฺส
อารมมณปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมมณเณ จ, อธิปฺติยา จ, ปุเรชาเต
อตุณฺติยา อวิกเต จ.

[๖๘] นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม นอชฺฌตฺถารมมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ
อชฺฌตฺถารมมณเณ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปว
อวิกเต ตีณิ.

นสณิทสฺสนสฺสปฏิขัม นพหิทฺถารมมณํ ฐมมํ ปฏิจฺจ อนิทสฺสนอปปปฏิโฆ
พหิทฺถารมมณเณ ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปว
อวิกเต ตีณิ.

(สทฺชาตฺวารมฺปิ ปจฺจยวารมฺปิ นิสฺสยวารมฺปิ สํสญฺจวารมฺปิ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ
ปณฺหววารมฺปิ วิตฺถาเรทพฺพ.)

ธมมปจันยานุโลเม ติกติกปฏิจานํ นิฏฺฐิตํ.

อภิธรรมปิฎก ธมฺมปจฺจนียานุโลม ทุกทุกปฏฺจฺจานปาติ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส.

๑. เหตุทุก ๑. สเหตุทุก

[๑] นเหตุํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สเหตุโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สเหตุโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สเหตุโก จ นเหตุ สเหตุโก จ ธมฺมา
อปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นนเหตุํ นสเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ สเหตุโก ธมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ จตฺตาริ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖
วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

[๒] นนเหตุ นอเหตุโก ธมฺโม นเหตุสฺส อเหตุกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
ปจฺจโย. (สงฺขิตํ.)

เหตุยา เอกํ, อารมฺมณฺเ จ, อธิปฺติยา ตีณิ, อนนฺตเร จ ๖ เป ๖ สหชาเต
อณฺณมณฺณเว จตฺตาริ, นิสฺสเย ปณฺจ, อุนิสฺสเย จ, ปุเรชาเต ตีณิ, อาเสวเน
เอกํ ๖ เป ๖ สมฺปยุตฺเต เอกํ, วิปฺปยุตฺเต ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

(ปณฺหวารํ วิตุถาเรตพฺพ.)

[๓] นเหตุ นอเหตุกัม ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. เอกัม.

นนเหตุ นอเหตุกัม ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อเหตุโก ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกัม.

นเหตุ นอเหตุกณฺจ นนเหตุ นอเหตุกณฺจ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ อเหตุโก ฐโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกัม. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ เอกัม ๖ เปว
สหชาเต ปณฺจ, อณฺณมณฺเ จตฺตาริ ๖ เปว วิปาเก ตีณิ ๖ เปว อวิกเต ปณฺจ.

๑. เหตุทุก ๒-๕. เหตุสมฺปยุตฺตทกาทิ

[๔] นเหตุ นเหตุสมฺปยุตฺตัม ฐมัม ปฏิจจ เหตุ เหตุสมฺปยุตฺโต ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ ๖ เปว ปุเรชาเต อาเสวน ตีณิ ๖ เปว
วิปาเก ตีณิ ๖ เปว อวิกเต จตฺตาริ.

นเหตุ นเหตุวิปยุตฺตัม ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ เหตุวิปยุตฺโต ฐโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณฺเ เอกัม ๖ เปว สหชาเต ปณฺจ,
อณฺณมณฺเ จตฺตาริ ๖ เปว วิปาเก ตีณิ ๖ เปว อวิกเต ปณฺจ.

[๕] นเหตุ นเหตุณฺเจว นอเหตุกณฺจ ฐมัม ปฏิจจ เหตุ เหตุ เจว สเหตุโก
จ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกัม ๖ เปว อวิกเต เอกัม.

นนเหตุ นอเหตุกณฺเจว นนเหตุกณฺจ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ สเหตุโก เจว น จ
เหตุ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกัม ๖ เปว อวิกเต เอกัม.

[๖] นเหตุ นเหตุณฺเจว นเหตุวิปยุตฺตณฺจ ฐมัม ปฏิจจ เหตุ เหตุ เจว
เหตุสมฺปยุตฺโต จ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกัม ๖ เปว
อวิกเต เอกัม.

นนเหตุ นเหตุวิปยุตฺตณฺเจว นนเหตุกณฺจ ฐมัม ปฏิจจ นเหตุ เหตุสมฺปยุตฺโต
เจว น จ เหตุ ฐโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกัม ๖ เปว
อวิกเต เอกัม.

[๗] นเหตุ นเหตุ นสเหตุกั รมมํ ปฏิจ นเหตุ นเหตุ สเหตุโก รมโม
อุปชชติ เหตุปจยา. (สงขิตํ.) เหตุยา เอกํ ๖เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นเหตุ นเหตุ นอเหตุกั รมมํ ปฏิจ นเหตุ นเหตุ สเหตุโก รมโม อุปชชติ
เหตุปจยา. (สงขิตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปัตยา เอกํ ๖เป ๖ อวิกเต เอกํ.

๑. เหตุทุก ๖-๑๒. จุฬนตรทุก

[๘] นเหตุ นสปปจโย รมโม เหตุสส สปปจยสส รมมสส อารมมณปจเยน
ปจโย. (สงขิตํ.) อารมมณ ตินิ, อธิปัตยา อุปนิสสเย ตินิ. (สงขิตํ สปปจยสทิส.)

[๙] นเหตุ นสทิสสนํ รมมํ ปฏิจ นเหตุ สทิสสนํ รมโม อุปชชติ
เหตุปจยา. (สงขิตํ.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตยา ตินิ ๖เป ๖ อวิกเต ตินิ.

นเหตุ นอนทิสสนํ รมโม เหตุสส อนทิสสนํ รมมสส อารมมณปจเยน
ปจโย. (สงขิตํ.) อารมมณ ตินิ, อธิปัตยา อุปนิสสเย ปุเรชาเต อติธยา
อวิกเต ตินิ.

[๑๐] นเหตุ นสปปจิมํ รมมํ ปฏิจ นเหตุ สปปจิมํ รมโม อุปชชติ
เหตุปจยา. (สงขิตํ.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตยา ตินิ ๖เป ๖ อวิกเต ตินิ.

นเหตุ นอปปจิมํ รมมํ ปฏิจ นเหตุ สปปจิมํ รมโม อุปชชติ เหตุปจยา.
(สงขิตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปัตยา เอกํ ๖เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๑๑] นเหตุ นรูปํ รมมํ ปฏิจ เหตุ รูปํ รมโม อุปชชติ เหตุปจยา.
(สงขิตํ.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตยา ตินิ ๖เป ๖ อวิกเต ตินิ.

นเหตุ นอรูปํ รมมํ ปฏิจ เหตุ อรูปํ รมโม อุปชชติ เหตุปจยา. (สงขิตํ.)
เหตุยา ตินิ ๖เป ๖ อวิกเต ตินิ.

[๑๒] นเหตุ นโลกิยํ รมมํ ปฏิจ นเหตุ โลกิโย รมโม อุปชชติ เหตุปจยา.
นนเหตุ นโลกิยํ รมมํ ปฏิจ นเหตุ โลกิโย รมโม อุปชชติ เหตุปจยา.
(กณิตเคน ตินิ. สงขิตํ.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตยา ตินิ ๖เป ๖ อวิกเต ตินิ.

นเหตุํ นโลกุตฺตโร ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ โลกุตฺตโร ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

[๑๓] นเหตุํ นเกณฺหิ วิมฺเบยฺย ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ เกณฺหิ วิมฺเบยฺโย ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ อวิกเต นว.

นเหตุํ นเกณฺหิ นวิมฺเบยฺย ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ เกณฺหิ นวิมฺเบยฺโย ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เปฯ อวิกเต นว.

๑. เหตุทุก ๑๓-๑๘. อาสวโคจรก

[๑๔] นเหตุํ โนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อาสวํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ โนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ อาสวํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุํ โนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อาสวํ จ นเหตุํ อาสวํ จ ฐมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นนเหตุํ โนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อาสวํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ.

นเหตุํ โนอาสวณฺจ นนเหตุํ โนอาสวณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ อาสวํ ฐมฺโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

นเหตุํ นโนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ โนอาสวํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
เอกํ.

นนเหตุํ นโนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ โนอาสวํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นนเหตุํ นโนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ โนอาสวํ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นนเหตุํ นโนอาสวํ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุํ โนอาสวํ จ นเหตุํ โนอาสวํ จ ฐมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ.

นเหตุํ นโนอาสวณฺจ นนเหตุํ นโนอาสวณฺจ ฐมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุํ โนอาสวํ
ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เปฯ อวิกเต
ปณฺจ.

[๑๕] นเหตุ นาสว รมม ฏิจจ นเหตุ สาสโว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอนาสว รมม ฏิจจ เหตุ อนาสโว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๑๖] นนเหตุ นอาสวสมฺปยุตฺตํ รมม ฏิจจ นเหตุ อาสวสมฺปยุตฺโต รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอาสววิปฺยุตฺตํ รมม ฏิจจ เหตุ อาสววิปฺยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา นว, อารมฺมณํ ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

[๑๗] นเหตุ นอาสวญฺเจว นอนาสวญฺจ รมม ฏิจจ เหตุ อาสโว จ
สาสโว จ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖
อวิกเต ปณฺจ.

นเหตุ นอนาสวญฺเจว นโน จ อาสว รมม ฏิจจ นเหตุ สาสโว จ
โน จ อาสโว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป ๖
อวิกเต ปณฺจ.

[๑๘] นเหตุ นอาสวญฺเจว นอาสววิปฺยุตฺตญฺจ รมม ฏิจจ เหตุ อาสโว จ
อาสวสมฺปยุตฺโต จ รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอาสววิปฺยุตฺตญฺเจว นโน จ อาสว รมม ฏิจจ นเหตุ อาสวสมฺปยุตฺโต
จ โน จ อาสโว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

[๑๙] นเหตุ อาสววิปฺยุตฺตํ นาสว รมม ฏิจจ นเหตุ อาสววิปฺยุตฺโต
สาสโว รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ
๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ อาสววิปฺยุตฺตํ นอนาสว รมม ฏิจจ เหตุ อาสววิปฺยุตฺโต อนาสโว
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๑๕. สลฺโยชนาทีโคจฺจก

[๒๐] นเหตุํ โนสลโยชนํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ สลโยชนโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

[๒๑] นเหตุํ โนกนฺถํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ กนฺถโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา นว ๖ เป๖ อวิกเต นว.

[๒๒] นเหตุํ โนโฆมํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ โโฆโม ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๒๓] นเหตุํ โนโยคํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ โยโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ ๖ เป๖ อวิกเต ปณฺจ.

[๒๔] นเหตุํ โนนีวรณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ นีวรโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

[๒๕] นเหตุํ โนปรามาสํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุํ ปรามาโส ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

๑. เหตุทุก ๕๔. มหนฺตรทุก

[๒๖] นเหตุํ นสارมมณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ สारมมโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุํ นอนารมมณํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุํ อนารมมโน ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

[๒๗] นเหตุํ โนจิตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ นเหตุํ จิตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุํ นโนจิตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ โนจิตฺโต ฐมโม อูปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

[๒๘] นเหตุํ นเจตสิกํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ เหตุ เจตสิโก ฐมโม อูปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอเจตสิก รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อเจตสิก รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๒๙] นเหตุ นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสมฺปยุตฺโต รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นจิตฺตวิปฺปยุตฺตํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๐] นเหตุ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสํสฺสจฺโจ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นจิตฺตวิสํสฺสจฺจํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ จิตฺตวิสํสฺสจฺโจ รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๑] นเหตุ นนฺจิตฺตสมฺมูจฺจํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสมฺมูจฺจโน รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นนฺจิตฺตสมฺมูจฺจํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ นนฺจิตฺตสมฺมูจฺจโน รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๒] นเหตุ นนฺจิตฺตสหนฺกํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสหนฺก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นนฺจิตฺตสหนฺกํ รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นนฺจิตฺตสหนฺก รมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๓] นเหตุ นนฺจิตฺตานุปริวตฺตี รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นนฺจิตฺตานุปริวตฺติ
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นนฺจิตฺตานุปริวตฺตี รมมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นนฺจิตฺตานุปริวตฺติ รมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๔] นเหตุ นนฺจิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจํ รมมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมูจฺจโน
รมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นโนจิตตสํสฺสจฺจสมฺมฺจฺจานํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นโนจิตตสํสฺสจฺจสมฺมฺจฺจานโน
 ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๕] นเหตุ นโนจิตตสํสฺสจฺจสมฺมฺจฺจานสหนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสํสฺสจฺจสมฺมฺจฺจ-
 านสหนํ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

นเหตุ นโนจิตตสํสฺสจฺจสมฺมฺจฺจานสหนํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นโนจิตตสํสฺสจฺจสมฺมฺจฺจ-
 านสหนํ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต
 ตีณิ.

[๓๖] นเหตุ นโนจิตตสํสฺสจฺจสมฺมฺจฺจานานุปริวตฺติ ธรรมํ ปฏิจฺจ เหตุ จิตฺตสํสฺสจฺจ-
 สมฺมฺจฺจานานุปริวตฺติ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นโนจิตตสํสฺสจฺจสมฺมฺจฺจานานุปริวตฺติ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นโนจิตตสํสฺสจฺจ-
 สมฺมฺจฺจานานุปริวตฺติ ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖
 อวิกเต ตีณิ.

[๓๗] นเหตุ นอชฺฌตฺติกํ ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อชฺฌตฺติโก ธรรมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นพาหิโร ธรรมํ ปฏิจฺจ เหตุ พาหิโร ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๘] นเหตุ นอุปาทา ธรรมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อุปาทา ธรรมโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นโนอุปาทา ธรรมํ ปฏิจฺจ เหตุ นโนอุปาทา ธรรมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๓๙] นเหตุ นอุปาทินโน ธรรมโม เหตุสฺส อุปาทินนสฺส ธรรมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
 ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ นว, อนนฺตเร สมฺนนฺตเร นว, อุปนีสฺสเย นว,
 ปุเรชาเต ตีณิ, กมฺเม ตีณิ, อาหาเร เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอนุปาทินัน รมม ปฏิจ เหตุ อนุปาทินโน รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
(สงขิตต.) เหตุยา ตินิ, สหชาเต นิสสเย กมเม ะเปะ มกเค วิปยุตเต อตติยา
อวิกเต ตินิ.

๑. เหตุทุก ๖๘. อุปาทานโคจจก

[๔๐] นเหตุ โนอุปาทาน รมม ปฏิจ เหตุ อุปาทานโน รมโม อุปปชชติ
เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา นว ะเปะ อวิกเต นว. (สงขิตต.)

๑. เหตุทุก ๗๔. กิเลสโคจจก

[๔๑] นเหตุ โนกิเลส รมม ปฏิจ เหตุ กิเลสโน รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา.
(สงขิตต.) เหตุยา ตินิ ะเปะ อวิกเต ตินิ. (สงขิตต.)

๑. เหตุทุก ๘๒. ปฏิจทุก

[๔๒] นเหตุ นทสเสนน ปหาตพพิ รมม ปฏิจ เหตุ ทสเสนน ปหาตพพิ
รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา ตินิ ะเปะ อวิกเต ตินิ.

นเหตุ นนทสเสนน ปหาตพพิ รมม ปฏิจ นเหตุ นทสเสนน ปหาตพพิ รมโม
อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตติยา ตินิ ะเปะ อวิกเต
ตินิ.

[๔๓] นเหตุ นภาวนาย ปหาตพพิ รมม ปฏิจ เหตุ ภาวนาย ปหาตพพิ
รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา ตินิ ะเปะ อวิกเต ตินิ.

นเหตุ นนภาวนาย ปหาตพพิ รมม ปฏิจ นเหตุ นภาวนาย ปหาตพพิ รมโม
อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา ตินิ, อธิปัตติยา ตินิ ะเปะ อวิกเต
ตินิ.

[๔๔] นนเหตุ นทสเสนน ปหาตพพิเหตุก รมม ปฏิจ นเหตุ ทสเสนน
ปหาตพพิเหตุโก รมโม อุปปชชติ เหตุปจจา. (สงขิตต.) เหตุยา เอก ะเปะ
อวิกเต เอก.

นเหตุ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นทสฺสเนน
ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุ ปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ
ตีณิ ๖ เปฯ สหชาเต ปณฺจ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๔๕] นนเหตุ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ ภาวนาย
ปหาตพฺพเหตุโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปฯ
อวิกเต เอกํ.

นเหตุ นนภาวนาย ปหาตพฺพเหตุกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นภาวนาย ปหาตพฺพเหตุโก
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ตีณิ ๖ เปฯ
สหชาเต ปณฺจ ๖ เปฯ อวิกเต ปณฺจ.

[๔๖] นเหตุ นสวิตกํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สวิตกโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ. (สพฺพทถ สงฺขิตฺตํ.)

[๔๗] นเหตุ นสรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ เหตุ สรณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

นเหตุ นอรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อรณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นนเหตุ นอรณํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อรณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นเหตุ นอรณญ นนเหตุ นอรณญ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ อรณ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปติยา ตีณิ ๖ เปฯ อวิกเต ตีณิ.

๒. สเหตุกาธิทุก ๑. เหตุทุก

[๔๘] นสเหตุกํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก เหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอเหตุกํ นเหตุ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก เหตุ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นสเหตุกํ นเหตุญจ นอเหตุกํ นเหตุญจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สเหตุโก เหตุ
ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณ ปณฺจ,
อธิปติยา เอกํ ๖ เปฯ ปุเรชาเต อาสวเน ตีณิ ๖ เปฯ วิปาเก ตีณิ ๖ เปฯ
อวิกเต ปณฺจ.

นสเหตุกัม นนเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ สเหตุโก นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ.

นอเหตุกัม นนเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ อเหตุโก นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา จ, อารมฺมณํ ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ
 ๖ เป ๖ อวิกเต จ.

[๔๙] นเหตุสมฺปยุตฺตํ นเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต เหตุ ฐมโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. ตีณิ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมฺมณํ ปณฺจ, อธิปฺติยา
 เอกํ ๖ เป ๖ ปุรชาเต อาเสวเน ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก ตีณิ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.
 (สเหตุกทุกสทิสฺ.)

[๕๐] นเหตุณฺเจว นอเหตุกัม นเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ เหตุ เจว สเหตุโก จ
 เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นอเหตุกณฺเจว นน จ เหตุํ นนเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ สเหตุโก เจว น จ
 เหตุ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกํ.

[๕๑] นเหตุณฺเจว นเหตุวิปฺยุตฺตณฺเจว นเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ เหตุ เจว เหตุสมฺปยุตฺโต
 จ เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต
 เอกํ.

นเหตุวิปฺยุตฺตณฺเจว นนเหตุณฺจ นนเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ เหตุสมฺปยุตฺโต เจว
 น จ เหตุ นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖
 อวิกเต เอกํ. (อนฺติมทุกํ น ลพฺภติ.)

๗-๑๓. จุฬนุตรทุก ๑. เหตุทุก

[๕๒] นอปปจายํ นเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ สปปจายโย เหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นอปปจายํ นนเหตุํ ฐมัม ปฏิจฺจ สปปจายโย นเหตุ ฐมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขตํ สปปจายสทิสฺ.)

[๕๓] นสันทสสนํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ อนิทสสนํ เหตุ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจายา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสันทสสนํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ สนิทสสนํ นเหตุ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจายา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๔] นสปปฏิมํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ อปปฏิมํ เหตุ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจายา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสปปฏิมํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ สปปฏิมํ นเหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
(สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๕] นรูปํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ อรูปํ เหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
(สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ ตีณิ, อธิปัตติยา เอกํ ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
อาเสวนเ เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นรูปํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ อรูปํ นเหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
(กณฺธิทเกน ตีณิ. สงฺขิตํ.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณเ เอกํ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺณเ ตีณิ
๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

[๕๖] นโลกิยํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ โลกุตฺตโร เหตุ ธมโม อุปปชชติ
เหตุปจายา. เอกํ.

นโลกุตฺตรํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ โลกิโย เหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
เอกํ. (สงฺขิตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

นโลกิยํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ โลกิโย นเหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
ตีณิ.

นโลกุตฺตรํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ โลกิโย นเหตุ ธมโม อุปปชชติ เหตุปจายา.
เอกํ. (สงฺขิตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมมณเ เทว ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

[๕๗] นเกนจิ วิญญเญยํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ เกนจิ วิญญเญโย เหตุ ธมโม
อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

นเกนจิ นวิญญเญยํ นนเหตุํ ธมมํ ปฏิจจ เกนจิ นวิญญเญโย นเหตุ ธมโม
อุปปชชติ เหตุปจายา. (สงฺขิตํ.) เหตุยา นว ๖ เป ๖ อวิกเต นว.

๑๔. อาสวโคจรน ๑. เหตุทุก

[๕๘] โนอาสว นเหตุ รมม ปรุจจ อาสว เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ.

นโนอาสว นเหตุ รมม ปรุจจ อาสว เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. เอก.

โนอาสว นเหตุจจ นโนอาสว นเหตุจจ รมม ปรุจจ อาสว เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. เอก. (สงขิตต.) เหตุยา ปณจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ.

โนอาสว นนเหตุ รมม ปรุจจ โนอาสว นเหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. เอก.

นโนอาสว นนเหตุ รมม ปรุจจ โนอาสว นเหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. ตีณิ.

โนอาสว นนเหตุจจ นโนอาสว นนเหตุจจ รมม ปรุจจ โนอาสว นเหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. เอก. (สงขิตต.) เหตุยา ปณจ ๖ เป ๖ วิปาเก เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ปณจ. (สงขิตต.)

๕๕. มหนตรทุก ๑. เหตุทุก

[๕๙] นสารมมณ นเหตุ รมม ปรุจจ สารมมณ เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงขิตต.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณ ตีณิ, อธิปัตยา เอก ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นอนารมมณ นนเหตุ รมม ปรุจจ สารมมณ นเหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงขิตต.) เหตุยา ตีณิ, อารมมณ เอก ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ. (สงขิตต.)

๑๐๐. สรรณทุก ๑. เหตุทุก

[๖๐] นสรณ นเหตุ รมม ปรุจจ อรณ เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. นอรณ นเหตุ รมม ปรุจจ สรณ เหตุ รมโม อุปปชชติ เหตุปจจยา. (สงขิตต.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

นสรณํ นนฺเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ นเหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (๑)

นสรณํ นนฺเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ นเหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นสรณํ นนฺเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ นเหตุ ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 นสรณํ นนฺเหตุํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ นเหตุ จ อรโณ นเหตุ จ ฐมฺมา อปฺปชฺชนฺติ
 เหตุปจฺจยา. (๓) (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา จตฺตาริ, อารมฺมณฺเ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก
 เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ. (สงฺฆิตฺตํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๒. สเหตุกทุก

[๖๑] นสรณํ นสเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ สเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นสรณํ นสเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ สเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖
 วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๖๒] นสรณํ นอเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ อเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นสรณํ นอเหตุกํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ อเหตุโก ฐมฺโม อปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖ สหชาเต จตฺตาริ
 ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

๑๐๐. สรรณทุก ๓. เหตุสมฺปยุตฺตทุก

[๖๓] นสรณํ นเหตุสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ เหตุสมฺปยุตฺโต ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสรณํ นเหตุสมฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ เหตุ-
 สมฺปยุตฺโต ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ ปุเรชาเต
 อาเสวเน เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๖๔] นสรณํ นเหตุวิปฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ เหตุวิปฺปยุตฺโต ฐมฺโม
 อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นสรณํ นเหตุวิปฺปยุตฺตํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ เหตุวิปฺปยุตฺโต
 ฐมฺโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺฆิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อารมฺมณฺเ เอกํ ๖ เป ๖
 สหชาเต จตฺตาริ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต จตฺตาริ.

๑๐๐. สรรณทุก ๔. เหตุสเหตุทุก

[๖๕] นสรณํ นเหตุญเจว นอเหตุญจ ฐมํ ปฏิจจ อรโณ เหตุ เจว สเหตุโก
จ ฐโม อุปปชติ เหตุปจยา. นอรณํ นเหตุญเจว นอเหตุญจ ฐมํ ปฏิจจ
สรโณ เหตุ เจว สเหตุโก จ ฐโม อุปปชติ เหตุปจยา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา
เทว วเปว วิปาเก เอกํ วเปว อวิกเต เทว.

นสรณํ นอเหตุญเจว นนเหตุญจ ฐมํ ปฏิจจ อรโณ สเหตุโก เจว น จ
เหตุ ฐโม อุปปชติ เหตุปจยา. นอรณํ นอเหตุญเจว นนเหตุญจ ฐมํ ปฏิจจ
สรโณ สเหตุโก เจว น จ เหตุ ฐโม อุปปชติ เหตุปจยา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา
เทว วเปว วิปาเก เอกํ วเปว อวิกเต เทว. (เหตุเหตุสมปยุตฺตํ สงขิตฺตํ.)

๑๐๐. สรรณทุก ๖. นเหตุสเหตุทุก

[๖๖] นสรณํ นเหตุํ นสเหตุํ ฐมํ ปฏิจจ อรโณ นเหตุสเหตุโก ฐโม
อุปปชติ เหตุปจยา. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ วเปว อวิกเต เอกํ.

นสรณํ นเหตุํ นอเหตุํ ฐมํ ปฏิจจ อรโณ นเหตุอเหตุโก ฐโม อุปปชติ
เหตุปจยา. เอกํ.

นอรณํ นเหตุํ นอเหตุํ ฐมํ ปฏิจจ อรโณ นเหตุอเหตุโก ฐโม อุปปชติ
เหตุปจยา. เอกํ. (สงขิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปัตติยา เทว วเปว อญมมณเณ
เอกํ วเปว วิปาเก เอกํ วเปว อวิกเต เทว.

๑๐๐. สรรณทุก ๗. จุพนตรทุก

[๖๗] นสรโณ นสปปจโย ฐโม อรณสฺส สปปจยสฺส ฐมฺสฺส อารมฺมณ-
ปจฺเจน ปจฺจโย. (สงขิตฺตํ.) อารมฺมณ เอกํ, อธิปัตติยา อุปนิสฺสเย เอกํ.

[๖๘] นสรโณ นสงฺขโต ฐโม. (สงขิตฺตํ.)

[๖๙] นสฺรณํ นสฺนิตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ สนิตฺตโน ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต ตีณิ.

นสฺรโณ นอนิตฺตโน ฐมโม สรณฺสฺส อนิตฺตสนฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน
ปจฺจโย. นสฺรโณ นอนิตฺตโน ฐมโม อรณฺสฺส อนิตฺตสนฺสฺส ฐมฺมสฺส อารมฺมณ-
ปจฺจเยน ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อารมฺมณ เทว, อธิปฺติยา เอกํ, อุนิสฺสเย ปุเรชาเต
อตุณฺธิยา อวิกเต เทว.

[๗๐] นสฺรณํ นสฺปฏฺิจฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ สปฏฺิจฺจ ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ตีณิ, อธิปฺติยา ตีณิ ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกํ
๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ตีณิ.

นสฺรณํ นอปปฏฺิจฺจ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ อปปฏฺิจฺจ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๗๑] นสฺรณํ นรूपิ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ รุปิ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นสฺรณํ นรूपิ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ รุปิ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา เทว, อธิปฺติยา เทว ๖ เป ๖ อณฺณมณฺเณ เอกํ ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เทว.

นสฺรณํ นอรूपิ ฐมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ อรูปิ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นสฺรณํ นอรूपิ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ อรูปิ ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.)
เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๗๒] นสฺรณํ นโลกิยํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ โลกิโย ฐมโม อปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสฺรณํ นโลกุตฺตํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ โลกุตฺตโร ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

[๗๓] นสฺรณํ นเกณฺหิ วิณฺเณยฺยํ ฐมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ เกณฺหิ วิณฺเณยฺโย
ฐมโม อปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖
วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต ปณฺจ.

นสรณํ นเกนจิ นวิณฺณเยยฺยํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ เกนจิ นวิณฺณเยยฺโย ฐมฺโม
 อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา ปณฺจ, อารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ วิปาเก
 เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต, ปณฺจ.

๑๐๐. สรรพทุก ๑๔. อาสวโคจฺจนกาธิ

[๗๔] นอรณํ นกาสวํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ อาสโว ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๕] นอรณํ นสณฺโณชนํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ สณฺโณชนโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๖] นอรณํ นกนฺถํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ กนฺถโก ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๗] นอรณํ นโอสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ โอสโ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๘] นอรณํ นโยคํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ โยโค ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
 (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๗๙] นอรณํ นนึวรณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ นึวรโณ ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๐] นอรณํ นปรามาสํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ ปรามาโส ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

๑๐๐. สรรพทุก ๕๕. มหนตรทุก

[๘๑] นสรณํ นสารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ สารมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นสรณํ นอนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ อนารมฺมโน ฐมฺโม อุปฺปชฺชติ
 เหตุปจฺจยา. นอรณํ นอนารมฺมณํ ฐมฺมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ อนารมฺมโน ฐมฺโม

อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว, อธิปฺติยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก
เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๘๒] นสฺรณํ นจิตฺตํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ จิตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
นอฺรณํ นจิตฺตํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ จิตฺโต ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา.
(สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๓] นสฺรณํ นเจตฺสํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ เจตฺสโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอฺรณํ นเจตฺสํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ เจตฺสโก ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ วิปาเก เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๘๔] นสฺรณํ นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ จิตฺตสมฺปยุตฺโต ธรรมโม
อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. นอฺรณํ นจิตฺตสมฺปยุตฺตํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ จิตฺตสมฺปยุตฺโต
ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว.

[๘๕] นสฺรณํ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ จิตฺตสํสฺสจฺจํ ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. นอฺรณํ นจิตฺตสํสฺสจฺจํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ จิตฺตสํสฺสจฺจํ ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เทว ๖ เป ๖ อวิกเต เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

๑๐๐. สรณทุก ๘๓. ปฏฺิจฺจทุก

[๘๖] นสฺรณํ นทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ สรโณ ทสฺสเนน ปหาตพฺพโ
ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

นอฺรณํ นนทสฺสเนน ปหาตพฺพํ ธรรมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ นทสฺสเนน ปหาตพฺพโ
ธรรมโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

[๘๗] นสฺรณํ นสอฺกฺกตโร ธรรมํ ปฏฺิจฺจ อรโณ สอฺกฺกตโร ธรรมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อธิปฺติยา เอกํ ๖ เป ๖ อวิกเต เอกํ.

(สหชาตวามฺปปี ปจฺจยวามฺปปี นิสฺสยวามฺปปี สํสฺสจฺจวามฺปปี สมฺปยุตฺตวามฺปปี
ปฏฺิจฺจวามฺปปี.)

ปฬหาวาร เหตุอารมณ

[๘๘] นสรโณ นสอตุตโร ฐมโม อรณสฺส สอตุตรสฺส ฐมมสฺส เหตุปัจจเยน
ปัจจโย. เอกํ.

นสรโณ นสอตุตโร ฐมโม อรณสฺส สอตุตรสฺส ฐมมสฺส อารมณปัจจเยน
ปัจจโย. เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ, อารมณเณ เอกํ, อธิปัตติยา เอกํ ๖ เปว
อวิกเต เอกํ.

ปัจจนียุทธาร

[๘๙] นสรโณ นสอตุตโร ฐมโม อรณสฺส สอตุตรสฺส ฐมมสฺส อารมณปัจจเยน
ปัจจโย. สหชาติปัจจเยน ปัจจโย. อุปนิสฺสยปัจจเยน ปัจจโย. ปจฺจชาติปัจจเยน
ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.) นเหตุยา เอกํ, นอารมณเณ เอกํ ๖ เปว โนอวิกเต เอกํ.

เหตุปัจจยา นอารมณเณ เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.) นเหตุปัจจยา อารมณเณ เอกํ.
(สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติเก ปฬหาวาร, เหว วิตุถาเรตพฺพ.)

อนนตรปท-เหตุ-อนนตร

[๙๐] นสรณํ นอนฺตฺตโร ฐมมํ ปฏิจฺจ อรโณ อนฺตฺตโร ฐมโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปัจจยา. (สงฺขิตฺตํ.) เหตุยา เอกํ ๖ เปว อวิกเต เอกํ.

[๙๑] นสรโณ นอนฺตฺตโร ฐมโม อรณสฺส อนฺตฺตรสฺส ฐมมสฺส อนนตรปัจจเยน
ปัจจโย. (สงฺขิตฺตํ.) อนนฺตเร เอกํ, สมฺนนฺตเร เอกํ, นิสฺสเย เอกํ, อุปนิสฺสเย
เทว, ปุเรชาเต เอกํ, อาเสวเน เอกํ, วิปฺปยุตฺเต เอกํ, อตฺถิยา เอกํ, นตฺถิยา
เอกํ, วิกเต เอกํ, อวิกเต เอกํ.

ปัจจนียุทธาร

[๙๒] นสรโณ นอนฺตฺตโร ฐมโม อรณสฺส อนฺตฺตรสฺส ฐมมสฺส อุปนิสฺสย-
ปัจจเยน ปัจจโย. ปุเรชาติปัจจเยน ปัจจโย.

นอรโณ นอนฺตฺตโร ฐมฺโม อรณฺสฺส อนฺตฺตรสฺส ฐมฺมสฺส อฺปนฺนสฺสยปจฺเจน
ปจฺจโย. (สงฺขิตฺตํ.) นเหตุยา เทว, นอารมฺมณ เทว ๖ เป ๖ นอฺปนฺนสฺสเย เอกํ,
นปุเรชาเต เทว ๖ เป ๖ โนววิกเต เทว.

อฺปนฺนสฺสยปจฺจยา นเหตุยา เทว. (สงฺขิตฺตํ.)

นเหตุปจฺจยา อฺปนฺนสฺสเย เทว, ปุเรชาเต เอกํ ๖ เป ๖ อตฺถิยา เอกํ ๖ เป ๖
อวิกเต เอกํ. (สงฺขิตฺตํ.)

(ยถา กุสลตฺติกเก ปณฺหาวาริ, เอวํ วิตฺถาเรตพฺพ.)

อนฺโลมทุกตฺติกปฏฺจฺจํ โท ปฏฺจฺจาย ยาว ปรีโยสานา ตีสมตฺเตหิ ภาณวาเรหิ
ปฏฺจฺจํ.

ธรรมปจฺจนียานุโลม ทุกทุกปฏฺจฺจํ นิฏฺฐิตํ.

ปจฺจนียานุโลมปฏฺจฺจํ นิฏฺฐิตํ.

ปฏฺจฺจํปฏฺกณํ ปรีปฺณณํ.^๑

อภิธรรมปิฎกํ นิฏฺฐิตํ.^๒

เอตฺตาวตฺตา จ อเมหฺหิ ยํ ปุณฺณํ ปสฺสํ พหุ

ตํ โน เทวานฺโมหนฺตฺตํ สพฺพสมฺปตฺติตฺธิยา.

ทุกขปฺปตฺตา จ นิตฺทุกฺขา ภยปฺปตฺตา จ นินฺภยา

โสภปฺปตฺตา จ นิสฺโสกา เขมํ ปปฺโปนฺตฺตํ ปาณิน.

สพฺเพ พุทฺธา พลปฺปตฺตา ปจฺเจกานญฺจ ยํ พลํ

เตสํ จ ฐมฺมเตเชน รกฺขํ พนฺธามิ สพฺพโส.^๒

ปฏิธานปาติย์ จตุรภาค
ปทานุฎกโม

ปทานุฎกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุฎกโม	ปพเพ/องฺเก
[อ]		อทีโท	๒๖/๑๘๕; ๙๙/๒๐๙
อกุสโล	๑/๑; ๓/๒๑๔; ๕/๑๗๙; ๙/๑๓๗; ๒๕/๑๐; ๒๙/๑๑; ๕๓/๑๘	อทุติปจฺจโย	๒๑/๘
		อทุกฺขมสฺสชย	๘/๒๖๗; ๑๐/๑๘๐; ๑๔/๑๓๙; ๔๕/๒๘๑; ๖๕/๒๓๖
อกนฺถนินโย	๔๓/๓๑	อริปติปจฺจโย	๓/๒
อเจตสีโก	๒๔/๓๒๔	อริปติยา	๘/๒๑๖; ๑๑/๑๓๗; ๑๘/๒๒๐; ๒๕/๑๘๕; ๓๒/๕๖; ๓๔/๕๗; ๕๒/๑๕๘; ๙๖/๒๔๖; ๙๘/๒๐๙; ๑๐๔/๒๑๑
อชฺชฌตฺถ	๔๘/๑๕๗; ๘๖/๒๔๓	อนนฺตรปจฺจโย	๔/๒
อชฺชฌตฺถการมฺมณํ	๒๘/๑๘๖; ๓๒/๒๗๘; ๕๐/๒๘๓; ๔๙/๑๕๗; ๘๗/๒๔๓; ๑๐๑/๒๑๐	อนนฺตเร	๑๐/๔; ๓/๑๑๔; ๘/๒๑๖; ๑๑/๑๓๗; ๕๒/๑๕๘; ๑๒๕/๒๕๖
อชฺชฌตฺถโก	๓๓/๓๒๖; ๓๙/๓๔๐	อนปริยาปนโน	๖๐/๒๓๔
อญฺญมญฺญปจฺจโย	๗/๕	อนาคการมฺมณํ	๒๗/๑๘๖; ๓๐/๒๕๗; ๑๐๐/๒๑๐
อญฺญมญฺญเ	๓/๑๑๔; ๘/๒๑๖; ๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗; ๓๒/๕๖; ๕๒/๑๕๘	อนาคโต	๒๖/๑๘๖
อตีการมฺมณํ	๒๗/๑๘๖; ๓๐/๒๗๕; ๔๗/๑๕๖; ๘๕/๒๔๒; ๑๐๐/๒๑๐	อนารมฺมณํ	๒๗/๒๙๐; ๑๑๑/๒๕๓

ปทานุฏโกโม	ปทุเพ/องเก	ปทานุฏโกโม	ปทุเพ/องเก
อนาสว	๑๖/๒๘๘; ๑๘/๓๓๗	อปรยคามิ	๑๘/๓๑๕
อนิทสฺสนอปปฏิหม	๒๙/๑๘๗; ๔๔/๒๘๐; ๘๘/๒๔๓	อปริยาปนโน	๕๗/๓๔๓
อนิทสฺสนอปปฏิโหม	๒๙/๑๘๗; ๓๐/๓๑๘; ๕๑/๑๕๘; ๖๙/๘๓; ๙๑/๖๗; ๑๐๔/๒๑๑; ๑๐๕/๒๑๒	อปรุจโย	๙/๒๘๗; ๑๗/๒๒๐; ๙๕/๒๔๖
อนิทสฺสนสปรปฏิหม	๒๙/๑๘๖; ๕๐/๑๕๗; ๑๐๒/๒๑๐	อปรุปฏิโหม	๑๐/๓๒๑
อนิทสฺสนสปรปฏิโหม	๒๙/๑๘๖; ๓๐/๓๑๗; ๖๙/๘๓	อปรุมาณ	๒๐/๑๘๔; ๒๓/๒๗๒; ๒๔/๒๗๓; ๙๓/๒๐๗
อนิทสฺสน	๑๐/๒๘๗; ๓๗/๑๘๙	อปรุมาณารมณ	๒๑/๑๘๔; ๙๔/๒๐๘
อนิยต	๒๓/๑๘๕; ๒๖/๒๗๔; ๕๓/๑๕๕; ๖๒/๒๓๕; ๑๔๔/๒๖๒	อปรุติก	๕๓/๒๓๓; ๑๓๕/๒๕๙
อนิยยานิก	๖๑/๒๓๕; ๗๖/๒๐๒	อพฺยากโต	๑/๑; ๑/๓๐๗; ๗/๒๑๖; ๙/๑๓๗; ๑๗/๒๒๐; ๑๗/๓๓๗; ๒๘/๓๓๙; ๒๕/๑๐; ๓๔/๑๘๘; ๕๓/๑๘; ๓๗/๒๗๘; ๘๐/๒๐๓; ๘๗/๓๑
อนุกุตร	๖๓/๒๓๕; ๑๔๕/๒๖๒	อรณ	๕๕/๓๓๐; ๖๑/๓๔๓; ๘๐/๒๐๓; ๙๘/๒๐๙; ๑๔๗/๒๖๐
อนุปาทินนอนุปาทานิ	๑๒/๑๘๑; ๔๐/๒๗๙; ๘๔/๒๐๔	อรุปาวจ	๕๙/๒๓๔; ๗๔/๒๐๑; ๑๔๑/๒๖๑
อนุปาทินนอนุปาทานิ	๑๒/๑๘๑; ๑๓/๒๖๘; ๔๐/๒๗๘; ๖๙/๒๓๘	อรุปิโน	๖/๕; ๑๕/๗; ๒๐/๘
อนุปาทินโน	๓๕/๓๒๖; ๔๑/๓๔; ๑๒๕/๒๕๖	อรุปิ	๑๒/๒๘๗; ๒๐/๒๒๑; ๓๙/๑๙๐; ๙๘/๒๔๗
อนุปรุปนโน	๒๕/๑๘๕; ๒๘/๒๗๔; ๙๘/๒๐๙	อรุปิ	๑๔/๓๓๙
		อลกโย	๒๑/๒๒๑

ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺเ	ปทานุกรกโม	ปพฺพ/องฺเ
อวิคตปจฺจาโย	๒๔/๙	อวามมณฺณปจฺจาเยน	๓/๑๑๔; ๑๐/๑๓๗;
อวิคเต	๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗;		๑๗/๒๒๐; ๒๙/๑๔๕
	๑๘/๒๒๐; ๕๒/๑๕๘; ๘๗/๒๐๕	อวามมณเ	๓/๑๑๔; ๔/๕๐;
อวิจาริ	๕๒/๒๓๓; ๑๓๔/๒๕๙		๘/๒๑๖; ๑๑/๑๓๗; ๓๑/๕๖;
อวิคกุกอวิจาริ	๑๕/๑๘๒; ๑๗/๒๗๐;		๓๖/๒๒๘; ๕๒/๑๕๘;
	๔๙/๒๘๓; ๘๗/๒๐๕		๘๗/๒๐๕; ๙๙/๒๐๙
อวิคกุกวิจารมฺมทํ	๑๔/๑๘๒;	อาสววิปฺปยุตฺโต	๑๙/๓๓๗; ๒๐/๒๘๙;
	๑๗/๒๗๐; ๔๒/๒๗๙;		๒๑/๓๓๘; ๔๕/๑๙๒
	๔๙/๒๘๓; ๘๙/๒๐๕	อาสวสมฺปยุตฺโต	๑๙/๓๓๗
อวิคกุก	๕๑/๒๓๓; ๑๓๓/๒๕๘	อาสวโ	๑๔/๓๒๒; ๑๗/๓๓๗;
อสงฺกิลิฏฺฐจสงฺกิลิสฺสํ	๑๖/๒๖๙;		๒๐/๓๓๘; ๔๔/๑๙๒;
	๓๑/๑๔๖		๕๗/๒๙๘
อสงฺกิลิฏฺฐจสงฺกิลิสฺสํ	๑๓/๑๘๑;	อาเสวเน	๓/๑๑๔; ๘/๒๑๖;
	๔๑/๒๗๙		๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗; ๓๑/๕๖;
อสงฺขโต	๙๑/๓๐๕		๕๒/๑๕๘; ๗๗/๓๐๑
อสนฺณสทฺธานํ	๕๗/๒๑; ๖๖/๒๕;	อาหารปจฺจาโย	๑๕/๗
	๘๖/๓๐; ๘๗/๓๑; ๘๘/๓๒;	อาหารสมฺภูจฺจํ	๕๗/๒๑
	๙๐/๓๓	อาหาเร	๔/๕๐; ๘/๒๑๖;
อเสกขิ	๒๒/๒๗๒		๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗;
อเหตุกปฏิสนฺธิกฺขณ	๘๖/๓๐; ๙๙/๗๖		๓๑/๕๖; ๕๒/๑๕๘;
อเหตุโก	๒/๓๒๐; ๔/๓๓๓		๑๐๔/๒๑๑; ๑๒๔/๒๕๖
อเหตุสมฺปยุตฺโต	๑๐/๒๑๗		

[อา]

อาชยคามิ	๑๘/๑๘๓; ๒๑/๒๗๑;
	๓๘/๑๕๐; ๗๖/๒๔๐;
	๙๑/๒๐๗

[อุ]

อุทฺตสมฺภูจฺจํ	๕๗/๒๑
อุทฺตจฺจสทฺทํ	๓๓/๕๖
อุปนิสฺสยปจฺจาโย	๙/๕

๔๔๒

ปฏิจานปาลิย์ ฦฏฐภาเก

ปทานุฏกโม

ปพเพ/องฺเก

ปทานุฏกโม

ปพเพ/องฺเก

อุปนีสฺสเย ๓/๑๑๔; ๔/๕๐; ๕/๒๒๖;
 ๘/๒๑๖; ๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗;
 ๑๘/๒๒๐; ๓๑/๕๖; ๔๗/๒๘๒;
 ๕๒/๑๕๘; ๙๘/๒๐๙

อุปาทา ๔๔/๒๓๐; ๗๗/๓๐๑;
 ๑๒๑/๒๕๖

อุปาทาโน ๓๖/๗๒๖; ๔๒/๓๔๑

อุปาหารูป ๕/๑๕; ๕๓/๑๘;
 ๖๓/๒๔; ๖๙/๒๖; ๘๖/๓๐;
 ๘๘/๓๒; ๙๐/๓๓

อุปาทินัน ๔๕/๒๓๑; ๗๘/๓๐๑;
 ๑๒๔/๒๕๖

อุปาทินนุปาทานิโย ๑๒/๓๑๒;
 ๒๘/๑๔๕

อุเปกฺขาสทกํ ๑๕/๑๘๒; ๑๘/๒๗๐;
 ๓๕/๑๘๙; ๔๓/๒๘๐;
 ๕๖/๒๓๔; ๗๑/๒๐๑;
 ๘๘/๒๐๖; ๑๓๘/๒๖๐

อุปัชฺชนุติ ๔/๑๑๔; ๑๙/๒๒๑;
 ๒๔/๒๒๓; ๓๑/๒๒๔;
 ๓๓/๒๒๕; ๓๕/๑๔๙;
 ๔๐/๑๕๓; ๖๗/๒๓๖

อุปัชฺชเรยฺย ๒๕/๑๐

อุปัปฺนโน ๔๕/๑๕๖

อุปัปาทิ ๒๕/๑๘๕; ๙๘/๒๐๙

[โอ]

โอบกนฺตฺกฺขณ ๖/๕; ๒๑/๘

โอบํ ๓๐/๒๒๔; ๒๓/๒๙๐;
 ๖๑/๒๙๙; ๑๐๘/๒๕๒

[ก]

กฏฐกา ๑๓/๗; ๕๓/๑๘; ๘๖/๓๐

กฏฐการูปานํ ๑๖/๗; ๕๗/๒๑;
 ๖๓/๒๔; ๖๙/๒๖; ๘๘/๓๒

กพพิงฺกาโร ๑๕/๗

กมฺมปจฺจโย ๑๓/๗

กมฺเม ๓/๑๑๔; ๔/๕๐;

๘/๒๑๖; ๑๐/๔;

๑๑/๑๓๗; ๑๓/๑๗;

๓๑/๕๖; ๕๒/๑๕๘;

๑๐๔/๒๑๑; ๑๒๔/๒๕๖

กาตฺถน ๘๕/๓๐

กามาวจโร ๔๘/๓๒๘; ๕๔/๓๔๒

กิริยาพฺยากํ ๓/๑๓๕; ๕๓/๑๘;

๕๗/๒๑; ๖๕/๒๔

กิริยาพฺยากทา ๑๒/๗; ๙๔/๓๕

กิเลสํ ๔๖/๒๓๑; ๘๐/๓๐๒;

๑๒๖/๒๕๗

กุตฺตา ๔/๓

กุตฺตากุตฺตํ ๖/๕๑

ปทานุกรกโม

๔๔๓

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
กุสโล	๒/๑๗๘; ๓/๒๑๔; ๗/๒๑๖; ๘/๑๓๗; ๑๘/๓๓๗; ๒๕/๑๐; ๓๒/๑๘๘; ๔๓/๑๕; ๕๓/๑๘
โกโร	๔๔๑/๓๓๖; ๔๔๕/๓๓๗

[ข]

ขนฺธา	๑/๑; ๑/๑๓; ๑/๔๘; ๑/๑๓๔; ๑/๑๕๙; ๕/๕๐; ๖/๕; ๔/๕๐; ๕/๕; ๖/๕๑; ๑๒/๑๓๘; ๓๓/๕๗; ๕๓/๑๘; ๕๖/๒๐

[ก]

กนฺธายตนํ	๒/๒
กนฺโธ	๒๐/๓๒๓; ๒๓/๒๓๙

[จ]

จกฺขายตนํ	๘/๕
จกฺขนฺททริยํ	๑๖/๗
จกฺขวิณฺณธาตฺตํ	๔/๒
จกฺขมุลกํ	๓๘/๑๔
จิตฺตเจตฺติกา	๒/๒; ๒๑/๘
จิตฺตวิปฺปยุตฺโต	๒๕/๓๒๔; ๓๐/๒๙๑
จิตฺตวิสฺสฺสฺสฺส	๒๖/๓๒๔

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
จิตฺตสมุจฺจานํ	๑/๑; ๑/๔๙; ๕/๕๐; ๑๒/๑๓๘; ๓๒/๒๑๑; ๓๓/๕๖; ๓๘/๒๒๙; ๕๓/๑๘; ๘๗/๒๑
จิตฺตสมุจฺจกํ	๗๐/๓๐๐; ๑๑๖/๒๕๔

จิตฺตสมุจฺจกํ	๓๐/๒๙๑; ๓๖/๒๒๗; ๖๘/๓๐๐; ๑๑๔/๒๕๔
จิตฺตสมุจฺจ	๒๘/๓๒๕; ๓๔/๓๔๐
จิตฺตสมุจฺจสมุจฺจานสมุจฺจ	๓๑/๓๒๕; ๓๗/๓๔๐
จิตฺตสมุจฺจสมุจฺจานํ	๓๕/๒๙๑; ๗๓/๓๐๑; ๑๑๙/๒๕๕

จิตฺตสมุจฺจสมุจฺจานานุปริวตฺติ	๓๒/๓๒๕; ๓๘/๓๔๐

จิตฺตสมุจฺจโจ	๒๖/๓๒๘; ๓๒/๓๔๐
จิตฺตํ	๒๘/๒๙๐; ๓๓/๒๒๕; ๖๖/๓๐๐; ๑๑๒/๒๕๓
จิตฺตาริพฺติ	๓/๒

จิตฺตานุปริวตฺติ	๒๙/๓๒๕; ๓๕/๓๔๐
เจตนา	๑๓/๗; ๙๔/๓๕
เจตฺติโก	๒๔/๓๒๔; ๓๐/๓๔๐

[ช]

ชิวฺหายตนํ	๘/๕
ชิวฺหิณฺททริยํ	๑๖/๗

ปทานกุกโม	ปทเพ/องเก	ปทานกุกโม	ปทเพ/องเก
	[ฌ]	ธมโม	๑/๑๗๘; ๓/๕๐;
ฉานปจายโย	๑๗/๘		๖/๕๑; ๘/๓; ๑๑/๗;
ฉาเน	๓/๑๑๔; ๔/๕๐;		๒๕/๑๘๕; ๒๙/๕๔;
	๘/๒๑๖; ๓๐/๑๔๖;		๓๑/๒๒๔; ๓๓/๑๔๗;
	๕๒/๑๕๘; ๑๐๔/๒๑๑		๓๕/๒๒๖; ๓๖/๙๙;
	[ฏ]		๔๐/๑๕๓; ๔๔/๒๘๐;
คัมภัก	๓๗/๑๓		๕๒/๘๐; ๕๕/๑๗๗;
	[ฑ]		๖๔/๒๓๕; ๗๙/๓๐๒;
			๘๑/๒๐๓; ๙๙/๒๐๙
ทสฺสเนน	๑๖/๑๘๒; ๑๙/๒๗๐;	นอกุสโล	[น]
	๓๖/๑๔๙; ๔๗/๒๓๑;		๑/๑๓๔; ๑/๑;
	๗๔/๒๓๙; ๘๑/๓๐๒;		๓/๒; ๔/๑๗๙; ๕/๑๓๕;
	๘๙/๒๐๖; ๑๓๐/๒๕๘		๗/๓๑๐; ๑๐/๒๖๗;
ทกฺขาย	๙/๑๘๐		๑๕/๒๑๙; ๑๙/๒๒๐;
ทมฺภัก	๓๖/๑๓; ๓๘/๑๔	นอคนถนโย	๓๐/๑๘๗; ๓๕/๑๘๙
	[ฐ]	นอเจตสีโก	๔๑/๓๐
ธมฺมา	๑/๖๘; ๒/๑๗๙;		๒๙/๒๙๐; ๔๙/๑๙๔;
	๔/๑๑๔; ๖/๓๐๙;		๕๕/๓๕; ๖๗/๓๐๐
	๒๖/๑๐; ๓๒/๑๘๘;	นอชฺฌตฺถการมมโน	๒๘/๑๘๖;
	๓๓/๑๔๗; ๓๓/๒๒๕;		๓๒/๒๗๕; ๓๕/๑๑;
	๓๕/๑๔๙; ๔๐/๑๕๓;	นอชฺฌตฺถโก	๕๙/๑๕๗; ๕๐/๒๘๓
	๔๔/๑๕๕; ๕๕/๒๐;		๓๐/๑๗๐; ๖๔/๓๗;
	๖๙/๘๓; ๘๘/๓๑	นอชฺฌตฺถโท	๗๖/๓๐๑; ๑๒๒/๒๕๕
			๓๔/๑๐; ๔๘/๑๕๘;
			๘๖/๒๔๓

ปทานุกรกโม

๔๔๕

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
นอญมมญญปจฺยา	๔๓/๑๕	นอญมมญญปจฺยา	๒๙/๑๖๖;
นอญมมญญ	๑๐๓/๓๗		๓๖/๑๑; ๔๔/๒๙๐;
นอญมมญญ	๒๗/๑๖๖; ๓๐/๒๗๕;		๕๐/๑๕๗; ๙๐/๖๗;
	๔๗/๑๕๖; ๘๕/๒๔๒		๙๖/๒๔๖; ๑๑๑/๒๕๓;
นอญมมญญ	๒๖/๓๑๖; ๓๑/๑๐		๑๒๔/๒๕๖
นอญมมญญ	๘/๒๖๗; ๑๑/๔;	นอญมมญญ	๙/๓๒๑; ๑๑/๑๖๓;
	๑๔/๑๓๙; ๓๖/๒๗๗;		๑๘/๒๒๐; ๓๗/๑๙๙;
	๔๕/๒๙๑; ๖๕/๒๓๖		๔๘/๒๙๕; ๙๖/๒๔๖
นอญมมญญ	๔๓/๑๕	นอญมมญญ	๒๓/๑๙๕; ๒๖/๒๗๔;
นอญมมญญ	๒/๑๑๓; ๔/๒๖๕;		๖๒/๒๓๔; ๙๑/๔๗;
	๑๐๓/๓๗		๑๔๔/๒๖๒
นอญมมญญ	๔๓/๑๕	นอญมมญญ	๑๒/๑๙๑;
นอญมมญญ	๑๐๓/๓๗		๑๔/๖; ๑๔/๒๖๘;
นอญมมญญ	๒๗/๑๖๖;		๒๖/๑๔๓; ๔๐/๒๗๙;
	๓๐/๒๗๕; ๔๗/๑๕๖; ๘๕/๒๔๓		๖๙/๒๓๙; ๘๔/๒๐๔
นอญมมญญ	๒๖/๓๑๖; ๓๑/๑๐	นอญมมญญ	๖๖/๓๘; ๓๒/๑๗๐;
นอญมมญญ	๒๔/๑๖๙; ๔๗/๑๙๓;		๗๘/๓๐๑
	๓๒/๒๒๕; ๕๓/๓๔;	นอญมมญญ	๒๕/๓๑๖; ๓๐/๙
	๖๕/๓๐๐; ๑๑๑/๒๕๓	นอญมมญญ	๑๘/๑๙๓; ๗๖/๒๔๐;
นอญมมญญ	๑๖/๒๙๘; ๑๗/๑๖๖;		๙๑/๒๐๗
	๑๘/๒๙๙; ๒๑/๑๖๘;	นอญมมญญ	๕๑/๓๓
	๒๗/๒๒๓; ๒๙/๒๒; ๔๒/๑๙๑;	นอญมมญญ	๔๘/๑๗๔; ๗๕/๒๐๒;
	๔๔/๑๙๒; ๕๔/๒๙๗; ๕๘/๒๙๘		๘๙/๔๗; ๑๔๒/๒๖๒
นอญมมญญ	๒๙/๑๙๗;	นอญมมญญ	๘/๑๑๕; ๙/๑๖๓;
	๔๔/๒๙๐; ๕๐/๑๕๗; ๖๙/๘๓;		๑๗/๑๙; ๓๖/๑๙๙;
	๘๘/๒๔๓		๔๗/๒๙๕

ปทานุฏโกโม	ปทุเพ/องุเก	ปทานุฏโกโม	ปทุเพ/องุเก
นอปปฎิโหม	๑๑/๒๘๗; ๑๒/๑๖๔; ๒๑/๑๙; ๓๗/๑๙๐; ๔๙/๒๙๕; ๙๗/๒๔๖	นอวิทกุกวิจารมกุโ	๑๕/๑๙๒; ๑๗/๒๗๐; ๑๘/๖; ๓๓/๑๔๗; ๔๒/๒๗๙
นอปปมาณารมมโน	๒๑/๑๙๔; ๒๔/๒๗๓; ๙๔/๒๐๘	นอวิทกโก	๓๙/๑๗๓; ๕๑/๒๓๓; ๘๐/๔๔; ๑๓๓/๒๕๙
นอปปมาโน	๒๐/๑๙๔; ๒๓/๒๗๒; ๔๐/๑๕๓; ๙๓/๒๐๔	นอสงักิฏฐจสงักิเลสิโก	๑๓/๑๙๑; ๑๖/๖; ๑๖/๒๖๙; ๓๑/๑๔๖; ๔๑/๒๙๙; ๘๕/๒๐๕
นอปปิทธิโก	๔๑/๑๗๓; ๕๓/๒๓๓; ๘๒/๔๔; ๑๓๕/๒๕๙	นอสงักิฏฐจสงักิเลสิโก	๑๓/๑๙๑; ๑๖/๖; ๓๑/๑๔๖; ๔๑/๒๗๙; ๗๑/๒๓๙; ๘๕/๒๐๕
นอปปุยกโท	๑/๑; ๓/๒; ๖/๕๑; ๘/๓; ๒๑/๒๒๑; ๓๐/๑๙๗; ๓๕/๑๙๙; ๕๐/๒๗๒	นอสงักิฏฐโจ	๗๐/๔๐
นอรรโน	๔๒/๒๙๓; ๕๒/๑๗๖; ๗๙/๒๐๓; ๕๗/๓๓๑; ๖๔/๒๓๕; ๘๑/๒๐๓; ๘๓/๖๕; ๘๔/๓๐๓	นอสงักิเลสิโก	๖๙/๓๙; ๗๒/๔๐
นอรรูปาวโร	๔๗/๑๗๔; ๕๐/๓๒๙; ๕๖/๓๔๒; ๗๔/๒๐๑; ๘๘/๔๖; ๑๔๑/๒๖๑	นอสงขโท	๑๙/๑๙
นอรรูปี	๒๔/๒๐; ๓๘/๑๙๐	นอสนนโยชนนโย	๓๕/๒๖
นอรรวิจโร	๔๐/๑๗๓; ๕๒/๒๓๓; ๑๓๔/๒๕๙	นอเสกโข	๑๙/๑๙๓; ๓๙/๑๕๒; ๒๒/๒๗๒; ๗๗/๒๔๐; ๙๒/๒๐
นอวิทกุกอวิจโร	๑๔/๑๙๒; ๑๘/๖; ๓๓/๑๔๗; ๑๗/๒๗๐; ๓๔/๑๔๘; ๔๙/๒๘๓; ๘๗/๒๐๕	นอเหตุโก	๔/๑๑; ๔๔/๑๖๐; ๔/๒๘๕; ๕/๑๕; ๖/๑๖๑; ๖/๓๓๓; ๑๑/๒๑๗; ๑๖/๒๑๙; ๑๘/๑๒๐; ๑๙/๗๑; ๓๐/๑๙๗

ปทานุกรกโม

๔๔๗

ปทานุกรกโม	ปทพ/องก
นอาจยกมิ	๑๘/๑๘๓; ๒๑/๒๗๑; ๗๖/๒๔๐; ๙๑/๒๐๗
นอาทมมณปจยา	๒/๑๑๓; ๓/๒๖๕; ๔๓/๑๕
นอาทมมณ	๒/๑๑๓; ๔/๒๖๕; ๑๐๓/๓๗
นอาสววิปยุทโท	๑๗/๒๘๘; ๑๙/๒๘๘; ๒๖/๒๒๓; ๒๘/๒๒๔; ๓๐/๒๒; ๕๕/๒๘๗; ๕๕/๒๘๗; ๑๐๓/๒๕๐; ๑๐๕/๒๕๑
นอาสวสมปยุทโท	๑๗/๒๘๘; ๑๘/๑๖๖; ๒๖/๒๒๓; ๓๐/๒๒; ๔๓/๑๙๑; ๔๓/๑๙๒; ๕๕/๒๘๗; ๑๐๓/๒๔๙
นอาสโว	๑๕/๒๘๘; ๑๘/๒๘๘; ๒๗/๒๒๓; ๔๔/๑๙๒; ๕๖/๒๘๘; ๑๐๔/๒๕๐
นอาเสวนปจยา	๔๓/๑๕
นอาเสวเน	๑๐๓/๓๗
นอาหารปจยา	๔๓/๑๕
นอาหาเร	๒/๑๑๓; ๑๐๓/๓๗
นอินทวิยปจยา	๔๓/๑๕
นอินทวิเย	๒/๑๑๓; ๑๐๓/๓๗
นอุกฏโร	๕๑/๑๗๕; ๖๓/๒๓๕; ๗๘/๒๐๒; ๙๒/๔๘; ๙๗/๓๐๖; ๑๔๕/๒๖๒

ปทานุกรกโม	ปทพ/องก
นอุปนิสสยปจยา	๔๓/๑๕
นอุปนิสสเย	๑๐๓/๓๗
นอุปาทา	๑๑/๑๑๘; ๔๔/๒๓๐; ๕๑/๑๓๐; ๖๕/๓๘; ๖๕/๖๑; ๘๗/๘๖
นอุปาทาโน	๖๗/๓๙
นอุปาทินุปาทานิโย	๑๒/๑๘๑; ๑๒/๒๖๘; ๑๔/๕; ๒๖/๑๔๓; ๔๐/๒๗๘; ๔๗/๒๘๒; ๖๔/๓๔๔; ๖๔/๓๔๕; ๖๙/๒๓๘; ๘๔/๒๐๔
นอุปาทินโน	๓๒/๑๗๐; ๔๕/๒๓๑; ๖๐/๑๙๗; ๖๕/๓๘; ๗๘/๓๐๑; ๑๒๔/๒๕๖
นอุเปกขาสทกโท	๑๕/๑๘๒; ๑๘/๒๗๐; ๓๕/๑๔๙; ๔๓/๒๘๐; ๔๔/๑๔๓; ๔๔/๑๗๓; ๔๗/๓๒๘
นอุปปาที	๒๕/๓๑๖; ๓๐/๙
นกกมมปจยา	๔๓/๑๕
นกกมเม	๒/๑๑๓; ๑๐๓/๓๗
นกกามาวโจ	๔๕/๑๗๔; ๔๘/๓๒๘; ๕๔/๓๔๒; ๕๗/๒๓๔
นกลีสวิปยุทโท	๗๑/๔๐

ปทานกุกโม	ปพเพ/องเก	ปทานกุกโม	ปพเพ/องเก
นภิเลตสมปยุตโต	๗๑/๔๐	นจิตฺตสํสญฺโจ	๒๗/๑๖๙; ๓๑/๒๙๑;
นภิเลโส	๗๒/๔๐		๓๗/๒๒๘; ๕๑/๑๙๔;
นกุสโล	๑/๒; ๑/๔๙; ๑/๑๓๔;		๕๗/๓๖
	๑/๑๗๘; ๑/๒๖๔; ๒/๒๖๕; ๓/๒;	นจิตฺตานุปริวตฺติ	๒๙/๑๗๐; ๖๐/๓๗
	๓/๕๐; ๔/๒; ๕/๖๙; ๕/๑๓๕;	นจิตฺโต	๓๓/๒๒๕; ๕๔/๓๕
	๖/๑๓๖; ๗/๓๑๐; ๘/๖๕	นเจตฺติโก	๒๖/๑๖๙; ๒๙/๒๙๐;
นเกนจิ	๘/๑๑๖; ๑๕/๑๖๕;		๓๕/๒๒๖; ๔๙/๑๙๔;
	๒๒/๗๔; ๒๗/๒๑; ๔๐/๑๙๐;		๕๕/๓๕; ๑๑๓/๒๕๓
	๔๖/๑๒๘; ๗๘/๘๕	นฌานปจฺจยา	๔๓/๑๕
นคณฺณิโย	๔๑/๓๐	นฌานเ	๒/๑๑๓; ๔/๒๖๕;
นคณฺณวิปยุตโต	๔๒/๓๐		๑๐๓/๓๗
นคณฺณสมปยุตโต	๔๒/๓๐	นตฺถิปจฺจโย	๒๒/๙
นคณฺโถ	๔๓/๓๑	นทสฺสเนน	๑๒/๑๑๙; ๑๕/๕๒;
นจิตฺตวิปยุตโต	๓๐/๒๙๑		๑๖/๑๘๒; ๒๑/๗;
นจิตฺตสมุจฺจานเ	๒๘/๑๖๙;		๒๒/๙๖; ๓๕/๑๗๑;
	๓๘/๒๒๙; ๕๘/๓๖		๓๖/๑๔๙; ๓๗/๑๒๕;
นจิตฺตสมปยุตโต	๒๗/๑๖๙; ๓๐/๒๙๑;		๔๒/๗๗; ๔๗/๑๓๑;
	๓๖/๒๒๗; ๕๖/๓๖; ๖๘/๓๐๐;		๕๔/๑๓๑; ๕๘/๘๑;
	๑๑๔/๒๕๔		๗๔/๒๓๙; ๘๑/๓๐๒;
นจิตฺตสทฺหุ	๒๙/๑๗๐; ๔๐/๒๒๙;		๘๙/๒๐๖; ๑๓๐/๒๕๘
	๕๙/๓๖	นทกฺขาย	๙/๑๘๐; ๑๐/๓๑๑;
นจิตฺตสํสญฺจสมุจฺจานสทฺหุ	๖๒/๓๗		๑๒/๑๓๘; ๓๖/๒๗๗;
นจิตฺตสํสญฺจสมุจฺจานานุปริวตฺติ			๓๙/๑๐๑; ๖๕/๒๓๖;
	๒๙/๑๗๐; ๖๓/๓๗		๘๒/๒๐๔
นจิตฺตสํสญฺจสมุจฺจานเ	๒๙/๑๗๐;	นนอพฺยากโต	๓๘/๕๘
	๖๑/๓๗	นนอรโณ	๕๓/๑๗๖
นจิตฺตสํสญฺจสทฺหุ	๒๙/๑๗๐	นนอรุปาวจโร	๔๗/๑๗๔; ๘๘/๔๖;
			๑๔๑/๒๖๑

ปทานุกรกโม

๔๔๙

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
นนอุเปกขาสทกโต	๔๔/๑๗๓; ๕๖/๒๓๔; ๘๕/๔๕; ๑๓๘/๒๖๐	นนิยโต	๕๐/๑๗๕; ๖๒/๒๓๔; ๗๗/๒๐๒; ๙๑/๔๗; ๑๔๔/๒๖๒
นนกามาวโร	๔๕/๑๗๔; ๕๗/๒๓๔; ๗๒/๒๐๑; ๘๖/๔๕; ๑๓๘/๒๖๑	นนิยยานิโก	๔๙/๑๗๕; ๖๑/๒๓๕; ๗๖/๒๐๒; ๙๐/๔๗; ๑๔๓/๒๖๒
นนเกนจิ	๘/๑๑๖; ๑๕/๑๖๕; ๒๒/๗๓; ๔๖/๑๒๘; ๗๘/๘๕	นนิสฺสยปจฺจยา	๔๓/๑๕
นนทสฺสเนน	๑๒/๑๑๙; ๓๕/๑๗๑; ๓๗/๑๒๕; ๔๒/๗๗; ๔๙/๒๓๒; ๕๔/๑๓๑; ๗๖/๔๒; ๙๖/๓๐๖; ๑๓๐/๒๕๘	นเนวอาจยคามิ	๑๗/๕๓
นนปิติสทกโต	๔๒/๑๗๓; ๕๔/๒๓๓; ๘๓/๔๕; ๑๓๖/๒๖๐	นเนวทสฺสเนน	๑๕/๕๓; ๑๖/๑๘๒; ๑๙/๒๗๑; ๒๑/๗; ๓๖/๑๔๙; ๕๘/๘๑; ๘๔/๒๐๖
นนภาวนาย	๑๓/๑๑๙; ๓๖/๑๗๒; ๓๗/๑๒๕; ๔๘/๒๓๒; ๕๔/๑๓๑; ๗๗/๔๒	นเนววิปากธมฺมมฺโม	๑๑/๙๕
นนรูปาวโร	๔๖/๑๗๔; ๕๘/๒๓๔; ๘๗/๔๖; ๑๔๐/๒๖๑	นเนววิปากนวิปากธมฺมมฺโม	๑๑/๙๕; ๑๑/๑๘๑; ๑๑/๒๖๗; ๑๒/๕; ๑๘/๑๔๑; ๓๙/๒๗๘; ๖๗/๒๓๖; ๘๓/๒๐๔
นนสฺสทกโต	๔๓/๑๗๓; ๕๕/๒๓๓	นเนวเสกฺขนาเสกฺโข	๑๙/๑๘๓; ๒๒/๒๗๒; ๓๙/๑๕๒; ๙๒/๒๐๗
นนเหตุ	๑/๑๓; ๑/๔๙; ๑/๑๕๙; ๒/๒๘๔; ๓/๕๐; ๔/๑๑๔; ๕/๕๑; ๖/๓๓๓; ๗/๑๘๐; ๑๒/๒๑๘; ๑๕/๑๔; ๑๙/๑๒๑; ๒๓/๑๘๕; ๒๙/๕๔; ๔๓/๒๙๔; ๖๕/๓๐๐; ๖๖/๒๓๖; ๖๘/๒๓๗; ๗๐/๘๔; ๗๗/๒๔๐; ๗๘/๓๐๒; ๘๙/๒๔๔	นเนวจาญคามินาปจฺยคามิ	๑๘/๑๘๓; ๒๑/๒๗๒; ๙๑/๒๐๗
		นโน	๓๑/๒๓; ๔๔/๑๙๒
		นโนยาสโว	๑๕/๒๘๘; ๑๖/๑๖๕; ๑๙/๒๘๙; ๒๔/๒๒๓; ๒๘/๒๒; ๔๑/๑๙๑; ๕๓/๒๙๖; ๕๖/๒๙๘; ๙๓/๓๐๖; ๑๐๑/๒๔๘; ๑๐๔/๒๕๐

ปทานกถโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานกถโม	ปพเพ/องฺเก
นโนอุปาทา	๓๑/๑๗๐; ๔๐/๓๔๐; ๔๔/๒๓๑; ๕๙/๑๙๖; ๖๕/๓๘; ๗๗/๓๐๑; ๑๒๓/๒๕๖	นปริตฺถารมมโณ	๒๑/๑๘๔; ๒๑/๒๗๓; ๔๑/๑๕๔; ๗๙/๒๔๑; ๙๔/๒๐๖
นโนกิเลโส	๖๘/๓๙	นปริตฺถโ	๒๐/๑๘๓; ๒๓/๒๗๒; ๔๐/๑๕๓; ๗๙/๒๔๑; ๙๓/๒๐๗
นโนกนฺโ	๔๐/๒๙	นปริยาปนโน	๔๘/๑๗๔; ๖๐/๒๓๔; ๘๙/๔๖; ๑๔๒/๒๖๑
นโนจิตฺตสมฺมูจฺจาโน	๓๒/๒๙๑; ๓๙/๒๒๙; ๕๒/๑๙๔	นปิตฺสทกโ	๑๕/๑๘๒; ๐๘/๒๗๐; ๒๐/๗; ๓๕/๑๔๙; ๔๒/๑๗๓; ๔๓/๒๘๐; ๕๔/๒๓๓; ๖๙/๒๐๐; ๗๒/๒๓๙; ๘๓/๔๔
นโนจิตฺตสหนุ	๓๓/๒๙๑; ๔๑/๒๓๐	นปุเรชาตปจฺจยา	๔๓/๑๕
นโนจิตฺตสํมูจฺสมฺมูจฺจานสหนุ	๓๖/๒๙๒	นปุเรชาเต	๔/๒๖๕; ๑๐๓/๓๗
นโนจิตฺตสํมูจฺสมฺมูจฺจานานุปริวฺตฺติ	๓๗/๒๙๒	นพฺพิทฺธา	๒๗/๕๔; ๒๘/๓๑๗; ๓๔/๑๐; ๔๘/๑๕๗; ๖๘/๘๒; ๘๖/๒๔๓
นโนจิตฺตสํมูจฺสมฺมูจฺจาโน	๓๕/๒๙๑	นพฺพิทฺธารมมโณ	๒๘/๑๘๖; ๓๕/๑๑; ๕๐/๒๘๓; ๓๒/๒๗๕; ๘๗/๒๔๓
นโนจิตฺตานุปริวฺตฺติ	๓๔/๒๙๑	นพาฬิโร	๓๐/๑๗๐; ๔๓/๒๓๐; ๖๔/๓๘; ๗๖/๓๐๑; ๑๒๒/๒๕๕
นโนจิตฺโ	๒๕/๑๖๙; ๒๘/๒๙๐; ๓๔/๒๒๖; ๕๔/๓๕; ๖๖/๓๐๐	นภาวนาย	๑๓/๑๑๙; ๑๕/๕๒; ๑๖/๑๘๒; ๑๙/๒๗๑; ๒๑/๗; ๒๒/๙๖; ๓๖/๑๔๙; ๓๖/๑๗๒; ๓๙/๒๙๒; ๔๘/๒๓๒; ๕๔/๑๓๑; ๗๔/๒๔๐; ๗๗/๔๒; ๘๒/๓๐๒; ๘๙/๒๐๖; ๑๒๙/๒๕๗
นโนปรามาโส	๕๑/๓๓; ๖๔/๒๙๙	นมกฺกปจฺจยา	๔๓/๑๕
นโนสณฺโณ	๓๔/๒๕	นมกฺกเหตุโก	๒๔/๑๘๕; ๒๗/๒๗๔; ๔๔/๑๕๕; ๘๒/๒๔๒
นปจฺจุปปนฺนารมมโณ	๒๗/๑๘๖; ๓๐/๒๗๕; ๔๗/๑๕๖		
นปจฺจชาตปจฺจยา	๔๓/๑๕		
นปจฺจชาเต	๑๐๓/๔๗		
นปณฺโ	๒๒/๑๘๓; ๒๕/๒๗๔; ๙๕/๒๐๘		
นปรามฺมฺโจ	๔๙/๓๓		
นปรามาสสมฺปยุตฺโ	๕๐/๓๓		

ปทานุกรกโม

๔๕๑

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
นมกุกาธิปติ	๒๔/๑๘๕; ๒๗/๒๗๔; ๔๔/๑๕๕	นวิญญะโย	๒๓/๒๒๒
นมกุการมฺมโน	๒๔/๑๘๕; ๒๗/๒๗๔; ๔๔/๑๕๕; ๙๗/๒๐๙	นวิปากธมฺมมฺโม	๑๑/๑๘๑; ๑๒/๕; ๑๗/๑๔๐; ๑๘/๑๔๑; ๒๑/๑๔๒; ๑๐/๙๔; ๑๐/๒๖๗; ๓๙/๒๗๘; ๖๗/๒๓๖
นมกุกเก	๒/๑๑๓; ๔/๒๖๕; ๑๐๓/๓๗	นวิปากปจฺจยา	๔๓/๑๕
นมชฺฌโม	๒๒/๑๘๔; ๒๕/๒๗๓; ๘๐/๒๔๑; ๙๕/๒๐๘	นวิปาโก	๙/๙๓; ๙/๒๖๗; ๑๑/๑๘๐; ๑๗/๑๔๐; ๑๘/๑๔๑; ๔๓/๑๐๓; ๔๖/๒๘๑; ๖๗/๒๓๖; ๘๓/๒๐๔
นมหกุกการมฺมโน	๒๑/๑๘๔; ๒๔/๒๗๓; ๗๙/๒๔๑; ๙๔/๒๐๘	นวิปฺปยุทฺทปจฺจยา	๔๓/๑๕
นมหกุกโก	๒๐/๑๘๔; ๒๓/๒๗๒; ๔๐/๑๕๓; ๗๘/๒๔๑; ๙๓/๒๐๗	นวิปฺปยุทฺทเท	๔/๒๖๕; ๑๐๓/๓๗
นมิจฺจตฺตนิยโก	๒๓/๑๘๔; ๒๖/๒๗๓; ๔๓/๑๕๔; ๘๑/๒๔๑; ๙๖/๒๐๘	นสยฺยทโร	๕๑/๑๗๕; ๖๓/๒๓๕; ๙๒/๔๗; ๙๗/๓๐๖; ๑๔๕/๒๖๒
นรฺุปาวโร	๔๖/๑๗๕; ๕๕/๓๔๒; ๕๘/๒๓๔; ๗๓/๒๐๑; ๑๔๐/๒๖๑; ๘๗/๔๖	นสงฺกิลฺลิจสงฺกิลฺลิตโก	๑๓/๑๘๑; ๑๕/๒๖๘; ๑๖/๖๑; ๓๑/๑๔๖; ๔๑/๒๗๙; ๗๑/๒๓๙; ๘๕/๒๐๔
นรฺุปี	๑๓/๑๖๔; ๒๔/๒๐; ๓๘/๑๙๐	นสงฺกิลฺลิจ	๗๐/๔๐
นโลกีย	๑๓/๒๘๘; ๑๔/๑๖๕; ๒๖/๒๑; ๓๙/๑๙๐; ๕๑/๒๙๖; ๙๙/๒๔๗	นสงฺกิลฺลิตโก	๖๙/๓๙
นโลกุตฺตร	๑๓/๒๘๘; ๑๔/๑๖๔; ๒๑/๒๒๑; ๒๖/๒๑; ๓๙/๑๙๐; ๕๑/๒๙๖	นสยฺยไวชณฺณวิปฺปยุทฺโท	๓๖/๒๗
		นสยฺยไวชณฺณ	๓๕/๒๖

ปทานุกรกโม	ปพเพ/อจฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/อจฺเก
นสาสโว	๑๖/๒๘๘; ๑๗/๑๖๖; ๒๐/๒๘๘; ๒๙/๒๒๒; ๔๒/๑๙๑; ๔๕/๑๙๒; ๕๘/๒๙๙; ๑๐๒/๒๔๙	นเหตุปจฺจยา	๑/๑๑๓; ๒/๒๖๕; ๒/๒๘๕; ๖/๑๓๖; ๗/๒๖๖; ๔๒/๑๕
นสฺยสทกโท	๑๘/๒๗๐; ๓๕/๑๔๙; ๔๓/๑๗๓; ๔๓/๒๘๐; ๕๕/๒๓๓; ๗๐/๒๐๐; ๘๔/๔๕; ๘๘/๒๐๕; ๑๓๗/๒๖๐	นเหตุยา	๒/๑๑๓; ๔/๒๖๕; ๑๐๓/๓๗
นสฺยาย	๑/๒๖๕; ๘/๑๘๐; ๑๐/๓๑๑; ๑๑/๔; ๑๒/๑๓๘; ๑๔/๑๓๘; ๓๖/๒๗๗; ๓๘/๑๐๑; ๖๕/๒๓๕; ๖๖/๒๓๖	นเหตุวิปฺปยุทฺโท	๕/๑๖๑; ๕/๒๘๖; ๖/๑๑๔; ๘/๓๓๔; ๙/๑๖; ๑๓/๒๑๘; ๓๑/๑๘๗; ๔๔/๒๙๕; ๙๑/๒๔๕; ๘๘/๓๐๕
นสฺยชโย	๑๙/๑๘๓; ๒๒/๒๗๒; ๓๙/๑๕๒; ๗๗/๒๔๐; ๙๒/๒๐๗	นเหตุสมฺปยุทฺโท	๕/๑๑๔; ๕/๑๖๑; ๕/๒๘๕; ๙/๑๖; ๓๑/๑๘๗; ๔๔/๒๙๕; ๘๖/๓๐๕; ๙๑/๒๔๔
นหิโน	๒๒/๑๘๔; ๒๕/๒๗๓; ๘๐/๒๔๐; ๙๕/๒๐๘	นามรูป	๖/๕; ๒๑/๘
นเหตุ ๑/๑๓; ๑/๔๙; ๑/๑๑๓; ๑/๑๕๕; ๑/๑๗๘; ๑/๒๘๕; ๑/๓๑๙; ๒/๓๓๒; ๔/๑๑๔; ๕/๖๗; ๕/๑๗๙; ๖/๕๑; ๑๑/๒๑๗; ๑๕/๒๑๙; ๒๙/๕๔; ๕๒/๘๐	นียก	๗๗/๒๐๒	
นเหตุสเหตุโก	๓๙/๕๘	นียยานิโก	๕๘/๓๓๔
		นิตฺยสยปจฺจโย	๘/๕
		นิตฺยสย	๓/๑๑๔; ๑๐/๔; ๓๒/๕๖; ๑๒๔/๒๕๖
		นิจฺจโร	๒๐/๓๒๓; ๒๖/๓๓๙
		เนวทสฺสเนน	๑๖/๑๘๒; ๑๙/๒๗๑; ๘๙/๒๐๖
		เนววิปากนวิปากมฺมมฺมโม	๑๑/๑๘๑; ๑๑/๓๑๒; ๒๔/๑๔๓; ๖๓/๓๔๔
		เนวเสกฺขนาเสกฺข	๑๙/๑๘๓; ๒๒/๒๗๒; ๙๒/๒๐๗
		เนววจยคามินาปจยคามิ	๑๘/๑๘๓; ๒๑/๒๗๒; ๙๑/๒๐๗

ปทานุคโม	ปพเพ/องเก	ปทานุคโม	ปพเพ/องเก
โนอติปิชายา	๔๓/๑๕	โนจิตตัสสมุจจสมุจจนาสนัญ	๓๖/๒๙๒;
โนอาสโว	๑๔/๓๒๒; ๑๖/๑๖๕; ๑๗/๓๓๖; ๒๐/๓๓๘; ๒๘/๒๒; ๔๑/๑๙๑; ๔๔/๑๙๒; ๕๓/๒๙๖; ๕๓/๓๐๕		๕๖/๑๙๕; ๗๔/๓๐๑; ๑๒๐/๒๕๕
โนอุปาทา	๓๑/๑๗๐; ๓๓/๑๒๔; ๔๐/๓๔๐; ๔๔/๒๓๑; ๕๙/๑๙๖; ๗๗/๓๐๑; ๑๒๓/๒๕๖	โนจิตตัสสมุจจสมุจจนาสนัญปริวตติ	๓๗/๒๙๒; ๕๗/๑๙๖; ๗๕/๓๐๑; ๑๒๑/๒๕๕
โนอุปาทาโน	๓๓/๑๗๑; ๔๖/๒๓๑; ๑๒๖/๒๕๗	โนจิตตัสสมุจจสมุจจาโน	๓๕/๒๙๑; ๕๕/๑๙๕; ๗๓/๓๐๑; ๑๑๙/๒๕๕
โนโอโหม	๒๒/๑๖๘; ๒๓/๒๙๐; ๖๑/๒๙๙; ๑๐๘/๒๕๒	โนจิตตานุปริวตติ	๒๙/๓๒๕; ๓๔/๒๙๑; ๕๔/๑๙๕; ๗๒/๓๐๐; ๑๑๙/๒๕๕
โนโอฬ	๘๐/๘๕	โนจิตโต	๒๓/๓๒๔; ๒๕/๑๖๙; ๒๘/๒๙๐; ๖๖/๓๐๐; ๑๑๒/๒๕๒
โนกิเลโส	๓๔/๑๗๑; ๔๖/๒๓๑; ๖๑/๑๙๗; ๖๘/๓๙; ๘๐/๓๐๒; ๑๒๗/๒๕๗	โนนทกียา	๗/๒๖๗; ๑๐๓/๓๗
โนคนโก	๒๒/๑๖๘; ๒๒/๒๙๐; ๔๐/๒๙; ๖๐/๒๙๙; ๑๐๘/๒๕๒	โนนวิโร	๒๕/๒๙๐; ๖๓/๒๙๙; ๑๐๙/๒๕๒
โนจิตตสมุจจาโน	๒๗/๓๒๕; ๗๐/๓๐๐; ๑๑๖/๒๕๔	โนปรามาโส	๒๓/๑๖๘; ๒๖/๒๙๐; ๔๘/๓๓; ๑๑๐/๒๕๒
โนจิตตสมุจ	๒๘/๓๒๕; ๓๓/๒๙๑; ๕๓/๑๙๕; ๗๑/๓๐๐; ๑๑๗/๒๕๔	โนโยโก	๒๒/๑๖๘; ๒๔/๒๙๐; ๖๒/๒๙๗; ๑๐๘/๒๕๒
		โนวิกเท	๒/๑๑๓; ๔๓/๑๕; ๗/๒๖๗; ๑๐๓/๓๗
		โนสณโฆชนโน	๒๑/๒๙๙; ๒๒/๑๖๘; ๓๔/๒๕; ๔๖/๑๙๓; ๕๙/๒๙๙; ๑๐๗/๒๕๒

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

ปทานุกรกโม

ปพเพ/องเก

[ป]

ปัจจุโย

๓/๕๐; ๓/๒๑๔; ๘/๓;
๘/๑๓๗; ๑๓/๒๖๘;
๑๖/๑๔๐; ๑๗/๒๒๐;
๒๕/๑๘๕; ๒๘/๒๗๔;
๔๕/๑๕๖; ๔๗/๒๘๒;
๕๕/๑๗๗

ปัจจุปปนารมมโน

๒๗/๓๑๖

ปัจจุปปนโน

๔๖/๑๕๖; ๘๔/๒๔๘

ปัจจุชาตปัจจุโย

๑๑/๗

ปัจจุชาตา

๑๑/๗

ปัจจุวิญญานสหกต

๘๘/๓๖

ปัจจุ

๑/๔๙; ๕/๕๐; ๑๒/๒๖๘;
๑๔/๒๑๙; ๒๔/๒๒๓;
๓๕/๒๒๗; ๔๐/๑๕๓;
๕๗/๘๑

ปฏิสันธิกขณ

๑/๑๕๙; ๓/๑๓๕;
๕/๑๕; ๑๒/๑๓๘; ๕๓/๑๘;
๕๗/๒๑; ๘๗/๓๑; ๙๐/๓๓

ปณิ

๒๒/๑๘๔; ๒๕/๒๗๓;
๘๕/๒๐๘

ปราคาส

๒๑/๓๒๓; ๒๗/๓๓๙

ปริตถการมมโน

๒๐/๓๑๕

ปริตถโต

๒๓/๓๑๕

ปริยาปนโน

๕๑/๓๒๙; ๕๗/๓๔๓

ปทาตพพเหตุโก

๑๗/๑๘๒; ๑๗/๑๘๓;
๒๐/๒๗๑; ๓๗/๑๕๐;
๓๗/๑๗๒

ปทาตพโพ

๑๖/๑๘๒; ๑๙/๒๗๑;
๓๕/๑๗๑; ๓๖/๑๔๙;
๔๔/๓๔๑; ๔๗/๒๓๑;
๗๔/๒๓๙; ๗๖/๔๒;
๘๙/๒๐๖

ปิติสทกโก

๑๕/๓๑๔; ๔๕/๓๒๘;
๕๑/๓๔๒

ปุเรชาตปัจจุโย

๑๐/๖

ปุเรชาเต

๓/๑๑๔; ๔/๕๐;
๘/๒๑๖; ๑๐/๔;
๑๑/๑๓๗; ๑๘/๒๒๐;
๓๑/๕๖; ๕๒/๑๕๘;
๑๒๕/๒๕๖

[พ]

พหิตุธา

๔๘/๑๕๗

พหิตุธารมมณ

๓๒/๒๗๕; ๕๐/๒๘๓;
๑๐๑/๒๑๐

พาหิ

๗๖/๓๐๑; ๔๓/๒๓๐;
๑๒๒/๒๘๕

[ม]

มกุกปัจจุโย

๑๘/๘

มกุกเหตุก

๒๔/๑๘๕; ๒๗/๒๗๔

มกุกาธิปติ

๒๔/๑๘๕; ๒๗/๒๗๔

ปทานกโม

ปทุเพ/องเก

ปทานกโม

ปทุเพ/องเก

มกุการมมโน

๒๔/๓๑๖; ๙๗/๒๐๙

[ล]

มกุเก

๘/๒๑๖; ๑๑/๑๓๗;

โลเก

๑๓/๒๘๘; ๒๑/๒๒๑;

๕๒/๑๕๘; ๑๐๔/๒๑๑;

๕๑/๒๙๖; ๙๙/๒๔๗

๑๒๔/๒๕๖

โลกุตระ

๑๓/๒๘๘; ๙๙/๒๔๗

มโนธาค

๔/๒; ๕/๓; ๘/๕; ๒๑/๙

มโนวิมวาทธาค

๘/๕; ๙/๒๑

[ว]

มหกุก

๒๐/๑๘๔;

วตุน

๒๑/๙

๒๓/๒๗๒; ๙๓/๒๐๗

วตุน

๕๘/๒๒

มหกุกการมมณ

๒๑/๑๘๔;

วิจิณฺณาสหค

๓๓/๕๖

๒๔/๒๗๓; ๙๔/๒๐๘

วิมฺเบ

๑๔/๒๘๘; ๒๒/๒๒๒;

มหาภูตา

๓/๑๓๕; ๕/๑๕; ๖/๕;

๒๗/๒๑; ๔๐/๑๙๐; ๔๐/๑๙๑;

๓๓/๕๖; ๕๓/๑๘; ๘๘/๓๒;

๕๒/๒๙๖; ๑๐๐/๒๔๗

๙๔/๓๕

วิปากรรมมมโม

๑๑/๓๑๑; ๒๔/๑๔๓;

มิจฺจกุกนีย

๒๓/๑๘๔; ๒๖/๒๗๓;

๖๓/๓๔๔

๔๓/๑๕๔; ๘๑/๒๔๑;

วิปาปจโย

๑๔/๗

๙๖/๒๐๘

วิปา

๑๔/๗

โมโ

๘๖/๓๐

วิปาพญาก

๓/๑๓๕; ๕๓/๑๘;

[ร]

๕๗/๒๑; ๖๔/๒๔

รสายท

๒/๒

วิปาโก

๒๓/๑๔๒; ๖๓/๔๔๔

รูปวิคิตินทริย

๑๖/๗; ๙๗/๓๖

วิปยุตฺตปจโย

๒/๘

รูป

๑/๑๓; ๑/๔๙; ๕/๕๐;

วิปยุตฺเต

๓/๑๑๔; ๔/๕๐; ๘/๒๑๖;

๑๒/๑๓๘; ๓๓/๕๖; ๘๗/๓๑

๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗; ๓๑/๕๖;

รูปายท

๒/๒

๕๒/๑๕๘; ๑๐๔/๒๑๑;

รูปาวโร

๔๙/๓๒๙; ๕๕/๓๔๒

๑๒๔/๒๕๖

รูปโน

๖/๕; ๒๐/๘

วิมฺสาธิป

๓/๒

รูป

๑๑/๓๒๑; ๑๔/๓๓๕

วิริยธิป

๓/๒

ปทานุกรกโม

๔๕๗

ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก	ปทานุกรกโม	ปพเพ/องฺเก
เวทนาย	๗/๕๑; ๙/๑๘๐; ๓๙/๑๐๑; ๖๕/๒๓๕; ๘๑/๒๐๓	สมบุยุตฺตปจฺจโย	๑๙/๘
		สมบุยุตฺตมุลี	๖๒/๓๔๔
		สมบุยุตฺตโท	๑/๘๙; ๑/๒๖๔; ๗/๕๑; ๘/๕๒; ๘/๑๘๐; ๑๒/๑๓๘; ๑๖/๑๔๐; ๔๐/๑๐๒; ๖๒/๓๔๓; ๖๕/๒๓๖; ๘๑/๒๐๓
[ส]		สมมตฺตนิยโต	๒๓/๓๑๕
สตฺตโร	๕๔/๓๓๐; ๖๐/๓๔๓	สรโณ	๕๖/๑๗๗;
สงฺกิลฺลฺยสงฺกิลฺลิกิ	๑๓/๑๘๑; ๑๕/๒๖๘; ๔๑/๒๗๙; ๗๑/๒๓๙; ๘๕/๒๐๔		๖๑/๓๔๓; ๙๘/๒๐๙
สงฺขโต	๘/๓๒๐	สฺวโร	๔๓/๓๒๘; ๔๙/๓๔๒
สณฺโณ	๒๐/๓๒๓; ๒๒/๓๓๙	สฺวิตฺตกฺกสฺวิจาริ	๑๔/๑๘๑; ๔๒/๒๗๙; ๗๑/๒๓๙; ๘๖/๒๐๕
สทฺทนายคณิ	๒/๒	สฺวิตฺตโก	๔๒/๓๒๗; ๔๘/๓๔๒
สณฺนิทฺสสนสฺสปฏิโม	๒๙/๑๘๖; ๕๑/๑๕๘; ๖๙/๘๓; ๙๖/๒๔๖; ๑๒๕/๒๕๖	สทฺทปจฺจโย	๖/๕
สณฺนิทฺสสน	๙/๓๒๐; ๑๐/๒๘๗; ๑๘/๒๒๐; ๙๒/๓๐๕; ๙๖/๒๔๖	สทฺททา	๓/๑๑๔; ๘/๒๑๖; ๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗; ๓๒/๕๖; ๕๒/๑๕๘; ๙๐/๒๐๖
สปฺปจฺจโย	๗/๓๒๐	สทฺทโก	๒/๓๒๐; ๓/๓๓๓; ๗/๒๑๖; ๓๒/๑๘๘
สปฺปปฏิโม	๑๐/๓๒๑	สทฺทมมโน	๒๒/๓๒๓; ๒๘/๓๓๙
สปฺปิตฺติโก	๔๔/๓๒๘; ๕๐/๓๔๒	สทฺทโว	๑๘/๓๓๗; ๒๐/๓๓๘
สมนฺนตรนิรุตฺตา	๒๒/๙	สฺขเวทนา	๑๒/๑๓๘
สมนฺนตรปจฺจโย	๕/๓	สฺขสทฺทโก	๑๕/๓๑๔; ๔๖/๓๒๘
สมนฺนตรวีกา	๒๓/๙	สฺขาย	๘/๑๘๐; ๑๒/๑๓๘; ๓๖/๒๗๗; ๘๑/๒๐๓
สมนฺนตรเว	๘/๒๑๖; ๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗; ๑๒๕/๒๕๖;		
สมบุยุตฺตกา	๑/๑๕๙; ๓๓/๕๗		

๔๕๘

ปทานุกรโม

ปทุเพ/องเก

ปทานุกรโม

ปทุเพ/องเก

เสกขี

๑๙/๑๘๓; ๒๒/๒๗๒;

เหตุฐโม

๓/๒๑๔

๓๙/๑๕๒; ๗๖/๒๔๐; ๙๒/๒๐๔

เหตุปัจจายา

๑/๑; ๑/๔๙; ๑/๑๑๓;

โสทวิญญานธาตุ

๔/๒

๑/๒๖๔; ๒/๑๓๕; ๓/๒; ๕/๕๐;

โสทนายตน

๘/๕

๓๕/๒๒๔; ๑๐/๒๑๗; ๑๙/๒๒๐;

โสทินุทริย

๑๖/๗

๕/๕๑; ๔๓/๑๕๕; ๖๖/๒๓๖;

๘๑/๒๐๓

[ห]

เหตุยา

๓/๑๑๔; ๑๐/๔; ๑๑/๑๓๗;

หีน

๒๒/๑๘๔; ๒๕/๒๗๓;

๓๔/๕๗; ๕๑/๑๕๘

๔๒/๑๕๔; ๘๐/๒๔๑; ๙๕/๒๐๘

เหตุปุปิยทุก

๓๑/๑๘๗; ๔๔/๒๙๔

เหตุ

๑/๑๕๙; ๑/๓๑๙; ๑/๓๓๒;

เหตุสมมุติทุก

๕/๒๘๕; ๑๐/๒๑๗;

๒/๑๖๐; ๕/๑๗๙; ๓๒/๑๘๘

๓๑/๑๘๗; ๔๔/๒๙๔; ๙๑/๒๔๔

จรรยาการพิมพ์

37/44 ซอยเทียนทรัพย์ 4 ถ.จอมทอง

อ.บางขุนเทียน กทม. 10150

โทร. 4688848